ڇير ڇڙيون

مخدوم محمد زمان طالب المولىٰ

سنڌي ادبي بورڊ

Scanned with CamScanner

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

ايڊمن: صاحب خان ”سورهه“ ميراڻي

Cell No: 0344 - 3919786

Scanned with CamScanner

چپر ۾ چڙيون

مخدوم محمّد زمان طالب المولیٰ

سنڌي ادبي بورڊ

ڄام شورو سنڌ

2004ع

Scanned with CamScanner

ڇاپو پهريون	سال 1971ع	تعداد 3000
ڇاپو ٻيو	سال 1990ع	تعداد 2000
ڇاپو ٽيون	سيپٽمبر 2004ع	تعداد 1000

[سمورا حق ۽ واسطا محفوظ آهن]

قيمت: هڪ سؤ ستر روپيا
[Price: Rs. 170-00]

ملڻ جو هنڌ:

سنڌي ادبي بورڊ ڪتاب گهر
تلڪ چاڙهي، حيدرآباد
(فون نمبر 633679)
Email Address: sindhiab@yahoo.com

هيءُ ڪتاب سنڌي ادبي بورڊ پرنٽنگ پريس ڄامشورو ۾ مئنيجر سيد سڪندر علي شاهه ڇپيو ۽ جناب انعام الله شيخ سيڪريٽري سنڌي ادبي بورڊ، ان کي ڇپائي پڌرو ڪيو.

Scanned with CamScanner

فهرست

نمبر	عنوان	صفحو
١	مهاڳ	[الف]
٢	ٻئي ڇاپي جي ناشر طرفان	[ت]
٣	پهرئين ڇاپي جي ناشر جا پيش لفظ	[ٿ]
٤	مقدمو	[ث]
	بيت	
١.	هادي آهي هڪڙو	١
٢.	مرسل مٽيادار	٩
٣.	تقواءِ ريءَ طاعت	١٨
٤.	جي پائين جاني لهان	٢١
٥.	عشق نه بيت المال	٢٤
٦.	جي ڪُسين پاڻ قريب ڪان	٣٠
٧.	ڏولڻ آهي ڏک	٣٧
٨.	جيءَ جو جياپو	٤٣
٩.	جڙيو جانب جيءَ ۾	٥١
١٠.	ڪاند! ڪميٽي ناهيان	٥٣
١١.	تون تنين سان ٿي	٥٥
١٢.	رهاٽيون راهوند ۾	٦١
١٣.	گونگيون گوءِ ڪتي ويون	٦٤
١٤.	قدمن تان قربان ٿيان	٧٨
١٥.	سِرَ سدائين سَٽ ۾	٨٩
١٦.	درجا آهن دلن تي	١٠٢
١٧.	رمزون آهن روح جون	١١٣

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

١٨.	اڪِن ميٺھن وسايو	١٢٢
١٩.	سار سنيار	١٢٦
٢٠.	وٽان جيئڻ ويامر	١٢٩
٢١.	ڪونجن ڪرڪي ڪالھ	١٣١
٢٢.	ٻُڌان تو ٻين ڪان	١٣٥
٢٣.	لڪي ليا مَر پاءِ	١٣٧
٢٤.	جيڪر آئون ھجان	١٣٩
٢٥.	جُتيءَ جوڙ ٻه جي تيان	١٦١
٢٦.	ليلائي ليلاءِ	١٦٧
٢٧.	قرب ڪِني سان ڪئن ڪيئي	١٧٢
٢٨.	جنھن ڪي چڻجي ڪاند	١٧٨
٢٩.	سونھ چڻبو ڪاند	١٨٣
٣٠.	سانَ سدائين سھٽا	١٨٦
٣١.	عورت ڏنگي پاسري	١٩٠
٣٢.	ڪُتو ڪُتو نہ چٽو	١٩٢
٣٣.	متو ڪُپندئ متيءَ ۾	١٩٦
٣٤.	طالب تنوارون ڪري	١٩٩
٣٥.	پاڻ مرادو اچ	٢٠٢
٣٦.	مٺايان منو گھٹو	٢٠٣
٣٧.	آھي آب حيات	٢٠٦
٣٨.	ويل وقت نہ آھيان	٢١٢
٣٩.	ڪنھن ڪي خبر ڪنھن جي	٢٢٦
٤٠.	چپر ۾ چڙيون	٢٣٠
٤١.	متفرقات	٢٣٧

Scanned with CamScanner

ڪافيون

[۱] مالڪ جي مختاري

۱. مالڪ جي مختاريِ وي ۲۴۵
۲. هادي حڪمتدار اِلاالله ۲۴۵
۳. هُن جا حمد هزارَ ۲۴۶
۴. نرمل! رخ تان لاهه نقاب ۲۴۶

[۲] منهنجو محمّد مير

۱. محبّت جو مقصود، لائق ستائش جو ئي آهي ۲۴۸
۲. منهنجو محمّد مير۔ مولا ڄاڻي ۲۴۸
۳. حضرت پاڻ حسينُ۔ صَلّواعَليٰ ۲۴۸
۴. مٺا مير مرسل وِلهن جو تون والي! ۲۴۹
۵. سچ چيم توڪان سوا، منهنجي ته ڪا ڪانهي ڳلي ۲۵۰
۶. اونائج هي عاجز جون سيّد صدائون! ۲۵۰
۷. عاجز جون التجائون۔ سيّد تون سڻ سوڀارا! ۲۵۱

[۳] تقويٰ سان ڪر طاعت طلب

۱. طاعت ڪي تي اُجاري۔ تقوا ئي طالبن جي ۲۵۳
۲. ماڻڻ گُهرين محبُوب جَي۔ پرهيزگاري ڪر سدا ۲۵۳
۳. چڱو رکج گمان۔ مولا ئي جي مومن آهين ۲۵۴
۴. جاڳڻ سان رک جارُ مسافر ۲۵۵

[۴] هت آهيان انسان

۱. ڏي ڪو هيُ جواب ڇا هت آهي، ڇا هت ٿيندو! ۲۵۶
۲. هت آهين انسان هت الاهجي ڇا وڃي ٿيندين! ۲۵۷

Scanned with CamScanner

٣. اها الله جي جاڻ - جي تون پاڻ سڃاڻي ٢٥٧
٤. جيتر تون موجود - تيتر لا موجود هو هوندو ٢٥٨
٥. ڏور نہ ٻئا ڪي ڏس - "نحن أقرب" پاڻ چيائين ٢٥٨
٦. آهيان پنهنجو پاڻَ - جيڪي اڳي هُس ٢٥٩
٧. مـــون ۾ آهين تـون - تـون ئي تـون ٢٥٩

[٥] لالڻ لئي لوڙين

١. آپت ۾ اورين - آديسي تا اَلکَ کي ٢٦٠
٢. ويراڳي ووڙين - هرهنڌ حسن حبيب جو ٢٦٠
٣. ڪُوڙي ڇڏي ڪثرت - بيراڳي برن ٢٦١

[٦] سوا عشق جي ٻيو ڪو مذهب نہ ملت

١. اچي عشق اندر ۾ سمايو ٢٦٢
٢. عشق ڏنا آزار - سورن آهي سمهڻ وڃايو ٢٦٢
٣. جي عشق اُمالڪ اچي ٢٦٣
٤. عشق ڪرڻ آسانُ - ناتو نڀائڻ ڏاڍو مشڪل ٢٦٣
٥. برهُ نہ آهي بيت المال ٢٦٤
٦. عشق ٿيو استادُ ٢٦٥
٧. "عشق ڏنا آزار ٢٦٦
٨. آهي ڪنهن کي خبر ڪا چار ٢٦٦
٩. ماري عشق ڇڏيو ڇڻ اديون ڙي! اُقَتُ ٢٦٧
١٠ "محبت ري مُردار- هي تہ حياتي ڇا ڪندي!" ٢٦٧
١١. ورهُ وهائج ويهي ويهي ٢٦٨
١٢. ڪئن وساريا ويهي تو "قالُوا بَلٰي" اقرارڙا! ٢٦٨
١٣. عجب عشق آهي اسان جو السِتي ٢٦٩
١٤. جنهن کي عشق جڏهن ٿو نهوڙي نئي ٢٧٠

Scanned with CamScanner

[٧] ساري سَرَ ۾ سهڻو صبيح بہ تون

١. تون تارن ۾ چوڏهينءَ جو چنڊ ٢٧٢
٢. تنهنجي ڪارن وارن پاتو ڪمند ٢٧٣
٣. تنهنجي قرب جو آهي وسيع ڪمند ٢٧٤
٤. تنهنجي حسن جا هُلَ - دلدارن ۾ يار دلارا! ٢٧٥
٥. سهڻل جا سينگار ـ وهوا ـ دل کي وڻن تا ٢٧٧
٦. تنهنجي عجب اڏاوت ۽ بيهڪ ٢٧٨
٧. اِهو اٽم يقين تہ آهيان برحق ٢٧٩
٨. تنهنجي رخ ۾ نوري ڏاڍو نمڪ ٢٨٠
٩. گهڻو آهن گهٽ توڪان سڀ گل قل! ٢٨١
١٠ تنهنجو دنيا ۾ محبوب! نہ مٽ ٢٨٣
١١. آهين لاثاني بي نظير پرين! ٢٨٤
١٢. تنهنجي شان وٽان ڪينهي مڙئي منصبَ ٢٨٥
١٣. جيڪي منهنجي ڳچيءَ جا هار ٿيا ٢٨٦
١٤. مٺا محب ماڻهو پرين پيار وارا ٢٨٨

[٨] سڪندي تيڙم سال

١. مست الفت ۾ ڪيا ڪئين وِرهہ ويچارا هٽي ٢٩٠
٢. تو لاءِ ڪوڙين ڪانگ اڏايان پئي ٢٩٠
٣. ساهہ سڪي تو جن لاءِ - سجڻ شل سارين! ٢٩٢
٤. ڏوهہ دل جو آهي ظاهر ۾ وجي اکڙيون اڙيون ٢٩٢
٥. پنهنجي پرينِ ڪاڻ - پاند پسايم روئي روئي ٢٩٣
٦. سڪندي تيڙم سال - ويئي ساجن سارِيان ٢٩٣
٧. محبت کي ڪا پرواهہ ناهي ٢٩٤
٨. سجڻ هجن شل سنوان! - حالڙا ہڌائنديس ٢٩٤
٩. مولا! ملاءِ تون مون سان منهنجي من جو ٺار ٢٩٥
١٠. رئندي رئندي تيون گذرن راتيون ٢٩٥
١١. ايندم شال ! عجيبَ - سرتيون - ٢٩٦

Scanned with CamScanner

۱۲. ڪندي ياد توکي هي راتيون وهاڻيون ۲۹۷
۱۳. تون ڇا هئين، ڇا مان ڇا ٿي وئين ۲۹۸

[۹] دلڙي ڏئي مون درد پرايو

۱. مون کان نٿيون وسرن سڄڻ! ۳۰۰
۲. مون سان دلبر دلڙي نہ لائين ها ۳۰۰
۳. تو دلڙي يار! ڏتاري ۳۰۲
۴. جنڙي جِيَ جا جيارا- او پيارا! ۳۰۳
۵. ساريو، ساريو، ساريان ۳۰۴
۶. سِڪندي سال ٿيا ٿيندس نيٺ چري ۳۰۵
۷. دلدار چو ڏيئي پيار، وري يار ۳۰۶
۸. ڪري قرب اچڻ، وري موٽي وڃڻ ۳۰۷
۹. تو مان اميد نہ لاهيندس ۳۰۸

[۱۰] درد مندن جون دليون ڦيراڏئي دلبر ڦٽيون

۱. سهڻو، تہ يار سهڻو، سهڻو ٻيو ڪير آهي ۳۰۹
۲. ڪئن نہ ٻي دردن جون دليون ۳۱۰
۳. درد مندن جون دليون ڦيرا ڏئي دلبر ڦٽيون ۳۱۰
۴. تنهنجون زوراوَرَ سڄڻ! اهڙيون اَجهل آهن اکيون ۳۱۱

[۱۱] توکي نہ ڇوان ٻيو ڪنهن کي ڇوان

۱. تنهنجا کهڙا ٿورا ڳايان ۳۱۲
۲. مان دل جون ڳجهڙيون ڳالهيون پلا ۳۱۳
۳. توسان نرمل نينهن نڀائيندس ۳۱۴
۴. محبوب مٺا! ڪل نيڻ ڪٽي ۳۱۵
۵. منهنجا رُسٽا پرين، منهنجا رسٽا پرين! ۳۱۶
۶. مٺڙا! تون نہ وسارج، جڳ جي وساريو تہ ڇا ٿيو! ۳۱۷
۷. منهنجا دلبر مٺا! چو ٿي ٿئين جدا ۳۱۸

Scanned with CamScanner

٨. وفادار آهين وفادار آهين ٣١٨
٩. او منهنجي پيار وارا! او منهنجي پيار وارا! ٣١٩
١٠. تون ڀرين نظر ۾ ڪسي دل ڪٽي وئين ٣٢٠
١١. ياريَ جي مون کي يار! توسان دعوا ناهي ٣٢١

[١٢] دل ڦري وئين ڪٽي حسن وارا

١. دل ڏاڍو تي سڄڻ! توکي ساري ٣٢٢
٢. دل ڦري وئين ڪٽي حسن وارا! ٣٢٣
٣. او پرديسي! نام خدا موٽي آ ٣٢٣
٤. آئي مولا ـ سهڻا! آئي مولا ٣٢٣
٥. پنهنجا واعدا پرين! پار ٣٢٣
٦. موٽ مسافر سپرين ـ دلبر تون دل وارا! ٣٢٥
٧. منهنجي پيار محبت وارا، پيارا موٽي آ! ٣٢٦
٨. منهنجي اڱڻ اچ پيارا دل وارا ٣٢٧
٩. "بره ڪيو بيمار ـ محب! اچي رس مهل اها ٿئي" ٣٢٧
١٠. جاني جيءَ جيار ـ محب! اچي رس مهل اها ٿئي ٣٢٨
١١. وري آ وطن تي مسافر! تون موٽي ٣٢٩
١٢. موٽ مسافر! اڪڙيون اجايون ٣٢٩
١٣. پيارا! پري اچ پيرا پيرا ٣٣٠
١٤. اچ اڱڻ تي حاڪم! هلي ٣٣١
١٥. درد مندن تان اي دلبر! پيچ نہ ٻنهين پيرڙا ٣٣١
١٦. اچ تون اڱڻ يار ـ سانولڙا ـ ٣٣٢
١٧. اڱڻ ٻهاريان تنهنجون واٽون نهاريان ٣٣٢
١٨. اچ وري تہ گڏجي گهاريون ٣٣٣
١٩. آ تہ سڄڻ! توسان سليان ٣٣٣
٢٠. مون کي اچي تون ماڻ ـ يار ـ ٣٣٥
٢١. آهيان تنهنجي گڏن جو يار! گڏل ٣٣٥
٢٢. توڙي آهيان پرين! آئون ڏاڍو ڏڏُ ٣٣٦

Scanned with CamScanner

٢٣. ٻاني ورهه جا ونگ، آ تہ ڪريون ڪي قربڙا ٣٣٨

٢۴. اڄ تہ گذاريون گڏ، وقت ويل آئون ناهيان ٣٣٨

٢٥. مون ۾ آهن اَوَس اڻ ڳڻيا اوڳڻ ٣٣٨

٢٦. ڏاڍي ٿي دير ويئي اي دلدار يار آ! ٣۴٠

[١٣] مون کي ماري دردَ جياري وئين

١. وئين ڪسي دلڙي انهن جون جن ۾ تو ٣۴١

٢. اڇي محبت منا! مون کي ماري وئين ٣۴١

٣. ڪسي دل ڪٺي وئين ڪجل پائي ڪانيون ٣۴٣

۴. ڇڏي مون کي ڪيئي ڪچو ڪبڏو نہ ڪم! ٣۴٣

٥. خبر هاڻ پوندي تہ ڇاهي جدائي! ٣۴٥

٦. رڙي روئي عاشق! ڪندس التجائون ٣۴٦

٧. لئون وينيس لالڻ سان لڳائي ٣۴٧

[١۴] مون ڏي حرفَ هزارَ

١. پازي آئون پينار- ناهي دم دعوا جو ٣۴٨

٢. مون ڏي حرف هزارَ-پاڻ ڪرم ڪر ٣۴٨

٣. ڪيا محب ڪروڙ محبّت سان ٣۴٨

۴. خبر خاص آيو ڪٺي اڄ ڪيانتو ٣۴٩

٥. بخشئي بخشڻهار!- پلارا! ٣٥٠

[١٥] آيو يار ڏنئين دلداريون

١. سهڻا ساٿيئڙا مون وٽ اڄ تا اچن ٣٥١

٢. آيو يار ڏنئين دلداريون ٣٥٢

٣. سور ويا سڀ لهي- محب مليو ٣٥٣

۴. درد دفع سڀ ٿيا- مون سان ٿيو ٣٥٣

٥. صبح سان سردار، پنهنجو پاڻ پَسايو ٣٥۴

٦. ڪِلُ ڪلِ او ناز وارا! لايون نوان نظارا ٣٥۴

٧. تنهنجا ڪرم ڪروڙين قرب سندا ٣٥٥

Scanned with CamScanner

٨. رهه ڪا سڄڻ رات- سانولڙا! ٣٥٦
٩. سينو سهٽل ساڻ نه ساهه ٣٥٧
١٠. ڪڏهن تنهنجي در جو فقير آهيان ٣٥٩

[١٦] چريون چست ڇهريون

١. اهي ڪاريون، ڪجليون، چريون ٣٦٠
٢. اکيون عزم واريون عقابي عقابي ٣٦١
٣. اِهي ناز واريون ۽ منڙيون موچاريون ٣٦٢
٤. مَات ٿيا سي جن ۾ انڪيون ٣٦٣
٥. نشيليون نشيليون اچن جو اورهاڻيون ٣٦٣
٦. زوراور، زوراوز اهي بي ملاليون ٣٦٤

[١٧] گونگيون گوءِ ڪٿي ويون

١. مينهن! ڪرين تون متان ٣٦٦
٢. اکن ۾ عجيبن جون آهن آکاڻيون ٣٦٧
٣. اکيون عاشقن جون مدامي موالي ٣٦٨
٤. ڦُڙي ڦُڙي ۾ آهي بهار ٣٦٩
٥. اکِن سان ڪيائين اينهين چو الاڙي! ٣٧٠

[١٨] منهنجو هاٿي پنيور ۾ ڇاهي

١. مون نٿي پانيو ته آخر ڏار ويچاري ڪندا ٣٧٢
٢. منهنجو وَرُ ته وني ويا چوري الا ٣٧٣
٣. پنهل جي ته پچار- انئي پهر اندر ۾ ٣٧٣
٤. مون ته پرين ڪيا پنهنجا ٣٧٤
٥. ننڊ ڪيئي چو نياڳي! او نياڳي ٣٧٤
٦. پنهل ڏي پئي پنڌ پيرين اگهاڙي ٣٧٥
٧. هلِي هوت پنهل ڏي هاڪارَي ٣٧٦
٨. منهنجو پنهل اتوَ سڄي ڇپر جو ڇَنُ ٣٧٧
٩. منهنجو هاٿي پنيور ۾ ڇاهي! ٣٧٧
١٠. جنهن پيار ڪيو ڪنهن ڪان ڪين پَلي ٣٧٨

[۱۹] طالب عشق امام جنهين جو

۱. گهڙيِ ساهڙ جي تہ سهاري ۳۷۹
۲. جتي چام سميون ڪئين سياٽيون ۳۷۹
۳. عمر! بند رڪبيون نہ ڪنهن جو نياٽيون ۳۸۰
۴. لڳايم نينهن جو ناتو، اهو ناتو! نڀائيندي‌س ۳۸۱

[۲۰] وڻجارا تہ ورن

۱. هيَڙي هُلَ هشر، ڪانهي خبر ۳۸۳
۲. وڻجارا تہ ورن ڙي پينر جيڏيون! ۳۸۴

[۲۱] پي ۽ پيڻ ڏي

۱. تون بہ پيالا پي - ڙي يار! ۳۸۵
۲. ساقي! سُرڪيون ڏئي غمَ تارِ يلا ۳۸۵

[۲۲] دنيا اٿئي درياءُ دلاور!

۱. سڄاڻي چڏيسون هي دنيا دورنگي ۳۸۸
۲. ڏاڍا دنيا جا تا رنگ ڏسجن ۳۸۹
۳. ترُ تارو اٿئي ويل ترَڻ جي ۳۹۱

[۲۳] متفرقات

۱. پري تي بہ آهين اکن ۾ عجيبي ۳۹۲
۲. پرديسي پکيئڙا - ڪري ويَڙا ولر وَهي وَهي ۳۹۳
۳. جاني جلويدار! منهنجي جيءَ جا جِيارا! ۳۹۳
۴. مولا ڏيئي پي چمار - جاني شال جيين تون! ۳۹۴
۵. ونگيو دل وڻن تا ڪُندا ڪيس ڪارا ۳۹۵
۶. ڪٿي لال لبَ ۽ ڪٿي گل گلابي! ۳۹۶
۷. سهٽي تون صندوق - پاڻ ئي پنهنجي ۳۹۷
۸. آهي آب حيات - پڪَ پرين جي ۳۹۷
۹. رخ روشن تي پرينَ! آهيان پتنگ ۳۹۸
۱۰. وني آيا تو وٽ پرين! پير پيارا ۴۰۰
۴۳. حوالا ۴۰۱
۴۴. "مجمع الفيوظات" تان اُڪريل عڪس ۴۰۳
۴۵. قرآني آيتن، حديثن ۽ عربي مقولن جون معنائون ۴۰۶
۴۶. ڏکين لفظن جي معنيٰ ۴۱۱

Scanned with CamScanner

مهاڳ

ڪتاب "ڇپر ۾ ڇڙيون" ڇپجي آهي رهيو ٻي ڀيري ٻه، ان ۾ ڪيا ويا آهن ٻه طريقا اختيار. هڪ "اڪن ڀيرن" وغيره جي داستانن سان "رمزون آهن روح جون" داستان کي ملايو آهي ويو ۽ هڪ ٻيو ڪم هي ته سنڌ يونيورسٽي جي هڪ جمالي شاگرد، جنهن جو اڳتي ايندو ذڪر، ان جي موجب چوڻ ته سنڌس ۾ خيال جيڪي ڏکيا آهن لفظ انهن جون معنائون سمجهائي معمولي سان لکجن جيڪي اچن سمجهڻ ۾. آهي اميد مون کي وڏي ته ڪيل ذڪر وارو ڪتاب جيڪو آهي هٿن ۾ اوهان جي اهو پسند ايندو اوهان کي ۽ ڏاڍو وڻندو.

خيال آهي نون شاعرن ۽ ڪجهه غير شاعرن جو منهنجي واسطي اڄڪلهه هي، ته زبان فارسي زياده استعمال ڪريان ٿو آئون؛ موزون شاعري ۾ پنهنجي. موجوده دور ۾ جيڪڏهن ماڻهو نٿا سمجهن زبان فارسي ته ڏوهه فارسي جو ڪهڙو. ٻيو ته نٿي پڙهائي وڃي فارسي اسڪولن ۾ ، ته پوءِ ناهي قصور انهن شاگردن جو ٻه.

لکندڙن کان ٻڌان ٿو اڄڪلهه نظم توڙي نثر ۽ پڙهان ٿو رسالن ۾ هندي ۽ سنسڪرت زبانن جا لفظ ڪيئي ۽ جملا، جي ڪيا وڃن ٿا استعمال سنڌي ۾ آل جال. ڇا استعمال انهن لفظن جو ناهي اعتراض جوڳو؟ طريقو بهترين آهي هي، ته زبان جيڪا ڳالهايون ٿا روز، منجهه گهر ۽ ٻاهر گهر کان، ڇو نه زبان ان ۾ لکون نظم ۽ نثر وغيره، جئن اڄڪلهه لکجڻ ٿي ويو آهي شروع.

شاعري عروضي، جيڪا پاڪ ۽ هند ۾ ڪيئي صدين کان پئي ٿي ڪئي وڃي، جا ٿي وئي آهي عام مقبول، ان کي نه ڪبو فارسي سان جيڪڏهن مرصعّ (رنگين ۽ خوبصورت) ته لڳندي ڦڪي ڦڪي.

حبيب سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

شيخ اياز جا لکيل هيٺ پڙهندا غزلن جا شعر ڪجهه ڏسندا ۽ ڪندا غور انهن تي ته ڪيئن نه آهن سينگاريل فارسي سان. ٺئي تي بيحد خوشي انهي تي ته شيخ صاحب به آهي غزل گو بهترين شاعرن مان شاعر هڪ.

١- مونسِ ماهتاب آهيان مان
ڪنهن پرندي جو خواب آهيان مان
٢- خالقِ ڪائنات ڏس تنهنجي
جستجو جو جواب آهيان مان

●

١- خار زار حيات ۾ رقصان
پنهنجي خوشبو جو ڪاروان آهي
٢- اي تصوّر سندم تڏي تي اڄ
ڪنهن پڪڙي جي ڪهڪشان آهي

●

١- اي اکئون پياريون اکئون اڄ بيحساب
منهنجي تشنه روح تي اوتيو شراب
٢- عاشقي ۾ روح کي آزاد رک
جسم جو زنجير آ دورِ شباب
٣- حور و غلمان ۽ ٺهورا تو رکين
عرش وارا تون به گهٽ ناهين جناب

●

١- اجهو دارو رسن جو ڪو پيام آيو
ملي اڄ زلفِ جانان سان صبا آهي

٢. زمين جي تشنه لب جنّت پڪاري تي
ڪٿي هو باد و باران جو خدا آهي

(پؤنر پري آڪاس)

ڪافين ۾ منهنجي، لفظ ۽ جملا فارسي، محاورا، استعارا، اشارا ۽ تشبيهون وغيره آهن بلڪل. ڪي ڪافيون ته زبانَ فارسي جي آميزش سببان ڪن تيون رنگ غزل وارو پيش، جيڪي پڙهندا منهنجي ڪتاب "ٻي پير اکيون" ۾.

سنڌ يونيورسٽي جي شاگرد هڪ، نالي غلام علي جمالي بي ـ ايس ـ سي (آنرز) روم نمبر ۷ انٽرنيشنل هاسٽل مان ۳ـ۵ـ۱۹۷۷ع ۾ منهنجي ڪتاب "چپر ۾ چڙيون" جي گهڻن ئي سنڌي لفظن جو نوٽ بڪ ڀري آهي موڪليو ۽ آهي لکيو ان ۾ ته انهن لفظن جون معنائون ڪتاب مذڪور جي ڇاپي ۾ لکان ضرور. پڙهندا جمالي صاحب جو خط اهو ۽ ڏسندا ڪتاب جي آخر ۾ لفظن جون معنائون.

خط

۷ ـ انٽرنيشنل هاسٽل سنڌيونيورسٽي
۳ـ۵ـ ۷۷ع

سلّمهٗ ربّ تعالىٰ

عالي جناب پير حضرت مخدوم محمّد زمان طالب المولىٰ

السّلام عليڪم: خيريت طرفين خيريت.

عرض حال ته توهان بزرگن جي شعر جو مجموعو "چپر ۾ چڙيون" بنده جي نظر مان گذريو. حد درجي جي خوشي ٿي ته هڪ پير جي دماغ اسان جي سنڌي ادب کي جيڪا سگهه بخشي آهي جيڪا مڪڻ ۾ ماکي وانگر آهي. بيت تمام سٺا آهن ۽ ڪافيون تمام پياريون ڏنل آهن انهن ۾ لفظ اصل سنڌي جا ڪافي ڏسڻ ۾ اچن ٿا جيڪي اڄوڪي شاعرن جي شعر ۾ گهٽ آهن. ڪتاب "چپر ۾ چڙيون" ۾ اها هڪ وڏي ڳالهه ڏسڻ ۾ آئي ته هرهڪ شعر جي هيٺان تاريخ ۽ هنڌ ڏنل آهي. اها حقيقت ۾ وڏي محنت جو نتيجو آهي. توهان جي مجموعي ۾ مون کي ڪافي اصل لفظ ڏسڻ ۾

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

آيا آهن. جيڪي عام ماڻهو جي لاءِ ڪجھ دِقت آهي جو اُهي سمجھي سگھن. هونئن تہ توهان جي شعر ڪي عام ماڻهو تمام آساني سان پڙهي ۽ سمجھي سگھن ٿا. جيئن تہ نجيب ـ اشراف ـ عميق ـ گهرو يا اونهو ـ هيجئون ـ دليئون ـ مورهون ـ اصل مطلب تہ ڪافي لفظ آهن جن جي معنيٰ جي ضرورت پوي ٿي. جيئن تہ محترم مرحوم علامہ آ.ءِ آ.ءِ قاضي صاحب شاهہ رحہ جي رسالي پٺيان ڏکين لفظن جون معنائون ڏنيون آهن جيڪي لفظ شاہ صاحب پنهنجي شعر ۾ چيا هئا. ان ڪري منهنجو نماڻو عرض آهي تہ توهان جي "چپر ۾ چڙيون" ۾ معنائون ڏيڻ گهرجن. اِن ڪم لاءِ توهان جي اجازت سان بنده توهان صاحبن ڪي پنهنجي ٿوري علم سان اِهي لفظ معنائن سميت چونڊي روانہ ڪريان جيڪي توهان پنهنجي اينڊڙ ايڊيشن ۾ شايع ڪريو.

مهرباني.

توهان جي جواب جو انتظار رهندو

بنده غلام علي جمالي

ائڊريس

غلام علي جمالي ـ شاگرد بي ـ ايس ـ سي (آنرز)

روم نمبر ۷ انٽرنيشنل هاسٽل

سنڌ يونيورسٽي ڄام شورو سنڌ.

شاعر هر ڪنهن کي وڻندو آهي ڪلام پنهنجو ۽ چاهيندو آهي هي، تہ ڳائڻو فقط ڪلام سندس ئي ڳائي ويٺو. تنهن ڪري آئون بہ ڪلام پنهنجو ئي ٿو ڪريان پسند جنهن ۾ ڪيتريون ئي آهن خوبيون بہ.

چهر ۾ چڙيون/ت ·

بين ڪيترن ئي صاحبن جو آهي اعتراض تہ آئون شاعري ۾ پنهنجي بلبل ۽ گل، ميخاني ۽ مي، مينا ۽ ساغر ، شاهد ۽ ساقي وغيره وغيره جو ئي ڪريان ٿو ذڪر. حقيقت آهي هي تہ مضمونن انهن جي پردي ۾ لاٿي وڃي ٿي ڪل ابتي، آمرن ۽ ظالمن جي، ڪتي ڪتي ۽ ڪڌهن ڪڌهن. مضمونن انهن کي خوبصورتي سان لکڻ بہ فن آهي عظيم ۽ شاعرانہ آهي ڪمال - بقول غالب

هر چند هو مشاهدهٔ حق کي گفتگو
بنتي نهين هي ساغر و مينا کهي بغير

طالب المولىٰ
١٦ محرم ١۴٠٨هه
١٠ سيپٽمبر ١٩٨٧ع
لنڊن

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

ڇپائيندڙ پاران

ويهين صديءَ جي سنڌ آڳرين تي ڳڻپ جوڳيون جيڪي چند گهڻ رُخيون شخصيتون پيدا ڪيون، تن شخصيتن جي پهرين قطار ۾ بنا ڪنهن شڪ شُبهي جي قبله محترم مخدوم محمد زمان طالب المولىٰ جن جي ذات باصفات کي به ڳڻي سگهجي ٿو. روحاني، سياسي، ثقافتي ۽ سماجي محاذن کان علاوه پاڻ شعر و سخن ۽ ادب جي دُنيا ۾ جيڪو مرتبو حاصل ڪيائون، ويجهي ماضي ۾ تنهن جو مثال ملڻ مُشڪل آهي. سنڌ جو سَرو، لاڙ، وچولو هجي يا صحرا، دريا، جبل ۽ آباد وستيون، اهي سڀ مخدوم صاحب جن جي علم ۽ فهم کان ايئن فيضياب آهن، جيئن ڪا پلي پني سدا وهندڙ واهڙ مان سيراب ٿئي. اها هڪ حقيقت آهي ته سُر، ساز، سواد، ذات ۽ ذانءَ جو حسين سنجوڳ ٻڌجي سنڌ اندر جا اُڌما آلاپ، ريڊيائي لهرن، مجلسن، مُذاڪرن ۽ مشاعرن جي معرفت تقريبن هر سنڌيءَ تائين پهتا. سنڌ انهيءَ ذهني خوبصورتيءَ سان مخدوم صاحب جن جي پُرڪيف طبيعت ۽ فضيلت پريي سياءَ بالڪل ائين جڙاءُ ڪيو، جيئن وسيع اُڀ تي ستارن جو جهرمٽ ڪري بيهندو آهي.

مخدوم صاحب جن جو هيءُ تخليقي ورثو "ڇپر ۾ ڇڙيون" پڻ سنڌ ذات ۽ ذات جي حُسن جي هڪ من موهيندڙ جهلڪ آهي. جنهن ۾ پاڻ لفظن، خيالن ۽ تصورن کي وهنجاري سهنجاري ٻوليءَ کي نئي منفرد روپ ئي نه بخشيو اٿائون، پر جذبن ۽ ڪيفيتن کي به نيون جهتون فراهم ڪيون اٿائون. هن شعري مجموعي ۾ سنڌ گهرو ادراڪ ۽ گهڻ رُخو مشاهدو جنهن شدت سان پڙهندڙ جي دل تي اثرانداز ٿئي ٿو، تنهن کي محسوس ڪندي هڪ سيڪڙات به "شاعري جزو است از پيغمبري" واري حقيقت تي ايمان آڻڻ لاءِ مجبور ٿئي ٿو.

مون لاءِ اها وڏي اعزاز جي ڳالهه آهي ته سنڌ جي هڪ باوقار ۽ اعلىٰ روايتن جي امين انسان ۽ باڪمال شاعر جي دلپذير تخليق مُنهنجي جستجو ۽ ڪوشش سان چوڏنهن سالن جي وقفي کانپوءِ ٻيون ڀيرو ڇپجي پڌري ٿي رهي آهي.

ڄام شورو، سنڌ

25 رجب 1425هجري

بمطابق

10- سيپٽمبر 2004ع

انعام الله شيخ

سيڪريٽري

سنڌي ادبي بورڊ، سنڌ

Scanned with CamScanner

پہ لفظ

مرڪزي بزم طالب المولا نهايت فخر سان حضرت قبلا طالب المولا جن جو هي بيتن ۽ ڪافين جو مجموعو "چپر ۾ چڙيون" پڙهندڙن جي خدمت ۾ پيش ڪري ٿي.

جئن پڙهندڙن کي معلوم ٿيندو تہ قبلہ طالب المولا جن جو هن مجموعي ۾ ڏنل ڪلام ١٩٥٥ع کان وٺي ١٩٦٨ع تائين آهي. ١٩٥٥ع کان اڳ جو گهڻو ڪلام "ڪچڪول" ۽ ٻين مجموعن ۾ شايع ٿي چڪو آهي. سندن عروضي شاعريَ جو مڪمّل مجموعو زيرترتيب آهي ۽ عنقريب شايع ڪيو ويندو.

هن مجموعي کي موضوعن جي لحاظ سان مختلف بابن ۾ ورهايو ويو آهي. ڏٺيَ سڳوري جي واڪاڻ ۽ ڪارڻي ڪريم ﷺ جي ساراہ سان بيت توڙي ڪافيون شروع ڪيون ويون آهن ۽ پڇاڙيَ ۾ وڃي حقيقت تائين منزل رسي آهي.

هر باب جي مٿان طالب المولا جي ئي ڪلام مان مصرع يا اڌ مصرع چونڊي موضوع ڪري قائم ڪيو ويو آهي. گهڻو ڪري هر بيت ۽ ڪافيَ جي ٺاهڻ جي تاريخ بہ ڏني وئي آهي ۽ جتي ساڳئي ڏينهن تي گهڻا بيت يا ڪافيون چيون ويون آهن ۽ موضوع بہ ساڳيو آهي تہ تاريخ پڇاڙيَ ۾ ڏني وئي آهي. تاريخ ڏيڻ جي ڪري شاعر جي ارتقائي ڪيفيت جو اندازو ڪري ۽ جائزو وٺي سگهجي ٿو.

هن ڪتاب جي طباعت وغيره تي جيڪا رقم خرچ ٿي آهي اها حضرت قبلہ طالب المولا صاحب جن ڪمال مهربانيَ سان بزم کي اڌاري ڏني آهي

چپر ۾ چڙيون/ٿ

جنهن لاءِ اسان سندن شڪر گذار آهيون.

محترم مصري ڪاڪا مائل سروري پريس ڪاپي تيار ڪئي، ان لاءِ سندس مهربانيون.

اسان کي افسوس آهي جو هڪ هنڌ تي غلطيءَ ڪان بابن تي ساڳيو ساڳيو نمبر ڇپجي ويو آهي ۽ ڪجھ پروفن جون غلطيون بہ رهجي ويون آهن.

بهرحال اميد تي ڪجي تہ هي ادبي تحفو سنڌي زبان جو بيش بها خزانو ثابت ٿيندو.

١٩٧١ع

اسدالله شاهه "بيخود" حسيني
جنرل سيڪريٽري
مرڪزي بزم طالب المولا

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

مقدمو

شاعري ڇا آهي، ڇو ٿي ڪئي وڃي، شاعريءَ مان فائدو ڪهڙو نقصان ڪهڙو شاعر ڪير آهي، ڪهڙين مجبورين ڪري قلم کڻيو ڪاغر تي ڪارا ڪري، ايترو وقت ڪٿان ٿو بچائي جو دنيائي ڌنڌن کان دل دماغ کي واندو ڪريو وهيو ٿو پنهنجا ۽ پرايا پٽڻا پٽي - سندس وجود سڄورو ئي خلق لاءِ چڱو آهي يا مَنو، اهي سڀ سوال سمجهائڻ به سولا نہ سمجهائڻ به سولا -

چون ٿا تہ "شاعری جزوی است از پیغمبری"، شاعرن وٽ غيب جي خزانن جون ڪنجون آهن، شاعر ڏٺيءَ سڄوري جا ڪتابي آهن يا وري شاعر گمراهن جا پوئلڳ آهن - جيڪي ڪجھ بہ آهن پر آهن سموري جهان کان الڳ جنس - يا تہ ڪنيار وانگي مٽيءَ جي مُٺ کي ڳوهيو سوهيو، سٽيو ڪٽيو، چڪ تي چاڙهيو، ٺپيو ٺاهيو، برھ جون باهيون ڏيو، ڪي ڪارا ڪي ڪمرا، ڪي سادا ڪي چٽڪمرا، ڪي سڄا ۽ سالم، ڪي ڪچا ۽ پڪا ڪڍيو ٻاهر ڪري ۽ ملڪ ۾ ورهائي: پر پاڻ اهو گھر ۾ دانگي بہ سڄي نہ - مطلب تہ هر هنرمند ۽ ڪاريگر سان سندس پيٽ ۽ مقابلو ڪرڻ کان پوءِ بہ انهي نتيجي تي پهچبو تہ هي همراه ڪا شئي ئي ٻي آهي:-

بسیار خوبان دیده ام اما تو چیزی دیگری

اهين ڇنڇي تہ شعر انسان جي جذبات ۽ احساسات سان واسطو رکي ٿو، شعر فڪر جي عميق گهراين جو حامل، واردات

قلبي جو مظهر عشق ۽ الفت، پريم ۽ پياس، سوز ۽ گداز سڪ، هڪ ۽ چڪ جو حسين ۽ ظاهري لباس، دل جي آهُن ۽ دانهن جو مؤثر ذريعو، قدرت جي دلفريب ۽ دلڪش مناظر جو عڪس، ڪائنات جي همه گير ۽ عالمگير وسعتن کي پاڻ ۾ جذب ڪرڻ وارو، حسن جي رشڪ آفتاب، نور ۽ ضيا، ناز ۽ ادا، جور ۽ جفا، دلبري ۽ دلدهي، دلفريبي ۽ دلربائي، ڪج روي ۽ ڪج ادائيءَ جي تصوير آهي -

شاعر گويا درد ۽ الم جو پيڪر آهي. ڪيف ۽ سرور جو مجسمو آهي. هر موچاري شيءِ جو عڪس سندس دل جي آرسيءَ تي منعڪس ٿئي ٿو. بلبل جو نغمو، ڪوئل جي ڪوڪ، چيهن جي چهه چهه، گل جو ٽڙڻ، باغن جي بهاري، جُهڙ ڦُڙ جي لطافت، بهار جي مند جي پرڪيف ڪشش، سج جو تاب، چنڊ جي ٿڌي روشني، تارن جي جڳ مڳ، سرو ۽ سمن جو دلبري شان، نرگس جي نيمخواب اک، صبا جي ٿڌاڻ، شاعر جي بينا دل تي پنهنجي هوشربا جمال ۽ رعنائيءَ سان جلوه افروز ٿي ٿئي ٿڌهن شاعر انهن فطرت جي نيرنگين ۾ فنا ٿي وڃي ٿو ۽ سندس هر فڪر فطرت سان هم آهنگ ٿئي ٿو-

علمي حيثيت سان مٿن خوبن واري سگهوري کي ئي شاعر سڏي سگهجي ٿو- سندس شعر انسان جي مئل دل کي جياري ٿو- سندس شعر همّت ۽ مردانگيءَ جو سبق آهي، اخلاق ۽ نيڪ نيتّيءَ جو باب آهي، عشق ۽ الفت، سوز ۽ گداز، سچائي ۽ سنائيءَ جو داستان آهي - سندس شعر ٻڌڻ سان سمجهبو ته فقط اسان لاءِ چيو ويو آهي ۽ دل آه ۽ واه ڪرڻ کان سواءِ رهي نه سگهندي - ڪي ڏينهن سندس ڪلام جي سرمستي من ۾ موجود هوندي - سندس ڪلام جي سؤ دفعا پڙهبو ته به نئون پيو لڳندو-

Scanned with CamScanner

اهڙي شاعر کان سواءِ ٻيا پراڻي لڪير جا فقير جن ڪڏهن نه پاڻ پڇايو، نه سور سٺا، نه جانيَ جو جور ۽ جفا ڏٺو نه وِره ۽ وفا جا پنڌ ۽ پيچرا پيرن هيٺان ڪيا، نه انسان سان همدردي نه فطرت سان سندن واسطو. باقي جو ڪجهه اڳي چيو ويو آهي، تنهن کي طوطي وانگر بار بار پڙهي ۽ ٻٽي لفظ هيڏانهن هوڏانهن ڪري، ساڳين خيالن کي پنهنجي ناموزون ۽ درد کان خالي لفظن ۾ گهڙي پڙهن ٿا ۽ جيڏي مهل شعر پڙهن ٿا ته ڦڪي ٽيڻ جي بجاءِ ماڻهن جي ٺٺول تي خوش ٿين ٿا- واه واه ۽ مڪّرر مڪّرر ٻڌي بهار بهار ٿين ٿا. جيتوڻيڪ سندن ڪلام ٻڌندڙن لاءِ مٿي جو سور ۽ لاڪن گهٽتائيءَ جو سبب آهي- سندن ديوان ڪتبخانن جي سينگار جي بدران پسارن جي پُڙن جي ڪم ٿا اچن ۽ سندن نقالي ٿوري ئي عرصي ۾ ڪليو پوي- اها شاعري نه پر وقت جو سيڙايو آهي-

ڪن ملوڪن جو چوڻ آهي ته شاعر اهو آهي جيڪو ڪنهن خراب وٿ کي موچاري صورت ۾ پيش ڪري يا ناهوڪي شيءِ کي بجڙو جامو پهرائي سگهي يا ماڻهوءَ جي مئل جذبن ۾ نئين جان پيدا ڪري يا رئندڙ کي کلائي ۽ کلندڙ کي رئاڙي وجهي يا سست ۽ آرسيءَ آدمي ۾ همّت پيدا ڪري يا وري جيڪو ويڙهاڪ وَرَ ڪنجيو ڦڏو ڦڏو ڪندو گهمي، انهي جو سندرو ڇوڙائي ٽڏيءَ ڇانوَ ۾ وهاري ڇڏي-

ڪي وري چون ٿا ته اهو ماڻهو شاعر چوائڻ جي لائق ئي ناهي جنهن استادن جي ڪلام کي نه فقط چڱيَ طرح پڙهيو هجي پر انهن جي ڪلام مان ڪيس هزارها شعر ياد به هجن- ڪي چون ته جيسين فاعلاتن فاعلات جي خرخسي کي چڱيَ پر نه پروڙيو اٿس، وزن ۽ بحر جي گهونان گهون اوجهاڙي ۾ گهوتا نه کاڌا اٿس، لفظن جي جادوگري، لفاظي ۽ خيال جي ايڏي بلندي هجيس جو پڙهندڙ به حيران ٿي

Scanned with CamScanner

وچي ۽ سندس ارشاد کي سمجهڻ لاءِ لغتن جا ڍير لڳائي ڇڏي ۽ تشريح ڪري ته پنا ڪتائي ڇڏي ته پوءِ چئبو ته اهو عظيم شاعر آهي -

ڪي بزرگ چون ٿا ته شاعر اهو آهي جنهن جا لفظ معني جي تابع هجن - جيڪڏهن لفظن جو شان ۽ شوڪت آهي ۽ معنيٰ لڪي لڪانو پڙهي الهانو ته پوءِ وقت جو سيڙاپو آهي - وري لفظ به معنيٰ جي اهڙا تابع نه هجن جو شعر نه پر رڳو معنيٰ ئي معنيٰ هجي -

ڪي چون ته شعر انهن انساني جذبن ۽ احساس جي اظهار جو نالو آهي، جيڪو جنهن به طريقي سان ادا ڪيو وڃي ته ٻڌندڙ تي اثر ڪري ۽ هرڪو ماڻهو اهين سمجهي ته هيءَ ڳالهه ته منهنجي به ذهن ۾ هئي پر جڏهن قلم کڻي لکڻ جي ڪوشش ڪري ته لکي نه سگهي -

بهرحال جيترا منهن اوتريون ڳالهيون ۽ جيترا ذهن اوتريون تشريحون - تشريحون ڪري وڃي پار پئبو پر وري به چئبو ته اڄا شاعر کي سمجهڻ ۽ شاعريءَ کي پروڙڻ لاءِ جيڪي سو ڪجهه گهرجي -

ڪسوٽيون ته ڪيئي آهن ۽ پڙهندڙن جا رايا به جدا جدا- هر راءِ شعر جي همه گير صفتن جي ڪنهن نه ڪنهن پهلوءَ تي روشني وجهي سگهي ٿي - شاعر جيڏي وڏي بلند مرتبي وارو هوندو اوڏو ئي وڏو سمجهو مقدمه نگار هئڻ به ضروري آهي -

طالب المولا شاعر جي حيثيت سان ايڏي اوچي مقام کي پهتل آهي جو مون جهڙي سيڪڙاٽ سندس ڪلام جو جنهن به پرکي مطالعو ڪيو آهي ته نيون معنائون، نوان خيال ۽ نئون لطف پلئه پيو آهي ۽ مقدمو لکندي اعتراف ٿو ڪرڻو پوي ته سندس ڪلام کي پوريءَ طرح پرجهي مقدمي لکڻ جو حق مون کان ادا ٿي نه سگهندو- آئون جيڪي ڪجهه عرض ڪندس، اها منهنجي پنهنجي سمجهه پٽاندر ئي سندس ڪلام جي اپٽار هوندي - شاعر جي ڪلام تي تبصرو يا شاعر پاڻ ئي ڪري سگهي ٿو يا وري ڪي وڏا عالم فاضل نقاد - آئون ته فقط يوسف جي خريدارن ۾

Scanned with CamScanner

پنهنجو نانءُ ڳڻائڻ لاءِ چند ڀڳل ٽٽل خيال ناظرين ڪرام جي خدمت ۾ پيش ڪري رهيو آهيان.

طالب المولا جي ڪلام تي ڪجهه لکڻ کان اڳ چند جملا سندن سوانح تي لکڻ ضروري آهن. سندن زندگيءَ جو مفصل احوال محترم پروفيسر محبوب علي چنه صاحب ڪچڪول ۾ ڏئي چڪو آهي (۱). هتي فقط ايترو عرض ڪندس ته سندن نالو مخدوم محمّد زمان ولد مخدوم غلام محمّد رحه آهي. سندن پيو نالو محمّد علي ۽ ڪوڏائي جو نالو پيرل سائين آهي. اڪثر مريد کين پورو پير به ڪري سڏيندا آهن. سندن تولد جي تاريخ چنچر جو ڏينهن ۹ محرم ۱۳۳۸هه مطابق ★ ۴ آڪٽوبر ۱۹۱۹ع آهي (۲) پاڻ غوث الحق حضرت مخدوم نوح رحمة الله عليه (م ۲۷ ذولقعده ۹۹۸هه) جا سورهون نمبر سجّاده نشين آهن. حضرت غوث الحق جو سلسلهٔ نسب خليفهٔ اول حضرت ابوبڪر صديق رضه سان وڃي ملي ٿو.

هتي هڪ تاريخي غلطيءَ ڏانهن اشارو ڪري صحيح حقيقت پيش ڪرڻ ضروري ٿو سمجهان. سنڌ جي سيني متقدمين مؤرخن يا معاصر عالمن ۽ خود حضرت مخدوم صاحب جن جي خانداني روايت موجب. سندن نسب شيخ الشيّوخ شهاب الدين ابو حفص عمر بن عبدالله سهروردي (م ۶۳۲هه) يا شيخ ابوالنجّيب عبدالقاهر بن عبدالله سهروردي جي خاندان سان ملي ٿو. انهن بزرگن جو سلسلهٔ نسب حضرت محمّد بن ابي بڪر سان ملي ٿو (۳) پر غوث الحق رحه جي نسب کي حضرت عبدالرحمٰن بن ابي بڪر سان ملايو ويو آهي جيڪو غلط آهي (۴) سندن نسب محمّد ابن ابي بڪر سان ملي ٿو نه عبدالرحمٰن سان.

★پهرئين ڇاپي ۾ شمسي مهيني جي تاريخ ۵ ۽ ڏينهن آچر لکيل آهي، ليڪن بن اديبن مسٽر عنايت بلوچ اسٽيشن ڊائريڪٽر ريڊيو پاڪستان حيدرآباد ۽ حبيب الله صديقي سيڪريٽري سنڌي ادبي بورڊ جي تحقيق مطابق اها تاريخ ۴ آڪٽوبر بروز چنچر بيهي ٿي. اسان سندن تحقيق کي صحيح سمجهي قبول ڪيون ٿا.

مخدوم طالب المولا

Scanned with CamScanner

هن فقير حضرت طالب المولا سان سفر ۽ حضر ۾ تمام گهڻو وقت گذاريو آهي - منهنجي ساڻن نيازمنديءَ کي هي سورهون سال پيو هلي - منهنجي تعليمي تڪميل ۾ سندن مالي امداد ۽ همت افزائيءَ جو وڏو حصو آهي - سندن شخصيت جي گهري مطالعي ڪرڻ جو ڪافي موقعو به مليو اٿم- شايد سندن جماعت يا دوستن ۾ پير ميان محبوب علي ۽ سيد حيدر شاه ولد سيد مٺن شاه اڄناٽي، سيشنس جج ڪان سواءِ،جن نينڍپڻ کان وٺي سندن صحبت ۾ گذاريو آهي، اهڙو ڪو بيو ماڻهو نه هجي جيڪو مون جيترو سندن طبيعت مان واقف هجي - پير فقير، امير ڪبير ته ملڪ ۾ گهڻي ئي آهن - شان شوڪت، رعب تاب ۽ مانَ مرتبي وارن جي به ڪِر وڃائي پئي آهي، پر طالب المولا جهڙو همه صفت موصوف شخص ملڻ مشڪل آهي -

موچارا مهاندا، موزون قد ۽ قامت، سريلو آواز، مٺا ٻول، ياروَيسي، دوستن تي مهرباني، دشمنن تي نوازش، سچائي، وفاداري نهٺائي ۽ نماڻائي، اميرن غريبن سان هڪجهڙائي هڪ ئي ماڻهوءَ ۾ ڳولهڻي هجي ته هلي وڃي طالب المولا سان ملجي - ڪو وقت ته اهڙو هوندو هو جو نوڪر چاڪر تي ناراضپو ٿيو ته بجاءِ انهي جي جو انهيءَ شخص کي لڪائجي،چانهن ڪونه پيئندا هئا- جنهن تي ڪاوڙ هوندي انهي کي وري خبر ئي ڪانه هوندي ته ڪو پاڻ متس ڪاوڙيل آهن - وري پاڻ ئي ٻڌائيندا هئا ته آئون فلاڻي يا فلاڻي تي رنج آهيان، تڏهن وڃي اهو همراه کين پرچائيندو هو - مون ڪڏهن ڪونه ڏٺو ته پاڻ ڪاوڙ ۾ اچي ڪنهن ملازم کي گهٽ وڌ ڳالهائيو هجين يا هٿ جو پوندو ڏنو هجين. ڪاوڙ هوندي ته به ابا پٽ ڪري ڳالهائيو- وڏي عمر وارن ملازمن کي هميشه جمع جي صيغي سان مخاطب ٿين - ڪيترا اهڙا

Scanned with CamScanner

ماڻهو به هوندا جن جي ڪين خبر هوندي ته سندن خلاف آهن. تڏهن به سائين اهڙي سهٽي هلت هلندا, جو اڳلي کي محسوس ئي ڪونه ٿيندو ته ڪو هن شخص کي سندس پرڪارن جو پتو آهي - اڪثر پنهنجي ڳالهه ماڙي بين جي ٻڌن - ٻئي ڪنهن جي راءِ سندن راءِ جي خلاف هوندي ته پنهنجي راءِ جو اظهار ڪونه ڪن - اڪثر دوستن, مريدن, ويندي ڏارين ماڻهن جا ڪم ڪاريون به پنهنجي خرچ تي ڪري ڇڏين - طبيعت جي ناسازي, اهم ڪمن جي گهڻائي ۽ ذاتي مصروفيتن جي باوجود ڪو اڙيات اچي نڪتو ته انهي جي ڪم جي پوئواريءَ لاءِ لاهور, راولپنڊي ۽ اسلام آباد پنهنجي خرچ تي وڃي نڪرن -

طالب المولا هڪ وڏو پير آهي - جيڪڏهن مريدن وٽ سير سفر تي مسلسل نڪري ته سڄو سال پيو مسافري ڪري پر مريد نه ڪٽن - پر شروع ڪان وٺي مسافريَ تي نڪرڻ ڪين پسند نه هوندو آهي - ڪيترا اهڙا علائقا به آهن, جتي باوجود مريدن جي زوربار ۽ منٿ ميڙ جي, هڪ دفعو به نه ويا آهن - مثلاً لاڙ جي حصي ۾ حيدرآباد ڪان وٺي شاه بندر تائين جيترا مريد غوث الحق رحه جا آهن, ڪنهن ٻئي بزرگ جا مشڪل سان هوندا, پر طالب المولا ڪڏهن انهي پاسي سفر تي نه ويو آهي - مريد ٻارهين مهيني يا هر ماه پهرئين سومار تي درگاه جي زيارت تي اچي نڪرن - اهڙي ريت رياست بهاولپور ۽ ٿر جي مٺي ۽ ڇاڇري تعلقن وغيره ڏانهن فقط هڪ دفعو مسافريءَ تي ويا آهن - خيرپورميرس ۽ ٻين علائقن ڏانهن به فقط هڪ يا ٻه دفعو وڃڻ ٿيو اٿن - پنجاب ۾ خانقاه ڊوگران, بلوچستان ۾ پاڳناڙي, مستونگ ۽ هندستان جي ڪيترن علائقن ۾ ۽ ڪيترن ٻين حصن ۾ به سندن ڪافي مريد آهن, پر فقط اتي جا ماڻهو ئي درگاه جي زيارت تي ايندا آهن - طالب المولا ڏيڻ وارو ماڻهو آهي - جيڪي ڪيس ملي ٿو انهي ڪان ٻيڻو قومي فلاح

۽ بهبود، علمي، ادبي، ثقافتي ۽ تعليمي سرگرمين تي خرچ ڪري ٿو. خدا شال سنڌ جي ٻين پيرن سڳورن کي به ملڪ جي خدمت جو اهڙو موقعو ڏئي جئن هن خطي جي ڏتڙيل عوام جي خدمت ڪري سگهن ـ

طالب المولا جي مجلس ۾ علم ادب، راڳ رنگ، تهذيب تمدن، ذڪر فڪر، سير سفر ۽ شڪار جون ڳالهيون اڪثر هلنديون رهنديون آهن ـ

ڪڏهن ڪڏهن سندن محفل ۾ چرچو گهبو به ٿيندو آهي ـ مزاح زندگيءَ جي اڻ کٽ مصروفيتن، ذهني مونجهاري ۽ زماني جي افراتفري کان وقتي طور جند ڇڏائڻ جو هڪ بهترين ذريعو آهي ـ ادب جي حدن اندر سنجيده چرچو به هڪ روح جي راحت آهي ـ طالب المولا جي حاضريءَ جي ماڻهن ۾ به ڪي اهڙا شخص آهن جو ڪنهن شيءِ جو رڳو نالو زبان تي آيو ته رڙيون، دانهون ٻڌبيون ـ بس رڳو ڏانئو ڇئو ته اوچتو هوڪرون ٻڌبيون ـ حاضرين ڪل ۾ ٻڌل هوندا ۽ ڏانئو فقير نڙي قاڙي ايڏو ته وڏو ۽ اهڙي انداز ۾ احتجاج ڪندو جو ڪو زمانو اهو نظارو اکين آڏو پيو ڦرندو.

سالن جا سال پاڻ پنهنجي خرچ تي ادبي محفلون ۽ مشاعرا ڪندا آيا آهن ـ ڪيترن ادبي انجمنن جو وجود سندن مالي ۽ اخلاقي مدد تي ئي منحصر پئي رهيو آهي ـ

محترم قبله جي. ايم. سيد، طالب المولا جي علمي ادبي خدمتن متعلق لکيو آهي: "پاڻ سن ١٩٣٦ع ۾ هالن جي شهر ۾ "انجمن علم و ادب" جو پايو وڌائين، جنهن جي سهاري هيٺ ڪيتريون ادبي ڪانفرنسون سڏايون ويون ـ ادبي ڪمن ۾ دلچسپي وٺڻ جي ڪري هالن ۾ هڪ پريس "الزمان" نالي سان کولارايائين جنهن مان ڪو وقت هفتيوار اخبارون "پاسبان" ۽ "الزمان" نڪرنديون هيون ـ ١٩٥٠ع ۾ هالن مان هڪ ماهوار رسالو "فردوس" سندس سرپرستيءَ هيٺ جاري ٿيو. ١٩٥٢ع ۾

ماستر جمع خان "غريب" سيتان شهر مان، ماهوار رسالو 'طالب المولا' سندس سرپرستيءَ هيٺ ڪڍيو. ١٩٥٦ع کان سندس سرپرستيءَ هيٺ حيدرآباد مان "شاعر" رسالو نڪرڻ لڳو.

١٩٣٦ع ۾ سنڌي شاعرن جي جماعت "جمعيت الشعراء" نالي سان قائم ٿي، ان ۾ هي دلچسپي وٺڻ لڳو، جنهن جو ١٩٥٢ع تي جيڪب آباد واري اجلاس ۾ سرپرست چونڊيو ويو. ١٩٥٧ع ۾ کيس گهوٽڪي ڪانفرنس جي موقعي تي جماعت جو صدر چونڊيو ويو، جنهن حيثيت سان پاڻ اجا تائين انهي جماعت سان وابسته رهندو اچي -

١٩٥٣ع ۾ "اداره روح ادب سنڌ" جو بنياد رکيائين، جنهن جي سهاري هيٺ هالن ۾ راڳ ڪانفرنس ١٩٥٥ع ۾ سڏايائين ۽ ماهوار رسالو "روح ادب" جاري ڪرايائين - نومبر ١٩٥٥ع ۾ "بزم طالب المولىٰ" جو پايو وڌائين جنهن جون سنڌ ۾ ڪيتريون ئي شاخون کلي ويون آهن - جنوري ١٩٥٦ع ۾ ميرپور بٺوري ۾ لاڙ ادبي ڪانفرنس سندس صدارت هيٺ ٿي - سنڌي ادبي بورڊ جو ١٩٥٥ع کان ميمبر رهندو آيو. (پهرين) مارشل لا کان پوءِ بورڊ جي نئين سر تشڪيل ۾ هنکي چئرمن نامزد ڪيو ويو. نومبر ١٩٥٥ع کان شاه لطيف يادگار ڪميٽي ۽ ڪلچرل مرڪز جو ميمبر نامزد ٿيو، ۽ ان کان پوءِ انهن تي ميمبر هلندو اچي - حيدرآباد ريڊيو اسٽيشن جي مشاورتي ڪميٽيَ جو ميمبر آهي - سنڌ جي اڪثر ادبي مجلسن ۾ سندس شرڪت ضروري ڄاڻي، کين دعوت ڏني ويندي آهي - پاڻ هن وقت تائين ١٧-١٨ ڪتاب تصنيف ڪري چڪو آهي." (٥)

متين خدمتن کان علاوه سنڌي لوڪ ادب کي زور وٺائڻ ۽ سگهڙن کي عوام جي روبرو پيش ڪرڻ جي ابتدا به طالب المولا ڪئي ۽ انهي خيال کي عملي روپ ۾ آڻڻ لاءِ پهريون دفعو هالن ۾ سگهڙن جي

كانفرنس سڏايائين ـ اهڙي ريت سنڌ ۾ چرچو يوڳ، نقل نظير ۽ هڪ الڳ مقام رکن ٿا۔ مسخرا، ظريف، چرچائي ۽ نقال معاشري جون خاميون، خوبيون عجيب وٽندڙ انداز ۾ بيان ڪن ٿا ـ جيڪا ڳالهه سنجيدي نموني نه چئي سگهجي اها مزاحيه انداز ۾ آسانيءَ سان پيش ڪري سگهجي ٿي ـ طالب المولا جي ئي ڪوشش سان حيدرآباد جي بسنت هال ۾ مزاحيه ڪانفرنس ڪوٺائي وئي جتي سنڌ جي چونڊ ظريفن حصو ورتو۔

شاعري هجي يا ڪو ٻيو فن ان سان ٽن قسمن جا ماڻهو وابسته ٿين ٿا۔ هڪڙا جن کي خدائي ذات مليل هوندي آهي ـ ٻيا جيڪي اڪتسابي ٿين ٿا، يعني لکي پڙهي، سکي سکي ڪا شيءِ حاصل ڪرڻ وارا۔ ٽيا اهي جن کي اها شيءِ ورثي ۾ مليل هوندي آهي ـ هر گهر، خاندان، قبيلي ۽ قوم ۾ ڪي خاص خصوصيتون پشتان پشت هليون اينديون آهن ـ پلن پيٽان ڏلا ۽ ڏلن پيٽان پلا نه برابر ٿين ٿا، پر مجموعي طور چند خصوصيتون ساڳئي گهر جي پلن يا ڏلن ۾ توريون ڪي گهٽيون ضرور ملنديون ـ انهيءَ ڪري ئي چوندا آهن ته سنڌي مهمان نواز آهن ـ اها هڪ قومي خصوصيت آهي، جا هن خطي جي ماڻهن کي ورثي ۾ مليل آهي ـ هتي جنهن کي اسين ڪنجوس چونداسون ٻين قومن جي مقابلي ۾ اهو به وڏيڪ مهمان نواز ثابت ٿيندو۔ ماحول جي اثر کان سواءِ به خانداني طور تي ڪن خاص خصوصيتن جا اجزا خاندان سان تعلق رکندڙ شخص جي رت ۾ تحليل ٿيل هوندا آهن ـ ڪنهن خاندان جا فرد جري هوندا ته ڪنهن جا عالم فاضل ـ شاعري به انهي طرح ورثي ۾ به ملندي آئي آهي ـ

حضرت طالب المولا جن جي خاندان ۾ ٻين خصوصيتن کان علاوه ٻه خصوصيتون صدين کان هلنديون اچن ـ هڪ شاعري ۽ ٻي موسيقيءَ سان دلچسپي ـ حضرت غوث الحق مخدوم نوح رحه جن هڪ بلند پايه شاعر

هئا۔ سنڌن جيڪي بہ چند بيت هٿ آيا آهن انهن جي مطالعي مان ئي سنڌن شاعرانہ مقام جو بخوبي اندازو ثي سگهي ٿو۔ سنڌن بيت:

پيئي جا پرياٿ سا ماڪ مَ پانيو ماڙهوئا!
روئي چڙهي رات ڏسي ڏکوين کي

لفظن جي بندش، تجنيس حرفي، وزن جي پختگيءَ ۽ خيال جي بلنديءَ جو هڪ اعليٰ مثال پيش ڪري ٿو۔ خيال جي تازگي اهڙي آهي جو اڄ بہ پاڪستان جي باڪمال شاعرن وٽ اهو خيال استعمال ٿئي ٿو۔ حضرت پير محمّد راشد روضي ڌڻي رحمة الله عليه جن لاءِ اهو مشهور آهي تہ پاڻ پنهنجي ترتيب ڏنل حضرت روضي ڌڻي رحہ جي ملفوظات ۾ حضرت غوث الحق رحہ جا بيت ڏنا آهن ۔ (٦)

سنڌن ٻيا بيت پيش خدمت آهن:

اُپٽيان تہ انڌيون پوريون پرين پسن
آهي اکڙين عجب پر پَسڻ جي

نہ سي جوڳي جوءِ ۾ نہ سا سکي چاٽ
ڪاپڙين ڪنواٽ وڏيءِ ويل پلاٽيا

ابوبڪر! (٧) آءُ سامي سفر هليا
متان تي پئانُ سڪين سناسين کي

متان ڏسين موهجين دنيا وارو ڏڄ
جدا ڪجئين جودئون ڇائيَ ڪي تي ڇڄ
نرمل! "نوح فقير" چئي ڪر رب سان ريجهي رڄ
اڄ نہ تئي صبحاڻ صبحاڻ نہ تئي اڄ
منيون پيڙي پڄ وقت وڃئي تو ويسلا!

سمون بہ ساتين گڏ تون بہ لوچج لڄ کي
هلندي سمي سامهون تون پڻ ڪِرت ڪج
تہ تو پڻ ِتئي ڏي سمي بہ سوڀ ٿئي

حضرت غوث الحق رحہ جي ئي تربيت هيٺ شاہ عبدالڪريم رحہ ڪمال تي پهتو۔

اهڙي طرح حضرت غوث الحق رحہ جي پوٽي لاڪي لطف الله جو ڪلام بہ نهايت بلند پايي جو آهي، سندس بيت شاہ لطيف رحہ جي ڪلام ۾ گڏجي ويا آهن ـ ڊاڪٽر گربخشاڻيءَ جو رايو آهي تہ شاہ جي رسالي ۾ آيل سر بسنت بهار سمورو ئي لاڪي لطف الله جو چيل آهي ـ (٧)
بسنت بهار جا بيٺ هي آهن:

آئي رت بسنت کي ڪنٺهار ڪڙيا
خستوري خوشبوءِ تي اچي پونر پريا
مون کي محب مڙيا لتا ڏک، سک ٿيا

آئي رت بسنت کي ڪجوريين ڳل هار
اتي ڳوري! بيس ڪر ڄُ آيو بسنت بهار

آئي رت بسنت کي ڇپر مکو مند
اتي ڳوري بيس ڪر ڄُ آيو بهار بسند

آئي رت بسنت کي باغن مکي بوند
لالي ديکو لال کي هيڪر وڃي هوند
امت جي آخوند اوپڙ سپ اباهيا

اڏمـــيا اوڏاڻ رت رسائي سڄڻين
لڳي واءُ وٽن کي ڇاٽيا پن پراڻ
پهريائون پهراڻ سڪا ئي ساوا ٿيا

Scanned with CamScanner

انگوريون ۽ ڪيتڪيون قوليون ڦڳڻ مانهن
ري لالن "لاڪو" ڇئي سي آئون ڪريان ڪانهن
جي سڄڻ هئي مون پانهن ته قُل پسيو قولي هِيون

انگوريون ۽ ڪيتڪيون قوليون ڦڳڻ هيل
ري لالن "لاڪو" ڇئي سي آئون پانيان سيل
جي سڄڻ هئي مون پيله ته قل پسيو قولي هئون

رُتيان سب پليان ڪائي نه بسنت جوڙ
جي وڻ پاري ساڙيا تنهين متي موڙ

رُتيان سب پليان ڪائي نه بسنت تُلَ
جي وڻ پاڙي ساڙيا تنهين متي گل

آئي رت بسنت کي ڪــڙيـا ڪـنـٺـهار
اتي ڳوڙي ويس ڪر آئي بسنت بهار

آئي رت بسنت کي قولي سب پن راه
اڏ نه قولي ڪيتڪي اور سُڪِتِي جاءِ

وائي

اڄ سڄڻ گهر آيم جيڏيون
الله اميدون پڄايم اڏيون
اڄ سڄڻ گهر آيم جيڏيون

Scanned with CamScanner

پيرين فقيرين پونديس پيرين
ڪيم سڪائون جن سانَ ڪيڏيون
اڄ سڄڻ گهر آيم جيڏيون.

حضرت غوث الحق رحه جن جو هڪ ٻيو پوٽو ميان فتح محمّد رحه به فارسيءَ جو هڪ سٺو اديب هو. سندس لکيل حضرت غوث الحق رحه جن جي سوانح حيات "رسالہ فتحي"، ٽن جلدن ۾ موجود آهي ـ رسالہ فتحي ۾ ميان فتح محمّد رحه جو فارسي ڪلام به آيل آهي ـ سندس سنڌي ڪلام هٿ اچي نہ سگهيو آهي ـ

طالب المولا جو پڙ ڏاڏو مخدوم امين محمد عرف "پڪن وارا صاحب رحه" (م ١٣٠٣هه) سنڌي زبان جي بهترين شاعرن ۾ ليکيو وڃي ٿو. سندس ڪلام "ڪليات امين" جي نالي سان پروفيسر محبوب علي چنا مرتب ڪيو ۽ سنڌي ادبي بورڊ شايع ڪيو آهي ـ مخدوم امين محمّد جو ننڍو ڀاءُ ميون غلام نبي عرف "پنيلڊو" به سنڌي زبان جو شاعر هو. سندس ڪلام جو نمونو پيش ڪجي ٿو:

ڪئي اڄ عجيبن ڪا ترتئون تياري
واري وصل جي اڄ پرينِ واڳ واري
"پنيل!" يار پنهنجو صفا جي سجاڻي
تہ از خود اکين ڪان اهو آب آڻي
جتان جان کي ٿي تجلّيَ جي تاري

ميين پنيلڏي کي چار فرزند هئا. ميان غلام حسين، ميان غلام رسول (احمد علي)، ميان غلام سرور ۽ ميان غلام محي الدين ـ اهي چارئي ڀائر شاعر هئا. البتہ ميون غلام رسول (احمد علي) سيني کان سٺو شاعر هو. سندس هيٺ ڏنل ڪافي سنڌ ۾ مشهور آهي:

Scanned with CamScanner

(ٽل) ڪا گهڙي مون وٽ گذار   ڇڏ وڃڻ جون يار! وايون

١- دمبدم دل جان ۾ پرينم! آهي تنهنجي پچار
اصل کان آهيان اوهان جي هئي! نہ لَڏيوَ مُئيَ جي سار
هئن نہ گهرجن هي جدايون

٢- جي اچين، هر وقت مون وٽ تو لا آهن انتظار
ساعت تو ري نا سري ٿي بيقراري بار بار
تيون بچايون برهہ باهيون

٣- جي سڻين تون حال منهنجو، تو سان ڪريان آشڪار
ڳجھ اندر جون ڳالهيون هينڙي ۾ آهن لک هزار
سي نہ مون توکي سڻايون

٤- من اندر جن جي محبت سي سهن سڀ انتظار
ان سان گڏ ”احمد علي“ آ در سنڌئي اميدوار
آ، تو لا اکڙيون اڇايون

طالب المولا جو والد ماجد حضرت مخدوم غلام محمّد رحہ فارسي زبان جو وڏو ڄاڻو هو. ديوان حافظ هميشه ساڻ هوندو هوس ـ پاڻ گاهي گاهي سنڌي ۽ فارسيءَ ۾ شعر بہ چوندو هو. حضرت علي ع جي شان ۾ سندس چيل هڪ سہ حرفي نموني طور پيش ڪجي ٿي:

الف اعليٰ آهہ افضل اڪمل و اڪبر علي
آن امام است اتقيا را اوّل و آخر علي

ب بهادر بت شڪن بدرالدّجيٰ بوذر جو پير
با عمل بي مثل بهتر بعد پيغمبر علي

ت تواضع جي طلب ڪئي تاجدار انّما
تابع امر الاهي تارڪِ تڪبّر علي

Scanned with CamScanner

ث ثنا مولا جي ثابت ساري قرآن ۾ ڏسو
ثاني سليمان جو چوان يا ثاني اسڪندر علي

ج جنگجو پهلوان جائي جنابِ مرتضيٰ
جنگ جو جهونجهار بر جمله جهان جابر علي

ح حيا ۽ حلم جو صاحب برادر مصطفيٰ
حامي هيٺن جو حبيبِ دادگر حيدر علي

خ خليفو حق جو خالق جو خاصو خوش لقا
خلد جو خازن شهِ خيبر ڪشا خاور علي

د درماندن جو دائم داد رس دلدل سوار
دلبرِ خيرِ البشر داور جي در بهتر علي

ذ ذاتي ذڪر ۾ هو محو شير ذوالجلال
ذي حشم ۽ ذوالعطاء ۽ ذوالحياء ذاڪر علي

ر رضا تي ربّ راضي رازدانِ مصطفيٰ
رهنما راه يقين جو راستگو رهبر علي

ز زبردستِ جهان زور آزما شاهِ زمن
زينتِ ارض و سما ۽ صاحب و صفدر علي

س ساري سِرّ الاهي جو سراسر رازدار
ساقيِ ڪوثر سخي سلطان دين سرور علي

ش شاهِ اولياء شهزادهٔ عالي نسب
شير حق شاهِ حجازي شُڪر گو شاڪر علي

ص صلواتون صحيح صد بار صاحب جي متان
صف شڪن صائم سدائين صاف دل صابر علي

ض ضرغامِ الاهي زيردستان را پناه
۽ ضعيفن لئي ضياءُ الدين زيباور علي

Scanned with CamScanner

ط طمع ترڪ ڪئي تقدير جي تابع تمام
طالبن کي ترت تنگيءَ ۾ رسي طاهر علي

ظ ظفر ڪئين اُحد ۽ خندق بضربِ ذوالفقار
زبدهٔ اولاد آدم ظاهر و اظهر علي

ع عاشق عارفِ با الله عالم جو امين
عاجزانرا دستگير و قاتل عنتر علي

غ غالب ڪلّ غالب تي "غلام محمّد" جو پير
غرق در بحرِ فنا از غايتي اطهر علي

ف فلڪ تي فيض فائق فاتحِ بدر و حنين
فارغ الدّنيا و مافيها ڪان فاضل تر علي

ق قربان راه حق ۾ قدر دانِ مصطفيٰ
قائم و قائد شهِ عقده ڪشا قاهر علي

ڪ ڪعبي ۾ تولد تيو ڪشنده ڪافران
ڪاروان سالار امت قبلهٔ قنبر علي

ل لعلڻ لحمڪ و لحمي سان ٿيو جلوه نما
لطف جو سرتاج شير حق شهِ شاطر علي

م مرقد جو محمّد جي مجاور مرتضيٰ
مصطفيٰ من ڪنت مولا چيو شهِ منبر علي

ن نورِ ڪبريا ۽ صاحبِ نهرِ لبن
نائبِ ختم الرّسل شد نافع و ناصر علي

و واحد ساڻ واصل رازدار انبياءٔ
وارثِ خير الامم والاشِيم قاهر علي

ه هميشه رک تون شاهِ هل اتيٰ! مغموم کي
هجر کان زيارت جي حيران تو رهي هر هر علي!

لام — لائق لطف سان لاهيندو لوڏا مون مٿان
لائقِ لطف و لطافت صاحبِ لشڪر علي
ء — عاصم آهيان آذر اميرالمؤمنين!
شاد ڪر شاها! ز بهر شافع محشر علي
ي — يدالله فوق ايديهم ثَنا ساجد جو شان
ينفقوني في سبيل الله، تون ياور علي

اها ذات طالب المولا سان گڏ انشاء الله نسل به نسل قائم رهندي - سندس وڏو فرزند مخدوم زاده محمّد امين فهيم سٺو شاعر آهي - سندس نظم، غزل ۽ قطعا نهايت برجستا آهن - سندس ٻه قطعا، هڪ غزل، هڪ ڪافي ۽ هڪ نظم پيش ڪجن ٿا:

قطعا

الاهجي ڪهڙي سبب دلربا هو آه به لب
الاهجي ڇا ڪان زماني ڪي بيقرار ڏٺم
الاهجي ڪهڙو نياپو نسيم پهچايو
پري بهار ۾ هر گل ڪي اشڪبار ڏٺم

-

خزان ۾ خوش ٿي بهارن جو انتظار ڪبو
نه فرطِ غم ڪان گريبان ڪي تار تار ڪبو
ٻه ڏينهن گذري ويا ۽ ٻه گذري ويندا "فهيم"
ڪڏهن نه صبر جي دامن ڪي داغدار ڪبو

غزل

پيار ۽ تنهنجو پيار ڇا چئجي! — مست نظرن جو وار ڇا چئجي!
تنهنجو وعدو ۽ وعدو مون سان ڪيل — پو به هي اعتبار ڇا چئجي!
دل جي ويراني ۾ به تون آهين — توکي جانِ بهار ڇا چئجي!
بيوفائي وفا جي بدلي ۾ — شرم، ڪاوڙ، يا آن ڇا چئجي!

بيوفا کي حسين لفظن ۾ — اي دل، داغدار! چا چئجي!
تنهنجي هوندي به دل جي ڦتڪڻ کي — بيقراري، قرار چا چئجي!
توکي ماڻهن جي روبرو جاني! — دوست، محبوب يار چا چئجي!
منهنجون راهون پيو ڏسي اڄڪله — حسن ۽ انتظار چا چئجي!
جن کان ساوڻ جا مينهن شرمايا — سي اکيون اشڪبار چاچئجي!
فڪر ۽ فڪر پاڻهي پنهنجو "فهيم" — پاڻ کي بار بار چا چئجي!

ڪافي

ٿل: تنهنجون ڳالهيون سڄڻ پئي ڳائيندس
انهي رمز سان روح ريجهائيندس

١۔ جيڪي چارگهڙيون توسان گهاريون اٿم
ساري عمر کان وڌ سي پياريون اٿم
تو وساري ڇڏيون نه وساريون اٿم
مان ته پنهنجي پريت پڄائيندس

٢۔ منهنجو تون ئي سڄڻ تو لئي ٻيون به گهٽيون
نه تي توکي وڻان پر تون ته وڻيون
ڇا جا هار سينگار ڇا تيل ڦٽيون
ڪيئن زوري پاڻ وڻائيندس

٣۔ تنهنجو مُرڪي ملڻ، منهنجو عرض ڪرڻ
تنهنجي عشق ۾ سر جي بازي پرڻ
تنهنجي لاءِ مرڻ تنهنجي لاءِ جيئڻ
اهو ناتو نيئي نيائيندس

٤۔ وڃي ويهي رهين مون کان ڏاڍو پري
تنهنجي ويئي سري منهنجي ڪيئن سري!
تون "امين" تي اڄ انصاف ڪري
ڀلا توکي ڪيئن مان ڀُلائيندس

Scanned with CamScanner

نظم

نئون سال

نوان ڏينهن راتيون، نيون روشنايون
نوان شعر، ڪافيون، نوان بيت، وايون
نوان باغ بنگلا هي بستيون ۽ جايون
نئين سال ۾ سڀ نيون بنجي آيون
پرين! هو پراڻيون ڇڏي ڏي جدايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون

نوان گل چمن ۾ نئون رنگ و بو آ
صنوبر، سمن، موتيو سرخرو آ
نئين سال جي اڄ خوشي سوبسو آ
مگر مون کي تنهنجي اڃا آرزو آ
وري پاڻ گڏجي خوشي جا ملهايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون

خوشيءَ مان وڻن سبز پوشاڪ پاتي
گلن ساڻ بلبل ملائي تي ڇاتي
مان پايان تو تو لاءِ جهاتي تي جهاتي
نه معلوم تو آهه ڇو دير لاتي!
سگهو آ ته بلبل ۽ گل کي سِکايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون

اسين ڪشورِ دل جا سلطان آهيون
نه ئي مال و دولت جا خواهان آهيون
ڇون ٿا جهان وارا، نادان آهيون
محبّت ڪريون ٿا جو انسان آهيون!

Scanned with CamScanner

چهر ۾ چڙيون/س

غريبي، اميري جا ويچا وچايون
نئين سال ۾ اچ نئون نينهن لايون
هجون پاڻ گڏ زندگيءَ جي سفر ۾
فضا ۾، بيابان ۾ ۽ بحر و بر ۾
اگر آهيون بيڪار ڪنهن جي نظر ۾
تئي ڪو نه ڪو عيب تو هر بشر ۾
سيني ۾ تين تيون برايون پلايون
نئين سال ۾ اچ نئون نينهن لايون
وئي مون ڪان اچ اوچتو آه نڪري
مان پانيان تو توکي ويو آهيان وسري
گهڙي ڏار توکان گذارڻ نه سُترِي
سڄڻ! هي به سڪندي ئي ويو سال گذري
حياتيءَ جون گهڙيون وڃن تيون اجايون
نئين سال ۾ اچ نئون نينهن لايون
نهاريو مون شام و سحر تون نه آئين
قمر آيو رشڪِ قمر! تون! نه آئين
اچا تائين مون کي نظر تون نه آئين
بيا سڀ اچي ويا مگر تون نه آئين
مٺا! آءُ مونې ڪري لک پلايون
نئين سال ۾ اچ نئون نينهن لايون
ستارن ۽ شمس و قمر ڪان لڪي آ
فلڪ ڪان ۽ شام و سحر ڪان لڪي آ
لڪي آءُ، جنّ و بشر ڪان لڪي آ
سڄڻ! تون سين جي نظر ڪان لڪي آ

Scanned with CamScanner

چپر ۾ چڙيون/ش

نہ ڪنهنکي ٻڌايون نہ ڪنهنکي سڻايون
نئين سال ۾ اچ نئون نينهن لايون

نئين آئي موسم نوان تيا نظارا
نئون چنڊ نڪتو، نوان ڏئي اشارا
جدائيءَ ۾ مون تان ڪلن تا ستارا
خدارا! وري آءُ پرديس وارا!

ڪري در گذر اچ ڪچايون ڦڪايون
نئين سال ۾ اچ نئون نينهن لايون

ٻلا چو سڄڻ! وڻئين وعدا وساري!
هي عاشق اڃا وٺو راهون نهاري
"فهيم" آهہ تنهنجي ئي سهڻل! سهاري
پرين! جيڪڏهن تون اچين قول پاري

تہ لوڪان لڪي پاڻ محفل مچايون
نئين سال ۾ اچ نئون نينهن لايون

هن مجموعي ۾ آيل ڪلام تي تبصري ڪرڻ کان اڳ گذارش ڪندس تہ ڪافي يا بيت صاف سنڌي صنفون آهن - سنڌ تي جيڪي ڌارين جا حملا ۽ جلهون ٿينديون رهيون آهن تن جو لازمي اثر اسان جي ثقافت تي بہ پيو آهي - سنڌي زبان جي علمي ادبي حيثيت جيتوڻيڪ قائم رهي، پر عربي ۽ فارسي زبانن جو غلبو صدين جون صديون هلندو آيو - هڪ تہ انهن ٻولين ۾ دين اسلام جي احڪامات جي اپٽار ڪيل هئي، ٻيو قرآن حڪيم ۽ حديث سڳوريءَ جي ڪري بہ عربيءَ سان سنڌي مسلمانن جو هڪ خصوصي انس هو - درباري زبان فارسي هئڻ ڪري بہ اسان جا پڙهيل ڪڙهيل ۽ عالم فاضل ماڻهو پنهنجي خيالات جي اظهار جو ذريعو

فارسيءَ کي بنائيندا آيا۔ نه فقط ايترو پر هڪ صدي اڳ خط و ڪتابت به گهڻو ڪري فارسيءَ ۾ ئي ٿيندي هئي ـ مدرسن ۽ مسجدن ۾ گفتگو به اڪثر فارسيءَ ۾ ڪئي ويندي هئي ـ عالمن ۽ شاعرن پنهنجن تخليقن کي فارسي زبان ۾ ئي پيش ڪرڻ کي فخر ٿي سمجهيو ـ اهڙي ماحول ۾ سنڌين سڳورن جا ٻه گروه نظر اچن ٿا، جن پنهنجي ٻوليءَ کي مضبوط، شاهوڪار ڪرڻ ۽ قائم رکڻ لاءِ پنهنجي پر ۾ بي انتها ڪوشش ڪئي ـ هڪ گروه علماء جو هو، جن عام خلق کي مونجهاري مان ڪڍڻ لاءِ دين جي حڪمن کي سليس سنڌيءَ ۾ منتقل ڪرڻ شروع ڪيو، جنهن جي نتيجي ۾ "ابوالحسن جي سنڌي"، "دائري واري سنڌي"، وغيره مشهور ٿيون ۽ ڪيترا ديني ڪتاب سنڌيءَ ۾ لکيا ويا ـ

ٻيو گروه هو صوفي شاعرن جو، جن پنهنجي جذبات ۽ احساسات کي سنڌيءَ جي قالب ۾ پلٽيو ـ جتي سنڌ جا بلند پايه عَروضي شاعر لفّ و نشر ۽ مراعات النّظير جي چيستان ۾ قاسي حقائق ۽ دقائق کي بيان ڪرڻ ۾ وار جون کلون لاهڻ لڳا، اتي ٻين بزرگن صاف، سلوڻي، مٺي ۽ موچاري سنڌيءَ ۾ پنهنجي خيالن ۽ صحيح جذبن کي سنڌ جي ماحول مطابق پيش ڪري، ڪافي ۽ بيت کي ابدي زينت بخشي ۽ زبان کي لازوال حسن ۽ دوام ڏئي ڇڏيو ـ نتيجو اهو نڪتو جو فارسي گو توڙي سنڌي گو شاعرن جو عروضي ڪلام ڪنهن کي ڪو ورلي ياد هوندو پر ڪافي گو شاعرن جو ڪلام يڪتاري، دلي ۽ ڍولڪ ۽ سريلي آواز جي ذريعي جهر جهنگ پکڙجي ماڻهن جي جذبن سان هم آهنگ ٿي ويو ـ

اهو ياد رکڻ ضروري آهي ته ڪافي گو شاعر ڪي سنڌي جٽ ڪونه هئا جو نڪو فارسي ڄاڻندا هئا نڪو عربي ـ نه، انهن بزرگن مان اڪثر عالم، فاضل ۽ علم عروض جا ڄاڻو هئا، پر پنهنجي ٻوليءَ سان عشق ۽

پنهنجي ثقافت سان پيار ڪين اهو گس وٺايو جو نہ فقط پاڻ زنده جاويد ٿي ويا پر سنڌي زبان کي بہ ڳاڙهي ڪنوار بنائي ڇڏيائون ـ

البتہ زبان کي وڏيڪ ميناج ڏيڻ ۽ ان جي اهليت کي ثابت ڪرڻ ۽ عروضي شاعريءَ کي ڪتابن تائين محدود ڪرڻ لاءِ هنن عجمي وزنن کي بہ استعمال ڪيو آهي ۽ ان ۾ بہ وري پنهنجو تصرف ڪري، مصرعن کي ننڍو وڏو ڪري، راڳڻين جي لاهين چاڙهين سان پچايو اٿن ـ صاف، سپڪ ۽ ڪري ٻولي استعمال ڪندي غزل جي شڪل ۾ بہ ڪافيون چيون ويون آهن ـ البتہ غزل ۽ ڪافيءَ ۾ فرق ڪرڻ خاطر مِطلع ۾ ٻن مصرعن جي بجاءِ فقط هڪ مصرع آندي وئي آهي ـ مثال طور:ـ

ٿل: سڳهو ڏي سير ۾ ساهڙ! ميهر! مون کي مددگاري
١ـ دلو درياءَ جي دهڪن، پيچي پيلو ڪيو پورا
چڙيو ست ساه ٻر ٻانهنِ، هجيس هيبت ۾ هيڪاري

(مرحوم حافظ شاه)

ٿل: مٺا! توکان سوا مشڪل جيئڻ جنجل جدائيءَ جو
١ـ برهہ جي يار! بازر ۾ امالڪ مون اچي توسان
رکي سر ساهہ ٻئي سٺ ۾ ڪيو سودو سچائيءَ جو

(صاحبڏنو شاه)

يا وري مطلع ۾ بہ مصرعون آهن ۽ هيٺ ٽي ٽي مصرعون ـ مثلاً:

(ٿل) هليا جُنگ جوڳي سي نروار نانگا
لتاڙي لنگهيا لڪ، لڪيون ۽ لانگها
١ـ نہ ٻولين ڪنهن سان ٻڌن ڪانہ ڪنهن جي
رکن ڪانہ پرواه پرائي ۽ پنهنجي
چڙهي چوٽ تيئڙا! ڏسڻ ڪان مهانگا

(عالم شاه)

Scanned with CamScanner

چپر ۾ چڙيون/ط

ڪنهن ڪافيءَ ۾ وري مطلع جي هڪ ئي سٽ ۾ ٻه قافيا استعمال ڪري، هر شعر جي ٻنهي مصرعن کي مطلع جي پهرئين قافيي سان ملائي، اڌ مصرع کي مطلع جي پوئين قافي سان پچايو ويو آهي ـ مثال طور:ـ

تل: ٻره ٻي رنگ ٻي حساب، تو مَيَن جي مت منجهائي

۱ـ جت هٽن نيزا نظارا ناز نوڪون نينهن ناب
ان اثر اعلاج جي طاقت طبيبن ناهه تاب
ڪڏ ڪٽيو ڊيڙا ڍڪائي

(مصري شاه)

ڪڏهن وري مطلع جي متين ستاء قائم رکي، شعرن ۾ اڌ اڌ مصرع کي پاڻ ۾ هم قافيه ڪري، آخر ۾ هڪ اڌ مصرع جي قافين کي مطلع جي پهرئين قافيي ۽ ٻي اڌ مصرع جي قافيي کي مطلع جي پوئين قافيي سان ملايو ويو آهي ـ جئن:

تل: دل دلربا! ڏتاريئي ـ نازن سين ناز وارا

۱ـ مشڪي سيه مسلسل ـ ڪن پيچ پيچ پل پل
قابو ڪمند ڪاڪل ـ بانڪا ٻڄي ٻهاريئي
ونگيو وڻن ويچارا

(مرحوم حافظ شاه)

اهڙيون ڪافيون ٻه نظر مان گذريون آهن جيڪي سموريون عروض تي ٻڌل هئڻ جي باوجود راڳڻيءَ کي نظر ۾ رکي مصرعن جي آخر ۾ ٽوڙيون ويون آهن ۽ سندن وزن ڦري وڃي ٿو ـ مثلاً:

(تل) يار! چشمن سان چٽيئي ڏاڍا تکا تير نوان نوان

۱ـ ڪج ڪلا داري ڪنڍا ڪاڪل وسيهر ور وجهن
ظلم ساز زلفن وڏا هي زور زنجير نوان نوان

Scanned with CamScanner

ڪافيءَ جي سٽاءَ تي عروضي شاعريءَ جي اثر جا ٻيا ڪيترا مثال پيش ڪري سگهجن ٿا پر هتي مٿين مثالن تي اڪتفا ڪجي ٿي - ڪافيءَ جي فن کي سمجهڻ لاءِ ٻين عالمن جي مقالن کان سواءِ حضرت طالب المولا جي تصنيف ڪيل ڪتاب "ڪافي" جو مطالعو ڪرڻ گهرجي - باقي ڪافيءَ جي مختلف گهاڙيٽن تي انشاء الله مصري شاه رحه جي ڪلام تي مقدمو لکندي بحث ڪيو ويندو -

بيت ۾ البته اهڙي قسم جو عروضي تصرف نظر مان نه گذريو آهي - بيت جون مصرعون ٻن کان وٺي لاتعداد به ٿي سگهن ٿيون - جڏهن بيت وڏي وڃي ته ان کي ڏگهو بيت چيو ويندو آهي - نڙ بيت به اڪثر ڏگها ٿين ٿا- سگهڙ اڪثر واقعاتي ڳالهين کي ڏگهن بيتن ۾ داستان جي صورت ۾ پيش ڪندا آهن - بيت جو وزن چند وديا تي ٻڌل هوندو آهي - البته اسان جي سگهڙن پنهنجي پنهنجي خيال سان چند وديا کان آزادي حاصل ڪرڻ کان پوءِ به نهايت چابڪدستي ۽ پختگيءَ سان پنهنجي فن کي نڀايو آهي -

عام بيتن کان سگهڙن جي بيتن جي شڪل ۽ سٽا عموماً مختلف نظر ايندي آهي ۽ ان کي هڪ جداگانه فن شمار ڪرڻ گهرجي -

طالب المولا جي فن ۽ فڪر تي تبصري ڪرڻ کان اڳ ايترو چوڻ ڪافي ٿيندو ته پاڻ بنيادي طرح حسن ۽ عشق جو شاعر آهي -

حسن جو ناز ۽ انداز عشق جي آه ۽ دانهن، حسن جو جوڀن ۽ جلوو عشق جو ذوق ۽ شوق، حسن جي بيپرواهي ۽ بي نيازي، عشق جو نياز ۽ نوڙت، حسن جو ڏاڍ ۽ ڏهڪاءُ، عشق جي آزي ۽ نيازي، لنؤن لڳائڻ جا

Scanned with CamScanner

لوازمات، ڪڏهن قرب جون ڪچهريون ۽ ڪڏهن وره ۽ وڇوڙي جون وايون، ڪڏهن دلبر جي دلدارين جا داستان ته ڪڏهن سندس بي رخي ۽ بيوفائيءَ جا بيان، ڪڏهن عشق جي خودداري، ڪڏهن حسن جي شڪست، سيئي سباجهڙي صاف ۽ سليس ٻوليءَ ۾ طالب المولا جنهن قدرت ۽ قوّت سان بيان ڪيا آهن جديد دور جي ڪنهن ٻئي شاعر ۾ اهو انداز ورلي ملندو.

ٻي خاص بنيادي ڳالهه جيڪا طالب المولا جي ڪلام پڙهندي محسوس ٿيندي، اها آهي روحانيت - تصوف سنڌ جي اڪثر پراڻن شاعرن جي ڪلام جو بنيادي محرڪ پئي رهيو آهي - الله پاڪ لڪل خزاني جيان هو ۽ هن پاڻ سڃاڻڻ لاءِ انسان کي پيدا ڪيو - روح کي ڪساب پنهنجي محبوب حقيقيءَ سان مهر ۽ محبت جي مهراڻ ۾ مستغرق رهي، ڪنهن ڪادي ۽ هڪ انوکي آزمائش جي تحت، هن دنيا ۾ ڪجهه مدت لاءِ مقيد ڪيو ويو تان ته هتي ئي پنهنجي اصليت کان واقف ٿي، سيل پچائي ۽ پاڻ بچائي اهڙو پاڪ ٿي پرينءَ وٽ پهچي جو ڪيس دائمي ۽ ابدي سڪون حاصل ٿئي -

ٿل: نرمل! رخ تان لاهه نقاب، لڪندي لڪندي عمر گذاريئي

١- روحن جت هو ميڙ مچايو، پيچ پرين! تو تڏهن پايو
ورتئي مون کان "ها" جو جواب، ڪئن ٿي پيارا! مونکي پڪاريئي

٢- طالب مولا مست بنائي، پيارا پرين! هي پاڻ پلائيئي
هاڻ سڄڻ! تون ڪر نه حجاب، سڪ جي سرڪي چو ٿي پياريئي!

هيءَ ڪائنات صاحب جي صفت جي مثال آهي - ذات اهائي هڪڙي آهي، ٻي هر شيءِ جڻڪ ان جو اولڙو آهي يا ان جي حرڪات ۽ سڪنات

جي اثرات جو رد عمل آهي ـ همه اوست يا وحدت الوجود جو نظريو بہ اهائي اپٽار تو ڪري ـ طالب المولا جڏهن خالق حقيقيءَ جي واکاڻ تو ڪري تڏهن لازمي طرح سان روحانيت وارا نڪتا بہ بيان ڪريو وڃي ـ البتہ سندس ڪلام ۾ "اناالحق" يا "سبحاني ما اعظم شاني" وارو فلسفو گهٽ ملندو ـ فرمائي ٿو:

اڄ بہ اهو ئي آهہ، جيڪو هئو اڳ
هئڻ رڳو هن جو، جلوو آهي جڳ

●

بقا هڪ الله کي، ٻيو سڀ فنا
هستي فقط هن جي، انسان سندس ادا

●

صفتون سو هزار، ذات آهي هڪڙي
ڪارفرما ڪريم ٿيو، انسان سڀ اوزار
ڏس عبرت جا آثار، حسن قبح ۾ هڪڙا

●

ڏسڻ ڪان جو ڏور، سو ويجهوآهي وجود ڪان
ڪک پن ۾ ڪريم جو، نسورو ئي نور
ذرڙو ذرڙو ذرڙو لئي ڪاملن ڪوه طور
جو ڏسي نٿو ڏيهہ ۾، تنهن قلب جو قصور
دريون دنيا واريون، اُٿي پٽيَ پور
'طالب مولا' چاڻ تون، هرجا اتئي حضور
هي دل ڪان ناهي دور، هردم آهي هنج ۾

واحد جي واکاڻ ۾ سچي صفت، سندس قرب ۾ قهر جلال ۾ جمال جي اپٽار آهي:

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

عاشق! الاّالله ۾، اتئي واحد جو وصال
هيءَ صيقل هٽي صاف تي، ڪر قرب منجھ ڪمال
تہ پسين جلّ جلاله جي، جلوي جو جمال
ڪر اطاعت انجي، خاصو رکج خيال
تہ هادي ٿيئي حال، طالب مولا طلب ۾

ربّ جليل جي عظمت اعليٰ، جاه، جلال، جباري وي
ان جي جمال کان ذري ذري ۾، جت ڪٿ جلويداري وي
نرت هيءَ رکبي نيڪ نظر ۾
بندا! عجز سان هلبو هردم، سائين ڪندو ستاري وي
'طالب مولا' ڪن وسارج، خالق جي خود داري وي
رهج انهي جي خوف خطر ۾

سموري سڪ جو محور، فيض جو منبع، هدايت جو سرچشمو، واليءَ جي وات پسائڻ وارو، اونداهيءَ مان سوجهري ڏي ڏيڻ نيڻ وارو محمد مصطفيٰ ﷺ آهي - شرعي مسائل ۽ فقهي بندشن کي تسليم ڪندي، صوفيائي ڪرام انهيءَ سڳوري سان لنؤن لڳائڻ، انهي جي در تي دل جهڪائڻ ۽ ڪائنس ئي سڌو سنئون ڪائنات جي ڪُنہَ ۽ ماهيت، قلب جي ڪميت ۽ ڪيفيت، روح جي راز ۽ رمز خالق جي مخلوق سان لاڳاپي ۽ ڳانداپي جي سبق پڙهڻ کي افضل ترين عبادت پئي سمجهيو آهي - طالب المولا جي نبي ڪريم ﷺ سان بي انتها محبت جو اندازو سندس سموري ڪلام مان ڪري سگهجي ٿو - جتي فقط مجازي عشق جون ڳالهيون پيو ڪري اتي اوچتو پڙهندڙ کي محسوس ٿيندو تہ مجاز سان گڏ ڪنهن حقيقي محبوب جي تانگهہ، طلب ۽ تات جو بہ ذڪر اذڪار اچي ويو آهي -

چپر ۾ چڙيون/ق

پيرن جي پرينءَ ڏي پلاڻ جو ذڪر ڪندي ڪندي خالص عشقيہ انداز مان مديني جي مير ڏانهن موڙيو اٿس ۽ انهي داستان جا آخري بيت مڪي معظمه ۽ مديني منوره ۾ مڪمل ٿيا ـ ارشاد آهي:

اکيون سڪنديون ئي رهيون، سڪ ۾ روز سدا
طالب المولا طلب ۾، ڪئا سبب خدا
ڪئا قدمن حق ادا، هلڻ جا حبيب ڏي

(-)

اکن ڪري عاجزيون، پيرن تي پيئي
ڪيئون التجائون انهن کي، ڏهہ ڏهہ چميون ڏيئي
تہ پڄايو پريت مان، نرمل وٽ نيئي
سدا سکون جن لئي، سڄڻ ڏسون سيئي
طالب مولا تن کي، جانب مليا جيئي
قربائتن ڪيئي، اکن تي احسان ڪيا

(-)

ٻوڙي ٻوڙي پهتا، عجيب جي آستان
پسائيون پرينءَ جا، مڙئي ماڳ مڪان
ڏسي نور نرمل جو، ڪيئون اطمينان
طالب! قدمن کي ڏنا، الله وڏا ايمان
اهي سڀ احسان، اکين ميئا اُن جا

(-)

راهان ڪڏهن نہ رهيا، هي قربائتا قدم
ڪٽي ڪيئون ڪين کي، دلبر ڏاران دم
لائيون سڀ اکن جا، جيڪي گوندر غم

جيجي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

طالب مولا! تن کي، هئا اندر منجھ الم
تہ بہ ڪيئون اهڙا ڪم، جو ڪنهن ڪان ٿيا ڪين ڪي

(-)

ڪيا ڪرم ڪريم، پر پير ڪٽي پريام
پهچي در پرينءَ جي، چاهہ منجهان چميام
دز تِنهين جي تهدليئون، لڱن سان لاتيام
ميرا ٿئي محبتي، چشمن تي چايام
آئي جهير اکين کي، تہ پرين خود پسيام
تيس سرخرو سڄڻ وٽ، جو منهن سان ٿئي مليام
لڙڪن سان لعلن جي، ڏوڙ سيئي ڏوتيام
اکن سندي آب سان، ڇهڪ سندن ڇيٽيام
مڙئي مڃيام، طالب! احسان انهن جا

حضور ڪريم جن جي وصف ۾ واکاڻ ڪندي طالب المولا شاعرانہ تخيل جي بلند مقام تي پهچي ٿو وڃي - مثلاً هي بيت ملاحظہ ڪريو:-

ڪٿي سنبل سهٽا، ڪٿي مبارڪ مو
ڪٿي چهرو چنڊ جو، ڪٿي جبينِ جادو
ڪٿي شعاع شمس جو، ڪٿي رهبرِ رو
ڪٿي تلوارون تير ٿيا، ڪٿي احمد جا ابرو
ڪٿي اکيون عجيب جون، ڪٿي ساغر ۾ سبو
ڪٿي گل گلاب ۾، ڪٿي بدن جي بو
لبن لعل لڄائيا، ڏندن لک لُولُو
هلڻ ان حبيب جي، عجب ۾ آهو
ڪٿي فضيلت فردوس جي، ڪٿي ڪامل سندي
ڪو حبيب آهي هو، طالب مولا تنهنجو

چپر ۾ چڙيون/ ڪ

انهي سڳوري سرور جي اڳيان عجز ۽ آزيءَ کان سواءِ بندو ٻيو ڪو به تحفو پيش ڪري ڪونه ٿو سگهي:-

منا مير مرسل! ولهين جو تون والي
وريو تو وٽان ڪو سوالي نه خالي
ڪنن، ڪوجهڙن جو هلي ڪونه حيلو
تون ئي عيبدارن جو واهر وسيلو
مڙئي توکي پرتا هي عالي موالي
تون ئي آهين طالب جو ٻيو ڪير آهي
محمّد منا! هاڻ پرواه ناهي
سندم لڄ ۽ لڏ سڀ سڄڻ! تو سنڀالي

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

موضوعن جي لحاظ سان طالب المولا جي ڪلام ۾ گهڻا اهڙا موضـــوع ملندا جن تي هن کان اڳ به ڪيترن ئي شاعرن طبع آزمائي ڪئي آهي، پر جيڪا خاص ڳالهه هتي پڙهندڙن کي نظر ايندي، اها آهي انهن موضوعن کي نيائڻ جو هڪ انفرادي ۽ امتيازي طريقو ـ اهوئي سبب آهي جو ڪنهن پراڻي موضوع کي پڙهندي ماڻهو هڪ عجيب سرور ۽ حظ حاصل ڪري ٿو ـ مثال طور عشق جي ڪيفيتن تي گهڻو ڪري سيڪنهن شاعر لکيو آهي ۽ ائين به چيو آهي ته عشق هر بوالهوس کي ڪونه ٿو ملي وغيره ـ پر ائين ڪنهن ڪونه ٻڌو آهي ته عشق ڪا هڪ خيرات خاني جي شيءِ نه آهي جا محتاجن ۾ تقسيم ڪئي وڃي يا وري عشق حاصل ڪرڻ لاءِ ڪو بيت المال کوليو وڃي ـ مثال طور:-

عشق نه بيت المال، جو ملي محتاجن کي
عشق آهي اُن سندو جنهن ڪيو قرب ڪمال
طالب مولا طلب ۾، جو رکي خاص خيال
جانب جو جمال، اهو، ماڻيندو عشق سان

برهه نه آهي بيت المال، هٽ محتاج جو ڇاهي!
ڪيڏي اهوئي برهه جي بازي، غير ڇڏي جو ٿيندو غازي
ٻي ڪي ملندو محب محال، عشق اڙانگو آهي آهي
ڪنن، ڪولاپا، مٽيا، مصلا، ورهه بنا ويران سي وصلا
ٿيندو ڪين ڪي حاصل حال، ناهه نڳيءَ جا ناهي ناهي

●

اڪن جي عجيبن ڏانهن اڪنڊ، پرين پسڻ لاءِ پنهنجي پر ۾ روح ۽ راڙو رند ۽ راهون رلڻ، گهر گهر گهٽي گهٽي، گهوٽ لاءِ جهاتيون پائڻ ۽ هيون به ڪئين اهڙيون خيالي خصوصيتون هر شاعر جي ڪلام ۾ ملنديون پر طالب المولا جي تخيل جو رنگ ئي ٻيو آهي - فرمائي ٿو:-

اکِن ڪي آئون، روڪيان جيئن رئڻ ڪان
تئن تئن تنهنجي تات ۾، رهي رنائون
مُنن ماٺ نه اچٽي، جو پرين پڇيائون
طالب مولا! طلب ۾، سهٽو سوجهيائون
هنجهون هاريائون، سڄڻ سارينديءَ گهٽو

●

تتي چيم تن ڪي، ته مُنيون! ماٺ ڪريو
طالب چوي طلب ۾، چوندوَ سيٓ چريو
هدايت حبيب جي، ڪي ڪجهه ڪن ڪريو
وريو ڪي وريو، اجهو واءُ وصال جو

●

چيائون ته چريو نه ٿي، هي هنجون مرهونَ
ڳوڙها ڳڙيو ڳلن تان، پرينءَ جي لئي پون
دردن واري داغ ڪي، ڌويو پيا ڌون

Scanned with CamScanner

محبوب ڀلي محبت مان، ڇَون جيڪي ڇون
رويو پيا رون، طالب! آزار اندر جا

●

وسيو تيو وسُن، اکيون اوهيرا ڪريو
ڪهڙي مجال مينهنِ ڪي، جو اينهين تي اچن
طالب مولا! طلب ۾، تميو روز تمن
جيڪر محب ملن، ته به رهنديون ڪين رئڻ کان

●

ڇوٽو ڪرين مينهن! مون سان ريس رئڻ جي
طالب مولا سان ڪيا، ناحق وڏا نينهن
تنهنجا ٻه ٽي ڏينهن، منهنجي موسم سيڪا

●

پچن پچرن پاڻ ۾، ڪچن ۽ نه پچن
تمڻ ٿڪن ورهه ۾، ڪي اندر منجهه اتن
اڪيلون عجيب لاءِ، ڪريو مانداٽا مچن
سدا رهن صبر سان، جو لڳو عشق اکن
پيغمبراٽي ٻرِ ڪي، پاريو ٿيون پارن
تڏهن محب تن جي، ونن منجهه وسن
طالب مولا! طلب جا، ڪيا حج هنن
سڪ ۾ ڪان سين، گونگيون گوءِ ڪتي ويون

●

پچن پچرن پاڻ ۾، ڪن محڪم ماٺ مدام
ٻي زبانيون ٻره ۾، ڪڏهن ڪن نه ڪلام
آٽن آب اندر مان، ۽ صبح توڙي شام
حبيب نيڻ هتن سان، ڏنن اگهڻ جو انعام
طالب مولا طلب ۾، سجڻ ڪين سلام
گوليون هيون گگدام، گونگيون گوءِ ڪتي وين

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

پر اکن پنھنجي دلبر جو ديدار جنھن ذريعي سان ڪيو انھي ذريعي ڏانھن ڪنھن جو خيال ئي ڪونہ ويو آھي - اھي تہ پير ئي آھن جيڪي اکين جي اداس پوري ڪرڻ لاءِ جھر جھنگ جھوتون جھليندا، رندن ڪي رت سان ريتو ڪندا، ڪاھيندا پوريندا وجي تا محب سان ملاقاتون ڪرائين اک تہ اک آھي پر پير ڪائنس متيرو آھي:-

تو ڇمان پنھنجا پير، جي وٺي تو وٽ آئيا
طالب مولا تي ڪيئون، پلائيءَ جا پير
اوير ۽ سوير، قدمن تان قربان ٿيان

●

اکيون بہ آھن اکيون، پر پيرن سان نہ پڇن
هو رئن تا رت ڦڙا، ھي ڦٽجو تا ڦٽجن
هو بيوس آھن برھ ۾، ھي ھيجئون اٿيو ھلن
هو نھارين نجيب ڪي، ھي تڙ نتا ترسن
هو اباٽڪيون عجيب لاءِ، ھي رندن منجھ رلن
احسان ڪيا اکن تي، پرت منجھان پيرن
طالب مولا! طلب ۾، چميو چميو چمجن
جھلئي نتا جھلجن، ھلندي پنھنجي حبيب ڏي

●

رويو رويو اکيون، اڇيو پيرن متي پُون
چميو تن ڪي چاھ مان، ڏوڙ سندن ٿيون ڏون
اھين اشارن ۾، چريون گونگيون چون
تہ ھي سلامت ھون، اسان سندا آسرا

●

جي اکيون پير هجن، ته پتو پوين پنڌ جو
ته اڳھاڙا عشق ۾، ڪيئن تا سور سھن
ڪئن تا ڦٽ فراق جا، چڪيو ۽ چڪن
رت تين جي راهه ۾، ته به هيڃئون اتيو هلن
پھچن جڏهن پرينءَ وٽ، ته به ڏوراپا نه ڏين
ڪڏهن ڏنو ڪونه ڪو، ته پٽي ٻڌين پرينءَ
ته به رڙهيو رڙهيو رڙهن، حبيب جي حضور ۾

●

اکيون ته اونداهيءَ ۾، وات وڃايو وهن
پر پير ويندي پرينءَ ڏي، بلڪل بس نه ڪن
اوجهڙ ۾ عجيب لاءِ، لاڪيٽا لوچن
پھچن وڃيو پر وٽ، مورهئون ڪين مڙن
طالب مولا! طلب ۾، ڪمال ڪيو قدمن
انهن اڻ مڙن، اکن تي احسان ڪيا

●

اکيون ته برابر گونگيون، پر زبانون ته اٿن
هي بي زبانا برهه ۾، سختيون سڀ سھن
هو اشارن سان عجيب وٽ، ڪجھ ته چيو ڏين
هي سدا صبر شڪر ۾، ڦٽجو تا ڦٽجن
هو هر هر حبيب سان، وڙهيو، وريو پرچن
هي طالب مولا ڪڏهن، راڻل سان رسن
ته به ڪرم ٿئي ڪونه ڪو، مٿي مظلومن
پرت وڏي پيرن، ڦٽجن، ڦرن ڪين ڪي

●

اکيون به عشق جي آزار ۾ تڏهن تيون اڙجن جڏهن سر ۾

جيجي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

سچ جي سونهن جي سنيار پيدا ٿئي ۽ پير بہ تڏهن تا پرين جي پيچرن جا پانديڙا ٿين جڏهن اڪند ۽ اڪير دماغ ۾ ديرو ڪري - جيڪڏهن سر ۾ سچائي ۽ سڪ موجود نہ آهي تہ پوءِ نہ عشق رهيو نہ اک جي اهميت، نہ پيرن جو پُرڻ:-

پير بہ آهن پير، پر سِر انهن ڪان سرسو
قدم قدم تي جهڪڻو، ڏي سجدا ڍيران ڍير
ان پيشاني ۾، رڳي پلائي جا پير
طالب مولا سڏجن، تا هردم مرد متير
صبح ساڻ سوير، ڏي سجدا سائين ۽ اڳيان

●

پير بہ آهن پير، پر سر نہ رکي سانگو
ڳلا ۽ غيبت جو ڪٽي، ڳُهورَ ڏئي گهانگهو
نڪري نرمل ڪاڻ تو، نينهن ۾ تي نانگو
هي مڙيئي ملڪ ۾، ٿئي متو مهانگو
سر ٿئي سهانگو، سچ وٽ صديقي چئي

●

پير ويچارا پرت مان، گهڻو ئي ڪي تا ڪن
سر تين جن صدقي، ات ڪٿي پير پڄن!
پير وڍيا تہ مٽي ۾، دهجو تين دفن
سر شهادت بعد پڻ، نيزن تي چڙهن
پير بہ طالب! طلب ۾، مورهئون ڪونہ مڙن
پر سرويچ ئي صديقي چئي، صديق تا سڏجن
پير قريو قتجن، ۽ سر سدائين ست ۾

●

ڪڏهن ڪنهن نہ ٻڌو تہ پيرن سوريون ماٽيون
سر فدا تي سچڻ ڪي، ڳٽن سان ڳڏو
"الانسان سري و اناسره" مورهئون نہ منڊو
سر وڃي سوري تي، پنهنجي لالڻ ڪي لڌو
سر سوري پاڻ وڌو، پير اهي ئي پٽ تي

●

عاشق هلن اُبتا، مورهئون مٿي پر
سر پر سڌا تا وڃن، دلبر واري در
پارين تا پرت مان، پيغمبراڻي پر
سريو ڪن هو سَر، منزلون محبوب جون

سر تہ برابر سوري تي محبت تا ملهائين، پر جيسيتائين من ۾ محب جي منزل نہ ٿئي، قلب ۾ قريبن جي قرب جو ڪاڏو نہ اچي، دل دوست جي ديدار ڏيکڻ جو پڪو پهہ نہ پچائي تيسيتائين سڪٽو سر جهڪائڻ منافقن جي منزل آهي:-

سر تہ برابر سر تيا، پر من جا ناهن مٽ
دل تان لهن ڪين ڪي، ڪڏهن جيڪر ڪٽ
تہ رڳي هوند هار ٿئي، يا ڪلندي ٿئي نہ ڪٽ
دل تي نہ هجن درد ۽ ٻيا قوڙائي جا ڦٽ
تہ سر نہ هجن منجهہ سٽ، سچ تو صديقي چئي

●

سر پلي ڏين سجدا، سو سو ۽ سوءَ بار
چائنٽ چمن چاهہ مان، ۽ پرين جا پيزار
جي دل نہ محبت ڪي مڃي، تہ سر ڪُلهن تي بار
سر بہ تڏهن تا قبول پون، جڏهن دل پرڪن دلدار
سر جهڪن صد بار، تہ بہ درجا آهن دلن تي

●

جيجي سنڌ ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

سر برابر ڪيترا، بيحد بار ڪٽن
مهل اچي مورهئون، تہ مچيو متا ڏين
دل گهرجي درياءُ جيئن، نہ تہ سر تيو بار پون
ٿلها پتڪا تہ بندن تي بہ، ٻڌيو تا سگهن
طالب مولا! طلب ۾، دلبر بہ دل ڏسن
تهان پوءِ عاشقن ڪي، تا ٻيٽا ٻڪ وجهن
سر سوين هجن، تہ بہ درجا آهن دلن تي

●

سر ۾ رڳو گوڙ تيو تہ، گدوبندر ۾ گوڙ
هوندو هردم تنگ ۾، نير ۽ ٻيو نوڙ
سر قريو تہ سدائين، رڳو روئي توڙ
طالب مولا! دل ئي، تي ڪري طلب ۾ توڙ
يلي سرَ ٻڌجي موڙ، تہ بہ درجا آهن دلن تي

●

اڪيون تين جي انديون، ڏسڻ ڪان بہ وجن
ڪن بہ جيڪر ڪڏهن، ٻڌڻ ڇڏي ڏين
سرن ۾ سودا ٿئي، تہ حرتيا تي پون
پير بہ پرڻ ڇڏين جي، هلي ڪين سگهن
۽ مڙئي عضوا ضعف ڪان، جواب ڏئي وهن
تہ بہ دليون دوست پسن، طالب مولا! طلب ۾

●

سالڪن الست جي آواز کي لبيڪ چوڻ واري شيءِ کي روح سڏيو آهي - روح ئي اها شيءِ آهي جتي نوري جي نظر پوي ٿي ۽ اتي پرين پنهنجو پاڻ پسائي ٿو - روح لافاني ۽ ابدي آهي - ان جي اپتار ڪري

نتي سگهجي ـ جئن پيو اونهو وجبو تئن پيا هڪڙا اسرار کلندا ۽ پيا معما پيدا ٿيندا ـ آدم جي بوتي ۾ ڏٺي، پنهنجي روح مان ڦوڪ ڏني "ونفخت فيه من روحي" ـ ان لطيف ۾ اڻ ڏٺي امر کي فقط ڪناين ۽ اشارن تائين سمجهائي سگهجي ٿو ورنه "يسئلونک عن الرّوح قل الرّوح من امر ربي" ـ روح فقط ڏٺي جو امر آهي ـ

دل ته برابر آهي دل، پر رڳو آهي ماس
اچي پيو ان ۾، ويتر جي وسواس
ته هو ئي هڪ گهڙيءَ ۾، نگرو ڪندس ناس
ڪبو جي قياس، ته رمزون آهن روح جون

•

دل ته برابر آهه دل ناليرو هڪ نانءُ
درد نه اچي ان ۾ ته تلهو آهه ٿانءُ
امر ڪري ان ڪي جي ڏاتر ڏئي ڏانءُ
ته ٿئي روحاني رازجي وايرليس وٿانءُ
پوءِ طالب مولا تو ملي الله پڻ اتانءُ
سمجهو ڪي سمجهانءُ ته رمزون آهن روح جون

•

دل ته برابر آهه ڏل در پرده رهي روح
سوئي طالب مولا آهي سالم سنجهه صبوح
فائق ڏنس فتوح رمزون آهن روح جون

•

دل ته برابر آهه دل پر اجا اڳتي راز
قاسائيس قير ۾ مرڳو ڪٽي مجاز
ته وحدت وجيس وسري وئيس حرص ۽ آز

•

جيجي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

مَنجي مولا جو مڙئي سڀئي سوز گداز
طالب مولا! تنهن جو عجب اٿئي انداز
ظاهر دل دمساز پر رمزون آهن روح جون

●

رمزون ڏسبيون روح جون پر روح بہ امر الله
پنهنجي حقيقت پاڻ تيو منجھ وحدانيت واه
انهي بحر عميق کي ووڙيندا ڇا واه
لاحد واري لڪ ڏي رڙهي تو هيءَ راه!
تڙيو پير تہ سر ويو پرور ڏي پناه
پتو پيو تہ بہ تِر جو پر ساھ کي ڏبي ساھ
انهي کان آگاه طالب مولا! ماٺ ۾

گهري نظر سان مطاعو ڪبو تہ طالب المولا جي ڪلام ۾ ڪيترائي نوان موضوع نظر ايندا ـ عام چوٽين ۽ پهاڪن جي مخالفت ڪندي جنهن شيءِ کي بي خلق بُري چئي هڪ معنيٰ ڏني آهي تہ طالب المولا ان جي ابتڙ لکي ان جي اصليت جا وسريل پهلو روشن ڪيا آهن ـ مثال طور شاه صاحب جي ڪلام ۾ يا بين شاعرن وٽ هڪڙي مجبور عاشقُ پنهنجي محبوب کي ٻاڏائيندي ڪميڻي سڏيو آهي ـ "ڪانڌ ڪميڻي آهيان" جا لفظ هر ڪنهن کي سجهندا هوندا ـ پر طالب المولا چوي ٿو:ـ

ڪانڌ! ڪميڻي ناهيان توڙي ڪوجهي آهيان ڪني
سڄڻ! سيل رکيو اٿم ڇڏين متان ڇني
تنهنجي محبت من ۾ ڏاتر آهي ڏني
پيرن کان پني تون وَرُ ورتم هڪڙو

●

جي ور نہ ڪن هڪڙو سي ڪميڻيون چئجن
در در لائي دل ڪي وَر وَرَ ڏيو وڃن
سي سنياليون سڏجن جي ڪنهن ويون ڪين ڪي

سنڌيءَ ۾ عام چوڻي آهي تہ "سانن ڪي کهڙيون سوڳون" پر طالب المولا تو چوي:-

چريا هئن چون تہ سان نہ سوڳون ڪن
جي سانن سوڳون چڙيون تہ سان ڪئن سڏجن!
اڄو هرڪنهن ويل ۾ ولر منجھ وهن
هرهر هرڪنهن ئي منجهان پنهنجو سڳنڌ سنگھن
هو ويهي وٽاڻ ۾ سيڪي سمجهن
طالب مولا مستيءَ جي مٺ متي ۾ اٿن
ٻيو سان اڇي ڪو ٻاهران تہ صفا ڪين سهن
مٿو ڏيو مرن يا ڇهوريو ڪڍنس جُوءِ مان

قارئين ڪرام! مون پنهنجي حقير علم موجب ارادو تہ اهو ئي ڪيو هو تہ قبلہ طالب المولا جي ڪلام تي سير حاصل تبصرو ڪجي - جئن جئن لکبو ويجبو تئن تئن نوان موضوع کلندا ويندا ۽ تبصرو وڏي وڃي ڪتابي صورت وٺندو - انهي ڪري طوالت جي خوف کان فقط ايتروئي چوندس تہ طالب المولا جي ڪلام ۾ نہ پڙهندڙن کي پراڻا, دقيق, منجهائيندڙ ۽ غير معروف لفظ ملندا ۽ نہ وري جديد دور جي ڪن شاعرن وانگي هندي ۽ سنسڪرت جا ڪسرا ۽ ڪسجا, ڪن تي بار نڙي ۾ ڦاسڻ وارا لفظ نظر ايندا - هن ڪلام جي ٻولي اڄوڪي عام مروج وچولي واري صحيح ۽ سوادي ٻولي آهي - تخنا ۽ پختگيءَ سان گڏ ٻوليءَ جي سهڻائي,

سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

لفظن جي موسيقيت ۽ ڪلام جي رواني طالب المولا جي قلم جون اهي خصوصيتون آهن جو ڪلام ڪن تي پوڻ سان شاعر ڪي سچائي وٺبو. سندن اثر ۽ صحبت جي ڪري ڪيترن شاعرن جي زبان ۾ اها ساڳي خوبي توري ڪي گهٽي اچڻ شروع ٿي آهي. گويا زبان جي لحاظ سان پاڻ شاعري جي هڪڙي جدا اسڪول جا باني آهن. ۽ هڪ شاعر جو انهي ڪان وڌيڪ ٻيو بلند مقام تي نتو سگهي.

جيڪو حال حبيبان سو پيش پريان

بيخود حسيني

Scanned with CamScanner

[١]

هادي آهي هڪڙو

تڏهن بہ هڪ الله هو جڏهن ڪجهہ نہ هو
جڏهن هوندو ڪين ڪي تڏهن بہ سو ئي سو
"وحده" لاشريڪ لہ" ثاني سندس نہ ڪو
صحيح آهي سمجهيو طالبَ! مولا تو
اُهو ئي اُهو هادي آهي هڪڙو

٩-١٢-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

اڄ بہ اهو ئي آهہ جيڪو هئو اڳ
هئڻ رڳو هُن جو جلوو آهي جڳ
قرب ۾ ڪلتارَ جي مانجهي تيجئين مڳ
طالب "مولا" مرد تي وٺ داور وارو ڏڳ
تہ لڀندين ساڳيو سڳ جي پاسي ڪندين پاڻ ڪي

٩-١٢-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

هادي سو، حڪيم سو مالڪ سو، مختار
رازق سو، رحيم سو جابر سو، جبّار
اڳ بہ سو، پوءِ بہ سو ازين جو آڌار
"اَللّٰهُ الْغَنِيُّ وَ اَنْتُمُ الْفُقَرَآءُ" سو ئي سو سردار

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

طالب مولا مرد تي کر وحدت جو واپار
قادر سو ڪلتارُ قائم دائم ڪل تي

١٠-١٢-١٩٥٥ع
ميرپورخاص

●

بقا هڪ الله کي پيو سڀ فنا
هستي فقط هُن جي انسان سندس ادا
هو جبّار جلّ جلاله جائي جلوه نما
'اِن الله عَليٰ کُلِ شَيٍءِ قديرٌ' صفت سندس سدا
سيئي سطوت ان جا گولا ۽ گدا
اڳيان ان جي ڪا ڪاهي طاقت ڪنهن جي

١٥-١٢-١٩٥٥ع
ڪرم نظاماڻي

●

الله ئـــــي الله پيو سنيران ڪين ڪي
ڪن ۾ ٻانگي ٻانگ سان ڪيو آواز اِلاّالله
مادَرِ مون معصوم کي چيو لوليَ ۾ الله
ڪونهي پيو ڪريم ري هو شاهن سندو شاهه
آهي ان جي امر ۾ سفيد ۽ سياه
هادي سو همراه هردم آهي هڪل ۾

٢٦-١٢-١٩٥٥ع
ڪرچات

●

Scanned with CamScanner

ساراهجي سچو ڏٺي قدرت جنهن جي قديم
"ڪل شيءٍ محيط" سو حاذق اهو حڪيم
قائم ذات قدير جي آهي پاڻ عليم
قادر اهو ڪريم قائم ڪائنات ۾
٢٨-١٢-١٩٥٥ع
ڪرچات

●

صفتون سَوَ هزار ذات آهي هڪڙي
ڪار فرما ڪريم ٿيو انسان سڀ اوزار
هلايو حڪمت سان قدرت ڪي ڪلتار
ڪافي قرب انهي سندو پي محبت ئي مردار
طالب مولا مرد ٿي ڪر نوڙت ساڻ نهار
ڏس عبرت جا آثار حسن قبح ۾ هڪڙا
١-١-١٩٥٦ع
هالا

●

دوا اهو، دارو اهو طاقت اهو، طبيب
طالب مولا تنهنجو حاذق اهو حبيب
قادر آهي قريب پر ڏسڻ کان ڏور ٿيو
١-١-١٩٥٦ع
هالا

●

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

هَلي هر ڪنهن جاءِ تي فائق جو فرمان
انسان مان حيوان ڪري حيوان مان انسان
پري ڪونهي پاڻ کان مالڪ جو مڪان
”ڪل شيءٍ يحرّڪ“ ۾ غير نه ڪو گمان
سبحان ئي سبحان ٻيو سر ۾ سجهي ڪونه ڪو
۱۰-۱-۱۹۵۶ع
تعلقو کپرو

●

جنهن ”ڪُن“ چئي ڪُل جوڙيو تنهن واحد کي واڪاڻ
وحدت جي ويساه سان وجود پنهنجو واڻ
ڪر اتبار احد تي ايمان اِتي آڻ
ڪافي تو لئي ڪريم ٽيو ڇرڪين ٿو ڇاڪاڻ
در هڪڙو ديک تون ٻي جي ڪڏ نه ڪاڻ
تون تيڏانهن ئي تاڻ طالب! مولا جنهن طرف
۲۵-۷-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

●

ڏسڻ کان جو ڏور سو ويجهو آهي وجود کان
ڪک پن ۾ ڪريم جو نسورو ئي نور
ذرڙو ذرڙو ذرڙو لئي ڪاملن ڪوه طور
جو ڏسي نتو ڏيهه ۾ تنهن قلب جو قصور
دريون دنيا واريون ٻهرئين پٽيَ پور
طالب مولا چاڻ تون هر جا اٿئي حضور
هو دل کان ناهي دوز هردم آهي هنج ۾
۱۶-۵-۱۹۵۶ع
ڪراچي

●

پري چو پلاٽيين واحد اٿئي ويجهو
"ونجن" واري ويڙهه ۾ وار به نا ويڇو
آهي سوئي سو دَرَ تون پور دوئيءَ جا
٢١-٥-١٩٥٦ع
هالا

●

جو پري ناهه پساهه کان تنهن واحد کي ئي وٽ
ڪڍي ڇڏ قلب مان هستيءَ وارو هٽ
طالب مولا طلب ۾ ڪر ڪلمي سان ئي ڪٽ
من مان ڪڍي مٽ مولائي تون مرد ٿي
١٩-٦-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

هادي سوئي هڪڙو ٻولي ڪبي نه ٻي
وحدت جي واپار ۾ ٿيبو مرد مچي
"قل هُوَالله" ۾ قادر جي آهي صفت سچي
واحد جي وحدت جي ڪهڙي ڳالهه ڪبي!
هلي ڪا چلي دوئيءَ واري جي دنيا ۾!
١-٩-١٩٥٦ع
هالا

●

"وحدهٗ لا شريڪ لهٗ" ويجهو اٿيئي
"ماسويٰ" کي مرد ٿي ڏهاڳ ڇڏ ڏيئي
قدرتون ڪريم جون قلب ۾ ڪيئي

طالب مولا مرد ٿي
پڪ اٿـئي پيئي
چڏ نِرت اتي نيئي
عاشق "اِلاّالله" ۾
١-٩-١٩٥٦ع
هالا

●

عاشق "اِلاّالله" ۾
سا صيقل هٽي صاف ٿي
تہ پَسين جلّ جلاله' جي
ڪـر اطاعـت ان جي
تہ هادي ٿيئي حال
اٿئي واحد جو وصال
ڪر قرب منجهہ ڪمال
جلـوي جـو جمال
خاصو رڪـج خيـال
طالب مولا طلب ۾
١-٩-١٩٥٦ع
هالا

●

آڃ "اِلاّالله" سان
رهبر ٿيندئي راهہ ۾
هادي جي حڪمت ۾
ناهي زور زبان ڪي
قرآن ۾ ڪريم جو
جيڪي لکيم جيءَ سان
طالب مولا طَلب ۾
هڪڙو اٿئي حنان
الله تـي ايـمـان
ڪـلـمـو ۽ قـرآن
هرڪو ئي حيران
ڪري باريءَ جو بيان
شائقَ پس تون شان
سو بہ آگي جو احسان
دوئيءَ ڪان رک ڏيان
شڪ نہ آڃ شرڪ جو
١-٩-١٩٥٦ع
هالا

●

شائقَ شڪ نہ آڻجئين شڪ جو ٿين نہ شڪار
هادي هڪڙو مڃ تون جلّ جلاله جبّار
شرڪ نہ ڪجئينس شانَ ۾ قادر اٿئي قهار
طالب مولا مرد ٿي ڪر احد تي اتبار★
تو سمجهي سڀ ستّار ڪيفيتون قلب جون

٨-٩-١٩٥٦ع
ڪراچي

●

آهي هڪ الله حاڪم سو حڪيم
هر هنڌ اٿئي هڪڙو مالڪ ئي مقيم
قائم آهي ڪُلَ تي مولا مستقيم
"اَللّٰهُ الغَنِيُّ وَ اَنتُمُ الفُقَرَآءُ" اهوئي عظيم
طالب مولا آهہ سو عالم پاڻ عليم
ڪريم ئي ڪريم قادر آهي ڪُلَ تي

١٥-٩-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

قائم دائم ڪُلَ تي خالق خلقڻهار
ڪونهي ٻيو ڪريم ري مالڪ ۽ مختار
ڪر اطاعت ان جي بندا نہ ٿي بيڪار
سڌو هل سائينءَ سان آهي ستّار ۽ غفّار
هو ڏڪي تو ڏڪڻ تي عاصي عيبدارُ

★ يعني "اعتبار"، پر مروّج زبان ۾ "اتبار" ئي ڳالهائجي ٿو ۽ وزن جي لحاظ سان ائين استعمال ڪيو ويو آهي.

Scanned with CamScanner

طالب، مولا ڪان نہ وجهہ وتـي هڪـڙو وارُ
اصـلوڪـو اقــرارُ پاڻا پارج پرت سان.
١٧-٩-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

گهڻو سارج ساہ سان سبحان سنجهہ صباح
آهي قرب ڪريم جو مـحـبت جو مـفـتاح
"فاذڪروني أذڪرڪم" فـڪـر ڪاڻ فـلاح
مـڙئـي آهہ مبــاح محبت جي ميدان ۾.
٢٧-١١-١٩٥٥ع
پڪاشريف

[٢]

مُرسَل مٽيادار

عربي عاشق الله جو پر مالڪَ ڪئو محبوب
احمد کي اظهر ڪري خالقَ ڪيو خوب
طالب مولا جو ٻہ سو محب تيو مطلوب
راغب ۽ مرغوب ڪنهنکي چئي ڪنهنکي چوان
١٨-٩-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ڪائنات جو ڪريم ڪئو محمّد کي مختار
رهبر ڪيائين راه جو مرسل مٽيادار
عاشق مٿس الله ٿيو جلّ جلالهٗ جبّار
عربي احمد چام ۾ نور ڪيئين نروار
صلواتونُ سيّد تي بيحد، بيشمار
آهي اُن عجيب جو طالبُ طلبگار
اڙين جو آذار عشق عربي چام جو
٢٠-٩-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

صانعَ پنهنجي صنعت ۾ ڪيو قدرت ساڻ ڪمال
احمد کي عطا ڪيو واحد پاڻَ وصال
معراج ڪرائينس محبت سان رکي خاص خيال

جبّار ڏنس جوڙ سان جلوو ۽ جمال
انهي جو احوال قلم لکندو ڪيترو
٢٠-٩-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

"لا اِلٰه اِلّاالله" محمّد الرّسول
جهانن ۾ جميل ڪي مولا ڪيو مقبول
پيغمبر پڌرو ڪيو الله جو اصول
طالب مولا مرد تي فڪر ڇڏ فضول
جنهن قريشي جي قرب ڪي قلبئون ڪيو قبول
سو محبتي ملول ڪڏهن ٿيندو ڪو نه ڪو
٢٠-٩-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

الله ڪرايو عربيءَ ڪي محبتي معراج
طالبَ! رکيائين تاج رسالت جو رسول تي
٢٠-٩-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

پيغام پرور موڪليو هتان پنهنجي حبيبَ
امانت سان الله جو نياپو ڏنو نجيبَ
آخر ان عجيبَ ڪفر ڪعبي مان ڪڍيو
٢٠-٩-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

هاشميءَ جي حب ۾ جو عاشق ٿئي عليلُ
عربي ٿيندو ان جو واحد وٽ وڪيلُ
طالب مولا مرد کو ذرو ٿئي نہ ذليل
قادر پڻ ڪفيلُ اول آخر انجو

٢٠_٩_١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

پرين پڇاڙيءَ آئيو ٿي اڳين جو اڳواڻ
صورت ۾ پڻ سهڻو ۽ سيرت جو سرواڻ
هَٿين پَيرين حبيب ٿيو پنهنجو مٽ ئي پاڻ
ڏنار پنهنجي ڏڻ جو سدائين سڄاڻ
پياري پياسن کي محبت ڀريو ماڻ
طالب مولا، نور جو نرمل آهہ نياڻ
ڀاڳئي سندو ڀاڻ ڀريو ئي ڀرپور آهہ

٢٩_٩_١٩٥٦ع
هالا

●

سرسو آهي سونهن ۾ مديني جو مير
شمس اڳيائنس شرمندو توڙي ماه منير
فقيرن جو فقير سو پِيرن سندو پير
خادم خاصو خلق جو ۽ امت جو امير
طالب مولا عشق ۾ انجي آهہ اسير
الله کيو اڪسير عشق عربي جام جو

٢٢_٩_١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

صورت سيرت سهڻو محبوب سو مليح
لطيفن کان لطيف سو صبيحن کان صبيح
مئل دل جي لاءِ تي محبت سندس مسيح
اُمي عربي ڄام کي فائق ڪئو فصيح
سرور سو صحيح **طالب مولا** ملڪ ۾

٢٢-٩-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ڪريم پنهنجي قرب سان خلقيو محمّد مير
سَرَ ۾ سڄهي ڪونه ڪو نرمل جو نظير
بشير آهي بشر لاءِ عربي ڄام امير
ساٿس رکبو سِير تڏهن مَهَندِ مرڪبو

٤-١٠-١٩٥٦ع
راٽو ٻگهيو

●

عرب، عجم ۾ اهڙو نه پيدا ڪئو پرور
آندي "اِلّاالله" جي خاصي خاص خبر
وڏا اچي وڙ ڪيا پرينءَ پيغمبر
طالب مولا مرد تي رک نرمل ڏي نظر
ساري ئي منجهه سَر سڄهي ڪونه سيّد ري

٤-١٠-١٩٥٦ع
راٽو ٻگهيو

●

مورهئون ڪونهن ملڪ ۾ محمّد سندا مٽَ
ٻيا سڀ سهڻا سُٺ جان هو تاجيءَ پيٺي پٽَ
لائق لاهي لطف سان قلبن مٿان ڪٽَ

Scanned with CamScanner

محبت جي مٺيءَ مان پُر پيـاري پٽَ
طالب مولا جنهن وڏي سـچائيءَ جـي سٽَ
ان تان پرينءَ لاٿي پٽ ڏئي وٽ وصال جي
٤-١٠-١٩٥٦ع
راڻو بگهيو

●

خالق خلقي خوب آهه جـانب سـنـدي جوڙ
محمّد جهڙو نہ ملڪ ۾ ٻي خلق آهي ڪوڙ
سهڻا سهانگا سَرَ ۾ ڪـروڙيـن ڪـروڙ
جنهن ڪي هوندي جيءَ ۾ لالڻ سـنـدي لـوڙ
ڪـانہ پـسندو سوڙ سو محبتي مورهئون
٤-١٠-١٩٥٦ع
راڻو بگهيو

●

محب مولا موڪليو عــالم جو امـيـن
درود ان دلبر تي جو هَتين پَيرَين حسين
قائم آهي ڪلّ تي دائـم سـنـدس ديـن
ربّ الـعــالـمـيـن عاشق ٿيو ان تي
٢٠-١٠-١٩٥٦ع
هالا

●

دمدم آهہ درود مٺي مرسل مير تي
مڙني موچارن ڪان مالڪ ڪيس مسعود
طالب مولا ملڪ ۾ محمّد ٿيو محمود
شاهد ۽ مشهود مولا ڪري موڪليو
٢٠-١٠-١٩٥٦ع
هالا

●

Scanned with CamScanner

شاهہ شفيع المذنبين مرسل موچارو
ڪفر ڪٽي ڪلمي سان ٿيو سيّد سوڀارو
مڪي ۾ محبّت جو نيڪ هنيو نعرو
وڄايو وحدت جو نرمل نقارو
طالب مولا مرد سو ناطق ناميارو
ڪامل قرارو قادر ڪيو ڪل تي

٢٠-١٠-١٩٥٦ع
هالا

●

مالڪ پنهنجو محب ڪئو ملڪن جو محبوب
طالب امت انجي هو مڙني ٿيو مطلوب
محمّد سان منسوب طالب، مولا آهہ ڪئو

١-١-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

آهي حضرت هاشمي حبيبن حبيب
پرين پراهون نہ ٿيو قربائتو قريب
اميرن جو امير سو غريبن ۾ غريب
صاحب شفاعت جو موچارو مجيب
طبيبن طبيب طالب مولا سو ٿيو

٤-١-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

مولا مٿاهون ڪيو مصطفيٰ جو مان
شاهن سندو شاهِ سو خانن جو پڻ خان
ڪامل پهچايو ڪُلَ ڪي قادر جو قرآن

Scanned with CamScanner

طالب مولا مست ٿيو   جانب لاءِ جهان
جنهن جو ثناخوان سبحان   تنهن جو مٽ ئي ناهه ملڪ ۾
٢٣-١-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

هيرا جواهر ڪيئن ڪريان   محبوبن سان مٽ
هو وِندجن وڪجن وينجهار وٽ   هي چپر، چانو ۽ چٽ
طالب مولا مرد سو   جڏا جياري جهٽ
هي قلبون لاهي ڪٽ   هو چاڙهن ڪٽ قلب تي
١٥-٣-١٩٥٥ع
هالا

●

صبح هڪ سانجهي پيو   سج، چيد جي چالِ
ڪڏهن پهتا ڪين ڪي   پنهنجي ڪنهن بہ ڪمالِ
طالب مولا طلبِ سان   سيّد ڪي سنيالِ
جو هميشه هِڪ حالِ   جانب پنهنجي جاءِ تي
١٧-٣-١٩٥٥ع
هالا

●

سج بہ تيسين آهه   جيسين آهي اُپ ۾
مغرب ۾ محفوظ ٿيو   تہ آئي ڪِي اونداهه
طالب مولا محب جو   ڪو مٽ موراهين ناهه
لوڪ انهي جي لاهِ   مون سهائو سُپرين
١٥-٣-١٩٥٥ع
هالا

●

Scanned with CamScanner

چنڊَ سندي چانڊاڻ آهي پٿي راتڙيون
طالب مولا تنهن تي اعتبار نہ آڻ
ڪانهي انجي ڪاڻ مون سهائو سپرين
١٥-٣-١٩٥٥ع
هالا

●

ڪوڙين ٻرن قنديل تہ بہ وڄن وسامئو ڏينهن جو
لاٿم دل دليل مون سهائو سپرين
١٥-٣-١٩٥٥ع
هالا

●

ڪڏي ڇڏ قلب مان ٻيائي وارو ٻڄ
طالب مولا محب جي نينهن ۾ تيجئين نڄ
عالم وٺي سڄ مون سهائو سپرين
١٦-٣-١٩٥٥ع
ڪراچي

●

سڄ، چنڊ ڪان سٺو جانب جو جمال
قادر قدرت سان ڪئو قائم هيءُ ڪمال
طالب مولا. مرد سو لالنِ جو ئي لال
ماڻهو گهرن مالِ مون سيباڻو سپرين
١٦-٣-١٩٥٥ع

●

ڪراچي

چنڊ چوڏهينءَ رات جو ڪري تو ڪمال
هميشه هڪ جهيڙو جانب جو جمال
هي رهي فقط رات جو هو ڏينهن جو بہ ڏِيال

طالب مولا هُن جو هردم هڪڙو حال
هن ۾ آهه زوال سچڻ سدائين سوجهرو
١٦-٥-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

سج ۾ آهه شعاع طالب مولا ڏينهن جو
هو ڪري نيٺ وداع سچڻ سدائين سوجهرو
١٦-٣-١٩٥٥ع
ڪراچي

●

ڪٿي منهن محمّد جو ڪٿي ماهتاب
ڪٿي جلوو جانبن ڪٿي آفتاب
هڪڙو چمڪي رات جو ٻي ۾ ڏينهن جو تابش، تاب
هُننِ هي حساب سچڻ سدائين سوجهرو
٢٣-١٢-١٩٦٣ع
ڍاڪا

●

ڪٿي سنبل سهڻا ڪٿي مبارڪ مُو
ڪٿي چهرو چنڊ جو ڪٿي جبين جادو
ڪٿي شعاع شمس جو ڪٿي رهبرَ رو
ڪٿي تلوارون تير ٿيا ڪٿي احمد جا ابرو
ڪٿي اکيون عجيب جون ڪٿي ساغر ۽ سَبُو
ڪٿي گل گلاب ۽ ڪٿي بدَن جي بُو
لبن لعل لڃائيا ڏندن لک لُو لُو
هلڻ تان حبيب جي عجب ۾ آهو
ڪٿي فضيلت فردوس جي ڪٿي ڪامل سندي ڪو
حبيب آهي هو طالب مولا تنهنجو
٢٣-١٢-١٩٦٣ع
ڍاڪا

Scanned with CamScanner

[۳]

تقويٰ ريَ طاعت

ڪجهه بہ آهي ڪين ڪي   تـقـويٰ ريءِ طاعت
روزا، نمازون، بندگيون   نہ تہ آهن سڀ عادت
ڏينديون ڳٽ ڳچيءَ جو   نہ سبب شفاعت
اصلي عبادت   ڪو طالبُ مولا جو ڪندو

۳۱_۷_۱۹۵۷ع
ڪراچي

•

طاعت، تقويٰ ڪانہ ٿئي   تقويٰ ئي طاعت
عين عبادت   ٿي تقويٰ طالبن جي

۳۱_۷_۱۹۵۷ع
ڪراچي

•

تقويٰ، توبہ ٻئي ٿيون   عبادت اوجر
جئن پاڻي نہ ملي پوک کي   تہ آئي نہ اوپر
تئن تقويٰ ريءَ طاعتون   تلهو اهن نڪر
جن ورتو اهو وکر   سي طالب مولا مرد ٿيا

۱۲_۸_۱۹۵۷ع
هالا

•

تقويٰ، طاعت کي سدا   ٿي آخر اُجاري
نفس نافرمان کي   مورهئون ٿي ماري

Scanned with CamScanner

چپر ۾ چڙيون/١٩

عيبدار اڳي ڪري ۽ وچ ۾ وهاري
"صِراطُ الْمُسْتَقِيم" ڏي واريو تي واري
پڙءُ ان جي پناري **طالب مولا** مرد تي

٢٧_٨_١٩٥٧ع
هالا

●

عبادت الله جي تئي تقويٰ ساڻ تمام
الفت رک عظيم سان آهي قرب ۾ ڪمام
"قالُوا بَلىٰ" قول جو عاشق! پار انجام
تہ "اَظْهَرمِنَ الشّمس" ٿيئي ناسوت اندر نام
طالب مولا طعام ڪا تقويٰ جو طلب ۾

٥_٩_١٩٥٧ع
ڏگا

●

طالب! تقويٰ ڪانسوا طاعت ڪجھ ئي ناھ
پاڪائي، پرھيز ڏي ڪاھيو ڪاھيو ڪاھ
لاڳاپا سڀ لاھ بي اجائي عبادت جا

٢٨_٩_١٩٥٧ع
هالا

●

تقويٰ ساڻ طاعتون ڪي عاشق اجارين
"خِيار ڪُم أحسن ڪُم أخلاقاً" پر اِها پارين
"موتوا" واري ملڪ ۾ جيءَ ڪي جيارين
طالب مولا مرد سي مرڻ ڪي مارين
گھڙيون تا گھارين عاشق رهِ الله سان

٢٨_٩_١٩٥٧ع
هالا

●

Scanned with CamScanner

طالبن تقويٰ کي چِت ۾ چتايو
ان ڪان پو عبادت جو وقت نہ وڃايو
پنهنجي نفس نادان کي ماري مڃايو
طالب مولا مرد ٿيا جن قرب ڪمايو
تن ڳايو وڄايو واحد جي واڪاڻ کي

۱۶-۱۰-۱۹۵۷ع
هالا

●

عبادت ۾ اختيار ڪئي تقويٰ طالبن
غير ڪڏي غازي ٿيڻ رستو راغبن
قريب کي قِريب ٿين هي قرب ڪاملن
اطاعت ۾ اَجهو ڪيو عجز عاشقن
طالب مولا مرد سي جن محبت رکي من
ملين ڪان محبن وحدت واري واٽڙي

۱۸-۱۰-۱۹۵۷ع
هالا

●

تقويٰ ريءَ نہ طالبَ! ٿئي حاصل هدايت
اول اڄبو عمل تي پو ٿيندي شفاعت
جي چاهين منزل ماڻيان تہ رک سالم سعادت
ڪنڌ نہ ڦيرج ڪيڏهين وڃي سهڙج سلامت
اصل عبادت تقويٰ ساڻ تمام ٿئي

۱۸-۱۰-۱۹۵۷ع
هالا

Scanned with CamScanner

[۴]

جي پائين جاني لهان

پرهيزگاري پار تہ وجي پهچين پار
هتي جون حقيقتون رسنديون پرين پار
طالب مولا مرد تي پُر پرينءَ جي پار
پاريو پار جَي ڪيئي قول قريب سان
١٦-١٠-١٩٥٧ع
هالا

●

جي پائين محب ماڻيان ڪر پرهيزگاري پر
هٿ صيقل سيني کي تہ نور اچئي نظر
طالب مولا مرد تي قربئون قدم پر
دل ۾ ڪنو ڪر محبت جي متاع کي
١٦-١٠-١٩٥٧ع
هالا

●

رڳي زهد، عبادتون ظاهر جا ضرزَ
ريءَ پرهيز ڪين ملن وحدت جا وڪرَ
دلبر آهي دل ۾ پچين چو تو پرَ
طالب مولا مرد تي ڪر پلائيءَ ڏي پرَ
آديسين اڪرَ اهي ڏسيا ڏيه کي
١٦-١٠-١٩٥٧ع
هالا

●

Scanned with CamScanner

پرهيزگاري پار تہ هادي حاصل تون ڪرين
نظر سيڪا نيڪ ڪڻ نحيف تي نهار
هٿ پلي رک هاج ۾ دل ڏٽي سان ڏار
طالب مولا مرد تي دنيا ڪي ڏڪار
وڪ نہ پوئتي وار قدم ڪڇ قرب جا

٢٥-١٢-١٩٥٧ع
هالا

●

جي پائنين جاني لهان رک پاڪائي، پرهيز
طالب مولا مرد تي من ڪي ڏي مهميز
تہ لالڻ ڏي لبريز پري قَدَح قرب جا

٢٦-١٢-١٩٥٧ع
هالا

●

پِيَندين قَدَح قرب جا جي تيندين پرهيزگار
نَشا ڪري نينهن جا تي سُڪر ۾ سرشار
پي تون سرڪ سڪ جي تي مرد مٺيادار
طالب مولا مرد تي تہ قرب ڪري ڪلتار
وحدت جو واپار ويهي ڪر وجود ۾

٢٦-١٢-١٩٥٧ع
هالا

●

پاري پرَ پرهيز جي عبادت اجار
محبت رکج من ۾ وهمن ڪي نہ وهار
"قَدْ أفلَحْ مَنْ تَزَكّيٰ" ڏي نورت ساڻ نهار

طالب مولا مرد ٿي پرهيزگاري پار
ڪر ڪا اهڙي ڪار جنهن ڪان راضي ربّ ٿئي
٢٦-١٢-١٩٥٧ع
هالا

●

عبادتون آهين پرهيزگار ڪرڻ لاءِ
طالب مولا مرد سي جي سينو نہ ساهين
اوڙون ڏيئي عشق سان قلب ڪي ڪاهين
اندر واريءَ آگ ۾ پاڻ ڪي پاهين
رمز سان راهين قريب پنهنجو قلب ۾
٢٧-١٠-١٩٥٧ع
هالا

●

عبادت جو الله سان نہ ويهي ڪر واپار
ڏي وٺ واري ڏيهه ۾ ٿيئج نہ گنهگار
اصلي عبد آهين ڪر عبديت اظهار
تہ ٿيندو هر هڪ ڳالهہ ۾ مولا مددگار
"طالب الدنيا مخنثّ" بلڪل آهہ بيڪار
"طالب العقبيٰ مونثُ" عورتن آچار
"طالب المولیٰ مذکرّ" ٿي مرد مڻيادار
جيتر ٿيبو ڪين ڪي پڪو پرهيزگار
تہ قلب جو قرار حاصل ٿيندو ڪونہ ڪو
٢٧-١٠-١٩٥٧ع
هالا

●

[۵]

عشق نہ بيت المال

عشق عشق سيڪو ڪري پر عشق ڪري تو ڪو
جو ڪٽي پڇي ڪين ڪي سر بہ ڏئي تو سو
سو **طالب مولا** مرد ٿئي جو عاشق عشق سندو
جو محبت اندر مو سو جِيرو آهي جڳ ۾

٦-٣-١٩٥٧ع
هالا

●

عشق عشق سيڪو ڪري پر عشق بہ ڪن تا ڪي
هٿ اڏي ۽ ڪات جي بـــازي ٿي بـــنـــجـــي
"العشق نارالله" مان ڪو سڙي سالم ٿئي
سڏڙيو سيڪو سيراف ڪان پَچيو پيو پَچي
طالب مولا ســـي جي ڪٺن ڪچن ڪين ٿا

٦-٣-١٩٥٧ع
هالا

●

عشق عشق سيڪو ڪري پر عشق ڏکيو ڏاڍو
جنهن جو ڪريم ٿي ڪاڍو اهو **طالب مولا** مرد ٿيو

١٩-٥-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

عشق نہ چرچو ياڻ ۽ هو شاهن سندو شاهہ
حجت هلندي ڪانہ ڪا ڪِنس باري بي پرواهہ

خوديءَ وارن کي خوب ٿو — پڇي ڪري پاه
طالب مولا ان ڪان — ڪو ڪو آهہ آگاه
جو صدقي ڪري ساه — اُهو ماڻي ان کي

١٩-٥-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

عشق نہ پاڻِ آسانُ — ٿو هرهر سوريءَ تي سڏي
سودو ڪبو سر جو — اِتي ڪپي ايمان
جنهن هنيو دم دعوا جو — سو نابود ٿيو نادان
طالب مولا مرد ٿئي — ڪو عاشق عاليشان
سو مرد ڪٽي ميدان — جو عاشق هجي عشق جو

١٩-٥-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

عشق نہ بيت المال — جو ملي محتاجن کي
عشق آهي اُنَ سندو — جنهن ڪيو قرب ڪمال
طالب مولا طلب ۾ — جو رکي خاص خيال
جانب جو جمالؐ — اهو ماڻيندو عشق سان

١٩-٥-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

آهي عشق الله جو — پيو سيکي سمجهہ سور
محبّت مولا پاڪ جي — "نورُ عَلِيٰ نور"
سو طالب مولا مرد ٿيو — جنهن تي راضي ربّ غفور
جنهن کي پرزور سندو پور — عشق بہ عاشق ان جو

١٩-٥-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

عشق اڙانگو آهه   تو لاهي وَرَ وڏن جا
طالب مولا مرد تي   سينو هڏ نه ساهه
سانگا سيئي لاهه   پو عاشق سڏائج عشق جو

٢٧-٥-١٩٥٧ع
هالا

●

عشق نه اٽڪل سان ٿئي   هٿ سر جي بازي لاءِ
توري تڪي پڙ ۾   پير پختا پاءِ
دنيا، عقبيٰ کي ڇڏي   نرمل وٺ ڪنڌ ناءِ
هڻ نه دم دعويٰ جو   لوڪئون پاڻ لڪاءِ
طالب مولا مرد تي   قرب کي ڪماءِ
پنهنجو پاڻ پڇاءِ   ويهي پنهنجي پاڻ ۾

٢٧-٥-١٩٥٧ع
هالا

●

عشق نه اٽڪل سان ٿئي   عشق الاهي راز
حجّت نه هن سان ٿي هلي   جو مالڪ ڪئو ممتاز
پاڻ وڃائي پانهجو   ڪر نوڙت ۽ نياز
طالب مولا مرد سو   جو حقيقت سان همراز
ڇيڙ سريلو ساز   محبت جي مضراب سان

٣١-٥-١٩٥٧ع
هالا

●

عقل جي اثبات ۾   رهگي رَدَ ۽ قَدَ
اتي آسڻ عشق جو   جتي شَدَ نه مَدَ
جو لنگهيو ڪان لاحد   سو **طالب**! عاشق عشق جو

٢٨-١-١٩٦٠ع

●

Scanned with CamScanner

سمجھ جيسين ساڻ تيسين ڪجھ ئي ڪِين ٿئي
عقل کِي اوري ڇڏي وٺ عشق جو اُهڃاڻ
متان ڪُريل ڪير ٿيين سالم ٿيچ سنباڻ
طالب مولا طلب ۾ ٿي جٺ وڃاءِ نہ چاڻ
جنهن کي سمجهيئي پاڻ اهو ناهين پاڻ تون
٢٩-١-١٩٥٧ع

●

عاشق جي آهين تہ هڪدم هڻُ ڇڏ
ترڪ دنيا کي ڪري لالڻ پاسي لڏ
هستي، هوڏ حرام ٿِئِي ڪوءِ وجهينس، ڪڏ
اهڙي اندر اڏ **طالب مولا** مرد ٿي
٧-٣-١٩٥٧ع
هالا

●

عاشق جي آهين تہ هڪدم ڇڏ هڻ
ويساهہ سان وحدت جو پوک وجود ۾ وڻ
ڪروڙن ڪان ڪٿر ٿِئِي قرب سندو ئي ڪڻ
طالب مولا پَٽَ سان هستيءَ کي تون هڻ
توري تڪي ڪڻ قدم پنهنجو قرب ۾
٧-٣-١٩٥٧ع
هالا

●

عاشق جي آهين تہ ووڙي ڏس وجود
حرصَ هڻ ڇڏ ڪٽي نينهن ۾ ٿي نابود

"العشق نارالله" کي کـــر محبتي! مقصود
تہ خالق ٿئي خوشنود **طالب مولا** مرد ٿي

۷-۳-۱۹۵۷ع
هالا

●

عـــاشق جـــي آهــيـن تہ وٺ رسولِي واٽ
مـــحبت واري مٺي، سندا ماڳ انهي تي ماٺ
اتـــان اچ، اُســـاٽ **طالب مولا** دور ٿئي

۱۰-۳-۱۹۵۷ع
هالا

●

عـــاشق جي آهــين تہ پر رسولـي پار
نفس نامـــراد کـي مـــاري مـــاري مـــار
"مَن عَرَفَ نَفسَہُ" جي عـــمـــل کـــي اجـــار
شـــارع شريــعـــت جِي تي وجي پرئين پار
طالب مولا مرد ٿي کـيـڏهن کـيـم نـهار
ڪر اها ئي ڪار تہ اَگهين آگي جي اڳيان

۱۱-۳-۱۹۵۷ع
هالا

●

عـــاشق جي آهـــين تہ پاره رسولي پر
مار موذي من جو ڇڏ نہ پلي جِي پر
طالب مولا مرد ٿي ڪار قرب جي ڪر
وِلـــهـــن مـــتـــي ور ڳري عشق عجيب جو

۱۳-۳-۱۹۵۷ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

عاشق جي آهين ته تقويٰ ڪر تمام
پاڪائيءَ سان پرت جو ڪنبي ڪج سلام
متاهون محبوب جو مڙني کان مقام
طالب مولا مرد ٿي نرمل جو وٺ نام
ڪنهن کي ڪر نه سلام سچڻ ڏاران سڪ جو
١٣-٣-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

عاشق جي آهين ته ناتو نيائيج
عمر ساري عجز سان پاند ڳچيءَ پائيج
طلب واري تند کي وينو وڄائيج
طالب مولا درد کي لوڪان لڪائيج
پرينءَ لئي پائيج لڪي لياڪا لوڪ کان
١٣-٣-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

عاشق جي آهين هڻ نه دعويٰ جو دم
عبديت اثبات ڪر قربئون پر قدم
ٿي همدم سان همدم **طالب مولا** مرد ٿي
١٣-٣-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

عاشق جي آهين ته سوچي ڪر سجود
شرڪ جو نه شڪار ٿين هڪ مالڪ ٿئي معبود
ٿي بود ۾ نابود **طالب مولا** مرد ٿي
١٣-٣-١٩٥٧ع
حيدرآباد

Scanned with CamScanner

[٦]

جي ڪُسين پاڻ قريب کان

محب جي منهن سامُهَون تو رکين جاه، جلال
پو چو تو وريو ووڙئين ويتر تون وصال!
کهڙي طرح قرب ۾ کندين ڪو ڪمال!
ماڻي سگهندين ڪين ڪي جانب جو جمال
هوند تيين حلال جي ڪسين پاڻ قريب کان

٣-٩-١٩٥٧ع
راٽو ٻگهيو

●

اجا تائين آهه تو ۾ خيال خوديءَ جو
دل تان ٻڪ ٻيائيَ جو لحظي اندر لاهه
محبت اٿئي محبوب سان تہ سينو هڏ مَ ساهه
قدمن ڏي قريب جي ڪاهيو ڪاهيو ڪاهه
طالب مولا مرد تي رمز انهي سان راهه
واهيو واهيو واهه آب اکين مان عجز جو

٣-٩-١٩٥٧ع
راٽو ٻگهيو

●

متان تون هٽين ڪڏهن دم دوستيءَ جو
ٽيج دلبر يار جي پيزارن پٽي
هو مالڪ جاه جلال جو ۽ دل جو آهه ڏٽي

Scanned with CamScanner

طالب مولا مرد تي رک ان جي گھرج گھٽي
قرب جي ڪٽي ڪروڙئان ڪثر ٿئي
٣٠-٥-١٩٥٨ع
هالا

●

سو ڪڏهن ڪتندو ڪونہ ڪو جنهن حجّت هلائي
سهٽِي ڪي سپين پريين ڏني واحد وڏائي
جن "آئون" ۽ "اسان" ڪيو سي ترڙيا توائي
طالب مولا مرد تي رک صبر سچائي
جن هلائي هيٺائي تن ڪي محب مٿي ڪيو
٣٠-٥-١٩٥٨ع
هالا

●

محب رگو مناڻ سيڪنهن منهن منو ڪري
هر هر پيارڀندو پرين محبت پريو ماڻ
طالب مولا طلب ۾ ڇاڻو ٿي رک چاڻ
جو اتي ڪندو پاڻ سو ڪڏهن ڪتندو ڪونہ ڪو
٢٢-٦-١٩٥٨ع
هالا

●

هنيو جنهن حبيب سان دعوىٰ وارو دم
سو ڪٿي سگهندو ڪين ڪي قرب جو قدم
ڪائي ڇڏيندو ان ڪي غصو ۽ پيو غم
طالب مولا تنهن ڪان ٿئي ڪارائتو نہ ڪم
اهو بلڪل بم ڀڏي تو ڀيائيِ جو
٣٠-٨-١٩٥٨ع
راڻو ٻگهيو

●

جو ڪري حجت حبيب سان سو هردم هارائي
سڌي ڳاٽ اچڻ جي سي محبت مارائي
جي نمي اچن نجيب وٽ پاند ڳچيءَ پائي
طالب مولا مرد سي ويا وارو وجائي
جو سر ڪي سهسائي اهو اچي عجيب ڏي
٣٠-٥-١٩٥٧ع
هالا

•

حبيبي حضور ۾ جي اوچي ڳاٽ اچن
جن هنيا دم دوست سان سي موٽايا محبن
اهي خان ڪتي ويا جي پٽي پيزارن
طالب مولا تن ماٺيو محبوبن ڪي
٢٢-٦-١٩٥٨ع
هالا

•

هڪجهڙائي حبيب سان جڏهن ڪئي جن
طالب مولا تن پيئي جڳ وڄائيا
٢٢-٦-١٩٥٨ع
هالا

•

ڪنهن ڪي ناهه مجالَ جو ڪلهو هٽي قريب سانَ
تر تفاوت نه ٿئي ڪو ڪري ڪٽي ڪمالَ
هٽي سڀ حيران ڪيا جانيءَ جي جمالَ
طالب مولا مرد تي وٽ حقيقت جا حالَ
خوديءَ وارا خيالَ ڪم نه ايندا ڪڏهين
٣٠-٥-١٩٥٨ع
هالا

•

متان کو پانئي ته راڻل آهي راند
محبوبن جي منهن تي مِهُر به ٿئي ماند
حجت نه رک هيڪاند طالب مولا مرد تي
٣٠-٥-١٩٥٨ع
هالا

●

متان دم هڻي دوستيءَ جو دلبر سان
جو هيڏو رهي حبيب سان اهو اُتِ وڃي
هتي گوءِ کڻي کو طالب مولا مرد تي
٣٠-٥-١٩٥٨ع
هالا

●

تن کي محب مٿي کيو جن پاند ڳچيءَ پايو
ڪنبدي ڪنبدي قريب جو تن قرب ڪمايو
انهن تي عجيب کان عتاب نه آيو
طالب مولا مرد تي جن وجود وڃايو
سدائين سايو تن تي تهدل يار جو
٢٢-٦-١٩٥٨ع
هالا

●

ڪين ڪٽي تي ڪين ته ڪين منجهان تون ڪين ٿيين
هستي، هوڌ، هڻ ۾ آهي ئي ڪي ڪين
جو ڪين ۾ ٿئي ڪين سو طالب مولا مرد ٿيو
٢٥-٨-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

هٿ ٻڌي حبيب ڏي همـيشه هـليـج
ڪنبي ڪنبي قرب ۾ وڃُس تـــون وهيج
طالب مولا محب سان حُجّ نہ هـلائـيـج
اکيون، پـيـر ڪـريـج پُرِج پوءِ پرينءَ ڏي

٢-١١-١٩٥٩ع
حيدرآباد

●

حجت هلائڻ حبيب سان ڏاڍو آهـــي ڏوهہ
طالب مولا اهـــڙي عـــادت ڪبي ڪوهہ
سـدائــيــن سَتوهہ اڳيان ڪبو ان جي

٢-١١-١٩٥٩ع
حيدرآباد

●

پـــاند ڳـچـي پائـــي هـــلبو حبيبن ڏي
وڙ ڪندا واهہ جا عاجز جي، آئي
دلبر پنهنجي در تان نہ ويـتـر ورائـــي
طالب مولا طلب ۾ نہ سهٽو سڪائـــي
سڄڻ جي سائـــي هردم رهبو حفظ ۾

٢-١١-١٩٥٩ع
حيدرآباد

●

جن لاءِ پيار پرينءَ سان ورِي ڪيو پاڻُ
عقل منجهائي اُن لاءِ ڏاتـــر ڪيو ڏاڻُ
پي نہ چاتئون پرت مان محبت سندو ماڻُ
طالب مولا تـــڪڙن چاتو نہ ڪڏهن چاڻُ
هُئن گوڏو گوڏي ساڻ تہ بہ پري رهيا پرينءَ کان

٦-٩-١٩٦١ع
هالا

●

رکي هوڏ حبيب سان جن دليئون ڏريائون
تن سچاتو نہ سِرَ کي جو لئون نہ لاتائون
عشق پنهنجي عجيب سان ڪري نہ ڇاتائون
ڳچيءَ ۾ ڳھ ڪري پانـد نہ پاتـائون
طالب مولا تن رڳو وجـايو واتـائون
جن ۾ "اسين" ۽ "آئون" تن لائون ئي نہ لڌيون

٦-٩-١٩٦١ع
هالا

●

پائي پاند ڳچيءَ ۾ جي پيش پرينءَ وٽ پُونِ
سي سدائين سرهيون ۽ هنجن ۾ ئي هُونِ
اُهي رويو رويو رُونِ جن سينو ساهيو سڄڻ سان

٢٢-٩-١٩٦١ع
ڪوئٽا

●

سـدائين سـڄڻ سـانِ سيـنو جـي ساهينِ
چئبو، ڪچيون قرب ۾ سي اجا ئي آهينِ
لوٺيون اهي لوڪ جا نہ لاڳاپـا لاهينِ
ٿيون ناهہ وڏا ناهين تہ بہ **طالب** پارين پڌريون

١٠-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

جن ڪن ڪيو پاڻ سي پرينءَ کان پري رهيون
تن عقل کي اَجھو ڪيو تہ ڏاھپ تين ڏاڻ
پـورنِ لڌو پـاڻ **طالب مولا** طلب ۾

١١-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

هنيو جن حبيب سان ڏعوي وارو دم
تن محبت جي ميدان ۾ ڪنبي نه رکيو قدم
جن ويڙهي ويو وهم سي طالب رسيون نه توڙ ڪي
١١-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

هڻ نه دم دعوي جو پو متان پڇتائين
ان ڪان اڳ چڱو اٿئي ته پاند ڳچي پائين
متان وقت خودي ۾ ويــهــي وڃــائــين
ٻچڙي ٿيندي ڪانه ڪا جي چڱي چِتائين
هٿ ٻڌي حبيب ڏي تون هلج هتائين
ڪاوڙيون قريب جون پاندن ۾ پائين
طالب مولا طلب ۾ ڇئو سڄڻ ڪي سائين
جي ناتو نيائين ته ڪج پچ ڪنهن پر ڪين ڪي
٣-٩-١٩٥٧ع
راٹو ٻگهيو

●

تو ۾ تنهنجي يار ۾ وڏا فــرق قــيــر
ڪلهو نه هڻ قريب سان پلا آهين ڪيرا
تي آڏو هلين حبيب سان جو من ۾ اٿئي مير
پاءُ به آهين ڪين ڪي ۾ سڏائين تي سير
ڪڏهن ٿيندينءَ ڪين ڪي شينهڻ منجهان شير
ڏاڻ ڪيندا ڪانه ڪا دلــبــر اٿــئــي دلير
طالب آهين تن جي ته نينهن ۾ ڪر نه نبير
پُرجهي نه ڪٽندينءَ پير ته متو ڪپندئي مٿي ۾
٣-٩-١٩٥٧ع
راٹو ٻگهيو

●

[۷]

ڏولڻ آهي ڏک

ڏولڻ ڏکڻ ٿيو ٿو ڏکي عيب اپار
ڪري ٿو ڪرم جي نافع پاڻ نهار
ڏهاڙي ڏئي ٿو پياسن کي پيار
غافل گنهگار ٿو بخشي پنهنجي پال سان

۷-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

●

ڏولڻ آهي ڏک ڪڏي عيب نہ ڪنهن جا
محب جو مرڪ اهو آهي اصل ڪان

۷-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

●

محب آهي منهنجو ماڪيءَ ڪان بہ منو
اينهين ڪنهن نہ ڏنو جئن مون ڏنو محبوب کي

۷-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

●

ڪڻهن ڪرڪيو ڪين ڏورابو ڏيئي
هتان مون پيئي تہ بہ ڪوسو ڪونہ قريب ٿيو

۷-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

●

ڇيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

پسيو عيب پاڻهنجا پيا ڏوهه ڏکن
اسان پارا عجيب جي نٿا منهن چڙهن
هو ڏهه ڏهه پيرا ڏينهن ۾ تو معافيون ڏي مُٺن
طالب مولا تڏهين ٿا لڙيو لڙڪ پون
ڏسيو قرب قريب جا تيون اُڃنگارون اچن
ته ههڙا حبيبن پنهنجا پال پلائيا!

٧-١١-١٩٥٧ع
هالا

●

ڪڏهن ڪونه ڏنوم منهن مٿيل محبوب جو
جي منهن، ميرائي، پاڻهنجي ڊولڻ . اڳيان ڊڪيوم
۽ پري وينس پرينءَ کان جو ڏاڍو شرم ٿيوم
طالب حال حبيب وٽ نـهوڙيـل نيوم
ته به سڄڻ سڏ ڪيوم پيري پيري پال سان

٧-١١-١٩٥٧ع
هالا

●

منهن مٿيو ڪين ڪي ڪڏهـن قريبن
پاڻان جاڻي پاڻ ٿيا اوڙ سندي عيبن
لوڪ لوڏي ڪڍيو ڏنو اَجهو عجيبن
عاجز جو علاج ٿيا جو تڙيو طبيبن
طالب مولا مليو نرمل نصيبن
هميشه هن ڳالهه جو آهي مُجرو مجيبن
ته هيڏو حبيبن پلائيءَ سان پال ڪيو!

٧-١١-١٩٥٧ع
هالا

●

سيڪنهن پيري سڪ مان تو سهڻو روز سڏي
پلؤ ڏييو پرت جو اَگليون يار اڏي
منهن ميرن کي مورهئون چنيو ڪين، چڏي
وهاري تو وِيجهڙو گوڏي ساڻ گڏي
طالب مولا تنهنجَي جو ترت اچي تڏي
جي هجي جيءَ جڏي تہ بہ وهاري تو ويجهڙو
١٤-١١-١٩٥٧ع
ڪراچي

•

محبّت جو متاع آهہ محب وٽ مِٺي
ٻئي ٻاجهاريون ٻاجهہ مان ڪٽيو روز ڪَٽي
طالبُ مولا ڪيترا ڳڻ سندس ڳَٽي
هن ئي هڪ جَٽي ڪروڙن کي قيد ڪيو
١٦-١١-١٩٥٧ع
هالا

•

ڪامل ڏسي ڪين کي ڪِنهن جون ڪچايون
ڳُڻي ڪنهن جون ڪونہ ڪو عجيب اڳلايون
دلبر پنهنجي ديد سان ميٺي ٻڌايون
طالب مولا تنهن جا ڳڻ وڏا ڳايون
تو ڏئي واڌايون وريو وريو وصال جون
١٦-١١-١٩٥٧ع
هالا

•

متان ڪو لاهي اِميدون عجيب مٺان
اَجهو آسروند جو اُهو ئي آهي
ڪِر ان جي قدم تي لاڳاپا لاهي

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

رَسي روز رَندن ۾ قربائتو کاهي
طالبَ مولا تنهن جو کو مورهون مَٽ ناهي
سينو چا ساهي کو منهنجي هن محبوب سان!
۱۹-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

●

جي ميري مُنهن اچن حضورِ حبيبن جي
سي نرمل سندي نگاهه سان ڌوپيو ٿا ڌوپن
هِت ٻه سندن هاڪ ٿئي مَهَندِ ٻه سي مرڪن
چڱو چڱايون ڪري بيحد سان بچڙن
عادتون عجيب جون اهي ئي آهن
طالب مولا تهدليئون جي وجهيو وک وڃن
نه خالي ڪونه ورن حبيباڻي حضور مان
۱۹-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

●

ڪري ڪوجهن ساڻ هو قرب مان ڪلامَ
معذورن ڏي موڪلي سوين روز سلامَ
نِدر روز نوازيا جانب وٺان جامَ
پچي پختا سي ٿيا جي خالص هئا خامَ
طالب مولا توڙ ويا جي سندس پيا سامَ
جي سُئا نرمل نامَ سي پري نه ڪِيائين پاڻ کان
۲۰-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

●

ٻڌم ڪونہ ڪڏهن ڪو ڏڪويائين ڏيھ ۾
جو ويو وڃس جڏهن سو نوازيئين نگاھ سان
٢٠-١١-١٩٥٧ع
هالا

•

جو هڪ پيرو حبيب وٽ هليو تو اچي
سو وريو ڪين وجي ڏسيو مهرون محب جون
٢٠-١١-١٩٥٧ع
هالا

•

ڪڏهن رنجايو ڪونہ ڪو منهنجي محب وٽان
مجرم ڪي معافي ملي حبيبن هٿان
جو ڪري اچان اچان تہ سڏيو وهاري سٽ ۾
٢٠-١١-١٩٥٧ع
هالا

•

ڪونهي هت ڪو ڪالُ محبت جي متاع جو
انئي پهر عجيب وٽ پلايون ۾ پالُ
سوالي سوالُ هرهر ٻڌي ٻاجھ سان
٢٠-١١-١٩٥٧ع
هالا

•

ڪارون ٻڌي ڪڏهين ڪامل ڪک نہ ٿيو
قرب مليو قريب ڪان اصلي اڻ ميو
طالب مولا طلب ۾ جيڪو وڃس ويو
تنهن سان پرين پيو نيائي نينهن ۾
٢٠-١١-١٩٥٧ع
هالا

•

Scanned with CamScanner

عيب ڏٺا ڪين ڪي		سڄڻ يار سچي
طالب مولا طلب ۾		تو رکيو رمز رچي
عجب تو اچي		ڏسيو وڻ عجيب جا

۲۱-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

●

کهڙي منهنجي ڪل		طالب طبيبن ڪي!
هَئي هَئي منجھ هڪل		نٿا پهچن پل ۾

۲۱-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

●

طبيبن تاڻي		وڌو وجي تار ۾
ته دارو منهنجي درد جو		ڏنو عجيبن آڻي
طالب مولا مست ٿي		سڄڻ ساماڻي
حبيبن هاڻي		وڏا پيالا پلائيا

[٨]

جيَ جو جياپو

آءٌ وري عجيب تون تہ لايون نوان نينهنِ
پي ڪي سرڪيون سڪ جونِ راتيون ڪريون ڏينهن
محبّت وارا مينهن بس نہ ڪن برهہ ۾
٢٤-٢-١٩٦٣ع
ڍاڪا

●

آءٌ وري عجيب تونْ تہ نئون نينهن لايون
وصل جون وايون واري اچ وطن تي
٣-٨-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

عجيب اوري آءٌ تہ ساري سُورَ سٺائيان
زمانو ضعيف ٿيو ڇڏئين لاءُ ۾ ساءُ
محبت مان محبوب تون وار وصل جو واءُ
ڦڙي ڦڙي تلاءُ ڪنو ٿيندو قرب سان
١٤-١٢-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

مٺا موٽـــي آ. سڄڻ ساريان ٿو گهڻو
توري طالب يار جي آهي واهہ نہ ڪا
پارج اچي پرت سان ٻولي ٻوليئي جا
سهڻا سائين سا پوري ڪج پيار مان
١٣-٩-١٩٥٨ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

منا اچ موٽي سڄڻ ساريان ٿو گهڻو
طالب جي طلب ۾ چوٽِ آهي چوٽي
دل کي ڏي دل سان اُميري اوٽي
متان ڪرين ڪوٽي اچڻ ۾ عجيب ڪا

١٣-٩-١٩٥٨ع
حيدرآباد

●

موٽي آءُ منا سڄڻ ساريان ٿو گهڻو
آئين ڪونہ عجيب تون ڏاڍا ڏينهن ڏنا
طالب تنهنجي طلب ۾ سوين سُورَ سنا
قرب ۾ ڪنا تي رهون راتيون ڏينهڙا

١٣-٩-١٩٥٨ع
حيدرآباد

●

منا موٽي آءُ سڄڻ ساريان ٿو گهڻو
وئين جيئن وري پرين تہ لڏئي ڪونہ سماءُ
پَساءِ اچي اگڻ تي لالڻ ڪو لقاءُ
وار وصال جو واءُ طالب مولا ڏي منا

١٣-٩-١٩٥٨ع
حيدرآباد

●

منا موٽي اچ سڄڻ ساريان ٿو گهڻو
محبت سندو من ۾ مچائي وئين مچ
سڄڻ پڌاءِ سچ ايندين ڪڏهين اگڻ تي

١٣-٩-١٩٥٨ع
حيدرآباد

●

مٺا وري موٽ   سڄڻ ساريان ٿو گهڻو
تنهنجي عشق عجيب اڄ   چڙهي ورتو چوٽ
طالبُ مولا تنهنجو   اٿيئي اڻ موٽ
قرب سندو ڪوٽ   جانب ڏي جُودَ مان
٢٧-٣-١٩٥٩ع
هالا

●

محبت واري مَئي مان   جام پياريئي جالِ
ويهي نہ پڇيئي ڪنهن ويل ۾   هيڻا منهنجا حالِ
مٺيو منهن محبوب تو   ڪالهوڻي ڪالِ
ڪيئي ڪانہ سنڀالَ   طالب مولا جي مٺا
٢٠-٩-١٩٥٨ع
هالا

●

هئن نہ مناسب هوءِ   پرين پيارا
پير ڪڏي وئين پوءِ   لائي عشق عجيب تون
٢٠-٩-١٩٥٨ع
هالا

●

ڪينَ مُڪو محبوب تو   نينهن جو نياپو
تون پلارا پلا پرين   جيءَ جو جياپو
طالب مولا جو پيو   سَگ نہ سياپو
ڏيئي ڏوراپو   پڇان تو پيار مان
٢٠-٩-١٩٥٨ع
هالا

●

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

چپر ۾ چڙيون/۴٦

پلارا پلا پرين
واعدو وصال جو
هاڻي ڳالهه هتي

آئين چو نه اتي
جانب هو جتي
صفا ڪر صلح جي

۲۰-۹-۱۹۵۸ع
هالا

●

پلارا پلا پرين
وعدو ڏئي وصال جو
ڏاڍو ڏک ڏنوءِ

هئن نه مناسب هوءِ
پڇيئي وري نه پوءِ
دلبر منهنجي دل کي

۲۰-۹-۱۹۵۸ع
هالا

●

راتيون ڪري ڏينهن
هيڪاندا هجر ۾
ناتو نيائج نينهن

سڄڻ ويٺو سارئين
محبت وسايا مينهن
طالب مولا سان پرين

۱۷-۴-۱۹۵۵ع
هالا

●

اٺئي پهر اونَ
پيو ڪندي ڪپر ڪونه

عجيب آهي اَهنجي
توري سهڻا سپرين

۲-۹-۱۹۵۹ع

●

جاني! جئن جو تئن تو
هنجهون پيو هاريان

سڪان ۽ ساريان
هئي هئي تهنجي هجر ۾

۶-۸-۱۹۶۰ع

●

سپرين! تنهنجي سڪ ۾
محبت وارو مينهن

سڪان سارو ڏينهن
ويٺو روز وسائيان

۶-۸-۱۹۶۰ع

●

Scanned with CamScanner

سپرين! توکي سک مان ساريان ساري رات
وائي اها وات ته ملان پنهنجي محب سان
۶-۸-۱۹۶۰ع

●

سپرين! توکي سک مان سڏيان ۽ ساريان
وينو تنهنجون واٽڙيون نرمل نهاريان
پرين تنهنجي پرت کي پلپل پڪاريان
هاريو تو هاريان هنجهون تو لءِ هجر ۾
۶-۸-۱۹۶۰ع

●

سڄڻ، پيارا، سپرين تو ۾ سندم ساهه
مون ۾ وري مُحب تون ناهي وينين تاهه
هردم منهنجي حال کان آهين تون آگاهه
طالبُ مولا تو سندو چِتَ ۾ رکي چاهه
چاٽي تو الله حقيقت هن حال جي
۳-۱۱-۱۹۵۹ع
حيدرآباد

●

پرين هت پرديس ۾ اکيلو آهيان
هردم توکي هيج مان دلبر تو داهيان
ڪرم ڪر قريب تون ٻي ڪنهين جو ناهيان
تو لالڻ ليلائيان حبيب ٻڌي هٿڙا
۲۸-۷-۱۹۵۹ع
لندن

●

حبيب ٻڌي هٿڙا تو ڪريان عرض اپارَ
مهر ڪر محبوب تون جاني جِيءَ جيارَ

جيجي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

پيارا پرديسيءَ کي ڏي پل پل منجهه پيارَ
سيئي بخشج بديونِ سھڻن جا سردارَ
سھڻا سيِ چمارَ تنھنجو ئي تان آھيان
١٥-٨-١٩٥٩ع
لنڊن

●

پرين! تنھنجي پرت جون جِيءَ ۾ آھن جايون
هجر مون سان هر گهڙي هئي هئي ڪري هايون
آءُ وري عجيب تون ته نئون نينھن لايون
وصل جون وايون وزاءِ جلد وري پرين
٣-٨-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

جيڏهن ڪريان نهار ته آهين سڄڻ سامهون
اينهين هوندس عشق ۾ جانب جِيءَ جيار
حاصل ڪندس حُبّ مان پلپل تنھنجا پيار
لھي ويندا لطف سان سيئي غمءَ غبار
سھڻا سيِ چمار تنھنجو هوندس طلب ۾
١١-٨-١٩٥٩ع
لنڊن

●

وِڻو آهين وجود ۾ پــــريـــن پــيــارا
جِيَ جا جيارا تون ئي تون اندر ۾
٢٨-٧-١٩٥٩ع
لنڊن

●

اُهو دم حرام جنهن ۾ ياد نہ تون هجين
نرمل تنهنجو نام انئي پهر اندر ۾

۲۸-۷-۱۹۵۹ع
لنڊن

●

جڏي هن جسم جو سپرين آهين ساه
ڇاڻي هڪ الله حقيقت هن حال جي

۷-٦-۱۹٦۱ع
زيارت

●

آئون تو اچان اکيون، پيرَ ڪري
پنهنجو پيارل تون ڪجان دل تي هٿ ڌري
توريَ سچڻ سهڻا ساعت ڪين سري
طالب تنهنجي طلب ۾ نہ تہ ٿو مفت مري
حاضر ٿيان تو حضور ۾ لائين من ڳري
پوءِ پرين پير پري من پائين ڳل ڳرهائين

۱۵-۸-۱۹۵۹ع
لنڊن

●

متان ڪرين منا پرين پري ڪان پاڻا
آئون پنهنجي پاڻ ڪي تو ڇاڻان سڃاڻا
انهن وانگر آهيان جي آهن اياڻا
ساجن سهمان تو سندا ساهئون سيباڻا
سهڻا سياڻا پري نہ ڪجئين پاڻ ڪان

۱۱-۸-۱۹۵۹ع
لنڊن

●

Scanned with CamScanner

ماڻهو گهٽا ڏنا
رڳو تن رمزن سان
پرين تو پاتا

سهٽا سوين سَرَ ۾
ڏاڍا ڏک ڏنا
پيچ پنهنجي پيار جا
٢٠-٩-١٩٥٨ع
هالا

●

ماکي خوب مٺي
مون ڪڏهن ڪا نہ ڏٺي

تون مٺو ماکيَ کان
ڪا مٺائي مَٽُ تنهنجو
٢٠-٩-١٩٥٨ع
هالا

●

پيهر بہ هڻ ڪو پاڻ
هلڪو هٿ حبيب ڪر
طالب مولا تنهنجو
پري نہ ڪندس پاڻ

جئن پهريون هيئي پيار سان
ساڳي صورت ساڻ
سورهہ آهہ سڄاڻ
هر هر حاضر آهيان
٣-٨-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

هڻ حبيب اکيون کٽي
پلي تہ گهائن گهور سان
طالبُ مولا تنهنجو
پاسي نہ ڪندس پاڻ

پيهر پري پاڻ
سهٽيون سرمي ساڻ
سڄڻ ڏاڍو سڄاڻ
سِڏيُون هڻ سيني ۾
١٤-١٢-١٩٥٥ع
حيدرآباد

Scanned with CamScanner

[٩]

جڙيو جانب جيَ ۾

رئان ۽ رڙبون ڪريان   سڪان ۽ ساريان
پل پل ۾ پاريان   جي ڪيم قول قريب سان

•

ويٺي وهامي ويئيون   راتِن جون راتيون
ڪهندي ڪهندي قرب ۾   برھ جون باتيون
لاتيون عشق اندر ۾   طلب جون تاتيون
جهاتِن تي جهاتيون   پاتم پنهنجي پاڻ ۾

٢٧-١١-١٩٥٥ع
پکا ش ف

•

سهڻن جي صفت ۾   ظاهر آهي ذات
اُنس آهي اُنِ سان   بي ڪانهي بلڪل بات
طالب مولا تن جي   وائي هرد وات
رهاڻن ۾ رات   ويٺي وجي وهاميو

٢٧-١١-١٩٥٥ع
پکا شريف

•

متان ڪو پانئي   تہ ڄازيَ ئي ماريو
مگر سڪ سڄڻ جي   سمهڻ نہ سيکاريو
طالب مولا طلب ۾   جيَ ڪي جياريو
هنجهن ڪي هاريو   ٿو ڏوئي داغ دلن جا

٢٤-٧-١٩٥٩ع
هالا

•

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

راتيون ڪيم ڏينهن
سارينديءَ سڄڻ کي
طالب مولا طلب جا
محبت وسايا مينهن
نسنگ ڪيو نينهن
جڙيو جانب جيءَ ۾

٢٠-١-١٩٥٦ع
ايري

●

ويهي ٻڌي شال
سڄڻ سور منهنجا
محبّت سندي مئي مان
جام پياري جال
سڪندي کي سورن ۾
ٿيا سالن مٿي سال
ميڙيا محبّت مال
طالب مولا طلب ۾

٢٥-١١-١٩٥٧ع
هالا

●

مٺن محبوبن
دل ۾ ديرا لاٿيا
ٻاروتڻ کان ٻاجهه پئي
سنڀاليو سڄڻن
پرين پراهان ڪين ٿيا
پيا هنئڙي منجهه هُرن
طالب مولا تن جا
ٿا پلپل پور پون
سي ڪئن ياد اچن
جي ڪهين ويل نه وسريا

١٥-٨-١٩٥٩ع
لنڊن

Scanned with CamScanner

[١٠]

ڪاند ڪميٽي ناهيان

ويراڳڻ ورونهن ۾   آهيان ويچاري
سڄڻ سهڻا سپرين   تنهنجي ماٽن جي ماري
وساري نہ ويھ تون   ٿَئي نرمل نيزاري
ملڻ ۾ مون ساڻ ڪا   گهوٽ نہ وجھ گهاري
طالب چوي طلب ۾   تنهنجي ئي تاري
ڪوجهي جي ڪاري   تہ بہ ڪاند ڪميٽي ناهيان

●

اَگلي سَگلي، اَيري   تہ بہ تنهنجي آهيان يار!
ڪني، ڪوجهي، ڪارڙي   گولي گنهگار
هٿائج نہ حبيب تون   قدم قربدار
پاندُ تنهنجي پاند سان   سلهاڙيم سردار
طالب چوي طلب جي   تن ۾ آهي تار
پيڙو رهج پتار   ڪاند ڪميٽي ناهيان

●

ڪاند ڪُميٽي ناهيان   توڙي ڪوجهي آهيان ڪني
سڄڻ سِيلُ رکيو اٿم   ڇڏين متان ڇني
تنهنجي محبت من ۾   ڏاتر آھ ڏني
پِيرن ڪان پني   تون وَرُ ورتم هڪڙو

●

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

ڪانڌ ڪميٽي ناھيان سِيلُ رکيو تہ سَتُ
مونکي ڏج محبوبَ تون محــبّــت جــو مُهتُ
ڏينديس رتِ ۽ ستَ پرين تنهنجي پرت ۾

●

جي وَرُ نہ ڪن هڪڙو سي ڪميٽيون سڌجن
در در لائي د کي وَرَ وَرَ ڏيو وجن
حبيب جي حضور مان توڙئون ٽيون ٽڙجن
طالب تن جون کهڙيون ڳـــالهيون ڳٽي ڳنڍجن
سي سنياليون سڄٽن جي ڪيڏهن ويون ڪين ڪي

[۱۱]

تون تنين سان تي

رڙهه تنين سان رڙهه رڙهي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين رڙهي ريجهه ڦائيين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

●

گهمر تنين سان گهمر گُهمي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين گهمي گهور پرائيين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

●

رهه تنين سان رهه رهي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين رهي روح رنجائيين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

●

اچ تنين وٽ اچ اچي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين اچي اهنجَ پرائيين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

●

وڃ تنين وٽ وڃ وڃي جي چاڻن
متان وٽ ٻين وڃي واٽ وڃائيين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

●

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

ڇهر ۾ ڇڙيون/٥٦

ڊوڙ تنين سان ڊوڙ   ڊوڙي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين   ڊوڙي ڊوهه پرائيين

٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

مِل تنين سان مل   ملي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين   ملي مونجهه پرائيين

٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

سمهه تنين سان سمهه   سمهي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين   سمهي سور پرائيين

٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ٿِل تنين سان ٿل   ٿلي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين   ٿلي ٿور ڦٿائيين

٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

نچ تنين سان نچ   نچي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين   نچي نينهن وڃائيين

٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ڪاءِ تنين سان ڪاءِ   ڪائي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين   ڪائي ڪوٽ پرائيين

٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

پي تنين سان پي   جيڪي پي چاڙن
متان ساڻ پين   پي ۽ پرت وڃائيين
٥ـ٥ـ١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

گهر تنين کان گهر   گهري جيِ چاڙن
متان کانَ پين   گهري گِهَل پرائيين
٥ـ٥ـ١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ويه تنين وٽ ويه   ويهي جي چاڙن
متان ساڻ پين   ويهي وِهه پرائيين
٥ـ٥ـ١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

سَلِ تنين سان سلِ   سلَي جي چاڙن
متانَ ساڻ پينَ   سلي سک ڦٽائيين
٥ـ٥ـ١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

تر تنين سان تر   تري جي چاڙن
متان ساڻ پين   تري تُرَهو وڃائيين
٥ـ٥ـ١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ٻُڏ تنين سان ٻڏ   ٻڏي جي چاڙن
متان ساڻ پين   ٻڏي ٻوڏ پرائيين
٥ـ٥ـ١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

مر تنين سان مر مري جي چاڻن
متان ساڻ ہين مري مَنجو وڃائيين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

جيُ تنين سان جِيُ جيڪي جي چاڻن
متان ساڻ ہين جي جنجل پرائيين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ڪِلُ تنين سان ڪِلُ ڪلي جِي چاڻن
متان ساڻ ہين ڪلي ڪِل پرائيين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ڏِڄ تنين ڪان ڏِڄ ڏڄي جي چاڻن
متان ڪان ہين ڏڄي ڏِيڪ پرائيين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

وڙهه تنين سان وڙهه وڙهي جي چاڻن
متان ساڻ ہين وڙهي وات وڃائيين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

چڙ تنين سان چڙ چڙي جي چاڻن
متان ساڻ ہين چڙي چَهَڙ پرائيين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

چاهِ تنين کي چاهِ   چاهي جي چاڻن
متان کي پين   چاهي چاهه ڦٽائيين

١٩٥٦-٥-٥ع
حيدرآباد

●

ڏِسُ تنين کي ڏس   ڏسي جي چاڻن
متان کي پين   ڏسي ڏوهه پرائيين

١٩٥٦-٥-٥ع
حيدرآباد

●

ڳاءِ تنين کي ڳاءِ   ڳائي جي چاڻن
متان کي پين   ڳائي ڳاله وڃائيين

١٩٥٦-٥-٥ع
حيدرآباد

●

لاءِ تنين سان لاءِ   لائي جي چاڻن
متان ساڻ پين   لائي لاڳِ وڃائيين

١٩٥٦-٥-٥ع
حيدرآباد

●

ڳول تنين کي ڳول   ڳولي جي چاڻن
متان کي پين   ڳولي ڳجهه ڦِٽائيين

١٩٥٦-٥-٥ع
حيدرآباد

●

ٻولِ تنيين سان ٻولِ   ٻولِي جي چاڻن
متان ساڻ پين   ٻولي ٻول ڦٽائيين

١٩٥٦-٥-٥ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

لئون تنيين سان لاءِ لائي جي ڇاڻن
متان ساڻ ٻين لائي لئون ڦنائيين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ٻيھ تنين سان ٻيھ ٻيھي جي ڇاڻن
متان ساڻ ٻين ٻيھي باھ پرائيين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

روءِ تنين سان روءِ روئي جي ڇاڻن
متان ساڻ ٻين روئي راز وڃائيين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

نَمر تنين کي نَمر نمي جي ڇاڻن
متان کي ٻين نمي نازُ وڃائيين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

[۱۲]

رهاڻيون راهوندڙ ۾

رات رهي راهوندڙ ۾ ڪئيسون روح رهاڻ
ويراڳي ورونهن لئي ٻِري آيا پاڻ
سوا سوز فراق جي ڪيئون نہ ڪنهنجي ڪاڻ
طالب مولا طلب ۾ ڪيئون وٺ وراڻ
الله اهي آڻ وري منهنجي وطن تي

۲۷-۱۱-۱۹۵۵ع
پڪاشريف - هالا

●

وري شال وطن ۾ سي آديسي اچن
رنگ لڳي راهوندڙ ۾ محبّت مچ مچن
طالب مولا مرد سي ڏسي اکيون ٺرن
واحد! ماڻ ورن رمي اهي راهوندڙ ڏي

۲۷-۱۱-۱۹۵۵ع
پڪاشريف - هالا

●

محبّت جا ميلا رات هئا راهوندڙ ۾
پسي رمز رندن جي روح ڏنا ريلا
وِهائيون وِرهہ ۾ وهواهہ سڀ ويلا
اچن البيلا رمي اهي راهوندڙ ڏي

۲۷-۱۱-۱۹۵۵ع
پڪاشريف - هالا

●

Scanned with CamScanner

ويراڳن جي وروڻ کي ساهه سنڌ ساري
واحد! وڻ شل اچن واڳڙيون واري
ويا گوندرِ گذاري رات رهي راهوند ۾
٢٧-١١-١٩٥٥ع
پڪاشريف - هالا

●

"رمي هل راهوند ڏي" جت وحدت جي واڪاڻ
پياسي ات پين تا محبّت ڀريا ماڻ
وحد جي ويساهه سان تو ملي پيارو پاڻ
طالب مولا طلب جا اهي اٿئي اهڃاڻ
نينهن سندا نِياڻ تا وَهن واريءَ وچ ۾
٢٧-١١-١٩٥٥ع
پڪاشريف - هالا

●

"رمي هل راهوند ڏي" جت جوڳن ڪيو جوڳ
ويهي وڃائيون واريءَ ۾ رڳن سندو روڳ
ڀوڳِنِ ڪارڻ ڀوڳُ هو طالب مولا مرد ٿيا
٢٧-١١-١٩٥٥ع
پڪاشريف - هالا

●

رند رهن راهوند ۾ جوڳي ٿيو جُنگ
لڪيو ٻڌن لوڪ کان لالائيَ جا لُنگ
ڏُنگن مٿي ڏُنگ پين شوق شراب جا
٢٧-١١-١٩٥٥ع
پڪاشريف - هالا

●

رضا واريءَ رمز ۾ رند رهن راضي
محبّت واريءَ مام سان قلب ڪيئون قاضي
قبل نہ ماضي هردم آهن حال ۾
١٦-٩-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

رندن پنهنجي رمز ۾ حاصل ڪيو حال
ميڙيائون محبوب لاءِ محبّت سندو مال
"لباس الڪافرين قلوب المومنين" اهو اٿن احوال
طالب مولا مرد ٿي ڪن قرب منجهہ ڪمال
جلال ۽ جمال اوري ڇڏي اڳي ويا
١٦-٩-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

رند ڪن ٿا رمز ۾ گوندر منجهان گذر
دم جو ڪٽن دَرُ طالب مولا مرد ٿيا
١٦-٩-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

رندن جي رمز جو رندن ڪي ئي راز
وڃي پنهنجي وجود ۾ پري ڪن پرواز
"لباس الڪافرين قلوبُ المومنين" غازي رکن غماز
طالب مولا مرد سي نرمل منجهہ نياز
سڀ وڃائي ساز رهن ٿا راهوند ۾
١٦-٩-١٩٥٥ع
حيدرآباد

[۱۳]

گونگيون گوءِ ڪٽي ويون

اَڪِن کي آئون روڪيان جيئن رئڻ کان
تيئن تيئن تَنهنجي تات ۾ رهي رنائون
مُٺِن ماٺ نہ اچٽي جو پرين پڇيائون
طَالب مولا طلب ۾ سهٽو سوجهيائون
هَنجون هاريائون سچڻ سارينديِ گهٽو

۲۳-۹-۱۹۵۸ع
حيدرآباد

●

اَکِن جي اداس جو ڏاڍو ڏک ٿيوم
آين آب عجيب لءِ تڏهن پتو پيوم
ريٽِن کي روڪڻ ٻو وڏو وس ڪيوم
طالب مولا تن کي پلوءُ پاند وڌوم
چرين کي چيوم تہ ٻہ رهيون ڪين رئڻ کان

۲۳-۹-۱۹۵۸ع
حيدرآباد

●

تِني چيم تن کي تہ مُنيون ماٺ ڪريو
طالب چوي طلب ۾ چوندوَ سڀ چريو
هدايت حبيب جي کي ڪجهہ کن ڪريو
وريو کي وريو اجهو واءُ وصال جو

۲۳-۹-۱۹۵۸ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

چپائون تہ چريو نہ ٿي هي هنجهون مَر هُونِ
ڳوڙها ڳڙيو ڳلن تان پرينءَ جي لءِ پون
دردن واري داغ کي ڌويو پيا ڌون
محبوب پلي محبّت مان چَوَن جيڪي چون
رويو پيا رون طالب آزار اندر جا
٢٣-٩-١٩٥٨ع
حيدرآباد

●

وري وراڻيو واه جو عجب اکڙين
روئي چپائون رمز سان تہ مِنن محبوبن
اکيون آليون چو ڪيون ڪالهہ قريبن؟
طالب مولا تڏهين ٿا وهيو لڙڪ وچن
جي ٿا محب ملن تہ رئڻ ويندو روڪجي
٢٣-٩-١٩٥٨ع
حيدرآباد

●

وري ويهي تن سان حيلا ڪيم هزار
آهن منهنجي بہ اندر ۾ عشق جا آزار
ڪِجان ٿو تہ قريب جي مون تي ٿيندي ميار
ڪُجو پُڇو ڪين ڪي تہ پوي ڪنهن نہ پچار
طالب مولا ساڻ ئي ويهي ڪريو وهنوار
دلبر نيٺ ديدار ڪرائيندو قرب سان
٢٣-٩-١٩٥٨ع
حيدرآباد

●

ان دم هي اندر مان نُڪتو تيو نروار
تہ طالب مولا تن کي آهي پرينءَ ساڻ پيار
اکيون ڪنديون اِڪن سان عشق سندو آچار
ايندن ڪونہ عجيب ري ڪڏهن ڪوبہ قرار
ڇڏينِ تہ ڇيھ ڪن اتن اندر ۾ آزار
روئي پلي تہ رڄ ڪن سو سندن ئي سينگار
دلبر دل جو يار ملندن تہ ماٺ ڪنديون
٢٣-٩-١٩٥٨ع
حيدرآباد

•

اکيون ايئن چون تہ پسون روز پرينءَ کي
ويچاريون وس پانهنجي اصلئون نہ آهن
طالب مولا طلب ۾ رويو روز رئن
سائين سبب ڪندن تہ روئڻ ويندن روڪجي
١١-٨-١٩٥٩ع
حيدرآباد

•

سڄڻ! سارو ڏينهن رئندي رئندي گذريو
اکن منجهان مينهن وسندي وسندي رات ٿي
١١-٨-١٩٥٩ع
حيدرآباد

•

سڄڻ! ساري رات رئندي رئندي گذري
پرھ ڦٽي پرڀات تہ بہ اکيون آليون ئي رهيون
١١-٨-١٩٥٩ع
حيدرآباد

•

روئي روئي رات وهائي ڪيم ڏينهڙو
سهٽن سپرين جي وائي هيم وات

Scanned with CamScanner

کنهين ويل نہ وسري لالڻ سندي لات
طالب مولا کي هئي طلب تَنهِين جي تات
اچي ٿي پرڀات تہ بہ اکيون آليون ئي رهيون
٢٩-١٠-١٩٥٩ع
حيدرآباد

●

وسيو ٿيون وسن اکيون اوهيرا ڪريو
کھڙي مجال مينهن کي جو اينهين ٿي اچن
طالب مولا طلب ۾ ٿميو روز ٿمن
جيڪر محب ملين تہ بہ رهنديون ڪين رئڻ کان
٥-٨-١٩٦١ع
حيدرآباد

●

وسي وسي مينهن سيئي پٽ پسائيا
سُڪا سڀ ساوا ڪيئين رهي راتو ڏينهن
اينهين منهنجي نينهن اندر کي آباد ڪيو
٩-٨-١٩٦١ع
ڪوه مري

●

چو تو ڪرين مينهن مون سان رِيس رئڻ جي!
طالب مولا سان تہ ڪيا ناحق وڏا نينهن
تنهنجا ٻئي ڏينهن منهنجي موسم سيڪا
٩-٨-١٩٦١ع
ڪوه مري

چو تو ڪرين رِيس مون سان مينهن رئڻ جي!
طالب مولا سان ڪيا قربائتي ڪِيس

تنهنجا ٻه آهن ڪي ٻلا جاني جوڙ ۾ جيس؟
جنين جي ٻاٻيس جهوريو تنهنجي جان کي
٩-٨-١٩٦١ع
ڪوه مري

●

اڪيون ۾ مينهن پئي نه اڪر هڪڙي
هو موسم جو محتاج ٿيو هي وسن راتو ڏينهن
هِن ۾ ٻرجا نينهن هو طالب! وسن وقت تي
٩-٨-١٩٦١ع
ڪوه مري

●

مينهن نه طالب وس ۾ اکيون نه پنهنجي وس
هي ٻنهين نه ڪن بس هو وسي ٿو وقت تي
٩-٨-١٩٦١ع
ڪوه مري

●

مينهن نه رڳوئي مينهن پر نينهن نه آهي اُن ۾
هو وسن فقط وقت تي هي رئن راتو ڏينهن
هي شوق ۾ ڀيئي شينهن هو هوا تي هليا وڃن
٢٩-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

مينهن وسن ٿا مند تي اکيون روز وسن
هو پروس ويچارا ٿيا هي وس ۾ ڪين رهن
هُن جي موسم هڪڙي هي ٿميو ٿميو ٿمن
هو رڳو ٻارهين ماه ٿا سڪا ساوا ڪن

Scanned with CamScanner

هي دمدم ٿيون دِلن کي اچـــو آب ڏين
هو وسيو نيٺ وڃن هي **طالب**! وڃن کين کي
٩-٨-١٩٦١ع
کوه مري

●

مٿان مينهن ڪرين تون ڪا ريس اکِن سان
هي وسن ٿيون هر ويل ۾ تون هڪڙي رات وسين
هي سڪا ساوا روز ڪن تون ٻارهين ماه مچين
مورهئون جي نه مڃين ته بيهي ڏس ڀِنن سان
٩-٨-١٩٦١ع
کوه مري

●

مينهنُ وسي ڇا ڪندو وسن پل ته اکيون
جن دلبر جي ديدار جون ڇاتـــيون روز ڇڪيـــون
پري هوندي به پرينءَ سان ٻيـــئي پـــي ٻکيون
جيـــڪي ربّ رکيـــون سي **طالب** ڀلي توڙ ڪن
٩-٨-١٩٦١ع
کوه مري

●

جئن تي مينهن وسيو تئن پي اکيون اُمنديون
اوهيرا تي اُنَ ڪيا ته هِن پڻ قهر ڪيو
هي زوراور زور ۾ هو وسي نيٺ ويو
هو ويو، ڪونه وريو هي **طالب** ساڳي تات ۾
٩-٨-١٩٦١ع
کوه مري

●

Scanned with CamScanner

ڪٿي مُند مينهنِ جي ڪٿي اکن آرا
هو ورن تا وقتَ تي هي طالب مولا تاَرِ
هي سدا ساوڻ پارِ هو محتاج موسمن جا

٩-٨-١٩٦١ع
ڪوه مري

●

پَچن پَچُرن پاڻ ۾ ويچاريـــون وســن
ڪچن پچن ڪين ڪي نہ ڪي ڪجهه ٻڌن
سدائين صبر جي عادت آهہ اڪـــن
طالب مولا طلب ۾ گوءِ ڪٿي گونگِن
تڏهين لڙڪ اگهين حبيبن هٿن سان

٨-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

پچن پچرن پاڻ ۾ ڪچن ۽ نہ پچن
ٿمن ٿهڪن ورهہ ۾ ڪِي اندر منجهه اٿن
اڪيليون عجيب لءِ ڪريو مانداڻا مچن
سدا رهن صبر سان جو عشق لڳو اڪن
پيغمبرائي پَرِ ڪي پاريو تيون پارن
تڏهن محب تن جي وَنِن منجهه وسن
طالب مولا طلب جا ڪَيا حج هِنن
سڪ ۾ ڪان سين گونگيون گوءِ ڪٿي ويون

١٠-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

پچن پچرن پاڻ ۾ ويـــتـيون ويچاريون
رُئن رڙن ڪين ڪي بِرهـِيـــل بيمـــاريون
ايّوب جئن اندر ۾ عـــشـــق آزاريـــون
طالب مولا تنهين ٽيون پِرَ ڪي پياريون
محبّت جون ماريون گونگيون گوءِ ڪٿي ويون

١٠-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

پچن پچرن پاڻ ۾ صبر جنين جو سير
مُنيون محڪم ماٺ سان نِوڙيو وسائن نير
طالب مولا طلب ۾ پٽ رڪندن پير
طلبئون ڪائـــي تير گونگيون گوءِ ڪٿي ويون

١٠-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

پچن پچرن پاڻ ۾ ڪن محڪم ماٺ مدام
بيِ زبانيون برهہ ۾ ڪڇن ڪن نہ ڪلام
آٽِن آب اندر مان صـــبح تـــوڙي شام
حبيب نيٺ هٿن سان ڏنن اگهڻ جو انعام
طالب مولا طلب ۾ سچڻ ڪين ســـلام
گوليون هيون گگدام گونگيون گوءِ ڪٿي ويون

١٠-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

Scanned with CamScanner

پچن پچرن پاڻ ۾ اٿن گجها ڳاروڙا
جاني لاءِ جڏن کي جيءَ ۾ جاکوڙا
پنهنجي اٿن پاڻ ۾ تمڻ، تاکوڙا
گونگن مينهن وانگيان ڪن اپريو آروڙا
مُنن مانيٽن جا سُڃن نه ساکوڙا
طالب مولا طلب ۾ پنن پانجوڙا
گهوڙا ڙي گهوڙا گونگيون گوءِ ڪتي ويون

١٠-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

پچن پچرن پاڻ ۾ لڙڪ سوين لاڙي
سدا رهيون صبر سان پچار نه پئي پاڙي
حبيب هلي آئيو ڳوڙها ڪئين ڳاڙي
طالب مولا طلب ۾ سک چڏين ساڙي
گهوڙا گهوڙا ڙي گونگيون گوءِ ڪتي ويون

١٠-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

پچن پچرن پاڻ ۾ نه ڪنهن سان سور سَلن
سوين سوز اندر ۾ رکيو روز وهن
دانهون درد فراق جون ڪنهن کي ڪين ڏين
"اَلفِرَاقُ اَشَدُّ مِنَ المَوتِ" جي سختي خوب سهن
"اَلهِجرُ قِطعَةٌ مِنّ النَّارِ" جي رمزن منجهه رهن
عشق واري آگ ۾ پچيو تيون پچن
سڄڻ انهن جي سامهون جُهڪيو تا جُهڪن

طالبُ مولا طلب مان حبيب هليو اچن
ڳالهيون تن جي ڳڻن جون محيون محبوبن
شابس تن سڄڻِ گونگيون گوءِ کٽي ويون
١٠-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

پِڇن پڇرن پاڙ ۾ نه کي کنهن کي ڇُونِ
ڦٽيون، ڦٽ فراق جا دمدم اندر ڏون
بي وصاليون برهه ۾ هُونهنئين هئن ٽيون هون
اَچي بولي اُنِ جي ته سور ويهي سمجهون
طالب طلبن واريون پيرين اچيو پون
رويو رويو رون گونگيون گوءِ کٽي ويون
١٦-٨-١٩٦١ع
هالا

●

پڇن پڇرن پاڙ ۾ لڙڪ سوين لاڙينِ
ويٺيون پنهنجي پَر ۾ پرت کي پاڙينِ
سڪا ساڙي سيڪو هي ساوا ٽيون ساڙينِ
قدم پياري پرينءَ جا عاجزيون آڙينِ
طالب مولا طلب ۾ وَرُ وَرُ وِلاڙينِ
نينهن اندر ناڙين گونگيون گوءِ کٽي ويون
١٦-٨-١٩٦١ع
هالا

●

پڇن پڇرن پاڙ ۾ نه سوريتيون سمجهن
چوانِ روز چريون نه ٽيو پر مُنيون نٽيون مڃن

ستيون سمجهن ڪين ڪي   ڏارا اشارن
خبر ناهه اندر ۾   ڇا ارادا اٿن
ڪهي وجهن نه ڪنهن ڪي   جو صبر ڪيو سَتن
مظلومِن ڪان مورهئون   ٿا منهنجا ڏوهه ڏڪن
طالب طلبن واريون   شل راضي روز رهن
مولا مدد تين   گونگيون گوءِ ڪٽي ويون

١٦-٨-١٩٦١ع
هالا

•

پچن پچرن پاڻ ۾   هي صابرين سڙيون
اچي ڪٽي اوچتو   عاشق ٿي اڙيون
پنهنجي اٿن پاڻ ۾   دردن جون ڏڙيون
رويو رويو رمز سان   گذارينِ گهڙيون
متان مورهئون مون مٿي   ڪن نه ڪاوڙيون
تو طالب ڏڃان تن ڪان   جو لالڻ ساڻ لڙيون
ريهون ڪن نه رڙيون   گونگيون گوءِ ڪٽي ويون

١٦-٨-١٩٦١ع
هالا

•

پچن پچرن پاڻ ۾   تيون سجڻ سنپارين
مُڙِن نٿيون منٿ تي   هنجهون تيون هارين
ڪرڙيون نهاري قهر مان   ڏيل تيون ڏارين
الله به ٻڌي ان جي   جي گوندرِ گذارين
طالب ڏڃان تو تن ڪان   نه مونکي نه مارين!
پاڻ، ڳڙيو ڳارين   گونگيون گوءِ ڪٽي ويون

١٦-٨-١٩٦١ع
هالا

•

پچن پچرن پاڙ ۾
هجن سلامت
مستانِن سان مورڳو
نہ هلائبي حجّت
ويچارِن کي ورهہ ۾
درد جي دقّت
چَرِن کي نہ چوربو
هي البيليون البت
هردم ڏبن حاضري
ماريون هي محبّت
سڪ جي صديقي چوي
سَرِيَن سعادت
همدردي ڪبي هنن سان
خاصي ٻي خدمت
هيڏي جن سان حبيب ڪئي
تن سان مور ڪبي مروت
طالب چوي طلب ۾
اتن محڪم محويت
نرمل جَي نسبت
گونگيون گوءِ ڪٿي ويون

١٦-٨-١٩٦١ع
هالا

•

پچن پچرن پاڙ ۾
نہ ڪنهن سان سور سَلِين
سختيون سورن جون سدا
جانيَ ڪاٺ جَهلِين
ڪنهن کي قلق قلب جو
ڏاهيون ڪين ڏَسِين
ڪامليون، قريشي چوي
سُهما ڪنهن نہ سَچِين
طالب، فقط طلب ۾
محبن کي مَچِين
ٿوراپا نہ ڏيڻ
گونگيون گوءِ ڪٿي ويون

٢٤-٨-١٩٦١ع
هالا

•

پچي پچري پاڙ ۾
ڪيئون مانداٽا مچي
اُئيون اوهيرا ڪري
عاشق تي اچي
ڪيئون ڪانہ قريب سان
ڪڏهن ڪابہ ڪچي

Scanned with CamScanner

طالب مولا طلب ۾ — ٿيون ريٽيون ٻئي رڇي
سچي ڙي سچي — گونگيون گوءِ ڪٿي ويون
٢٨-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

پڇي پڇري پاڙ ۾ — ٿيون خوديءَ ۾ خاموش
آخر آيو انهن ۾ — جذبو ءِ پيو جوش
مست محبّت ۾ ٿيون — پيئي چڙ مي نوش
طالب مولا طلب ۾ — هڪبئي سان همدوش
ٿي پنهنجو پردو پوش — گونگيون گوءِ ڪٿي ويون
٢٨-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

پڇي پڇري پاڙ ۾ — پختيون ٿي پيون
وهن ٿيون ورهه ۾ — ٿي نِياڻَ ءِ نيون
ڪاله ڪان ٻه ڪَرڙيون — مست آهن ميون
طالب مولا طلب جي — تَئونس آهن تيون
ٿي صبر منجهه سيون — گونگيون گوءِ ڪٿي ويون
٢٨-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

پڇي پڇري پاڙ ۾ — ڪن ريجهي رهاٽيون
اٿن اندر عجيب جون — عجيبُ آڪاٽيون
سَتِن ستر جهليو — اٿن گُهورن ۾ گهاٽيون
منجهن ئي موجود ٿيا — گز ءِ ڪماٽيون
پر ڪيون اهن قريب جي — ورهه ويڳاٽيون

Scanned with CamScanner

تڏهن رهن ٿيون طلب ۾
رئندي رئندي تن کي
هاٽي سانت صبر سان
پرينِ پنهنجون نہ ڪيون
طالبِ مولا تنِ جون
ادب ڪريو انهن جو
جي ستيون ساماٽيون

هي نرمل نماٽيون
ڪئين راتيون وهاٽيون
ٿيون رهن ريڪاٽيونِ
تہ بہ حبيبن هاٽيون
ڪهڙيون ڪهاٽيون!
هي نينهن جون نياٽيون
سي گونگيون گوءِ ڪني ويون

٢٨-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

Scanned with CamScanner

[۱۴]

قدمن تان قربان ٿيان

تو چمان پنهنجا پير جي ونيي تو وٽ آئيا
طالب مولا تي ڪيئون پلائيءَ جا پير
اوير ۽ سوير قدمن تان قربان ٿيان
۲۶-۳-۱۹٦۴ع
جام صاحب

•

تو پنهنجا پير چمان جي ونيي تو وٽ آئيا
طالب مولا طلب ۾ تن تان گهورَ ٿيان
مران جي جيان تہ بہ قدمن تان قربان ٿيان
۲۶-۳-۱۹٦۴ع
جام صاحب

•

قدمن تان قربان ٿيان جو هليا وٽ حبيب
هيرايا هٿن سان قربائتي قريب
نہ تہ ڪٿهن ڏسان ها ڪين ڪي لالڻَ يارَ لبيب
طالب، ٿيا طبيب جو پرينءَ وٽ پڄائيئون
۲۶-۳-۱۹٦۴ع
جام صاحب

•

پير گهٽئي پٽون ٿيا تہ بہ رسيا محبَ مَڪانَ
طالب مولا طلب ۾ ڪٽي سورن جا سامان

هلي پهتا حبيبب وٽ ڪمي ڪيائون ڪان
اڪن تي احسان قدمن ڪيا ڪيترا
٢-٣-١٩٦٤ع
شاه پور چاڪر

•

هلي حبيبن وٽ پيرن پهچايو
تڪليفن تن ڪي نہ هرگز هٽايو
پهتا در دوست جي ٿيو سانگ سجايو
طالب مولا طلب جو تن ناتو نڀايو
اُت پيرن پڄايو جت پڇڻ پيٽي ڪانہ هئي
٣-٣-١٩٦٤ع
ڳوٺ متو پنّي

•

دلبر گهڻو دور هو اُت پڄايو پيَرن
جن رَند سيئي رت ڪيا تن شابسون هجن
ويچارن وڙ ڪيا مون متي مَيرن
مجيا احسان اُنِ جا چاهہ منجهان چشمن
سي چميو ۽ چمجن طالب مولا طلب ۾
٤-٣-١٩٦٤ع
ڳوٺ يارو ماڇي

•

اڪيون بہ آهن اڪيون پر پيرن سان نہ پڄن
هو رئن ٿيون رت ڦڙا هي ڦتجو تا ڦتجن
هو بيوس آهن برهہ ۾ هي هيجئون اٿيو هلن
هو نهارين نجيب کي هي تِر نتا ترسن
هو اپاٽڪيون عجيب لءِ هي رندن منجھ رلن

احسان ڪيا اکين تي
طالب مولا طلب ۾
جهلئي نتا جهلجن
پرت منجهان پيرن
چميو وريو چمجن
هلندي پنهنجي حبيب ڏي
٤-٣-١٩٦٤ع
ڳوٺ ساجن ڳاهو

●

هلندي حبيبن ڏي
هلن سدا هيج مان
اکڻ جي بہ انهن ۾
پير جيڪي پٿون ٽيا
طالب مولا تن جي
سِيا راتو واه
رند نہ ڏسن راه
قربئون ٽا ڪن ڪاه
اميد اهِا آه
چمجن منجهان چاه
سڪ جي ڇا ساراه!
هلي در دوست جي
٤-٣-١٩٦٤ع
ڳوٺ ساجن ڳاهو

●

بلڪل اتان نہ پليا
پهتا در دوست جي
طالب مولا طلب ۾
پٿون پير ٽيا
جيڏهن نينهن نيا
چوهئون ڪٽي ڇِيا
سدِيَ واٽ وِيا
تہ بہ قتيل قريا ڪين ڪي
٥-٣-١٩٦٤ع
ڳوٺ ساجن ڳاهو

●

رويو رويو اکيون
چميو تن کي چاه مان
اينهين اشارن ۾
تہ هي سلامت هُونِ
اڇو پيرن مٿي پُونِ
ڏوڙ سندن ٽيون ڏونِ
چريون گونگيون چُونِ
اسان سندا آسرا
٢٠-٣-١٩٦٤ع
راولپنڊي

●

Scanned with CamScanner

چو نہ چمان پانھنجا ... ھي پير پيارا
رت وھائن راھہ ۾ ... ويتر ويچارا
احسان ڪن اکن تي ... سوين سچارا
طالب مولا طلب ۾ ... نُسونھَنِ سڪ وارا
ھلن در دوست جي ... بيحد پلارا
سدا سوپارا ... تر ترسن ڪين ڪي

٢٠-٣-١٩٦٤ع
راولپنڊي

●

اکيون تہ اکن سان مليو ... وڃو وصال بہ ڪن
رئن تہ عجيب اُگھن تا ... ھر ھر ساڻ ھٿن
لاڙيو لڙڪ لھوءَ جا ... پرينِ سان پرچن
پير ويندي پِرَ ڏي ... جُتي بہ ڪانہ وجھن
قتيل ويچارا فِراق جا ... صحت بہ نہ سنڀرن
مجروح ٿين محب لءِ ... تہ بہ حڪيمن وٽ نہ وڃن
رحم نہ آندو روح ۾ ... مٿن محبوبن
طالب مولا تن ڪي ... ڪيو ننگو نصيبن
سي چميو چو نہ چمجن ... جي ڪچن پچن ڪين ڪي

٢١-٣-١٩٦٤ع
لاھور

●

گونگيون اکيون آگميو ... ٿيون پچن ۽ پچرن
لڪيو لڪيو لوڪ کان ... راتو ڏينھن رئن
آخر اچو انھن کي ... عجيب تا اُگھن
پير سدائين پرت ۾ ... وٺيو رَند رُلن
راھون مڙئي رت سان ... ڳوليو ڳاڙھيون ڪن

Scanned with CamScanner

ڪن احسان اڪن تي
طالب! لاتو تن کي
پيارن پرين
جو نرمل وٽ نِين
هٿ نہ حبيبن
ڪڏهن پير نہ پڇيا
٢٢-٣-١٩٦٤ع
راولپنڊي

●

پيرن ڪڏهن پرينِ جي
هلندي حبيبن ڏي
راه مڙئي رت سِان
تہ بہ **طالب** پرت پَٽي
منزل ڪين مَٽي
نہ همّت سندن هَٽي
تن قرب مان ڪِٽي
ڀڳڙ ٻڌين ڪانہ ڪا
٢٢-٣-١٩٦٤ع
راولپنڊي

●

جي اڪيون پير هجن
تہ اُگهاڙا عشق ۾
ڪئن ٿا ڦٽ فراق جا
رتِ ٽينِ جي راه ۾
ڪنجهن ڪرڪن ڪين ڪي
پڇن جڏهن پرين وٽ
طالب مولا طلب ۾
ڪڏهن ڏنو ڪين ڪي
سنيرن ڪڏهن ڪونہ ڪو
تہ بہ رڙهيو رڙهيو رڙهن
تہ پتو پَوينِ پنڌ جو
ڪئن ٿا سور سهن
چڪيو ۽ چِڪن
تہ بہ هيجئون اٿيو هلن
توڙي پٿون ٽيو پون
تہ بہ ڏوراپا نہ ڏين
پڻ اها صحت سندن
هُن ڏي حبيبن
ڪا پٽي ٻَڌين پرينَ
حبيب جي حضور ڏِي
٢٢-٣-١٩٦٤ع
راولپنڊي

●

جي اڪيون هجن پَير
جن کي اچي ڪانہ ڪا
تہ پتو پوين پنڌ جو
جُنبندي ڪڏهن جَهير

هڪجهڙي هنن لاءِ ٿي اوير ۽ سَوير
ڪنهن کن نہ قريب سان نينهن سندي نبَير
هلندي در دوست جي شوق ۾ آهن شَير
طالب مولا تن جي مٽان نہ لٿي مَير
هردم اٿن هَير هلڻ جي حبيب ڏي
٢٢-٣-١٩٦٣ع
راولپنڊي

●

اڪيون تہ اونداهيءَ ۾ واٽ وڃائيو وهن
حڪم هلين ڪونہ ڪو ۽ وسان ٿيون وڃن
گونگيون ڪن گهمسان ڪئين پر ڪجھ ئي ڪين ڏسن
لڙڪ گهٽئي لاڙين ٿيون ڪارڻ قريبن
پر پير ويندي پرينِ ڏي بلڪل بس نہ ڪن
اوجَهڙ ۾ عجيب لءِ تا لاڪيٽا لوچَن
پهچن وڃو پر وٽ مورهئون ڪين مڙن
طالب مولا طلَب ۾ ڪمال ڪيو قدمن
انهن اڻ موٽن اڪن تي احسان ڪيا
٢٢-٣-١٩٦٣ع
راولپنڊي

●

تا پير پڇائينِ هلي در دوست جي
طالب مولا طلب ۾ تا قريب ڏي ڪاهين
گونگيون اڪيون انهنِ جا ٿورا ڪئن لاهين
انهن تي آهين رحمتون رحمان جون
٢٢-٣-١٩٦٣ع
راولپنڊي

●

اکيون تہ برابر گونگيون
پر ڏسيو تيون سگھن
پير ويچارا پٺون ٿيل
ڏسن ۽ نہ ٻڌن
اکيون تہ هنجھون هاريو
کي ٻڌايو بہ ڏين
پير پنهنجي درد جي
ڳالھ ڪٿي بہ نہ ڪن
اکيون تہ آخر محب جي
اچڻ سان اُگھجن
پير سدائين صبر ۾
سوين سور سهن
طالب مولا ٿن
وڏا قرب ڪمائيا

٢٢-٣-١٩٦٤ع
راولپنڊي

●

اکيون تہ برابر گونگيون
پر زبانون تہ اٿن
هي بي زبانا بره ۾
سختيون سڀ سهن
هو اشارن سان عجيب وٺ
ڪجھ تہ چيو ڏين
هي سدا صبر شڪر ۾
ڦٿجو ٿا ڦٿجن
هو پرچو نيٺ پَرينِ سان
وڃو چار ٿين
هي هردم پنهنجي پِر ڪان
پري ئي رهن
هو پين مي محبّت جي
۽ ٿيو مست وٺن
هي هميشه هڪجھڙا
هجر منجھ هلن
هو هرهر حبيبن سان
وڙهيو وريو پرچن
هي **طالب مولا** ڪڏهين
راڻل سان نہ رسن
تہ بہ ڪرم ٿئي ڪونہ ڪو
مٿي مظلومن
پرت وڏي پيرن
ڦٿجن، ڦِرَن ڪين ڪي

٢٢-٣-١٩٦٤ع
راولپنڊي

●

اڪن تي احسان ڪيئون   جو سهڙيا ساجن سِينءَ
رهبر تي رسيا   پنڌ ڪٽي هو ڪينءَ
طالب مولا تيئنءَ ٿيو   جِيَ تي چيو جينءَ
پهتا وٽ پرينءَ   پيرن پڇاڙيون ڪيون

٢٥-٣-١٩٦٤ع
لاهور

●

پيرن پڇاڙيون ڪيون   جئن عاشق مست اليلَ
پرينِ پيارن ڏي   ويا عشق منجهان اصيلِ
رليا ڪين راه ۾   جئن رلن ٿا رذيل
قرب جا قتيلَ   پهتا در دوست جي

٢٨-٣-١٩٦٤ع
خانپور ريلوي اسٽيشن

●

پيرن پڇاڙيون ڪيون   ڦٽجي خوب ڦٽيا
پرينِ پيارن ڏي   هلندي ڪونه هٽيا
ويچارن ورهه ۾   سانگا سب سٽيا
اڪن روئي اگهيا   لٽ ۾ جئن لٽيا
گس ۾ ڪين گهٽيا   طالب مولا طلب ۾

٢٨-٣-١٩٦٤ع
صادق آباد ريلوي اسٽيشن

●

پيرن پڇاڙيون ڪيون   پاڙون پنڌَ پٽيئون
هلندي حبيبن ڏي   سيئي سک سٽيئون
ٿي زخمي پنهنجي پاڻ ڪي   لٽ ۾ خوب لٽيئون
وڏا ور واٽن جا   ڪري ڪاهه ڪٽيئون

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

ڪڏهن جاني يار ڪان جدا ڪونہ جتيئون
وري در دوست جو مورهئون ڪين مٽيئون
عجيب لاءِ اکن سان رهي راند ڪٽيئون
ڦٽي روز ڦٽيئون ترِيون **طالب** پانهنجون

٢٨-٣-١٩٦٤ع
صادق آباد
ريلوي اسٽيشن

●

پيرن پڇاڙيون ڪيون جهلئي ڪين جهليا
پنڌ ۾ جئن پيا تہ ڪنهين ڪونہ پليا
اتي ويا هليا جت **طالب** منزل محب جي

٣-٨-١٩٦٤ع
اسلام آباد

●

پيرنِ پڇاڙيون ڪيون اتيو پنڌ پَوَن
اڻ ترڻ پنهنجي عجيب جي ائئي پهر اٿن
طالب مولا طلب ري سڌ نہ ٻي سمجهن
جهل نہ ڏني جڏن وينا ڪڏهن نہ واٽ تي

٢٠-٨-١٩٦٤ع
اسلام آباد

●

اکيون سڪنديون ئي رهيون سڪ ۾ روز سدا
طالب مولا طلب ۾ ڪٺا سبب خود خدا
ڪٺا قدمن حق ادا هلڻ جا حبيب ڏي

٨-٩-١٩٦٤ع
مڪه معظمه

●

اکن ڪري عاجزيون پيرن تي پيئي
ڪيئون التجا انهن کي ڏهه ڏهه چميون ڏيئي
تہ پڇايو پريت مان نرمل وٽ نيئي
سدا سڪون جن لءِ سڄڻ ڏسون سيئي
طالب مولا تن کي جانب مليا جيئي
قربائتن ڪيئي اکن تي احسان ڪيا
١٣-٩-١٩٦٤ع
مدينه منوره

•

ڊوڙي ڊوڙي پهتا عجيب جي آستانَ
پسائيون پرينءَ جا مڙئي ماڳ مڪان
ڏسي نور نرمل جو ڪيئون اطمينان
طالب قدمن کي ڏنا الله وڏا ايمان
اهي سڀ احسان اکن مجيا اُنِ جا
١٤-٩-١٩٦٤ع
مدينه منوره

•

راهان ڪڏهن نہ رهيا هي قربائتا قدمَ
ڪٿي ڪيئون ڪين کي دلبر ڏاران دمَ
لاٿئون سڀ اکن جا جيڪي گوندر غمَ
طالب مولا تن کي هئا اندر منجھ المَ
تہ بہ ڪيئون اهڙا ڪمَ جو ڪنهن کان ٿيا ڪين ڪي
١٥-٩-١٩٦٤ع

•

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

ڪيا ڪرم ڪريم   پر پير ڪٽي پرِيامِ
پهچي در پرينءَ جي   چاهہ منجهان چميامِ
ڏرَ تنين جي ٿڌليئون   لڳن سان لاتيامِ
ميرا ٻئي محبتي   چشمن تي چاياُمِ
آئي جهير اکن ڪي   تہ پرين خود پسيامِ
ٿيس سرخرو سچڻ وٽ   جو منهن سان ٻئي مَليامِ
لڙڪن سان لعلن جِي   ڏوڙ سيئي ڏوتيامِ
اکن سندي آب سان   ڇهڪ سندن ڇيڻيامِ
مڙيئي مچيامِ   طالب احسان انهن جا

١٦-٩-١٩٦٤ع

اربع

١٠ جمادي الاول ١٣٨٤ھ

فجر نماز بعد

حرم شريف - مدينه منوره

[١٥]

سِرُ سدائين سَتَ ۾

پير بہ آهن پير پر سِرُ انهن کان سرسو
قدم قدم تي جهڪٽو ڏي سجدا ڊيران ڊير
ان جي پيشانيَ ۾ رڳي ڀلائيَ جا پير
طالب مولا سڏجن تا هردم مرد مٽير
صبح ساڻ سوير ڏي سجدا سائينءَ اڳيان

●

پيرُ فقط پرينءَ وٽ پُري پهچائي
سر سوين ڏِئي سجدا محبّت مچائي
ڪفر ۽ اسلام ۾ فرق فرمائي
محبّت جي مقتل جو ميدان ملهائي
پاڻ کي پرينءَ لاءِ ڪُڏيو ڪُهائي
ڳڻ سدا ڳائي طالبُ مولا تنهن جا

●

پير بہ آهن پير پر سر نہ رکي سانگو
گلا غيبت جو ڪٽي گُهورَ ڏئي گهانگو
نڪري نرمل ڪاڻ تو نينهن ۾ تي نانگو
ٻي مڙئي ملڪ ۾ ٿئي مٿو مهانگو
سر ٿئي سهانگو سچڻ وٽ صديقي چئي

●

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

سر سدائين سَنرو   اوچي ڳاٽ اچي،
وعدي تي وصال جي   هو محبتي مچي
رضا واري رمز ۾   بلڪل ڪين بچي
نيزي واري نوڪ تي   نينهن ۾ خوب نچي
سانگو ڪيو نہ سچي   ڪپجڻ ڪان قريشي چوي

•

پير نہ ڪڍهن ٿين   سدا برابر سرن جو
هي مارڳ ۾ محبوب جي   هليو پيا هلن
سر وڃن سوريَ ڏي   تہ وري ڪين ورن
پير رڳو ئي پرينءَ لِءِ   زخمي ٿيو پون
طالب مولا تن ڪي   شابسون بہ هجن
پر قربانيون ڏين   سر سوين ئي سڄڻ تان

•

پير ويچارا پرت مان   گهٽوئي ٿا ڪن
سر ٿين جت صدقي   ات ڪٽي پير پڄن!
پير وڍيا تہ مٽيَ ۾   دٻجو ٿين دفن
سر شهادت بعد پڻ   نيزن تي چڙهن
پير بہ **طالب** طلب ۾   مورهئون ڪونہ مڙن
پر سرويچ ئي **صديقي** چوي   صدّيق ٿا سڏجن
پير ڦريو ڦتجن   ۽ سر سدائين سٽ ۾

•

پير بہ اهڙي ذات   جو سر مٿن ڏي سجدا
پير نہ وڃن پرينءَ وٽ   پر سر ٿئي گهاتو گهات
سر جي **صديقي** چوي   مقتل ۾ ٻي بات
جت اڏي ۽ ڪات   ات پيرن پيٽي ناهہ ڪا

Scanned with CamScanner

پير ٻہ پير اَهِن پر سر وانگر نہ ست ۾
جت سر جي بازي ٿي لڳي ات پير ٿتا پڇجن
سر ٻڌن ٿا سهرا پيرن مينديون لڳن
طالب مولا سر ئي ڪپجو قبول پون
ڪونڌر سي ڪوٺجن سر ڪيا جن صدقو

•

پير پري ئي ٿا رهن سر سُونهن لالڻَ لڳ
پيرن ڏني مَنڊ ملي سرن ڏني ٻئي جڳ
پير سدائين پنڌ ۾ سر ڏين ٿا سڀ
جنهن کي الله اوراهون سر ۾ سا ئي رڳ
طالب مولا طلب ۾ سر ڏين چاهئون چڳ
سر تہ اُگهاڙا ٻہ ٺهن پر پير نہ ٻڌن ٻڳ
سر سوريَ جي سامهون هو دم دم ڳولِن ڏڳ
هو مارڳ ۾ ئي مڳ هي ڪپجو قربانيون ڏين

•

پير ٻہ پوريون ڪن ٿا پر سر چڙهن تي چوٽَ
جت پير پڇن ئي ڪين ڪي ات سر ونن ٿا ووٽ
پير ٿپن ٿا ڪوٽ سر پڇن ٿا ڪوٽ
پير تہ موٽي ٻہ سگهندا پر سر آهن اَڻ موٽ
سرويچ ئي سدائين جٽ ٻہ ٿين چاموٽ
هي **طالب مولا** طلب مان ڪئي پرت اندر پالوٽ
تہ پير نہ ٿين گهوٽ سهرا ٻڌجن سرن تي

•

سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

صدقي سر تان سونَ ٽين ۾ چاهه منجهان چانديون
سرويچن لئي سورميون محبّت ۾ مانديون
جن جن ڪيون سرن سان رڻ ۾ رانديون
انهي وَرَ جي ورونهن ڪان وَهون نہ ڪي وانديون
سر جنين جا صدقي تن لئي هلن هيڪانديون
سر ڏئي سهاڳڻيون بلڪل ٿيون بانديون
سر ڏيئي سوڪڙيون انهن ئي آنديون
محبّت پلي مٽين هجي تہ بہ پيرن پيرانديون
سرن، سيرانديون سدائين صديقي چوي

●

ڪٿي پير پچن سرن سان صديقي چوي
پيرن ۾ پيزار تان ٿا صدقي سر ٿين
پَيرَين پون پيڙيون سِر سُرها گل چڙهن
پير تہ ڪانيءَ جا بہ ٿا ٽنگن منجھ وجهجن
پر ڪتان ملن ڪونہ ڪو جي ٿا سر وڃن
پير فقط چمجن ٿا ۾ سِرين پڪ پون
سچڻ سدائين سرن کي ٿا سيني رکيو سمهن
پير پيرانديءَ ئي رهن ڪٿي هنڌ پلنگ هجن
سرن هيٺ اچن ٻانهون ٻانهيارن جون

●

ٻانهون ٻانهيارن جون سرن وهاڻا
سر لايو سر سان ڪن محبّتي ماڻا
سر لہِ ڪن سهاڳڻيون وار بہ وڇاڻا

سيءُ سياري جو لڳي   تہ پري نہ ڪن پاٽا
سر ئي سيباٽا   سورمن ڪي صديقي چوي

●

پيرُ ويچارا پنڌ ۾   شوقئون هلن شتاب
ڏيل ڪن ئي ڪونہ ڪو   هلڻ منجھ حجاب
سچ تو صديقي چوي   ڪپجو تين ڪباب
مارڳ ۾ محبوب جي   تِين خُونَ خراب
ويهو رهن واٽ تي   بلڪل تيو بيتاب
چرڻ ڪان چور تي   هارائينِ حساب
ڏين جنبڻ ڪان جواب   تہ بہ سر سِريو پڇي سڄڻين

●

ڪڏهن ڪنهن نہ پڌو   تہ پيرن سوريون ماٽيون
سر فدا تي سڄڻ ڪي   ڳڏن ساڻ ڳڏو
پيٽو ٽئي پين سان   پر سڄڻ وٽ سڏو
"الانسان سري و انا سره"   مورهئون ڪين مُندو
سر وِجي سوريءَ تي   پنهنجي لالڻ ڪي لڌو
سر، تو صديقي چوي   ڪريُ نہ ڪم ڪُتو
سرَ سوريءَ پاڻ وڌو   پير اُهي ئي پٽ تي

●

پير بہ پنهنجي جاءِ تي   وڏا وڙائتا تِين
محبوبن جي ماڳ ڏي   پُريو پهچائين
حبيب جي حضور جي   واٽ نہ وڃائين
اهي تورا انهن جا   اصل ڪان آهين
پر سر انهن ڪان سرسا   جو ڪنڌ بہ ڪپائين

پيرن وانگر ڪين ڪي   راز به ٻڌائين
پير حقيقت پانھنجي   لوڪان نہ لڪائين
سرَ سچڻ جي سر ڪي   پاڻ ۾ پائين
سچ پچ صديقي چوي   ات پير ئي پڄائين
پر سر تا سرچائين   سجدا ڏيئي سچڻ ڪي

سر ڪي جھلي سھٽا   تا پلپل پيار به ڪن
سو سو پيرا سڪ مان   چاھئون چميون ڏين
سر ڪي سيني تي رکيو   محبّت مان ملن
ٻانھون ھار ڪري ڪٽيو   ڳچيَ منجھ وجھن
پري ٿيو پرينءَ کان   تہ سر لئي خوب سڪن
ويھو رھن وِرھ ۾   تہ اڳڻ عجيب اچن
سر سلامت تنھنجو   اھا دعا به چون
طالب مولا طلب مان   سر ڪي سلام به ڪن
پرين پير چمن   اينھين ٿئي نہ ڪڏھين

پير تہ رڳي پير ٿيا   پر سَرسا سِرَ سو وار
ڪارا وار ڪلھن تي   رڳي رعبدار
وڏا جاه جلال جا   پيشانيَ ۾ پار
بيحد پِرن جا ٿين   ڏاڍا ڪي ڍڪار
اَڙٻنگَ آھن اکيون   جنگي ٻئي جھونجھار
پنبٽيون پيڪانن جان   ڦري منجھ قطار
نظرون نھارِن جي ڪٽيو   تہ شير به ٿين شڪار
سُونھن سونھاريءَ سان   شھپر ٻئي شھڪار

Scanned with CamScanner

ڪتي گل گلاب جا — ڪٿ رنگينا رخسار
ڪنڊا نڪ ڪونڊن جا — جڙيل جلويدار
ڏند چپ سوڏا سهڻا — گجگوڙيون گفتار
اوچا ڪنڌ انهن جا — جن جا متا مٽيادار
صفون پڇن ٿا سو دفعا — سهڻا سي سردار
ڪسن تہ بہ قبول پون — قربئون وٽ ڪلتار
سچ پچ صديقي چوي — ڪي ويهي ڪن ويچار
تہ تسليم ڪن تن ڪي — وهوا سڀ وينجهار
تن ڪي پير پڇن ڪيئن — جن جا حوصلا هشيار
پير ويچارا پٽ تي — سر سدائين سوار
طالب مولا تن جي — وڃي پري پئي پچار
هو سوريَ جا سينگارَ — سوري نہ سينگار تن جو

•

پيرن برابر پرينءَ ڏي — نانگو تي نيو
پر سر سڄڻ ڪي پانهنجو — قربئون جهڪي ڪيو
اٿ پير نہ پڄي سگهيا — جت سر وڏي ويو
پير رهيا ئي پٽ تي — ۽ ڳچيءَ پاند پيو
پي پيالو عشق جو — سر ڪِلي ٽيو ڪِيو
سر ئي ويو سڄڻ وٽ — اٽ پيو نہ ڪو ٽيو
سِرَ پاتو صديقي چوي — لالڻ وٽ ليو
اينهين ڪڍهن ٽيو — جو پيرن هڏو پنڪو!

•

سچ پچ صديقي چوي — چڱا هئن ٿا ڇُونِ
تہ پيرن جايون پنهنجون — جن ۾ جتيون پونِ

Scanned with CamScanner

پرين وهاري پاڻ سان   ته به پير پري ئي هونِ
ڪوڙ نه ڪبو ڪڏهين   جو صحيح سمجهيوسونِ
سر سڄڻ جي سر سان   سدا، ڏنوسونِ
چگون تن جون چاهه مان   وٺيو دلبر ڏونِ
سدائين سنيرونِ   ته هنجهون حاصل سرن کي

●

سدائين سرن جون   جوٺون وهاڻا
سڄڻ جي سينن کي   سر ئي سيباڻا
چمن پيشاني پيار مان   پرين ٿا پاڻا
سچ پچ صديقي چوي   ٿِين حبيبن هاڻا
ماڻا ۾ ٿاڻا   انهن سان عجيب جا

●

جِتي سر ڪپت   ات قلم ڪيجي چا ڪندا!
سر جي اتي سوپ ٿئي   جت پيرن جي نه پڇت
سر، اتي صديقي چوي   جتي گهورون گهت
پرين پڇن نه پيرن کي   سر جي وڻن وُٺت
پير نه ڪن پُرڻ ۾   ڪڏهن ڪابه ڪُپت
پر پيرن سندي پت   سر ئي سدائين ٿو رکي

●

سِسِن جي سدا ٿئي   رڻن ۾ ئي راند
پير وڃن ته پري پون   سسي پوي پلاند
سچ پچ صديقي چوي   وقت نه ڏي ويساند
هٽيو ٿي هنڌ ڪري   سسي نه وڃي وڙواند
اها اصلئون آهِ ڪا   خاوند سندي خاند
ته سسيون نيزي پاند   ڏڙ ويچارا ڏوڙ ۾

●

Scanned with CamScanner

ڏاهپ سان ڏولي جاني جوڙون ڪري ڏنيون
ويهي ڪيئين ورونهن سان ٻاجهارِي ٻولي
اسان اڳ ۾ ئي ته پَي ڳالهه اها ڳولي
سدا ملي سر کي جانب جي جهولي
طالبؔ مولا کو پڇي هي پُرجهي پرولي
توڙي هئا منجهه هولي ته به قتيل پير پري رهيا

•

پيرن ڇيهه چنا ته به پهچن در دوست جي
سرن اچي آستان تي سجدا سو ڏنا
سوره سوري کان وري ڪڏهن ڪونه ڊنا
موٽن مورهئون ڪين ڪي سينگارين سِنا
ڪوجها جي ڪنا ته به سجڻ جا صديقي چوي

•

جڏهن پير پُرڻ کان مورهئون ٿيا مجبور
پهچايئون نه پنهنجي منزل تي مهجور
ڏنئون جواب جنبڻ کان سانجهي ۽ سحور
منٿون مجيئون ڪين ڪي ۽ مڙيا نه هو مور
ته سر سِرَڻُ ئي لڳو پهتو پهريين پور
اُگهيئين هلي آستان سان نراڙ وارو نور
هو ويچارو وهڻ کان ويو ٿي وهلور
قرب مان قريشي چوي ڪيائين ڪلور
حاصل ٿيو حضور طالب مولا تڏهين

•

عاشق هلن اُبتا مورهئون مٿي پير
سر پر سڏا تا وڃن دلبر واري در

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

پيرين پنڌ وساريئون مرڳو ڇڏي مگر
قرب مان قريشي چوي وڃڻ جي ڪن ور
پارينِ ٿا پرت جي پيغمبرائي پر
سِريو ڪن هو سَر منزلون محبوب جون

●

سُپر سيڪوئي ڪري ڪُپر ڪري تو کو
پيرن ساڻ ته پنڌ ۾ هرڪو هلي ٿو
جنهن پيرين پنڌ وساريو سو صادق ۽ سچو
طالب مولا توڙ ڪري جيڪو جاني جو
سر جنهين جو سَٽ ۾ سِرَ پر سِري سو
مـــجائـــي مـتــو محبّتِ محبوبن ڪي

●

ڪٿي سير سرن جو ڪٿي پيرن پنڌ
هُنِ جو سير سماء تي هِنن هي ئي هنڌ
قريشي چئي ڪنڌ قرب سان ٿو ڪپجي

●

سر کي چميون چاهه مان ڏِيَن وَهون ويچاريون
راتيون وهائن رمز ۾ سر سان سچاريون
سِيءُ نه سِريتن کي لڳي جن لئي سر ٿيا ستاريون
سر کي سينن تي رکي ٻڪجن ٻانهياريون
وٽن ساءِ سرير جو سر ڏئي سوپاريون
منهن تي رکي منهن کي ڏين مِنيون موچاريون
طالب مولا جن ۾ طلب جون تاريون
سي ري سر سرچن کين کي سدا سـوگـاريون

سر ڏنا جن سر ڪي   گُلَ تنين گاريون
اهي سيني سمهاريون   سِريتَن صديقي چوي

•

سِريتيون سَمُن تي   سدائين سهڻن
سِريتن جي سڪ ۾   رکي سر نہ سمهن
سِريتا سِريتن تان   صدقو سر ڏين
سِريتا صديقي چوي   سر ڏئي سرچن
جي سر پر سِري اچن   تن پيرن پنڌ وساريو

•

سِرِيتن ۽ سُريتن ۾   وڏا فرق ڦير
سُريت سِريتي ڪانہ ٿئي   اها آهي ڪير؟
سِريتيون لين لکن مان   سُريتيون ڏيران ڏير
سُريتن رڳي سونهن تي   سِريتن پلا پير
سِريتن جي صاف دل   سُريتن من ۾ مير
سِريتيون سر ڏين ٿيون   سُريتون مڙئي خير!
سُريتون هلن حساب تي   نينهن جي ڪن نبير
سِريتِن کي صديقي چوي   حبيبن جي هير
سِريتن سر پير   سُريتون ٿين سڪٽيون

•

سُريتون سو هزارَ   سِريتي ڪاڪا تي ٿئي
سُريت هرهر ڏي هُڏي   سِريت پلپل پيارَ
سُريت محڪم مال تي   سِريت وفادارَ
سُريت طالب طمع جي   سِريت قرب قرارَ
سُريت رڳو سمهڻ لءِ   سِريت سار سنڀارَ
سُريت ٻي جو سر گهري   سِريت سر ڏي يارَ

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

سُريت پُري پيرن سان　　سِريت پر ڪاپارَ
سُريت فقط سامهون　　سِريت پرپٺ پارَ
سُريت پلي سهٽي　　پر سيرت جا نہ سينگارَ
سُريت آخر تي ٽئي　　ڏڪا ڏيو ڏارَ
ڇِمي ڏي ڇمارَ　　سِريت صديقي چوي

●

پير ڳولينِ پنڌ ۾　　وريو وريو واٽَ
ڦٽجو ڦاڪون جي ٽين　　نہ اٽڻ ڪان ڏين آٽَ
سر ڪڍهين نہ سِرڪِيا　　جي قرب مان ٽيئن ڪٽَ
چڙهن نيزي نوڪ تي　　تہ بہ اوچا انهن ڳاٽَ
سِچ پچ صديقي چوي　　ڪُڏن جئن ڪنواٽَ
لُڏن نہ اڳيان لاٽ　　مٿا مٿيرن جا

●

مدامي منصور جان　　سرويچ ئي سڏجن
سر هميشه حق تي　　ڪڏيو ٿا ڪيچن
سر جِتي ڏين سجدا　　پير اتي نہ پچن
پيرن پڇا ناھ ڪا　　سر اطاعت ڪن
سردارن جي سٿ ۾　　پير نہ پڳ ٻڌن
وٺن ڪنهن ڪي ڪين ڪي　　جي اڳهاڙا ٽين
سر اڳهاڙا سيين پَرين　　ٿهيو ٿا ٿهن
ڪلنگيون ڪلاهون ڪڍهين　　پيرن ۾ نہ پون
قرب سان قريشي چوي　　سيڪي سر هن
جهڪن جانب اڳتان　　تہ بہ هنجن منجھ هجن
پيرن پنڌ وساريو　　ڏسي سِرڻُ سِرن
تن لئي طالب تڏهين　　سڄڻ روز سکن

پنهي پانهن وچ ۾ — سهٽن وٽ سونهن
ٿا گفتا گوءِ ڪٽن — سچ پچ صديقيءَ جا

●

پيرن ڪي پريت جا — اصلئون آهن انڌَ
هلن ات هو هيج مان — جت حبيباٽا هنڌَ
نماٽن نصيب ٿيا — رڳي پراٽا پنڌَ
پر قبول پون ڪنڌَ — سڄڻ وٽ صديقي چوي

●

پيرن پنڌ گهٽا ڪيا — حبيب وٽ هلي
پرِيَن جي پيزار جي — سرن مٿي ملي
سورن جي صديقي چوي — سرن ڳالھ سلي
هٽي انهن هنڌ ڪيو — رمزن منجھ رلي
سر ٿيا جي صدقي — تہ جانيءَ جهولَ جهليَ
هي هلي ڪا چلي — ٿين پير پرينءَ تان صدقي!

١ ۽ ٢ مارچ ١٩٦٧ع
اسلام آباد
راولپنڊي

[١٦]

درجا آهن دِلِن تي

سِر تہ برابر سر ٿيا — پر مَنَ جا ناهن مَٿَ
دل تان لهن ڪين ڪي — ڪڏهن جيڪر ڪَٿَ
تہ رڳي هوند هار ٿئي — يا ڪِلندي ٿئي نہ ڪَٿَ
جي دل تي چڙهن ڪين ڪي — عشق جا اَلهَٿَ
دل تي نہ هجن درد ۽ — ٻيا ڦوڙائي جا ڦَٿَ
تہ سر نہ هجن منجهہ سَٿَ — سچ ٿو صديقي چوي

٣-٣-١٩٦٧ع
اسلام آباد

●

سر ٻلي ڏِيَنِ سجدا — سَو سَو ۽ سئو وارَ
چائنٺ چمن چاهہ مان — ۽ پرينِ جا پيزارَ
جي دل نہ محبّتَ ڪي مڃي — تہ سِرَ ڪلهن تي بارَ
طالب مولا طلب جي — جي دل کي لڳي لغارَ
تہ سرَ بہ تڏهن سرَ ٿين — نہ تہ بلڪل سي بيڪارَ
سر بہ تڏهن ٿا قبول پون — جو دل پَرڪن دلدارَ
سر جهڪن صد بارَ — تہ بہ درجا آهن دِلِن تي

١٧ رجب ١٣٨٧هہ
٢٢-١٠-١٩٦٧ع
حيدرآباد

●

سر پيشانيون پنهنجيون — جودئون جُهڪائينِ
چميو چائنٺ چاهه مان — ٽا پرين پرچائينِ
پاڻهي وڃيو پاڻ کي — هو ڪُلهان ڪپائينِ
طالب مولا تن جا — ڳڻ گهڻا ڳائينِ
دل نہ مڃي جيڪڏهن — تہ هليو هارائينِ
پل سهرا سر پائينِ — تہ بہ درجا آهن دلن تي

١٧- رجب - ١٣٨٧هه
٢٢-١٠-١٩٦٧ع
حيدرآباد

•

سر برابر ڪيترا — بيحد بارَ ڪڻن
مهل اچي جي موزهئون — تہ مڇيو مٿا ڏين
سورهه سامهون جي ٽيا — تہ ڏڙ ڪان ڏار ٽين
دل گُهرجي درياءَ جئن — نہ تہ سر ٽيو بار پون
ٽلها پٽڪا تہ ٻُنڌَن تي بہ — ٻڌيو ٽا سگهجن
طالب مولا طلب ۾ — دلبر دل ڏسن
تِهان پوءِ عاشق کي — ٽا ٻيٽا ٻک وجهن
سر سوين هجن — تہ بہ درجا آهن دلن تي

٦ رمضان شريف ١٣٨٧هه
٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

•

جت لڳن سِرَ جون بازيون — اُتِ ارادا گهرجن
دل نہ هوندي شير جئن — تہ سر سيڙاپو ٽين
مقتل جي ميدان ۾ — بيهي ڪين سگهن
ڪٽيو پٽڪا پوئتي — بلڪل سي ڀڄن

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

طالب مولا طلب ۾ — داور پسي دِلِن
جن ۾ نيّت نيڪ ٿئي — ۽ پختايون پلجن
هي ئي حجّ بہ ڪن — درجا آهن دلن تي

٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

جيڪو داور در تي — دل سان ڪري دانهن
تہ پيھر بہ وني پانهن — **طالبَ، مولا** تنهن جي
٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

رڳو ڪعبي اڳيان — جي سڪتا سِرَ جُهڪن
۽ هلي احرامَ اُجرا — ٻيٺا ڪٽي ٻڌجن
نيّت نيڪ نہ آھ جي — ۽ نمازون پڙهجن
چمجي چائنٺ رسول جي — روزا پڻ رکجن
تہ بہ مولا ۽ محبوب ٻئي — دائم دليون ڏسن
قلب جڏهن تو قلب ٿئي — تہ دهرا دانَ ملن
طالب مولا طلب سان — محبّت رکبي مَن
حجّ هزار ڪجن — تہ بہ درجا آهن دُلن تي
٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

دل ٿئي فدا دوست تان — متو نہ ٿئي منصورُ
سِرَ کي سودا، وسوسا — مورهئون ڪن مجبور
سِرُ سدائين سَٿِن ۾ — جهجي ٿئي جُهور
دل اچي جي عشق تي — تہ ڪري ٿي ڪلور

طالب مولا دل سان
دل ئي دردن ساڻ ٿي
سر ۾ ٿلهو سور
دلبر جو دستور
پرجي ٿئي پرپور
درجا آهن دلن تي

٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

سرَ ۾ رڳوءَ عشق ٿيو
هوندو هردم تنگ ۾
سر ڦريو ته سدائين
طالب مولا دل ئي
پلي سرَ پڄجي موڙ
ته گدو بندر ۾ گوڙ
نيرُ ۽ ٻيو نوڙ
رڳو روٽيَ ٽوڙ
تي ڪري طلب ۾ توڙ
ته به درجا آهن دلن تي

٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

دائم دل جي زور تي
بلڪل باطل ڳالهه ڪي
ڪاهيو پون ڪٽڪ ۾
طالب مولا مرد ٿا
سٿون سر جهلينِ
سر فدا ٿا ٿينِ
مرڳو ڪين مڃينِ
ته ڪلهان ڪنڌ ڪپينِ
مُهِمُن مٿا ڏينِ
ته به درجا آهن دلن تي

٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

آهي برابر سر ۾
دل نه ڏني جنهن داور کي
نيت ڪپي نيڪ تي
ان مان وَرَي ڪين ڪي
رمزن واري رڳَ
تنهن وڃايا ٻئي جڳ
جنهن جا دل ۾ دڳَ
جي سڪٽي ٻَڌبي پڳ

سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر
Scanned with CamScanner

طالب مولا دل ڏئي   ونيا سيئي سڳ
چاهئون ڏبي چڳ   ته به درجا آهن دلن تي

٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

سر جهڪيو ته چا ٿيو   جُهڪي نه جيڪر دل
ته اها اڪثر ٿي ٿئي   منافقي منزل
سر ڏني نه حل ٿئي   مورهئون ڪو مشڪل
طالب مولا دل سان   هڙ ئي ٿئي حاصل
سر وڃي اوّل   ته به درجا آهن دلن تي

٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

سر سدائين سٽن ۾   رکي دل تي بيحد پَرُ
جيڏهن لاڙو دل جو   تيڏهن ڪري ڪَرُ
ڪڏهن ڏسي ڪين ٿو   واٽن جو ڪو ور
دل واريءَ دنيا ۾   ڪونهي خوف خطر
طالب مولا ٿو ملي   دل سان ئي دلبر
سر نه ٿئي ٿو گهر   "دل ئي ديرو دوست جو"

٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

سر ۾ سودا ٿي پوي   ته به ماڻهو جال جيَنِ
جنونُ جيڪر ٿو ٿئي   ته به هڙئي پيا هلن
جي هُجينِ ماليخوليا   ته به گهمن ۾ قُرن
وسواس ئي وڏي وجي   ته به ڪائن ۾ پين
منبڙا، ٽندڙا، لولڙا   ته به رستن تي رڙهن

Scanned with CamScanner

دل بيٺي ته دنگ ٿيو   هڪدم مريو پون
حڪيم هيڪاندا اچن   ته به ڪري ڪجهه نه سگهن
ڪرن ۽ ڪوڻن جي   دليون خبر ڏين
طالب مولا سر ڪي   پرين پوءِ پڇن
دلبر دل گهرن   ٻي ٻولي ناهه ڪا

٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

سر ويچارو سدائين   آهي دل جي وس
دل چويس ته وڃي   نه ته بلڪل ڪري بس
اُونهين ٿئي اوس   جئن **طالبَ مولا** دل چوي

٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

اکيون ٿين جي انڌيون   ڏسڻ کان به وڃن
ڪَنَ به جيڪر ڪنڌهين   ٻڌڻ ڇڏي ڏين
سرن ۾ سودا ٿئي   ته چرنيا ٿي پون
پير به پُرڻ ڇڏين جي   هلي ڪين سگهن
۽ مڙئي عضوا ضعف کان   جواب ڏئي وهن
ته به دليون دوست پسن   **طالب مولا** طلب ۾

٩-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

سرَ ته ريائي رمز ۾ به   سجدا خوب ڏين
پيشانيءَ جي داغ ڪي   ڏاها ڪونه ڏسن
نظر انهن تي الله جي   نجي دل کي پاڪ رکن

جنهن ۾ نڄ نيڪيءَ جون — نيتون ٿيون نپجن
طالب مولا طلبون — پختيون ٿيو پون
ڪَمَ ارادا ڪن — سر تہ هلن تا حڪم تي

٧ رمضان شريف ١٣٨٧هه
١٠-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

هيڏائيءَ ۾ حبيب وٽ — دل تي ڪري ڏنگ
وجهي تي واحد سان — وحدت وارو ونگ
نرمل ڪاڻ نروار تي — نيائي سا ننگ
عشق واريَ آڳ تي — پاري پَر پتنگ
طالب مولا طلب جي — رمزن جو تس رنگ
آهي دل اڙبنگ — پر ظاهر سر ٿيو سَٽ ۾

١٠-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

سر ڪيچي تہ بہ ڪا گهڙي — دل تي هجي حياتُ
طالب مولا مات ۾ — ڪري نہ هوءَ هيهات
مورهئون ٿئي نہ مَمات — رکِي عشق عجيب سان

١٠-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

ماڻهو مَري تہ مريو وڃي — پر دل پئي پوءِ بہ جئي
ڪڏيو وجهن ڪنهن ٻئي ۾ — تہ هو جيئرو تو ٿِئي
جهجهو هلي جهان ۾ — پيو ڪائي ۽ پِئي
طالب مولا تنهن ڪي — ڏاتر بہ ڏان ڏِئي

سرُ وڍيل ڪنهنِ پي تي — جي لڳي تہ نهڙ نِئي
ڪو اهڙو عمل ڪِئي — اجان تہ ڪامل ڪونہ ٿيو!

١٠-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

همدم جڏهن حبيب ٿئي — تہ ڏي دل کي دلداري
دل وٺڻ لئي دل تي — رکي هتڙو هيڪاري
سوزَ گدازَ بہ دل جي — سَئنا سينگاري
سر ۾ ٿئي ڪين ڪي — ڪا برهہ بيماري
طالب مولا سر جي — نہ ٿئي غمخواري
سدائين ساري — دل جي سر ڪان سرسي

١٠-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

دلبر درد فراق ۾ — دل ئي ڏتاري
سر ۾ سودا ٿي پوي — تہ مٿو پيو ماري
طالب مولا نيٺ سو — گِدوءَ ۾ گهاري
ڪو ويهي ويچاري — تہ دلبر بہ آهي دل جو

١٠-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

نينهن نهوڙي سر کي — هي ڪڏهن ڪونہ ٿيو
حيلن سان هليو ويو — جي سر ۾ سور پيو
طالب مولا طلب جو — دل کي درد مليو
اينهين ڪنهن نہ چيو — تہ سوز الم ٿئي سر ۾

١٠-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

دل ٻوارا ئي دنيا ۾ سورهِ ۽ سرويچَ
دل نہ هجي ها ڏوبڻِ جي تہ کھي نہ وڃي ها ڪيچَ
جن ٿلها سر سَنباهيا سي ڏاها بہِ ٿيا ڏاميچ
"انهن سان ئي عجيب جا بلڪل آهن پيچ
جن دل سِ ٻاتا پيچَ طالب مولا طلب ۾"
١٠-١٢-١٩٦٧ع
ڊاڪا

●

سر تہ جزبر ٿا کَھِي وڃو وسائن سچ
سِندا ات سهن ٿا ڏاڪڙا ۽ ڏڄ
هلن اوڏاهين هيچ مان جتہ رڳي رڄ
پر جڏهن لڳي ٿي دل کي ڪا برھ واري پُچ
سر بہ تڏهن ٿو سر ٿئي جڏهن منِ ٿئي ٿو مُچ
طالب مولا دل سِندا اهي آهن اُهچ
انئي پهر اُڄ ويچاريَ وصال جي
١٠-١٢-١٩٦٧ع
ڊاڪا

●

ٻهر تہ وڃو ٿا سڄڻ جي سينن تي بہ سمهن
اکيون پڻ عجيب کي ڏسيو نيٺ وڃن
پير بہ پنهنجيءَ پَرِ ۾ هليو ات پچن
جسمَ بہ آخر ٿا وڃو لالن ساڻ لڳن
طالب مولا طلب ۾ دلڙيون درد سهن
انئي پهر عشق کان ڌڙڪيو ٿيون ڌڙڪن
سک ڪري نہ سمهن هو سدائين سِڪڻ ۾
١٠-١٢-١٩٦٧ع
ڊاڪا

●

من جي مخالف ڪو ٿئي   هَڌَهنُ نہ ٿيو هيئن
دل ئي پڇائي سر ڪي   سدا سڄڻ سيئن
جيڪي جڏهن جِيَ چيو   ٿيو **طالب مولا** تيئن
دل نہ اچي جنهن ڪم تي   سو ڪري سگهبو ڪيئن!
سر بہ اونهين ئي پيو ڪري   جِيءُ ٿو چوي جيئن
الله بہ ڪري ايئن   جيڪا دل مان دانهن ٿئي

٨ رمضان شريف ١٣٨٧هه
١١-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

"القَلب مرأة الموءمنين"   اتان رباني راهه
جنهن مان الاهي عشق جا   اجهامن نہ آڙاهه
ان تي ڪرم ڪريم جو   ۽ نوراني نگاهه
طالبُ مولا چا ڪري   سگهندو سندس ساراهه
دل ئي سا درگاهه   جت الله آهي اوڏڙو

١١-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

آهي هن جهان ڪان   دل جو وڏو جهانُ
لاشڪ لا مَڪان جو   هي ئي ماڳ مڪان
حاصل هتان ئي ٿئي   سدائين سبحان
دل ڏي رک ڌيان   **طالب مولا** مرد تي

١١-١٢-١٩٦٧ع
ڍاڪا

●

دل ڪي مڃن ڪين ڪي   اجوڪا انسانَ
هو مائل رڳو مغز ڏي   جت عقل جا امڪانَ

Scanned with CamScanner

پر آهي هينئن فرمائيو ڪريم منجهه قرآنَ
اِنَّ الله يَحُوْلُ بَيْنَ الْمرْءِ وَ قَلْبِهٖ
ڇيو مالڪ مهربان

تنهن جي نبي تائيد ۾ ڏنا بلڪل هي بيانَ
"اِنَّ فِيْ الجَسدَ مُضْغَةٌ" اذا صَلحَت" جا
آهن صورت اندر سامانَ
"اِن الله لا يَنظُر اِلىٰ صورتِكمُ ولٰكن ينظر اِلىٰ قُلُوبِكُم"
هي فائق جا فرمانَ

ركن ايمان انَ تي محڪم مسلمانَ
جي مورهئون نہ مڃن دل ڪي سي نسورا نادانَ
طالب مولا تون بہ اِت آڇ ڪي ايمانَ
جو رسول ۽ رحمانَ بہ درجا ڏنا دلن ڪي

٢٠-١٢-١٩٦٧ع
هالا

[١٧]

رمزون آهن روح جون

دل تہ برابر آھ دل — جو قادر منجھ قرآنَ
ڪئي تعريف تنهن جي — سڳوري سبحانَ
آئي حديث ان جي — منجھ شوڪت ۽ شانَ
اسان جا پڻ ان تي — اتبارَ ۽ ايمانَ
پر معنيٰ آهي ماھِ ۾ — رکي جا رحمانَ
سا ڪو سمجھو سمجھندو — پي ڪنهنجي تڪڙ ڪانَ
ان ۾ امر الله جو — وهمَ نہ ڪي گمانَ
طالب مولا تڏهين — ڏرج اوڏهين ڏيان
آهن اطمينانَ — تہ رمزون آهن روح جون

•

دل تہ برابر آھ دل — پر رڳو آهي ماسُ
اڇي پيو ان ۾ — ويتر جي وسواس
تہ هوئي هڪ گهڙيَ ۾ — نگرو ڪندس ناس
طالب مولا طلب سان — رک اصلئون هي احساس
ڪبو جي قياس — تہ رمزون آهن روح جون

•

دل تہ برابر آھ دل — ناليرو هڪ نانءُ
درد نہ اچي ان ۾ — تہ ٿلهو آهي ٿانءُ
امر ڪري ان کي — جي ڏاتر ڏئي ڏانءُ

تہ ٿئي روحاني راز جي — وايرليس وٿانءُ
پو طالب مولا ٿو ملي — الله پڙ اتانءُ
سمجُھو ڪي سمجھانءُ — تہ رمزون آهن روح جون!

●

دل تہ برابر آھ دل — پر محبّت ري محتاج
امر اچي ان ۾ — ۽ ڏاتر ڏئيس ڏاج
تڏهن ملندو طلب جو — طالب مولا تاج
حاصل ٿيندو تڏهين — خالق وٿان خراج
آھ روحاني راز جو — اصلي هيُ علاج
رازق جو بہ رواج — تہ رمزون آهن روح جون

●

دل تہ برابر آھ دل — پر نيّت اصلي چيز
سهاڳو جئن سون تي — تئن آهي پَرِ پرهيز
هجي هر ڪنهن ويلِ ۾ — ۽ دمدم درد آميز
پو محب جي محلّ جي — ٿيندي دل دَهليز
هتي هرڪو ڏينهن آھ — روز رُستاخيز
مليل مالڪ کان اٿم — محڪم هيَ مهميز
طالب رک تميز — تہ رمزون آهن روح جون

●

دل تہ برابر آھ دل — پر نيت گهرجي نيڪَ
ڪيبيون ڪوري قلب مان — اگلايون انيڪ
ڏبس هردم هيج سان — سڪ، صبر جا سيڪ
طالب مولا تنهن ڪي — ڇڏي نہ ڏبو ڇيڪ
هيَ حقيقت هيڪ — تہ رمزون آهن روح جون

●

دل تہ برابر آهہ دل — در پردہ رهي روح
سو ئي **طالب مولا** — آ سالم سنجهہ صبوح
فائق ڏنس فتوح — رمزون آهن روح جون

•

دل تہ برابر آهہ دل — پر ٿئي دل آويز
نہ تہ ان مان ٿيندو ڪين ڪي — ٿي جي شور انگيز
ان مان اڇڻ بُو ڪيي — اڪثر عنبر بيز
شال نہ ٿئي شر ۾ — **طالب مولا** تيز
بلڪل چوءِ، برخيز! — تہ رمزون آهن روح جون

•

دل تہ برابر آهہ دل — پر تلهو ان جو نام
صفا ڪجي نہ صبر سان — تہ اچيس نہ الهام
پچي نہ جيتر پرت ۾ — تيتر خالي، خام
پاڪ جڏهن ٿئي پيار سان — ۽ دَردَ بہ وجهنس دام
طالب مولا طلبون — تڏهين ٿين تمام
وَرَي وحدت واٽ ڏي — ۽ عشق ٿئيس امام
آهي انهي ڳالهہ جو — مٿائون مقام
تہ بہ تنهن ۾ صبح شام — رمزون آهن روح جون

•

دل تہ برابر آهہ دل — پر اجا اگهي راز
قاسائيس قيرَ ۾ — مرڳو ڪٽي مجاز
تہ وحدت وجيس وسري — ونيس حرص ۽ آز
منجي، مولا جو مڙئي — سٽي سوز گداز
طالب مولا تنهن جو — عجيب اٿئي انداز
ظاهر دل دمساز — پر رمزون آهن روح جون

•

Scanned with CamScanner

دل تہ برابر آھ دل   پر طالب ٿئي تمثيل
ھي خزانو خون جو   امر سواءِ عليل
رمز آھي راز جي   چاٽي ربّ جليل
ڪو صوفي صفا سمجھندو   واحد جو وڪيل
طالب مولا تَنَ سان   ڪجئين ڏُور دليل
پيو رڳو قال ۽ قيل   رمزون آھن روح جون

١٩-٩-١٩٦٨ع
٢٥ جمادي الثاني ١٣٨٨ھ
اسلام آباد

●

دل تہ برابر آھ دل   پر نيڪ ھجي نيّت
عليل ھجي عشق ڪان   رھي منجھ رقّت
پڳل رھي برھ ۾   منجھ دردن جي دقّت
خاص مليس خلوص سان   روحاني رغبت
تقوا ڪپيس تمام ٿي   ۽ سھٽي صداقت
رھي منجھس نہ مورڳو   تڪبّر جي طاقت
طالب مولا آھ ھي   ھردم حقيقت
حقيقي حدّت   رمزون آھن روح جون

●

دل تہ برابر آھ دل   پر جڏھن ٿئي صاف
وجي ان ڪان وسري   صفا لاف گزاف
چڙھي متس مورڳو   غيرت سندو غلاف
نہ تہ ڪندي خطائون خيال جون   جي مور نہ ٿين معاف
ات طالبُ، **طالب مولا**   اڪثر ٿيندو آف
ھوءَ توڙي ڪري طواف   تہ بہ رمزون آھن روح جون

●

Scanned with CamScanner

دل ته برابر آهه دل — پر روح نه ڪري رحلت
نوڙيل هجي نياز سان — ۽ پريل سان برڪت
هجي هر ڪنهن ويل ۾ — شامل شريعت
قبولي هوءَ قرب ڪان — طريقو طريقت
رهي هميشه حقّ سان — رکي هردم حقيقت
طالب مولا تي وڃي — سا ماهر معرفت
اهڙا عمل پيا مڙيئي — ڪريس واحد وَديعت
نالو ان مجموع کي — "قلبُ" ڏنو قدرت
ان ۾ امر الله جو — ويٺو سان وحدت
جتهن ۾ سپ جرأت — سي رمزون آهن رُوح جون

٢٠-٩-١٩٦٨ع
٢٥ جمادي الثاني ١٣٨٨ھ
لاهور

●

دل ته برابر آهه دل — پر روح بنا بيڪارَ
روح ته امر الله جو — پي ڪائي خبر نه چارَ
ان ڪان سوا اصلي — سونهن نه منجهه سنسارَ
روح نه آهي دل ۾ — ته سدا سيه ڪارَ
پاڻان وجهي فتور جا — چارن مٿي چارَ
طالب مولا تا ڪنبن — سچا سمجهدارَ
جي ڏسن اصلي ڳالهه کي — سي اکيون آهن ڏارَ
يقين ڪر هي يارا! — ته رمزون آهن روح جون

●

دل ته برابر آهه دل — پر ان جي هڪڙي حد
ان ۾ رکيو روح کي — وحدت سان واحد

طالب مولا راز هي   آندو ات احد
هِجي ويهي ڇا ڪبو   هتي شدّ نہ مد!
ڏسبا هرگز ڪين ڪي   فقط خال ۽ خد
ڳالھ ڪبي انصاف جي   ڪڏهن نہ ٻڏبا قد
رڳي نہ ڏبا رد   رمزون آهن روح جون

●

دل تہ برابر آهي دل   پر روح بنا بي رنگ
ڏڙڪي برابر پاڻ ٿي   پر ڇُري منجهس پيو چنگ
معنيٰ واري ملڪ ۾   فرحي نہ ڪو فَرهَنگ
ڪم اچي ان جاءِ تي   عشق وارو انگ
طالب مولا ان ۾   ڊولڻ رکيو ڊنگ
سمجهي انهي راز کي   ڪو مولائي ملنگ
دَوڙَ ڪيو هي دنگ   تہ رمزون آهن روح جون

●

دل تہ برابر آهي دل   پر ڪجھ نہ "اِلّا هُو"
نہ تہ هوندي هردم هن ۾   خوديَ واري خو
طالب مولا طلب جي   شل هجيس جستجو
هيَ رڳِي رَتُ ۽ پُو   رمزون آهن روح جون

●

دل تہ برابر آهي دل   جي رمز ڏئيس نہ ربّ
تہ پويس هوند پلاند ۾   رڳو ڪوڙ ڪسب
وڻانس وجي نڪري   الاهي ادب
طالب مولا مورڳو   ڪو لڳيس پيو لقب
ڪم اچي ڪين ڪي   هتي حسب نسب

Scanned with CamScanner

قلب بہ ڪعبو تڏهين   جي واحد ڪري وَهَب
نہ تہ سڏجي اهو شخص ٿو   لاشڪ ابولَهب
پيو سيوئي سبب   رمزون آهن روح جون

●

دل بہ تڏهن ٿي دل ٿئي   جي تقويٰ ڪري تمام
تقوا تڏهن تمام ٿئي   جي عشق ٿئيس امام
عشق بہ تڏهين امام ٿئي   جي روح بنائيس رام
روح تہ امر الله جو   اٿس مٿاهون مقام
طالب مولا طلب جو   جوڙي پيبو جام
پو هر هنڌ، هر مقام   رمزون ڏسبيون روح جون

●

رمزون ڏسبيون روح جون   پر روح بہ امر اللهَ
پنهنجي حقيقت پاڻ ٿيو   منجھ وحدانيت واهہ
انهي بحر عميق کي   ووڙيندا ڇا واهہ!
لاحد واري لڪ ڏي   رڙهي ٿي هيَ راهہ
ٽڙيو پير تہ سر ويو   پرور ڏي پناهہ
پتو پيو تہ بہ تِر جو   پر ساهہ کي ڏبي ساهہ
ان ڪان جي آگاهہ   سي طالب مولا ماٺ ۾

●

آهي هرڪنهن علم جي   هڪڙي حد، نشانُ
عقل، فهم ۽ فڪر سڀ   منجھ پَهڻَ پريشان
هتي منزل هِن ۾   حيرت خود حيران
تہ سڀ ڪجھ آهي هُن ۾   هو سڀ ۾ ئي سبحان
خبر جي نہ خبر ڪا   نہ بي خبريَ بيان

طالب مولا تون بہ رک ڏريئون اهو ڏيان
آهي ماٺ مڪان ڇئي ڇئبو ڪيترو!

•

ڇئي ڇئبو هيترو تا جنهن کي سمجهن جَو نہ
اهو آهي اصل ڪان ڪنهن کي پيو پَرو نہ
ڪجھ بہ جاڻهن هو ڪونہ ڪو تڏهن بہ هُو هو چونہ!
اڪيلائيَ ان ۾ هُئي نسبت ۽ نالو نہ
"تُيُ" چيئين تہ ٿي پيو جو حقيقت ۾ هو نہ
پتو لڳو نہ مورڳو پرور ڪنهن پرکيو نہ
جيڪي سمجهن تا سيئي صاحب آهي سو نہ
رمزون انهي راز جون ڪوئي سمجهي ڪونہ
طالب مولا تو نہ کڙي ڳجهڙي ڳالھ ڪئي!

•

"وَنَحْنُ" وارو ويجهڙو ڏاڍو ڏنئين ڏس
تہ پاڻ سوا پيو پيچرو ۽ گهوريو مون هر گس
ويتر وڃائي ڇڏيم ووڙڻ وارو وس
طالب مولا طلب کي جوڙي چيم جس
موٽايم مَهوسَ ڳولڻ واري ڳالھ جو

•

"وَنَحْنُ" وارو ويجهڙو ڏنائين ڏس جو
تہ لڌم وَرَ وجود ۾ سـڌو سائين سـو
طالب مولا اندر ۾ اُهــوئــي اُهو
پڇي پيو پولو ڳولڻ واري ڳالھ جو

•

"ونحن" وارو ويجهڙو ڏس جو ڏنائين
ته ووڙڻ ويو وسري هُو هوئي هِتائين
طالب مولا پاڻ ئي سڀ چٿو چيائين
مون ئي مَنجهائين پاڻ ڪيائين پڌرو

●

"ونحن" وارو ويجهڙو پتو جو پيوم
ته سموري سنسار مان نينهن ڪَدي نيوم
طالب مولا تڏهين ووڙڻ سڀ ويوم
قلب انهي قرار ۾ تڪو ٿانءِ ٿيوم
حيرت لڳي هن ڳالهه جي ته ڪيئن پي پند ڪيوم
ڪَ، ڀِنُ، ڳُل، ڦُل، ڳلهُ ۽ پَي وڻُ ٽڻُ واجهايوم
اَلا! هُو ته هيوم وَرِيڏُنْ ڪان ويجهڙو!

●

ويهي ڪيم وجود ۾ جــوڙي جستجُو
ته آهي بقا ان ڪي بي خالي فقط خو
گل گهڻا گلزار جا پر بلڪل هڪڙي بو
پيو هرڪو بحر عميق ۾ حبــابُ هــوبــهــو
ماڻهن ڪي منجهائيو مورهئون "ما ۽ تو"
طالب مولا ذات سا ســـدا سُوبسوُ
هڙئي آهي هُو پيو ڪجهه آهي ڪين ڪي

٢٢-٩-١٩٦٨ع
٢٨ جمادي الثاني ١٣٨٨هه
ڪراچي

Scanned with CamScanner

[١٨]

اَڪِن مينهن وسايو

اَڪِن مينهن! وسائيو اچا ويھ عجيبَ
طالب مولا طلب ۾ نوان ڪري عيبَ
پُسي متان پرين پوين لالڻ يار لبيبَ
هو ماٺ ڪن مجيبَ پو ڀڳڻ ٻاهر نڪرجانَ

٢٧-٩-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

اڪن مينهن وسائيو ڪري ڪارونيارَ
اچا وچ نہ عجيب تون محب، مٺا، منٺارَ
طالب چوي تن ۾ اچا وسڻ جا وهنوارَ
جڏهن ڏين وارَ پو ڀڳڻ ٻاهر نڪرجان

٢٧-٩-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

اڪن مينهن وسائيو وسنديون سڄي رات
منجهن ڪانهي مورهئون بس ڪرڻ جي بات
طالب چوي تن کي تُنهنجي آهي تات
پرھ ڦُٽيَ پرڀات پو ڀڳڻ ٻاهر نڪرجان

٢٧-٩-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

اکن مينهن وسائيو   وسنديون رات سڄي
ويندين جي وسڪار ۾   نه بيحد پونديون پڄي
وڄ نه، مِٺا ويهه تون   لالڻ ڪر نه لَڄي
ترس پرين تِڪڙا   نه وڃن هي نه هڄي
بادل ڪَٿن ڪَڄي   پو ڀڄڻ ٻاهر نڪرجان

٢٧-٩-١٩٦١ع
راولپنڊي

•

اکن مينهن وسائيو   ڇوڦير آهي ڇڪ
طالب ڇوي طلب جِي   تڙ مان پيون تِڪ
سڄڻ لاهيون سڪ   پو ڀڄڻ ٻاهر نڪرجان

٢٧-٩-١٩٦١ع
راولپنڊي

•

اکن مينهن وسائيو   وڃڻ نه جنهن جي وس
اڄا ويتر وسڻ جا   ارادا(١) اٿس
بيهُ نه ڪري بس   پو ڀڄڻ ٻاهر نڪرجان

٢٧-٩-١٩٦١ع
راولپنڊي

•

اکن مينهن وسائيو   گوڙ نڪو گهمسان
اهڙي گونگي مينهن ڪان   الله ڏي امان
سڄڻ رهه تون راتڙي   اهو ڪر احسان
نه ته ترسي پوءِ **طالب** ڇوي   مٺا ٿي مهمان
اڄو ٿئي آسمان   پو ڀڄڻ ٻاهر نڪرجان

٢٧-٩-١٩٦١ع
راولپنڊي

---

(١) ارادا هئڻ کپي پر مٿي وزن ۽ عام استعمال جو خيال رکيو ويو آهي.

هڪ اکن مينهن وسائيو — پي اوندهه اندوڪار
ٽيو ماري منهنجي من کي — تنهنجي وڇڻ جو ويچار
چوٿون اويل آهه عجيبَ ٽي — پنجون پليو نه ٽئي پيار
ڇهون بي مُدو نه بس ڪندو — وسڻ جو وهنوار
جڏهن وڇڻ جو ڏي وار — پو ڀڄڳڻ ڀاهر نڪرجان
٢٧-٩-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

بلڪل ڪندو نه بس ڪا — اهو مِنا مينهن
رهي پؤ هيءَ راتڙي — ته نپايون ڪو نينهن
طالب مولا طلب ۾ — شوق جو پاليو شينهن
جڏهن ٽئي ڏينهن — پو ڀڄڳڻ ڀاهر نڪرجان
٢٧-٩-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

ڳوڙها ڳڙيو ڳلن تان — ٽا منتون مِنا ڪن
ڪري قرب پانهنجا — عجيب مَن اُڳهن
منهنجي پاران منڙا — ٽا توکي هيئن چون
ترسي پؤ طالب وٽ — ته سڪون سيِ لهن
حبيب ساڻ هٿن — اڳهڻ جو انعام ڏيو
١١-٥-١٩٥٩ع

●

هي لڙڪ منجهه اکن — چڻ سچا موتي سِپَ ۾
تن جا سوداگر سپرين — ٽا وڏا قدر ڪن

هي بلڪل بازارن مان — ڪنهن ڪي ڪين ملن
نہ وڪجن وينجهار وٽ — نہ هَٽن تي هجن
طالب مولا طلب ۾ — جي ڪِريو لڙڪ پون
تن سهٽن ۽ سچن — ملھ مورهئون ناھ ڪو
٥-١٠-١٩٥٨ع

[١٩]

سار سنيار

ڪري اٿيا اتر ڪان ڪڪر ڪارونيارَ
وسڻ سندا ويس ها پيا منجهن سَوَ سينگارَ
مٿان "ڪوه مري" جي ڪيئون وارو وارَ
ڪٿي ڇَوها ڇوٽ مان ڪٿي بوند بهارَ
پهاڙن تي پرت مان ڪيئون وسڻ جا وهنوارَ
پُسايائون پيار مان ڪنوارِن ڪاپارَ
هو ٻوڙي ٻڪي ٻيل جان هليون هوٽل ۾ هڪوارَ
جهڙيون هرٽيون هيج مان ڪن رمز پري رفتارَ
ڪلها هٽي قرب مان شائقَ ڪيئون شڪارَ
پاتل ڪجل ڪانيون نرمل ڪيئون نهارَ
واٽهڙن تي وِرهه جا بيحد وڌئون بارَ
ڪي وٽن هيٺ ويٺيون ڪي دڪانن تي ڏارَ
ڪئي نہ بس بيهڻ جي مٿائُن ملهارَ
پُسي پاڻيَ ۾ پيَن ڪپڙا قربدارَ
بدن بَکيو تن مَان چيلهہ ڪيا چمڪارَ
هو سمٿيو سوڙهيون ٿيو ويون جي گوڙ ڪيا گجگارَ
نہ ڇاڙي ڇاڙيَ سان ملي جو سيَ ڪيا سٿڪارَ
هوڏنهن گل گلاب جا هيڏهن هي دلدارَ
ڏاڍا ڏوَ ڪرائيا ڏسڻ مان ڏاتارَ

جڏهن بس برسات ڪئي   ته هلڻ لڳيون هيڪارَ
نوري نظارن جا   ڇا شاعر ڪري شمارَ
سمجهڻ وارا سمجهندا   پيارن سندا پارَ
ڪارا ڪارا ڪنڌڙا   ونگڙا ونگڙا وارَ
سهڻا سهڻا سنهڙا   چلڙا ڇُڳيدارَ
ڇهنيل چڻ چندن تي   مارينڌڙ سي مارَ
پرون پيشانيَ پر ۾   جڻ ڍال اڳيان تلوارَ
اکيون عجيبن سنديون   خاصيون ٻئي خوددارَ
سنهڙي سنهڙي نڪ سان   گڏ گلابي رخسارَ
ڏند چپ محبوبن جا   جوهر جلويدارَ
قربائتن ڪلهن تي   ڪونج ڳچيَ ۾ هارَ
جوانيَ جي جوش ڪان   اپريل سيب انارَ
ٻانهون ٻهڳڻ جون   واهه جا مٿن وارَ
ڪراين ۾ ڪنگڻيون   ۽ چوڙا چوڙيدارَ
نازڪ هٿ حسين ٻئي   حسن جا هٿيارَ
چيله چيتن ڪان چوڪي   لڏي لچڪيدارَ
هٿين پيرين هڪڙا   نه ثاني سندن سردارَ
اهي اسان ڪان ئي پڇو   دم دم جا ديدارَ
ڪهڙا "ڪوه مري" ۾   ها جهلڪا ۽ جنسارَ
جبل پنهنجي جاءِ تي   سيئي سبزه زارَ
مٿي نه ڏسجي مورهئون   رڳي ساوڪ جا سينگارَ
گل ڦل تن جي گود ۾   وڏا قدرت سان ڪلتارَ
وَهن تن جي وجود مان   چشما ڪئين چوڏارَ
درخت تن ۾ دل گهريا   سدا سايي دارَ

طالب ڏسيو تن کي   برھ سندا بيمارَ
رويو وھن رمز ۾   ھو نيٽين واھيو نارَ
جو جدا آھن جن کان   جاني جِيَ جيارَ
تِن کي آھي طلب جِي   تَن ۾ لڳل تارَ
سي سک ھوندا ڪين ڪي   جن ڪان جدا يارَ
تن کي "ڪوه مري" جا   جارُ لڳن جنسارَ
وسن ھُنِ جي وَنِن ۾   جانبَ جلويدارَ
جن لڏي وري ڪانہ ڪا   سندن سار سنڀارَ
وَيچارن وِيچارَ   آھن پنھنجي پرينءَ جا

٩-٨-١٩٦١ع

سيسل ھوٽل، ڪمرو نمبر ٣١

ڪوه مري

[٢٠]

وٺان جيئن ويام

وٺان جيئن ويامِ
سھڻن سپرين کي
ڪئين پيغام پرت جا
جيڪي ڏوھ نہ منھنجا
طالب مولا طلب جا
تہ بہ آيا ڪين اڱڻ تي
الا! ڪيئن ھيام

وري نظر نہ آئيا
ڏني ڏينھن ٽيام
منٺن ڏانھن مڪام
سي مڙيئي مچيام
پَلو پاند ڏنام
وھلور تي ويام
ويا ڪيئن ٽي سپرين
١-١-١٩٦٢ع
ڪھِور

•

ڪالھ ھئا ھو جيئن
جيڪي اٿم جيَ ۾
پرور پھچائينم شل
چوانِ تہ ڪيانوَ ڪيئن

اڄ نہ ساڳيا سپرين
ملن تہ چوانِ تيئن
سڄڻ سھڻن سيئن
طالب سان طلب ۾
٢-١-١٩٦٢ع
ڪھِور

•

ھو جيئن ڪالھ ھئا
کھڙو پَھہ پين جو
دور ڪيائون دل کان
وَرھ ويھي تن سان

اڄ نہ ساڳيا سپرين
وريا ڪين، وئا
نکٽ ڪنھن نئا
مون وڏا قرب ڪِئا

Scanned with CamScanner

اڳ ها حبيب هڪڙا — هاڻ ڀھگڻ تيا ٻئا
وڃي ٽاڪِ ٽئا — طالبُ ڇڏي طلب ۾

٣-١-١٩٦٢ع
ٽنڊو مِٺا خان

●

حبيبن ئي هيئن ڪيو — تہ ڪنھن کي ڏوھ ڏِجي
فيصلو فراق جو — نازڪ ڪٺ نِجي
پنھنجي ويھي پاڻ سان — قائم قرب ڪِجي
طالب پنھنجي طلب ۾ — حبيب ڪر هِجي
پنھنجي ٽوپَ ٽِجي — سدا پنھنجي پاڻ لاءِ

٩-١-١٩٦٢ع
حيدرآباد

[۲۱]

ڪُونجِن ڪَرڪِي ڪالهہ

ڪونجن ڪرڪي ڪالهہ مونکي رت رئاڙيو
رئندي رئندي رئندي هيٺا تيمر حال
هو پيهر وجي پچن سان ڪنديون واهہ وصال
آئون پاڙي رهان پرينءَ جي تہ بہ جر وهايان جال
طالب مولا طلب ۾ سڪندي وريا سال
ڪيئہ گڏ فراق جا ميڙي چوندي مال
عجائب احوال آهن منهنجي عشق جا

۱۲-۱-۱۹٦۲ع
بودليجا

ڪَرڪي ڪونجڙين مونکي رت رئاڙيو
مون سِڪ ۾ اينهين سمجهيو تہ پيون پار ڪڏن
پر هُنَ ڪي ٻاجهہ پچن جي رڙڪيو تيون رڙڪن
آئون سَنڪا سهٺي لئي پريان تا اُدما روز اچن
جي پاڙي رهي پرينءَ جي هجر منجهہ هلن
طالب مولا تن ڪي پلپل پيار ڏجن
جي محبت منجهہ مرن سي جيئرا آهن جڳ ۾

۱۳-۱-۱۹٦۲ع
هالا

کرڪڻ جي ڪونجڙيون اتوَ پچن لئي پاڪار
وڃي پنهنجي وطن ۾ ٿيون ڪريو خوب قرار
آئون پاڙي رهان پرينءَ جي تہ بہ عشق سندا آزار
اهنجي ورونهن ولر سان آئون دلبر ڪان ئي ڌار
طالب هاريان طلب ۾، لڙڪن لک هزار
مونکي پرينءَ پچار اهنکي ور وطن جي

۱۴_۱_۱۹۶۲ع
هالا

●

ڪَرڪي ڪاله، اوهان جذبا، جوش جاڳائيا
اوهان پوليو پاجهه مان آئون پيو رت رئان
اهنجي ورونهن ولر ۾ آئون جهوريَ منجهه جهچان
اهين موٽي پڇو ملڪ ۾ ڪٿان جو ڪٿان
آئون پاڙي رهي پرينءَ جي سڪ ۾ روز سڪان
رئان ۽ رڙان طالب مولا طلب ۾

۱۵_۱_۱۹۶۲ع
هالا

●

ڪونجون مونجهون نہ ٿيو ويندي‌ون وري وطن
ملنديون اتي محبّت مان پيهر ساڻ پچن
آئون پاڙي رهان پرينءَ جي تہ بہ هنجهون هارجن
جو مونکي ڌار ڏکي ڪيو پاڙيچن پرين
جئن طالب مولا ساڻ ڪيو مِٺن محبوبن
هئي هئي حبيبن هئن ڪٺن ڪيو ڪونہ ڪو

۱۶_۱_۱۹۶۲ع
هالا

●

ڪونجون مونجهون نہ ٿيو وينديون وطن وري
پيهر ملنديون پچڻ سان اينديون پت پري
آئون پاڙي رهان پرَ جي تہ بہ مون لئي ڳالهہ ڳري
ويجهي هوندي ورهہ ٿيا پرين نہ آيو پُري
طالب مولا دل ڪئي هُنَ جي چاهہ چري
جنهن جانيَ جي جدائيَ ڪان ساعت ڪين سري
سو وري ويو وري موٽي موٽيو ڪين ڪي

١٧-١-١٩٦٢ع
هالا

●

ڪونجن ڪهڙا حال اسان جي عشق جا
هو پرديسان آئيون ڪالهوڻي ڪال
سگهنديون مونکي سڄڻ لا ٿيا سالن مٿي سال
هو پڙهڪن رڳو پچڻ لا آئون رئان جانيَ لئي جال
پکيڙا پڻ پيار ۾ ڪن ٿا قرب ڪمال
پر اسان وانگر انهن کي مورهئون ناهہ مجال
طالب مولا طلب ۾ هِت جهوري ۽ جنجال
هُت وڃڻ ساڻ وصال هِت هنجهون هاريون هجر ۾

١٨-١-١٩٦٢ع
هالا

●

ڪٿي ڪَرڪڻ ڪونج جو ڪٿ عاشق جون آهون
هو ڀڪيو ٻوليون ڪن ٿيون هت ڳجهہ اندر ڳاهون
هي بي وطن ۾ هو پُرن ٿيون پاهون
هو پيهر پچڻ سان ملن اتيو اتاهون
هِنِ کي عشق عجيب جو ڏي سَٽون ۽ ساهون

Scanned with CamScanner

طالبَ، طالبن جون — قريب ڏي ڪاهون
ويـــچــارنَ واهـــون — پيون ويون وسري

۱۹۰۱-۱-۱۹۶۲ع
هالا

●

ڪَرڪي اڄِ ڪونجن — رئاڙيو سڄو ڏينهن
هُنِ ڪي ٻاجهَ پچن جي — مونکي نِرجو نينهن
هُنَ جو چاهه چُٽڻ سان — شوق سندم چڻ شينهن
محبت وارو مينهن — طالب وسايم وره ۾

۲۰-۱-۱۹۶۲ع
هالا

●

[۲۲]

ٻُڏان ٿو ٻين ڪان

ٻڏان ٿو ٻين ڪان   تا رئن راتو ڏينهنُ
وسائن پيا وِرهه ۾   منجهان اکن مينهنُ
نٿو ننڊ ڪرڻ ڏين   نانگو، نپٽو نينهنُ
شوق منهنجي جو شينهنُ   **طالب** هيرايئون هٿن سان

۵-۱-۱۹٦۲ع
ڪراچي

●

ٻڏان ٿو ٻين ڪان   تا راتو ڏينهن رئن
واتون منهنجون وَرَ ڏيو   پڇيو تا پڇن
شوق منهنجي جي شينهن کي   پيا پنهنجو ماس ڏين
پنهنجي ڪيي تي پاڻ ئي   رويو تا رئن
صلاح آهي سولي   ته پاڙهي ئي پرچن
صحبتون **صديقيَ** جون   نٿيون تن وسرن
هليا اگڻ اچن   ته ڪلي ڪيڪاريون تن کي

٦-۱-۱۹٦۲ع
ڪرچي

●

ٻڏان ٿو ٻين ڪان   تا رئن ڏينهان رات
اٿي پهر اندر ۾   اٿن **طالب** جي ئي تات
منهنجي ئي مقال جي   وائي اٿن وات

حبيبي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

پو اچن ٿا عجيب چو چا ويا آهن وِلات؟
ممڪن ڪونهي، منهنجو نينهن ڏيندن نجاتِ
بخشان هوند براتِ جي هلي اچن هنج ۾

٧-١-١٩٦٢ع
هالار

●

توکي هئن حبيبَ ڪئن وڃوڙو وڻيو!
محبّت هيئي نه من ۾ لالڻ يار لبيبَ
جو مورهئون منهن مٿي وئين عاشق کان عجيبَ
طالب مولا کان پري ناحق ٿئين نجيبَ
نرمل ڪنهن نصيبَ پري ڪيئي پيار کان

٨-٧-١٩٦٢ع
راولپنڊي

[٢٣]

لِکي لِيا مَ پاءِ

لکي لیا مَ پاءِ تون سامهون اچ سڄڻَ!
تہ پرين ڏيانءَ پرت مان محبّت سندا مڻَ
مون وٽ ولر وِرهہ جا ۽ دردن سندا ڌڻَ
طالب وٽ آهي تنهنجيِ ڳٽن سندي ڳڻَ
وِرهہ وارا وڻ ڪڏهن ڏس قريب ٿيِ

●

لکي ليا مَ پاءِ تون سامهون سڄڻ اچُ
ڀڳڻ اجا ٻري پيو محبّت وارو مچُ
طالبُ مولا تو چوئي سهڻا سائين سچُ
پرين تون پڻ پڇُ جئن آئون پڇان ٿو پرت ۾

●

لکي ليا مَ پاءِ سڄڻ اچ تون سامهون
جي درد اٿيئي دل ۾ تہ پيهر لَنئُون لڳاءِ
قدم پنهنجا قرب ۾ ويتر تون وڌاءِ
طالب مولا ساڻ ٿي نيهي، نينهن نڀاءِ
نہ تہ چريو ڪين چواءِ محبت واري ملڪ جو

●

Scanned with CamScanner

لڪي پاءِ مَ ليا سڄڻ اڄ تون سامهون
جي ويهي وعدا تو ڪيا سي پورا ڪين ٿيا
تہ بہ **طالب مولا** جا سڄڻ تو سان پيچ پيا
محبّت واري ملڪ ۾ جي مئا سي جيا
ورهہ ٿي ويا ملئي، ماڻهو منڙا!

●

ليا پاءِ مَ لِڪي سڄڻ اڄ تون سامهون
پرين تنهنجي پيار جا پيا ڇِهڪ ڇِڪي
طالب مولا مست ٿيو سڪ ۾ روز سِڪي
تہ بہ دلبر تو ڏِڪي دلڙي پنهنجي در تان
٢٩-٨-١٩٦٤ع
تيزگام

[۲۴]

جيڪر آئون هجان!

هجنم وَرَ ورن تي ڏنگايون ، ڏهوارَ
پيون ڪارايون ڦر جون ٽيا جلوا جوهردارَ
ڪرَ ڪاريهر جان ڪٽي ڏاڍي ڏيان ڏيکارَ
وجهي ڪمند قرب جا ڪريان شوق شڪارَ
ساري عمر عجيب وٽ رکان غازي گرفتارَ
طالب مولا طالبن کي ٻَڌي وٺان ٻيهارَ
صبا لڳي تہ سر ۾ هوند ٿِيَنِ هيڪارَ
جيڪر هجان وارَ متي تي محبوب جي

•

ڪٽيو هميشه پيو هلان ڪاريهر جان ڪَرَ
ڪيڏي چڙيان نہ ڪنڌ مان ويتر وجهانِ ورَ
نانگ بلائون ڇا ڪندا پيا ڪَپايانِ ڪپرَ
سامهون اچن سورما تہ ڏنگي ڪيدانِ ڏرَ
طالب مولا تن کي هوند پِوي پوءِ خبرَ
هجان ها جيڪرَ ڪارا ڪيس قريب جا

•

مون ۾ هردم ئي هجن ڪي وڏا جاهَ، جلالَ
رکان نوري نسبتون ۽ ڪمال تي ڪمالَ
سِجَ چَنڊَ منهنجي سامهون ظاهر منجهه زوالَ

Scanned with CamScanner

همسر هجي ڪونہ ڪو ۽ جوڙ نہ ڪَي بہ جمالَ
جهڪن اڇي جود مان لاڪيٽا ڪئين لالَ
طالب مولا، مون جيانِ ڪنهن ڪي ڪانہ مجالَ
ميٺي ڇڏيان ملالَ جي پرينءَ پيشاني هجان

●

جيڪي مُنهنجِي صبح سان اچي زيارت ڪن
تہ سيني جا سيئين پرئين هوند پلا بخت ٿِين
سچو ڏينهن سُڪن ۾ پيا ڪلن ۽ ڪڏن
جتي وڃن جڏهين تہ مڙني ۾ مَرڪن
ڪانئر تين ڪين ڪي پر فاتح ئي رهن
گُهنڊ وجهي جي گهور ڏيان تہ مُنا جِيَ جين
طالب مولا تن ڪي نہ ڪوسا واءَ لڳن
مون ڪي مُڙيو ڏسن جي جَبِينَ جانيَ جي هجان

●

عاشقن ڪي اشارن جا جام ڪرايان جُڄَ
لاهيان هوند ذري ذري سندن اندر جي اُڄَ
ڪرايانِ قرب جا پلپل پلپل پُڄَ
لاهي ڇڏيانِ لحظي ۾ ڏاڪڙا ۽ ڏڄَ
طالب مولا محبّت جي سيبايانِ سُڄَ
پو صفن جون صفون پيچي بلڪل وجهانِ پُڄَ
ماري ڪريانِ مُڄَ جي ابرو هجان عجيب جا

●

تلوارن کي اهڙو ڪٽي هوندو آبُ؟
خنجرَ خود جهڪي پون تبرون پڻ بيتاب
سينگُون سوين هجن تہ بہ منهنجو ڪونہ جواب
پهرين ماهِ شوال جي اڱتان مون بي آب
هو ابرو اُبتو آسمان جو آئون سچڻ وٽ صوابِ
طالب مولا تعريف ۾ منهنجي حد نہ حساب
مون وٽ جهڪي محراب جي ابرو هجان عجيب جا

•

اک چنبي ۾ آڻيان عجيبُ انقلابَ
دِلن کي ڌڙڪائيان شوقئون منجهان شتاب
ڦريو ڦريو ڦٽڪائيان شوقينن شباب
لحظي اندر لاهيان هيڪاري حجاب
طالب مولا تن کان وٺان هزارين حساب
نہ منهنجا هجن جواب جي هجان چپر حبيب جا

•

هوندس حاضر هر گھڙي مٿي ميدانن
چيف ڪمانڊر ٿي ڪري سان سوين سپاهن
هڪدم منهنجي حڪم تي هردم جي هانِ
بلڪل بيباڪيءَ سان ور ور ڏيو وڙهن
هردم رکن هٿ ۾ محڪم مَشين گَن
ٻَچان ڪٽي تہ بي ڊپا ڪنهن مان ڪين گسن
جيڪو اچين اڳيان تنهن کي قتل ڪن
سُستِي هجي ڪانہ ڪا طالب مولا تن
اهي سپيئي ئي صفتون پوريون منجھ پنبڻن
لاهيان ور وڌن جي هجان چپر حبيب جا

•

جيجي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

نهاريان ۽ نهوڙيان ڪيئي جُنگ جوانَ
گهور ڏيانِ ته گهائيان ساري جڳ جهان
نظر اينهين نڪري جئن گز منجهان ڪمان
اک نه ڪٽن اڳيان سورهه ۽ سلطان
ڪنڌ نمائن ڪوڙيون پيا خانن سنڌا خان
دوناليون ڏيڄي وڃن مورهئون منجهه ميدانَ
"ٽِري ناٽ ٽِري" ۾ ڪٽي اهڙا ڪانِ
ائتم اينهين ڪيئن ڪندو جئن آئون ڪندس احسان
ڪِران ته بجلي ٿي ڪران پر ڌهرا ڏيان ڏان
سُڪا پڻ ساوا ڪريان اندر جا ارمان
طالب مولا پريان دردن سان دامان
دانا ڪريان نادان جي اکيون هجان عجيب جون

●

نظر ڪُپائي نهاريان ڪري جذبا جانانا
ته واعظ، شيخ ۽ محتسب ڪريان مڙئي مستانا
زاهدن وڃن وسري فرض دوگانا
شاهي شاه ڇڏي ٿين بلڪل بيگانا
وڃن قلندر وس ڪان ڪن رقص رندانا
ساقِن وڃن وسري پيارڻ پيمانا
طالب مولا ڪئين ڪريان آئون دانا ديوانا
جُنگَ پرِن جانا جي اکيون هجان عجيب جون

۲۷ شوال ۱۳۸۷هه
۲۸-۱-۱۹۶۸ع
ڪراچي

●

ڏسي ملاحت منهنجي — گل قل شرمائينِ
موسم جا محتاج هو — هي اينهين ئي آهينِ
خزان اچي ته خوف کان — ڪٽيو پلؤ پائينِ
پنهنجن پراون ۾ — ڪو فرق نه فرمائينِ
سونگهڻ ڏين سين کي — ۽ عبرت نه ڪائينِ
هَٿَ لڳي نه حجاب ڪن — ڪٽيو ڏندَ نائينِ
ڪچن پچن ڪين ڪي — جي ڳچيَ ڪي پائينِ
طالب مولا پاڻ کي — وڃو وڪڻائينِ
مَٿُ سَٿُ منهنجو مورهئون — هو ڪڏهين ئي ناهينِ
آئون حجت نه رکان هڪ سان — ڪٿي چاهئون ڪئين چاهينِ
ڳڻ سوين ڳائينِ — جي هجان ڳل عجيب جا

•

بلبل پلجي هوند پئي — اهڙا هجنم انگَ
پنهنجي لالائيَ لال ٿيان — ڪريان دلبريءَ ۾ دنگَ
وجهان پري کان پيار جا — ڀڳڻ ٿي کي ٻنگَ
اچي جهڪن اڳيان — عاشق ڪئين اڙٻنگَ
مون ۾ بوءِ بهار جي — واسيان پيو جهر جهنگَ
طالب مولا مون مٿي — پلپل اچن پتنگ
هزارين حيران ٿين — ڍولڻ ڏسي ڍِنگَ
توري ڇڏيانِ تنگ — جي هجان ڳل عجيب جا

•

شوقئون شاعرن کان — ڳڻ پيو ڳارايان
ڪوڙين ڪافر پيا چون — ته به مَنيان نه پانيان
ويهي ڪعبي وچ ۾ — مسلمان بنايان
آنءَ ڪارو ڪارو ئي رهان — پر سوين سڪايان

سنڌي ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

نظر لڳڻ ئي ڪانه ڏيان حفاظت هلايان
دشمن سندو داغ ٿيان سڄڻ سيبايان
بخت ڀلا ڀايان جي طالب مولا تِرُ هُجان

●

مونکي ملاحت تي ڏي فائق فضيلت
کوليان آئون عجيب جي ڪارو ٿي قسمت
وڏي حسن حبيب جو منهنجي معرفت
نهوڙيان سڀ ناظرو منجهه هجان حفاظت
لڪين لڪندا ئي رهن منهنجي صاف صفت
جت ذڪر منهنجو نه اچي ٿئي اوڻائي البت
مٿين مون لئي ئي هجي محبن وٽ محبّت
اعلىٰ مِليم عزّت جي طالب مولا تر هجان

۲۸ شوال ۱۳۷۸هه
۲۹-۱-۱۹٦۸ع
ڪراچي

●

ڏَريان اوڏاهين ڏيان ڪي جيڏهن طلب تَنَ
اتبار نه ڪريان ڪنهن ڳاله تي جيتر ڳٽيان نه ڳڻ
ٻُڌان ته ٻولي سان ٻڌان جنهن ۾ محبّت مڻ
اهو سمجهان ۽ سٽان جنهن ۾ وِرهه واري وٽ
طالب مولا پيو ڪريان رڳي چند ۽ چڻ
سٽان نه ٻي ڪا سُڻَ جي هجان ڪن قريب جا

۱۴ شوال ۱۳۸۷هه
۱۳-۱-۱۹٦۸ع
ڪوئٽا

●

پيون ٻوليون وجهان ٻَن   جن ۾ رڳي جارَ
مٺا ٻول رڳو ٻڌان   ٻيا هڙئي ڇڏيان هزارَ
گلا غيبت جي هجي   ته ٻوڙو ٿيان پيهارَ
سڻان سمجهان ڳالهه سا   جنهن ۾ پختا پيارَ
سَڏَ جن ۾ سڪ جا   تن آوازن سان آرَ
طالب مولا تن ڏي   ڏيان ڏيان ڏهوارَ
هي ڪرم ڪري ڪلتار   جي ڪن هجان قريب جا

۲۷ شوال ۱۳۸۷ھ
۲۸-۱-۱۹٦۸ع
ڪراچي

●

ڪٿي منهنجو ڏينگ ٿئي   ڪٿي انبَ جي ڦارَ
ڀلا قوس قزح ڪٿي   ڪٿي منهنجا پارَ
ڪٿي تشبيه تبر جي   ڪٿي منهنجي ڌارَ
طالب مولا جڳ ڪندو   پلپل منهنجي پچارَ
سيڪاٽيان سردارَ   جي هجان نڪ نجيب جو

۲۷ شوال ۱۳۸۷ھ
۲۸-۱-۱۹٦۸ع
ڪراچي

●

ڪٿي ڇڏيان ڪيترا   خنجر سپ خمدارَ
ڌَڙياٽيان دوناليون   محڪم ڪري مارَ
برهه منجهه بنائيان   بيحد بيقرارَ
طالب مولا تڪڙ مان   سامهون اچن سردارَ
ته ويتر ڪريان وارَ   جي هجان نڪ نجيب جو

۲۷ شوال ۱۳۸۷ھ
۲۸-۱-۱۹٦۸ع
ڪراچي

●

مُرڪي محبوبن جو شان وڏايانِ
سڏون ڪري سيڪو ته چميو آئون چمانِ
پر اچڻ نه ڏيان اوڏڙو ويجهو ڪينَ وجانِ
لکين نه پچن لعل کي جنهن ۾ ڪانهي جانِ
ياقوت ياد ئي نه پوي مورهئون بي مرجانِ
عزّت نه ئي عقيق جي جو شايان نه منهنجي شانِ
طالب مولا جي ڪِلان ته موتي ڪِڏي ڏيانِ
لعاب ساڻ لڳانِ لالڻ جا جي لب هجان

١٢ شوال ١٣٨٧هه
١٣-١-١٩٦٨ع
هالا

●

بندِ هجان ته بلڪل ئي رعبَ جمايان
چران ته چرپر چوطرف بيتابيون پايان
مُرڪان ڪٿي ته مورڳو بيخود بنايان
ڪِلان ته ساري لوڪ ۾ لُو لُو لٽايان
ڪُلان ته سَرُ سُرَهو ٿئي هبڪار هلايان
ڳالهايان ته ڳٽن جا گل قل ورهايان
ڪئين راتا رلايان لالڻ جا جي لب هجان

١٢ شوال ١٣٨٧هه
١٣-١-١٩٦٨ع
هالا

●

دليون نه ڏُکايان مورهون نه واتان وچايان
پراون کي پيار سان پنهنجو بنايان
هرڪو حيرت ۾ پوي سي پول پڌايان

طالب مولا هر گهڙي ڳـڻ ئـي ڳـالـهـايان
سيني سيبايان جي هجان دهن حبيب جو
١٦ صفر ١٣٨٨هه
١٥-٥-١٩٦٨ع
اسلام آباد

●

وعدا سڀ وفا ٿين پورا ڪريان پيمانَ
سچ سدائين سليمان ڪوڙ ڳالهايان ڪان
لڏان لچڪان ڪين ڪي سيفِ ٿيان سبحان
دشمن ســـــڀ دٻائيان دُرس ڪري دهمان
ٻڌن ٻريون ڳالهيون ڪريان هجان نہ جيئن حيوان
مٺين متايون ڏيان جوڙي جڳ جهان
طالب مولا طلب جا بيحد ڪريان بيان
دُهرا رکان ڏيان جي لالڻ جي لِسان ٿيان
٢٨ شوال ١٣٨٧هه
٢٩-١-١٩٦٨ع
ڪراچي

●

اچو مِليم آب پيو جهڙو عرق گلاب
لاهيان اڄ ذري ذري شوقئون پيان شراب
پڙهان روز پرينءَ وٽ بيخوديءَ جا باب
ملنم آب حيات مان نشا ڪئين ناياب
طالب مولا محب سان هجنم ڪين حجاب
لڳان ساڻ لعاب جي لالڻ جي لِسان ٿيان
٢٨ شوال ١٣٨٧هه
٢٩-١-١٩٦٨ع
ڪراچي

●

Scanned with CamScanner

مون کي ڏسي تہ ڦٿو ڪري   ساقي صراحن
هٿ لائڻ تہ پري ٿيو   هُو گڏي گِلاسن
بلڪل ئي ڀڃي ڪري   پرزا پيمانن
وساري ويهي رهي   موڪي کي مٿن
حيرت ۾ حيران ٿي   چُپي هوند چپن
طالب مولاؔ جي اينهين   تاهيس ڏريئون ڏٺن
تہ ڪونجون ڪر نہ ڪٺن   جي ڳٽن پري ڳچي هجان

٢٩ شوال ١٣٨٧هہ
٣٠-١-١٩٦٨ع
ڪراچي

●

تڪبّر تباه ڪري   منجهہ مٿي ملايان
سِٽي سرفرازيَ کي   گردن جهڪايان
اوچا ٿي اچن جي   سي ڪنڌ نمايان
ٽڪرن جي ٻہ ٽڪر کي   هيٺو هلايان
مٿي ڦريل جي مورڳو   آڪڙ اُڏايان
پنهنجي اڳيان پيرن جون   ٻانهون ٻڌايان
زيردستيون زور سان   مخدومن مچايان
محتسبن کي مورهئون   ڳٽ ڳچي پايان
واعظن جا ور ڪڍي   تن کي نمايان
لاهي شيخي شيخ جي   سڌو سمجهايان
پاڻ نمي پاڻ کي   ليڪو نہ لايان
پر طالب مولاؔ اندر ۾   نورتون نپايان
ڪنڌ نہ ڪٿي نايان   جي ڳٽن پري ڳچي هجان

٢٩ شوال ١٣٨٧هہ
٣٠-١-١٩٦٨ع
ڪراچي

●

Scanned with CamScanner

عجب وٺي عام کي ٻي هڪدم حيراني
تعريفون ڪن تڪڙيون ڏسي نفاست نشاني
ٻاٽي پيان ته ڏسجي ٿيان نهر نوراني
طالب مولا آئون هجان لـوڪـئـون لاثـانـي
نڪري هر زبان مان جـانـي ڙي جـانـي!
ڪن سارهہ سبحاني جي هجانُ حلق حبيب جي

١٣ صفر ١٣٨٨ھ
١٢-٥-١٩٦٨ع
ڪوئيٽا

ٻاٻان ڪٺي ته ڳٽن جا ڪـٺـڍهـار ڪـڙن
ٿين رس رهاٽيون ۽ نـغـمـا نـوازجـن
ققنس ڪٺي نہ ڪنڌ کي نہ ڪونجون ئي ڪرڪن
سُر لَڳن جي سُرن تي ته مُيون دليون جين
اکيون بيماريل برهہ جون غسل صحت جو ڪن
طالب مولا طلب جون باهيون ڪئين ٻڙڪن
وار بہ ايا ٿين جي آواز هجان عجيب جو

١٣ صفر ١٣٨٨ھ
١٢-٥-١٩٦٨ع
ڪوئيٽا

بلڪل بس ڪري وڃي طوطو نہ ڪري تنوار
قمري ڪُو ڪُو کي ڇڏي تہ چيھو ڪري چونگار
ڪوئل ڪوڪون وسرن نہ مور ڪولي مِنقار
ققنس خود ڪنبي وڃي پئي حيرت ۾ هيڪار

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

ربيبان ربابن کي گس نه وٺن گيتار
جلترنگ جڏو ٿئي نڙ نه وڄي نروار
وسري وڃن مورچو وايولِن وهنوار
الغوزا عجب ۾ نه سُرمنڊل سُر تار
سارنگي سڪتي ۾ مرلي ته اڳ مردار
ڪرشن هجي ته هٿ ۾ ٿئيس بنسري بيڪار
زرياب ڪري زاريون هڪدم مڄي هار
خُسَرَو اچي ته خبر پئي سڏائي نه ستار
اِبن سينا عجب ۾ پيا مڙئي موسيقار
طالب مولا جي ڪٽّي آلاپيان آزار
جيڪر ربّ غفّار آواز ڪِيُس عجيب جو

١٤ صفر ١٣٨٨ھ
١٣-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

●

جوڙ نه ڪوئي جڳ ۾ نه منهنجو پيو نظير
مُصحف تشبيه منهنجي آئون ان جو پڙ تفسير
آئون چِهرو چَهرو چند ڪان اصل ۽ اڪسير
هجي مهندان منهنجي مَنو ماه منير
طالب مولا آئون هجان اصلئون عالمگير
قادر ربّ قدير جي مُنهن ڪري محبوب جو

١٤ صفر ١٣٨٨ھ
١٣-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

●

Scanned with CamScanner

نڪران جڏهن نقاب مان ته طلبون ٿين تمام
نور هجيم نراڙ ۾ ۽ جلوا هجن جام
تجليَ سندي تاب کان اکيون جهڪائي عام
نهاريان ته نمي پون غـازي ٿيـن غـلام
قربئون ڪيئي ڪن اچي سـدائيـن سـلام
طالب مولا چا چوان ۽ کهڙا ڪريان ڪلام
حاصل مطلب هي ٿيو ته حَسينَ نه هٽن هام
منهنجا سي مقام جو چوڏهين مٽ نه منهنجو

١٤ صفر ١٣٨٨هه
١٣-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

•

هٿڙا لائن هيج مان جودئون ڪيئي جُهڪن
ڏين سوين ئي سجدا نيتئون اچو نمن
دل وارا ڪئين دڀ سان ڌوئـي پـاڻ پـيـن
ڪي چنبڙي چنبڙي چنبڙي مورهئون منٿون ڪن
عاشق سر ڪي جيئن رکن ته مورهئون مٿي نه ڪٽن
طالبِ مولا تهدليئون پڻ نـذر سِرَ ڏيـن
چاهئون لکين چمن پير پرينءَ جا جي هجان

١٥ صفر ١٣٨٨هه
١٤-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

•

جتان واٽ وٺي وڃان ۽ قـدم گهمـايـان
ته سُڪل سَرَ ساوا ڪريان پڻ ٿِـنا وَسـايـان
بخت ڀلارا تن سندا جن پـاڻُ چـمـايـان

سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

جيڪي پيرانديءَ وهن سي شاه بنايان
پاڻ ڏکاريان جن ڏي تہ فيض فرمايان
طالب مولا محبّت جا مينهن وسايان
تن جا شان وڏايان پير پرينءَ جا جي هجان

١٥ صفر ١٣٨٨هه
١٤-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

●

مينديءَ رتا تہ ملڪ ۾ ڪُٽي ڏسبا تہ ڪوڙ
پر اصلي جيڪي ڳاڙهڙا سي ڪٽي آهن ڪروڙ
جانيءَ جهڙا نہ لين پل ڏجي وجي ڪا ووڙ
سوچيل سمجهيل ڳالهہ جي ڪئي **طالب مولا** توڙ
تہ ڪٽي پير پرينءَ جا ڪٽي ڳاڙها موڙ
ڪٽي جباري جوڙ ڪٽي هاج هٿن جي!

١٥ صفر ١٣٨٨هه
١٤-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

●

جيڪر هجان وارَ مٿي جا محبوب جي
ڏوپي واسي نڪري ڦٽيون ڪري ڦوڪار
مَلي مکي مشڪ سان ڪري خوشبودار
هر هر لائي هٿڙا مٿاءِ من ثار
وجهي گل گلاب جا بيهي منجهہ بهار
پائي ڏاڻ ڏهہ دفعا سرسا ڪري سينگار
پلپل ڏيم پيار **طالب مولا** مست ٿي

٢٨ شوال ١٣٨٧هه
٩-١-١٩٦٨ع
هالا

●

سڳيون سهڻي يار جون ٿي پٽن تي پوانس
بلڪل بي حجاب ٿي چاهه منجهان چنبڙانس
ڪِس ڪريانس ڪِس تي پر ماڳهين مِس ٿيانس
ڏُءِ ٿئي ئي ڪونہ ڪو پيو ڏينهاڙي ڏسانس
طالب مولا ٿهدليئون وريو وريو وٺانس
ڏادو هوند نهانس سَرتِن سندي سٿ ۾
٢١ شوال ١٣٨٧ھ
٢٢-١-١٩٦٨ع
لاڙڪاڻو

•

چمان پيشاني پيار مان هوءَ نرمل، نوراني
تہ بہ حيا ڪري ڪين ڪي دلبر، دل جاني
طالب مولا تنهن جي ڪريان سر تي سلطاني
پوڄيان پيشاني جي اَلي هجان عجيب جي
٩ شوال ١٣٨٧ھ
١٠-١-١٩٦٨ع
هالا

•

پائي پاڻهي پاڻ مان دوست دل جاني
سينگاريانس سيئين پرئين نظرون نوراني
لڳي هوند هرڻ کي هڪدم حيراني
طالبَ ء مولا جي ڪري اها آساني
تہ ڪجل ٿي ڪاني ڪارن ڪي ڪڪوريان
١٠ شوال ١٣٨٧ھ
١١-١-١٩٦٨ع
هالا

•

ڄيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

سِڪايا سَوَنِ کي ۽ چرڪ ٻہ چڏايان
سهڻن کي سَوين پَتئين چوڏس چمڪايان
بي پرواهن جا پِرَ ڏي ڪئين ڏيان چڪايان
طالب مولا تن کي ڪٽي طلبن ۾ تايان
هر هر هرڪايان جي هيرو هجان حبيب جو

١٤ صفر ١٣٨٨ھ
١٣-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

●

ڳاڙهن ڳاڙهن ڳلن تي لڳيو روز لڳان
هو پڻ چمن چاهه مان آئون پڻ چميون ڏيان
طالب مولا ترَ کي ماڳهن ڪِس ڪيان
رمز پِرِئي رخسار سان مورهئون مِس تيان
سدائين سهاڳ تي سجڻن کي سونهان
تين بخت سنوان نرمل جِي جَي نت هجان

١٣ شوال ١٣٨٧ھ
١٣-١-١٩٦٨ع
هالا

●

ڳُٽن پريَ ڳچيَ کي پلپل ڪريان پيار
محبّت مان مِنيون ڏيان هر هر ۽ هزار
طالب مولا طلب مان ٿيان جانيَ جا جنسار
بختَ تين بيدار تہ جهومڪ جانيءِ جا ٿيان

١١ شوال ١٣٨٧ھ
١٤-١-١٩٦٨ع
هالا

●

لٽڪي لٽڪي لٽڪي حسن وڏايان
چمڪي چمڪي چمڪي ڪئين مست بنايان
لڏندي لڏندي لڏندي دليون ڏڙڪايان
پاپڙن ڪي پيار سان لڏيو لڏايان
طالبِ مولا پاڻ ڪي لالڻ سان لايان
لعلون لڇايان جي ايرينگ هجان عجيب جا

١٦ صفر ١٣٨٨هه
١٥-٥-١٩٦٨ع
اسلام آباد

•

پرين جيئن پائينِ تہ ڇُمان روز ڇپن کي
طالب مولا هوند هُوَ لبن سان لائينِ
آءُ مِٺن ڏيڻ ڪان نہ مُڙان هو هر هر هٽائين
حبيبَ هنڌائين بولو بنجي جي پوان
١٣ شوال ١٣٨٧هه
١٣-١-١٩٦٨ع
هالا

•

لبن ساڻ لڳي ڪريان لعل نشانُ
ڇپاڙي چَس وٺي عجيب ڪري احسان
طالب مولا هِن ڏي دم دم آهي ڏيان
جيڪر ٽيان پانُ تہ لڳان هوند لِسان سان
١٣ شوال ١٣٨٧هه
١٣-١-١٩٦٨ع
هالا

•

Scanned with CamScanner

هجان جي حبيب جو چوکو چندن هار
گهٽو ٽيانس ڳچيَ ۾ پلپل وٺانس پيار
پيو لڳان پرينءَ جي سيني تي صد بار
مِنيون ڏيانس مِنِ تي ءُ چمانس وار وار
طالب مولا ٽي پوان دلبر جو دلدار
ٽيان سجڻ جو سينگار سجڻ نہ سينگار منهنجو

٢٢ شوال ١٣٨٧ھ
٢٣-١-١٩٦٨ع
هالا

●

جيڪر جانيءَ جو ٽيان بلڪل بازوبند
تہ وجهانس قرب ڪمند **طالب مولا** تهدليئون

١٥ شوال ١٣٨٧ھ
١٦-١-١٩٦٨ع
هالا

●

جيڪر جانيَ جي هجان پانهين ڪنجاري
ڪنڌ هيٺ رکيم قرب مان ٽيان پلهار پيهاري
طالب مولا آئون ٽيان هوند پرَ ڪي پياري
وٺان سينگاري ڀهگڻ سنديَ پانهن ۾

٢٥ شوال ١٣٨٧ھ
١٦-١-١٩٦٨ع
هالا

●

جيڪر هجان گهڙي تہ ٻڪ وجهانس پانهن ۾
نرمل نگاهون ڪٽي لالڻ مون ڏي لڙي

طالب مولا تنهن سان اچيم پرت پڙي
پايانس ڪا ڪڙي ڪرائيءَ ۾ قرب جي

١٨ شوال ١٣٨٧هه
١٩-١-١٩٦٨ع
هالا

●

مُندي ٿيان محبوب جي ته هٿ ۾ پئي هجانس
سنهڙيون سهٽيون آڱريون چميو چميو چمانس
هردم پيئي هٿ ۾ سدائين سونهانس
ويجهي هجانس وجود کي لُونءَ لُونءَ ساڻ لڳانس
ويتر آئون وڻانس طالب مولا تهدليئون

١٩ شوال ١٣٨٧هه
٢٠-١-١٩٦٨ع
هالا

●

جيڪر هجان چيلهڪي ته چيله چمان چوڌار
چنبڙان ۾ چهٽانس پئي ٻک وجهي پيهار
پري نه ڪري پاڻ کان ٿيان سندس ئي سينگار
واهه جا چمانس وار طالب مولا طلب مان

٢١ شوال ١٣٨٧هه
٢٢-١-١٩٦٨ع
لاڙڪاڻو

●

پازيب ٿي پيرنءَ جا پلپل پير چمان
پانچو پري جي ٿئي ته جلوا جام ڏيان
رمز پريءَ رفتار تي چيريون ٿي چمڪان

قدم قدم تي واهه جو   ناچو تي نچان
مينديءِ رتڙن جي مٿان   ڪري تاهه تهان
سهاڳ تي سونهان   **طالب مولا** تن ڪي

٢٣ شوال ١٣٨٧هه
٢٤-١-١٩٦٨ع
هالا

●

ميندي ٿيان محب جي   ته پيرن تي هٿن
مونکي ڏسي محبوب تي   سوين پيا سڪن
سرتيون، ساهيڙيون مڙئي   چاهه منجهان چنبڙن
طالب مولا طلبون   چريون هيئن چون
پرين لائي پيرن   ته بخت ڀلارا پائيان

٢٠ شوال ١٣٨٧هه
٢١-١-١٩٦٨ع
دادو

●

جيڪر ٿيان پتِ   حويليَ حبيب جي
پسان روز پرينءَ کي   نهاريان مان نرت
پاريان پيو پرت   **طالب مولا** تنهن سان

٢٦-٦-١٩٥٤
هالا

●

جيڪر ٿيان زمين   حويليَ حبيب جي
مٿان پير پرينءَ جا   جُتيَ هيٺ جَبين
هو هلي سدا هيج مان   مٿي مون مسڪين
ته ڪريان آئون آمين   جي **طالب مولا** ايئن ٿئي

١ شوال ١٣٨٧هه
٢-١-١٩٦٨ع
هالا

●

Scanned with CamScanner

جيڪر ٿيان آستانِ دوست سندي در جي
تہ اورانگهڻ جا انيڪ هو عجيبُ ڪري احسان
طالب مولا جنهن جا درشن ئي درمان
هجن هرگز ڪين ڪي سورن جا سامان
اندر جا ارمان پورا پلپل ۾ ڪريان

٧ شوال ١٣٨٧هه
٨-١-١٩٦٨ع
هالا

●

جيڪر ٿيان ٿانءُ پرينءَ لاءِ پيڻ جو
رکان ڇَپَ ڇپن تي عجيب جي آنءُ
طالب مولا ٿل ڏئي ڏاتر اهڙو ڏانءُ
وٺي نرمل نانءُ لڳان روز لبن سان

٥ شوال ١٣٨٧هه
٦-١-١٩٦٨ع
هالا

●

درسني ٿيان دوست جي تہ اڳيان هجيم عجيب
سهڻل يار صفا ڪري هٿن ساڻ حبيب
ڏسي مون ڏي ڏهہ دفعا مُرڪي محب، مجيب
وجان جي وجائجي تہ نهاريم نجيب
طالب مولا هيئن ٿئي تہ قربئون وٺي قريب
اهڙو ٿئي نصيب جو هردم هجانس هٿ ۾

٧ شوال ١٣٨٧هه
٨-١-٩٦٨
ع
هالا

●

جيڪر ٽيان هنڌُ پنهنجي جانيَ يار جو
تہ ملائي مون سان سمهي سِينو ۽ سَنڌُ سَنڌُ
مونتي رکي محب سو هر هر قربئون ڪنڌُ
طالب مولا تنهن لاءِ پري ڪريان نہ پنڌُ
محبّت وارو منڌُ پڙهي پياريندو رهي

٢ شوال ١٣٨٧هہ
٢-١-١٩٦٨ع
هالا

Scanned with CamScanner

[٢٥]

جُتيَ جوڙ بہ جي ٽيان

جيڪر جُتي هجان پنهنجي محب مجيب جي
تہ پيرن ۾ پرينءَ جي پيئي روز پوان
وک وک تي واھ جا چميو قدم چمان
ٽانيڪي ٽيان **طالب مولا** تنهن سان

١ شوال ١٣٨٧هہ
٢-١-١٩٦٨ع
هالا

•

هئي هئي منهنجون قسمتون جيڪر جتي ٽيانِ
پلپل پائن پير ۾ تہ ياڪر وجهي بيهانِ
چوڙن سدا چاھ مان بيحد بار ڪٽانِ
پيارا پير تہ پري ٽيا پر منٽي مَرُ چمانِ
پيئي پيراندي هجانِ تہ بہ سدائين سونهانِ
طالب مولا تهدليئون ڏينهاڙي ڏسانِ
پگهر پئي پيانِ عمر ڏيان عجيب سان

٢ شوال ١٣٨٧هہ
٣-١-١٩٦٨ع
هالا

•

جتي ٽيان جيڪر پنهنجي محب مجيب جي
تہ ڪري پيار پيرن سان پريو وجهان ياڪر
پيئي هجانس پير ۾ سدا منجھ سفر

طالب مولا طلب جي هيَ خاصي آهه خبر
تہ ندر بہ ٿيان سدر جي لالڻ وٽ لتاڙجان
۳ شوال ۱۳۸۷هہ
۴-۱-۱۹٦۸ع
هالا

●

پنهنجي محب مجبيرا جيڪر جتي ڪن
تہ پيرن کي نہ پچڻ ڏيان خَـراشـون خـارن
قدمن کي قرب مان ڏيان پَريون پاڪر
مِٿيَ هاٿا پير پئي مون ۾ محب وجهن
تہ بہ منهنجو منهن مٿي ٿئي اَچـو الاهـي اُگهـن
مُمڪِن آهي مورڳو مون کي چميون ڏين
طالب مولا ايئن ٿئي تہ قسمتون کُلن
پلي ڏيهہ ڏسنِ پئي لالڻ وٽ لتاڙجان
۳ شوال ۱۳۸۷هہ
۴-۱-۱۹٦۸ع
هالا

●

جيڪر آئون ٿي پوان جُـتـي جـانـيَ يـارَ
پير نہ ڏيکاريان پرينءَ جا ڪوڙين ڏيان قرارَ
مِٿن تي مِٿن جي ڪـريـان وارو وارَ
سيباياڻ سيئين پرئين وٽان هر ڪنهن وارَ
چنبڙان اهڙي چاهه مان جو ڪري نہ پاٽان ڏار
ماٽي مون کي ئي فقط نہ پي ڏي ڪري نهار
لاهي ڪٽي ڦٿو ڪري تہ بہ سڏو ڪن سردار

طالب مولا ايئن ٿئي ته ڪرم وڏا ڪلتار
سَهان پيو صد بار لتون لالڻ يار جون
١٥ صفر ١٣٨٨ھ
١٤-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

●

جتي جانيَ جي ٿيان هيَ لاڪيٽي تم لوڙَ
طالب مولا طلب ۾ تهدل ڪئي توڙ
وٺي ٿي وجود کي پيارل جي پتوڙ
ڪِٿِ چلولن چوڙ ڪٿي پائڻ پرينءَ جو!
١٥ صفر ١٣٨٨ھ
١٤-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

●

وڪجي ته قيمت ڪانه ڪا ۾ هلڪي مٿي هَٽَ
پوي پرينءَ جي پيرَ ۾ ته جُهڪن تاج منگهٽَ
جتي جانيَ جي ٿيان ته کي به نه منهنجا مَٿَ
مون تي مدامي هجي سِرَن سندي سٽَ
سوين صدقي ٿي وڃن چام وڏا ۾ چٽَ
طالب مولا وانگيان ڪيئي يان ۾ پٽَ
هوءَ تخت لتاڙي تاب مان چاهي چپر ڪٽ!
ڪٿي ڪلنگيون چَٽَ ڪٿي پيزار پرينءَ جا!
١٥ صفر ١٣٨٨ھ
١٤-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

●

بلڪل بازارن ۾ جتيون ڍيران ڍير
پئسن ساڻ پيون ملن ٿئي ڪانه نِبير
موچن وٽ نه مهانگيون پڻ سستيون جڙن سوير
طالب مولا طلبون هئن ٿيون ڇوڻ هير
ته جنهن ۾ جاني پير آئون به جتي اها ٿيان
١٦ صفر ١٣٨٨هه
١٥-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

●

سوني جتي به پير ۾ آٽيو وجهن امير
لچ، لانبڙ، لوٽيا ۽ پائن پير، فقير
اهي جتيون اصل کان حيثيت ۾ حقير
پائي پرين جا پير ۾ ته سا ئي بي نظير
طالب مولا هن لاءِ تا نڪرن اکيان نير
ڪجي ڪا تدبير ته جتي جانيَ جي ٿيان
١٦ صفر ١٣٨٨هه
١٥-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

●

جتيون ته شاهن جون به ٿيون موتِن ۾ مڙهجن
ڪانهي ڳالهه سون جي پر هو ٿيون لک لهن
البت ٿيندو ايئن آهه ته تخت تي به چڙهن
ته به پون اهي ئي پير ۾ نه متي تي رکجن
سي به نه ڪنهن ڪم جا تي ٿيون لاهٽيون پون
جي سر جهڪن تا تن کي ته به دليون ڪين جهڪن

طالب مولا طلب مان هي نُڪتا نهارجن
تہ تن کي مُهَتَ ملن جي پون پرينءَ جي پير ۾

١٨ صفر ١٣٨٨هہ
١٧-٥-١٩٦٨ع
ڪوئٽا

•

جتيءَ سندي جوڙ کي ڪلنگيون ڪين پڇن
ات ڪئين ڪلاهون اچيو ٿيون جذباتئونِ جهڪن
جن کي اتان عار ٿئي سي سِرَ ئي ڪُسيو وڃن
جيڪي اتي جهڪيا تہ تاجَ بہ ماٿيا تن
محبوب جڏهن وڃي پُڳا متائين مقامن
پانيئون تہ جتي لاهيون اهو اجا خيال هُئَن
تہ پين پڙلاءُ کن تي ۽ حڪم هي ملين
جانب جتي نہ لاهجو متان پير اگهاڙا ٿين!

وڃي پهتا توڙ تي سان . پيارن پيزارن
طالب مولا ڪئن چوان ٿيان جتي نہ جانبن!
جتي ٿيان تہ پيو چا ڪپي ڪتان بنهي جهانن
جو پهتي ساڻ پرين جتي عرش عظيم تي

١٨ صفر ١٣٨٨هہ
١٧-٥-١٩٦٨ع
اسلام آباد

•

ڪٿي جانب جي جتي ڪٿي آئون غريب!
مون ۾ تہ آهن مورگو وڏا عيب عجيب
آئون گدلو، ڪڙو، ڪوجهڙو هو نرمل پاڪ نجيب
وٺس ڪهڙي منهن وڃان جو ٿيندس ڪيئن قريب!

پر اٿم اھو ئي آسر تہ لالڻ آھ لبيب
چگو چڱايون ئي ڪندو حاڪم سائين حبيب
طالب مولا آئون ڪٿي ڪٿي محب مجيب!
ھو ھميشه حَسيبِ آئون جتي جوڙ بہ جي ٿيان
١٩ صفر ١٣٨٨ھ
١٨-٥-١٩٦٨ع
اسلام آباد

●

ڪيم انصاف امين ٿي ڳڻ ئي پي ڳوليام
ويھي پنھنجي پاڻ جا قـولا جـو قوليام
تہ سچ پچ صديقي چوي رڳـي عـيـب پـسـيام
پنھنجي اوڻاين جا جـڌھـيـن پـتـا پـيـام
تہ پنھنجي مرم مُسي ويس سـچـڻ جـو سـوچيام
طالب مولا پاڻ کان پو سوين سوال پڇيام
جواب ھي جڙيام تہ جُتيءَ جوڙ بہ جي ٿيان!
١٩ صفر ١٣٨٨ھ
١٨-٥-١٩٦٨ع
اسلام آباد

ليلائي ليلاءِ

هيرو آيئي هٿ ۾ قدر ڪونه ڪيئي
لا قيمت جي لاڏلي قيمت ڪٿي وڌيئي
مغروريَ کان محب جو پتو ڪينَ پيئي
پنهنجو اڇلي پاٽيَ ۾ پرايو پڇيئي
معصوم محبّت کي رڳو ڏوهه ڏنئي
دعويٰ ڪيئي نه دل سان ڇپن ساڻ چيئي
طالب چوي طمع ۾ مَنُ مٽيي تي مٽيئي
اهو ڪونه ٻڌئي نه ڪاند ڪميڻِ مٿيو

●

هيرو آيئي هٿ ۾ تو وِلهي وڃايو
هٿيلي تو هٿ کان نه پاند ڳچيَ پايو
قرب ڪري ڪاند سان تو لايو نه نڀايو
ور پنهنجو ويسلي تو مٽيي تي مٽايو
پنهنجي پاڙهي پير تي تو هٿيار هلايو
هو غازي غيرت مند هو وئو پٽ .ورايو
سچ تو صديقي چوي تو هڪدم هارايو
وقت ويو نه آيو توڙي ڪجن ڪوششون

●

هيڪر مليئي هٿ ۾ گهر ويٺي گوهر
کهڙو آيئي اوچتو اندر مان اوپر!
پنهنجو ڇڏي پَٽ ۾ پسند ڪيو تو پَرُ

Scanned with CamScanner

ڪيڏهن ملھ مٽي جو — ڪيڏهن پنھنجو ور
ھي پيٽي هُيئي پر — هُن وڃائي وڙ ڪان

•

مٽيو مهانگو ڄاڻي — ايڏي طمع تات!
مٽيا تہ موڙي هٽ جي — وَرَ ڏاتر جي ڏات
هُنن جا مَٽُ ملڪ ۾ — ھي پنھنجو ذات ئي ذات
ڪمائي سڀ ڪُٽ ڪيئي — موڙهي منجھ هڪ رات
قرب جي قريشي چوي — بلڪل نہ سمجھيئي بات
هو بخشئي ها برات — ھي ٽيئي ڳٽ ڳڇي جو

•

پورهيت ٽين ها پرينءِ جي — ڪري ڪنئوروءَ وارو ڪم
ور وٽ تون اي ويسلِي — جَنِي ڏين ها چم
بَدِن بخشڻ ڪاڻ هَو — دلبر جو هڪ دم
طالب چوئي طمع ۾ — پلجي ويئي پرم
قرب جو قدم — ڪٽي ڄاڻي ڪونہ ڪو

•

ڪامڻ پنھنجي ڪُرَ ڪي — ٽي لوٽي لڄايوءِ
طمع آڏو تڪڙي — عقل نہ آيوءِ
ويهي ويهي ويسَلي — وقت وڃايوءِ
وڃي نہ پنھنجي وَرَ ڪي — روئي ريجھايوءِ
وري وَرُ پوي ها — جي پيھر پاڏايوءِ
سڪ مان صديقي چوي — نينھن نہ نڀايوءِ
سَرَتِنِ سمجھايوءِ — تہ بہ سمجھي سگھئين ڪين ڪي

•

Scanned with CamScanner

ڪيو چا تو هي ڪامڻ پنهنجي ڪاند سان!
منهن انهي ڪان مٿيئي جنهن ٿي چيئي جيُ
پُڳئي ڪئن هڪ رات لاءِ چئيس "پرايو ٿيءُ!"
هو تہ فقط هو تنهنجو وارث، وير، وَليُ
چڏي ويئي چوه مان ڪاوڙ اٿس قوّيُ
وئي پلي تہ وري وري سوڙن منجهان سِيُ
ويتر هاڻ وره جا پُر پيالا پيُ
عجب آهي اِيُ اجا آهين ويسلي!

●

مَنجي وئين ماڪ تي چاڻ نہ چاتوئي
نينهان چگو چاڳلي نينهن جو ناتوئي
شايد پيچ پرينء سان ڪو نہ پاتوئي
اگلو چڏيئي آتڻ ۾ ڪچو ڪاتوئي
روئي ريجهاءِ راءَ ڪي ڎينهان راتوئي
جو لکي لاتوئي سو پاڳل! پڌرو ٿي پيو

●

قلم تنهنجي هٿ لگ سچڻ جا لوح ٿيا
لِک تہ وري لائون لهين ڳاله چڱي ڪا ڪٿ
وهاريندئي وَلهو سڎي پنهنجي سٽ
لڇي ٿي لٿ پٽ نوڙي نيزاريون ڪري

●

چمي پيزار پرينء جا ڪٿي مٿي مُنهن لاءِ
اکِن جي زبان سان گُڻَ اٿي ڳالهاءِ

ڪري ڳهَ ڳچيءَ جو   پاند پرت مان پاءِ
ڪنڌ پنهنجوِ ڪاند جي   قدمن تي ڪيراءِ
ورچي ويَل ور ڪي   منٺن سان موٺاءِ
حجتون ڪيم هلاءِ   هٿ ٻڌي ڏي حاضري

●

نوڙت ۽ نياز ۾   هِنيِيَن ڪي هيراءِ
ڪامڻ پنهنجي ڪُرَ ڪي   لڄي تي نہ لڄاءِ
طالب تي طلب ۾   روئي هو ريجهاءِ
ليلائي ليلائي   ليلاءِ
ڪچي چو ڪياءِ   هٿان نہ پئي هُنَ جي!

●

هٿان پيئي تنهنجي   ڏين تي هُن ميارا
مجين نٿي مورڳو   اهي نہ پرت پار
ياد ڪري ڏس يار سان   ڪيل قول، قرار
ناتن نڀائڻ جا   توتي مُنڌَ مدار
واٽين وِرهہ وارين   وڇائي چڏ وار
اڇي آخر انهن تي   پرين ڏي پيزار
تنهنجي بخشي ڏوھ ڪي   ڪن درگذر دلدار
هو اٿئي وڏا وڙائتا   بديون بخشڻهار
مٿي ڪٺي مٺيءَ مان   ڪنڌئي ڳچيَ جا هار
سڄڻ اٿئي ستّار   اميد نہ لاھ. انهن مان

●

جي امیدون لاھينِ سي ئي سچڻ ڏڪاريون
انھن ھنجون ماٽيون جي ڪانڌ ڏي ڪاھينِ
جوٺون وھاٽا وَرَ جون انھن لئي آھينِ
سينو جي ساھينِ اھي ۋران وچڙيون
٣٠-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

ڪامڻ ڪري نہ چاتئي قرب پنھنجي ڪانڌ سان
ڪري ڳھ ڳچيَ ۾ پاند نہ پاتئي
لالچ لاتئي ليڪو لڳاين جو
٣١-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

[٢٧]

قرب ڪِنيَ سان ڪئَن ڪيئَي!

حيرت ٿمِ هن ڳالهه جي حاڪمِ سائين حبيب!
عجب آهم هن جو تہ ڪُليم ڪئن نصيب
سچ ٻڌائج سهڻا ماڻهو مٺا مجيب
طالب مولا ساڻ ڪئن لائقَ ڪيئي لبيب
اڻ ڏٺي عجيب قرب ڪني سان ڪئن ڪيئي

●

اڻ ڏٺي عجيب تو قرب ڪني سان ڪئن ڪيو!
پانڌي تنهنجي پيار جو نـرمـل اڇـي نَيو
ڏيئي نياپو نينهن جو ڪٽي لالڻ تنهن لَيو
گهران گهرائي ورتئي جو طلبن هُيئي تيو
طالبُ مولا پيار سان تو ڏولڻ آهه ڏيو
عجيب! اڻ ميو مد پياريئي پيار جو

●

اڻ ڏٺي عجيب چو اڇـي پـور پـيـئي!
محب مون مسڪين جو ڪئن نرمل نانءُ ٻڌئي
حيران هردم آهيان جو منهنجي نينهن نيئي
آئون ڪنو ڪوجهو ئي هيس چو حبيب هي نہ سُيئي
طالب مولا ڪي مٺا چاهه منجهان چاهيئي
مون گمنام گدلي سان هيڏو پيار ڪيئي!
سچڻ ڪئن سمجهيئي تہ آئون اهڙو آهيان!

●

Scanned with CamScanner

عجيب! اڳلو آهيان | نہ صورت ۽ سينگار
ادلو، گدلو، ايرو | نہ منهن ۾ مٺيادار
تون سرتاپا سهڻو | سهڻن جو سردار
تو وٽ طالب مولا | اڄ آهي عرض گذار
سچڻ سچ ٻڌاءِ تون | تہ سچ پچ اٿئي پيار
مٿان مونکي وهم ئي | آهہ ڪيو گرفتار!
اڃي ئي نٿو اتبار | تہ قرب ڪني سان ڪئن ڪيئي

●

توکي ڏسيو ۽ وريو | تو پسان پنهنجو پاڻ
تہ مٺ نٿو تين منٽرا | مورهئون ئي مون ساڻ
طالب مولا ڪٿ ٿيو | ڪٿ پرين تون پناڻ!
ڪٿي منهنجو ماڻ | ڪٿي تنهنجي تور ٿي!

●

سڪ جي ڪنيم ساهمي | هٿ ۾ اڄ حبيب!
هڪ پاسي تون هُئين | ٻي پاسي آئون عجيب!
ڪيم انصاف امين ٿي | نرمل، يار، نجيب
تور ڪئي مون طلب مان | لائق، لَڪِي، لبيب
اعتبار ڪن ان تي | منٽرا، محب، مجيب
سوگند آهي تنهنجو | قلب ڪان بہ قريب
طالب جا طبيب | تنهنجو وزن وڌي ويو

١٥ ذيقعده ١٣٨٧هہ
١٥-٢-١٩٦٨
سرورآباد

●

اھو لڳيم عجب ٿو مون سان ڪئن ڪيا تو پيار
مون ۾ تہ آھن مورڳو عيبن جا انبار
ڏسيو پنھنجي پاڻ کي تو مرم وٺي منٺار
جوڙ بہ تنھنجو ناھيان ڪامل، قربدار
طالب مولا سان تہ ڪئا ڪرم ھي ڪلتار
تنھنجو قسم دلدار تہ ڪِھَ بہ ڪُڙيَ جِي جَي ٿيان

●

اچي عشقُ عجيبَ مون ڪني سان ڪئن ڪيئي
مون ۾ ڏٺئي محب چا منڙا ماڻھو مجيب!
ڪٿي منھنجو منھن منا ڪٿ تنھنجو حسن حبيب!
تنھنجو قسم تہ تنھنجَي لائق ناھيان لبيب
حيران ھن ڪان آھيان عاشقَ مون اديب
طالب مولا ساڻ ڪئن ڪيئي قربَ قريب
منھنجا ھي بہ نصيب جي ڪِھَ ڪڙيَ جي ٿي پوان

●

ڪٿي تنھنجو شانُ ڪٿي آئون اگلو!
ھڪجھڙو ناھيان تنھنجو مٿي مون ڪان مانُ
گھرائي وھندين گڏجي ھي اصلي نہ ھو امڪانُ
طالب مولا ڪي نہ ھو اھڙو وھم، گمانُ
تہ ايڏو ڪندين احسانُ ڪُوڙَي تي قرب جو

●

ھوئي ڪونہ حبيب ھي مونکي خواب خيال
پيدا ٿيو ئي ڪونہ ٿي سھڻا ھي سوال
تہ ڪنڙي کي قرب جو ڏيندين محبّت مال

تو تہ گھرائي بخشيو جانب پاڻ جمال
طالب مولا ۾ تہ ڪئو آھ ڪِناين ڪمال
آھين ڪو لڄ پال پيو آئون تہ اھوئي آھيان!

●

تو تہ وڏا ئي وڙ ڪيا اگلي متي عيان
تنھنجو منھنجو مقابلو جي قلبئون ٿو ڪيان
تہ ڦڪو پيو لڳان تنھنجو قسم طالب چوي

●

تنھنجو نقش قدم منھنجي سَو سجدئان سرسو
عيب پسي پانھنجا ٿو اچيم شاھ شرم!
تون تہ ڪرين ٿو طلب مان پنھنجو قرب ڪرم
مونکي تہ منھنجي حال جو ماري ويئو مرم
طالب مولا ٿئو ڪٿي ۽ ڪٿي تون صنم!
تنھنجي سر جو قسم رکھہ بہ ڪُڙيَ جِي جِي ٿيان

●

عيبن وارو آھيان لوڪان يار لڪاءِ!
گوڏو گوڏي سان گَڏي لالڻ ڪين لڄاءِ
طالب مولا ڪي متا يل سڪ ۾ خوب ستاءِ
پر قسم اٿئي قادر جو سڄڻ سچ سڻاءِ
ڀڳڙ ھي تہ ٻڌاءِ قرب ڪني سان ڪئن ڪيئي!

●

جڏھن گھران گھرائيي نياپو ڪري نينھنَ
تہ مون ڏي محب موڪليئي شوق بنائي شينھنَ

طالب مولا کي ڏني دردن پــريــن پينهن
اکن تڏهن مينهن وڏڦــــڙا وسـائـيـا

٢١ ذيقعده ١٣٨٧هـ
٢١-٢-١٩٦٨ع
چام صاحب

●

پهريون ئي پيغام محب جڏهن تو موڪليو
ڏنم ته مون کان ئي وڌو نرمل تنهنجو نام
تون خاصن ۾ خاص ٿئين آئون عامن ۾ پڻ عام
ويهي سوچيم سهڻا پنهنجو محب مقام
هلندو ڪٿي حضور ۾ نِڪمو هي ناڪام!
دل ۾ چيم ته ڪٿي ڪندس قــريبُ تــي ڪــلام!
جي سڄڻ ڪيو سلام ته **طالب مولا** ڪٿي ڪبو!

٢٢ ذيقعده ١٣٨٧هـ
٢٢-٢-١٩٦٨ع
سرورآباد

●

هردم هراسيل آهيان ڏسي پنهنجي حيثيت
قربائتا ڪري وڏيئي مون ادنيٰ سان الفت
سيئين پرئين تون سرسو مـنـجهه فـائـق فضيلت
مون ۾ ته ڪا ئي ڪانه آهه خــاصــي ڪــا خصلت
مون ۾ او منهنجا مٺا! عـيـب اتـئـي الـبـت
اجا ته آهي تو سندي مــون ســان مروّت
پر منهنجي مداين کي ڏسي جي نرمل ٿيئي نفرت
۽ **طالب مولا** کان پرين جي مٺي وئين محبّت

تہ ان لئي تي ويندي تڏهن قائم قيامت
پو ڪيڏهن ويندس ڪٿن ڪندس جو فنا ڪندي فرقت
شل چڱي هجي قسمت نہ تہ ڪنهنجو ٿيندس ڪين ڪي
٢٧ ذيقعده ١٣٨٧هہ
٢٧-٢-١٩٦٨ع
ڪراچي

●

چڙ نہ ڪرين تہ چئي ڏيان معاف بہ ڪج منٺار!
دلبر ۾ درياء جا عجيب آهن آر
پور پين تہ رات ۾ هو وڃو وسائن پار
پٺ ورائي جي ويا تہ وري ڪن نہ نهار
ترس نہ پوين تر جو نہ وٺن خبر چار
سال لڳيو ئي ٿا وڃن جي موٽن ڪٿي ٻيهار
ڪهڙا آهن دلربا عُمرن تي اتبار!
تيتر قيامت ڪان وڏا آهن انتظار
ماريو ڇڏين ٿا من کي وڏا هي ويچار
جي ڏکي ڪيئي ڏار تہ طالب مولا ڪٿن ڪندو!
٢٠ صفر ١٣٨٨هہ
١٩-٥-١٩٦٨ع
اسلام آباد

●

[٢٨]

جنهن کي چئجي ڪاند

جنهن کي چئجي ڪاند سو ڪميڻو ڪئن ٿئي!
هُو هميشه هڪڙيَ جو وجي نہ ڪي وڙواند
طالب چوي، چِڪ ۾ پوي نہ ان جو پاند
هو ڏندين آهي ڏاند محتاج نہ ڪنهن مِهريَ جو

٢٩_٨_١٩٦١ع
ڪراچي

●

جنهن کي چئجي ڪاند تو ان جو اعليٰ شانُ
هو جنهن جو ٿيو جڏهين نہ ٿئي نہ ٻيَ مهمانُ
هو ڏئيس طعنو تک مان جڻ لڳس ڪُڪِ جو ڪانُ
قربائتي جي قهر کان شل الله ڏي امانُ!
سچ تو صديقي چوي جوڏو هُو جوانُ
جئن سوگ رکي تو سانُ تئن وري ويجهو نہ اچي

٢٩_٨_١٩٦١ع
ڪراچي

●

جنهن کي سڏبو ٻاند تنهن سان ليکا کهڙا!
طالب چوي تنهن کان وڃو متان وڙواند
جنهن سان پختو پاند عمر تائين اٽڪيو

٢٩_٨_١٩٦١ع
ڪراچي

●

Scanned with CamScanner

جن ڪن پانيو ڪاند ڪي رڳو ڪري راند
تن منهن ڪنيو نہ معرڪين وييون ٿي وڙواند
هو اڇو اجرو ئي رهيو هِنِ پيئي چڪ پلاند
غفلت ۾ نہ غرق ٿيو وقت نہ ڏي ويساند
طالب چوي طلب ۾ هُنَ سان ٿيو هيڪاند
خاوند سندي خاند وِلهيون ٿي نہ وڃائيو

٢٩-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

جن ڪن پانيو ڪاند ڪي رڳي راند ڪري
ڪاند انهن جو ڪين ٿيو ڪا جيئي يا مري
ڪلفت ساڻ ڪڏهين وَلِهو ڪونہ وري
جا هَلي سندس حضور ۾ اکيين وکون پري
سا ڪامڻ ڪاند گهري جا ڪيڏهن نهاري ڪين ڪي

٢٩-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

ڪاندن گهٽو ڪم ڪامڻ ڪم ئي هڪڙو
هو پلپل گهرن پيار ٿا جو وڃائين وهم
هي هردم پري حاضري ڏيئي هڏ ۽ چم
پر هٽي نہ هرگز هوءَ ڪڏهن دعوا وارو دم
پو بلڪل ٿي باهم مُنڌَ، مٽيندو ڪين ڪي

٢٩-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

Scanned with CamScanner

ڪاند تہ ڪرڙا تا تين ڪاند نہ پانيو راند
جنين جي پلاند اوهين اچي پيئيون
٢٩-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

ڪڏهين ڪميٽي ڪاند نہ ڪئي پانهنجي
هزار پيرا هوءَ ٿئي بيٺي جي ٽيٽي
ڪاند انهي جي پاند سان هلــي جــا هيــٺي
سا ئي سگيٽي ڪاند ڪندو قرب سان
٢٩-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

ڪڏهين ڪميٽيون ڪاند نہ ڪيون پانهنجون
حاصل حق انهن کي جي هلن ٽي هيٺيون
سرت رکي جن سِڪ جي ٽيون سيئي سگيٽيون
بيون بيٺيون ۽ ٽيٽيون ٽيون، تہ بہ ٽيندن ڪين کي
٢٩-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

سي ڪاند نہ ڪري پانهنجون جي ٽيون حَقَ پچن
تن جايون ورتيون جيَ ۾ جي رکيو سيل رهن
سي ئي جِيَريون جڳ ۾ جي محبّت منجھ مرن
جي بين جي بُڌن سي پنهنجن پرايونۡ ڪيون
٢٩-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

Scanned with CamScanner

ٻسي وَرُ وٽي پاڪرَين جي ڳاٽَ ڏين ڳارا
هنج حاصل تن کي ۽ وَرُ ڏئينِ وارا
ڪاند ڏسي ٿو قرب کي نہ اچا نہ ڪارا
سدا رکينِ سيني سان پون جي پارا
سِيُ لڳي نہ سهاڳڻيين توڙي سخت سيارا
قرب سان قريشي چوي ڪن پِلي پلارا
سچڻ سُوگارا تين قربائتن ڪِنِن جا

٣١-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

ڪاند نہ ڏسي زال ماکي نہ ڏسي وڻ
هُوَءَ بہ ڪري آرُ ٿي ۽ ڪاند بہ ڳِٽي ڳڻ
پلو برابر ٻڻُ پر سلڇڻيون ئي سهاڳڻيون

٣١-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

اُهي قبول ڪاند وٽ جي قربائتيون ڪِنيون
هو مِهرَ گهري مِهرَ جي نہ تہ ڪري چوريون چنيون
اهي وٽي آغوش ۾ جيڪي پيچَ پنيون
مِنيون ڏين منن تي جي ڏاءِ سندس ڏنيون
هُنَ ڏهہ ڏهہ پيرا ڏنيون وٽيون تن وصال جون

٣١-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

وَنيون سي وصال جون ونن تيو وَنيون
جي ور ور ڏيو ور سان بيٺيون آهن پِنيون
ونيون ۽ پنيون کاند وسارن کين کي
٣١-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

ڪيئي پائن پاڻ کي چوڙيون ۽ چُنيون
وَرُ انهن کي ويجهڙو جي لاکس روز رُئيون
بي وَڙِن جو ور نہ ٿئي هو کوڙين کن ڪُنيون
طالب مولا طلب ۾ ٿيون گُسن بي گُنيون
جن جون پيرن کا نہ پُنيون تن جون پرينءَ سي پڄائيون
٣١-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

سُهاڳ جي سيج تي سا سورمي سمهي
جا قرب منجهان کاند کي پئي پڪ وجهي
هو ڏي مِني هڪڙي نہ هيَ ڏھ ڏھ پريو ڏئي
ائئي پهر انهيَ وٽ تي هيناهين هلي
هي ٽڙيو پئي ٽڙي هو جي پائي پير اگڻ تي
١-٩-١٩٦١ع
ڪراچي

●

ڪاندُ هڪڙي ڪامڻي ڏَڻَنِ منجهان ڏٺي
اها وٽي ور کي جيڪا گَرِي گُٺي
هو ڏسي مهر مهريَ جي ۽ ڪٽي ڪونہ ڪٽي
چنل تارون طلب جون ڏيو اميريون اٽي
سائي سَرهي سرتئين ڪڏيو ڪنڌ ڪٽي

سا سورمي صديقي چوي چـــامَ تـــي چـٽـي
محبّت ڏي مٺي طالب مولا تنهن کي
١-٩-١٩٦١ع
ڪراچي

●

اَگَلي سَگَلي ٿي ٿئي جنهن ۾ گِرا گُڻَ
هو مَنگي ٿو مهر کي ڪاند نه وجهي ڪڻ
چگو چگايون ئي ڏسي پلي پلا هجن بڻ
صفتن جي صديقي چوي چوند ڪري ۽ چڻ
داناء سندي ڏڻ ڪڏهن گُسي ڪين ڪي
١-٩-١٩٦١ع
ڪراچي

●

ڪچي ڪري ڪامٽي نه دولڻ ٿو ڏِڪي
ڀڳڙ ان کي ٻي دفعي ڏَڪيو ٿو ڏِڪي
داناء پنهنجي دل ۾ طلبون ئي تَڪي
اها وَنْهون وڏيڪ ٿئي جنهن جو ڏوهه ڏڪي
جا ڪريو بڪ بڪي سا ڪڍيو چڏي قريشي چوي
١-٩-١٩٦١ع
ڪراچي

●

جيڪا ڪامڻ ڪاند کي هڙ هر ڏي هُڏي
سوين ڪري سينگار سا گُل ٿي اچي گُڏي
طالب مولا تنهن جي پيرڙي ئـــي پُــڏي
ٿڏي ڪاند ٿُڏي سا سدا صديقي چوي
١-٩-١٩٦١ع
ڪراچي

۞●۞

[٢٩]

سو نہ چئبو کاند

جيڪو ڪميٽو ٿئي سو نہ چئبو ڪاند
اهو وَرُ واهيات ٿيو پاڪ نہ جنهن جو پاند
سو ڏُهٽو آهي ڏاند سچ ٿو صديقي چوي

●

جيڪو ڪميٽو ٿئي سو وَلهو نڪي وَرُ
جنهن جو منهن مَديَ ڏي ۽ بيحد آهي پر
سو مٿي نہ ڪندو مورهئون ڪڌهين پنهنجو ڪر
هنڌ هنڌ جنهن جو گهر سو ڪاند نہ قريشي چوي

●

ڪاندن وڏا پاند جن وٽ سُڪيون سورميون
جن جا چارئي پَلوَ چڪ ۾ سي نہ چئبا ڪاند
وجن جي وڙواند اهي ڪميٽا قريشي چوي

●

ور انهي ڪي سڏبو جو ورَ ڏيو ڪري ورَ
جو ور ور چوي ونهونءَ ڪي ۽ وريو ڏئي ور
جنهن ڪنيا وچڻ لئي ور سو ڪاند نہ قريشي چوي!

●

ور سڏائڻ سولو پر ڏکيو ڏيڻ ور
ڪوڙو چئبو ڪاند سو جو وجهي وڏو ور
سو ئي سڏبو ولهو جو وجي ڪري ور ور
جنهن جو وِنگو ناهي ور سو سچو صديقي چوي

●

ورَ اُهي ئي ور ٿيا جيڪي حق رکن
ڪري ور وَنهُنِ تي پلپل پيار ڏين
وٺيو وريو وٺن ونهون هر هر پاڪرين

●

جي وَرَ ڪٽيو وڃن اهي نه چئبا ور
جن ۾ وڏا ور سي ڪوڙا قريشي چوي

١-٩-١٩٦١ع
ڪراچي

جيجي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

[۳۰]

سانَ سدائين سهڻا

چريا هيئن چون تہ سانَ نہ سوگون ڪن
جي سانن سوگون ڇڏيون تہ سانَ ڪيئن سڏجن!
اچو هر ڪنهن ويل ۾ ولر منجهہ وهن
هرهر هرڪنهن ئي منجهان پنهنجو سڳند سُنگهن
هو ويهي وٿاڻن ۾ سيڪي ٿا سمجهن
طالب مولا مستيَ جي مَڻ متي ۾ اٿن
پيو سانُ اچي ڪو ٻاهران تہ صفا ڪين سهن
متو ڏيو مرن يا جهوريو ڪڍنس جُوءِ مان

●

سانن ڪي ساجاه جا متي ۾ ڪئين مَڻَ
هردم هنن اڳيان ڏَڻَن سندا ڏَڻَ
هڪ هڪ توڏيءَ، جي اٿن تانگهہ، طلب ۾ تَڻَ
طالب مولا تن ڪيِ ڳجهي اندر ۾ ڳَڻَ
وٿاڻن جا وَڻَ ڪنهن وسارن ڪين ڪي

●

سانَ سڃاڻن پنهنجون پري نہ ڪي پهرن
وڃي ٻي وٿاڻَ تي ڪنهن ڪين وهن
جهاڳي پنهنجي جوءِ ڪي سُمُنَ تي سهڙن
اڳيان ڪري انهن کي پٺ ۾ سندن پُرن

Scanned with CamScanner

هجي مهاڙ مڙن ۾ ته به پنهنجن کين پچن
سائو ساڻو کن ٿا سدائين سين
ڏاران ڏرارن **طالب** کنهن جا کين ٿيا

●

سوگ نه کن پيا ساه پريا سانَ ئي سوگارا
جي وڃي ڪا وڙواند تي هٽن ڦِريو ڦونگهارا
واريو اَٽِين ولر ۾ پِريو پٽارا
باس نه وٽِين بَدِ جي پچن ٽاڙهيون ڏيو ٽارا
گِهڙيو پون گهور ڏيو سائُوءَ سويارا
جهڙا لهوارا تهڙا اوپارا
طالب چوي تن جا متا موچارا
ميا متارا جالين پنهنجي جُوءِ ۾

●

سانَن سائي آهه جا کنهن نه پاري پَر
بلڪل پٽارن جي کڏهن نه ڇڏين پَر
جتي ڪُٽِڪا ڪُندِن جا اتي وريو کن وَر
وهن کين کَپرِ جهاڳيو اڃن اجهاڳ کي

●

سانَ سدائين سهٽا چگا چوکا، چالَ
وڃن نه پي کنهن جُوءِ تي سالن سندا سالَ
رکن سدائين روح ۾ محبّت پنهنجيَ مالَ
جهنگ چرن ٽا جالَ پر وڃن پي نه وٽاڻ تي

●

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

جيڏي ساچاه سانن کي تيڏي جي ماڻهن
تہ جنگ جهيڙو نہ ٿئي واٽان کين وڃن
ويهي پنهنجي وڳر ۾ سدا سک سمهن
ولر واريو پانهنجا سدا ساوڻ کن
سدائين **صديقي** چوي موجن منجھ مچن
هميشه هجن سيئين پرئين سنرا

●

سانُ نہ سهي ويڻ کاڻ نہ کڏي کنهن جي
سختي سهي کانہ کا محبّت سان ٿئي ميڻ
تہ بہ سچاٽيءَ ماءُ ۾ پيڻ مچي جڏهن مست ٿئي

●

سانن جهل نہ پَلَ چرن پلي چاه مانِ
کن ٽا اهي قرب ۾ سُڪي، سائِي کَلِ
وهن جنهن وٽاڻ تي تہ پريو کن سي پَل
جن ۾ هوندي الَ سي ورائيندو واٽ تان

●

سوگون سانَ نہ کن تہ وڙَ ئي وڃن وچائجي
حضورن ۾ هزارين هوند اڇي الون پون
وڙن وَجَهَن واريون مهرگو کين ملن
ڦنديون ڦرن ڦرن تي ڏُکيون کونہ ڏِکن
کِڙي وڃن کُڙک تي پِلون کين پِڇن
ڏڌ، مکڻ ۽ کير مان بـرکتون پِڇن
پينگ ٿئي پاڻن تي کُنديون نہ کُٽِکن

پاڳيا ٺلهيون پاڻ تي ويٺا وايون ڪن
جي ڪن ٿا مست مهيَ سان تن ڪي ٻکون پَچن
سچ ٿو صديقي چوي ٻلاريون نہ ٻُرن
طالب مولا تڏهين ڳِرڪيون نہ ڪُڙڪن
سانير ڪين سڄن بنيَاد ئي وڃن بدلجي
٢٩_٨_١٩٦١ع
ڪراچي

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

[۳۱]

عورت ڏِنگي پاسري

عورت ڏنگي پاسري — سِڌي ڪين ٿئي
زور ڏجيس ڏرڙو — نہ ڀَڄي نيٺ پئي
مرد بہ آهي تيغ جيئن — جيڪو زور ڏئي
تہ ڀڄي ڀِھَڙ ٿئي — طالب مولا تنھن جو

●

عورت ڏنگي پاسري — سيئي ايئن چون
پر مرد بہ آهن تيغ جئن — جي سڌا ڪين ٿين
هو ڀڄن تہ ٽلهيون ٿي پڄن — هي ڀڄن تہ ٻيا بہ ڦِٽن
هو ڳنڍجن تہ ڳنڍ ٿئي — هي ٿهن تہ خوب ٿهن
هُنِ کي فقط هٿَ سان — ڀنيون ڀٽيون ڀڏجن
هِنِ کي ڏين آتشون — تڏهين ٿا مڙن
هو سڄيون ٽيڙ ڪان پوءِ پڻ — ڪمزور ئي رهن
هي ٿهي وڃن تہ ٽاٽ سان — صدا صفون ڀڄن
سچ ٿو صديقي چوي — مَٿ نہ ڪو مردن
چڱيون سي چئجن — جي هٿ نہ ڪن هنن سان

●

وڏي وَٽ وڳر مِ — عورتون آهينِ
ويچاريون هر ويل مِ — ٽيون نندڙا نپائينِ
لوليون ڏيئي لاڏ سان — راتيون وِهائينِ
تڪليفون سڀ تن لءِ — چشمن تي چائينِ

نندڙا وڏا ڪرڻ ۾ وَره وڃائين
بديون بخشائين مائون پنهنجي مهر سان

●

ڪن جي محبّت مرد سان تہ روئي ريجهائين
سچيون ٿين صحبت ۾ تہ ناتا نڀائين
ڪن جي وفا وَرَ سان تہ پاندِ ڳچيءَ پائين
پنهنجو ڪن پريَن کي تہ وري نہ وڃائين
قربَ واري جو قلبَ سان چاڪر چوائين
جي خوديَ کي ڪائين تہ مَٽ نہ سندن ڪو ٻيو

●

اعتراف آهي انهن جو ٿيون محبّت ملهائين
ڪاهي پون ڪلفت ۾ تہ ٻيٺيون ٻُڌائين
ڪاوڙجن ڪنهن مهل جي تہ سڀ سُر سٺائين
اڇن پنهنجي پرِ تي تہ ناٿَ بہ نچائين
سچيون ٿين سِڪ ۾ تہ ڪنڌ بہ ڪپائين
مرد سندن محتاج ٿين جي ٻيهر ٻاڏائين
افسوس ٿيندو، جيڪڏهن رڳو حجتون هلائين
ڳرهاٽيون ڳنيڍڻ لاءِ جي پيار منجهان پائين
ءِ پلپل گهٽا پيار ڏئي ٿي محڪم مڃائين
تہ مست گهٽي ئي مرد تي ڳڻ سندن ڳائين
طالب مولا طلب ۾ شل قرب ڪمائين
لئون سچي لائين سدا هجن سهاڳڻيون

٣٠-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

جيجي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

[۳۲]

ڪُتو ڪُتو نہ چئو

ڪتو ڪتو نہ چئو ڪتي وڏو ڪارُ
ڏٺيَ ڏاران ڪڏهين ڪري ڪونہ قرارُ
بک ڏک ڏسي ڪين ڪي سدائين سچارُ
طالب مولا تهدليئون هميشہ هشيارُ
پهرو ڏي پرت مان جاڳڻ سان تَس جارُ
پنهنجن ساڻ پيارُ پونڪي بيگانن تي
۴-۶-۱۹۶۴ع
راولپنڊي

●

ڪتو ڪتو نہ چئو تو چاڻَ وڏي چاٺي
ڏي سدا حاضر حڪم تي متو منڊاٺي
پادر پنهنجن جا جهلي پاڻُ نہ اُت آٺي
ماڻهن وانگر مورهئون وري نہ وراٺي
جي چتو ني پوي تہ بہ ڏٺي سچاٺي
طالب مولا تنهن ڪي وينو واڪاٺي
هو تيڏاهن ئي تاٺي جيڏهن مالڪ موڪلي
۴-۶-۱۹۶۴ع
راولپنڊي

●

Scanned with CamScanner

ڪتو ڪتو نہ چئو تو چاٽي وڏي چاڻَ
بلڪل وڙهي بَڃ تي متو ڏي مانڌاڻَ
پَونڪيو بيگانن سان ڪري ڇَنبَ ۽ چاڻَ
مري مالڪ اڳيان پٽ نہ ڏي هو پاڻَ
آدمِن اُهڃاڻَ **طالب مولا** تنهن ۾
٣-٦-١٩٦٤ع
راولپنڊي

•

ڪتو ڪتو نہ چئو ڪتي وڏو ڪم
نمڪ ملهائي نياز سان ڏئي هڏ ۽ چم
هٽي ڪونہ ڏٽيَ وٽ دعوا وارو دم
طالب مولا تنهن تي ڪو ڪري ڪونہ ڪرم
تہ بہ هڪل سان هڪدم هليو اچي هيج مان
٣-٦-١٩٦٤ع
راولپنڊي

•

ڪتو ڪتو نہ چئو ڪتي وِڏي ڪار
عادتون انهي جون آدِمن آچار
ويتر وفادار سان دلبري ئي ڏار
طالب مولا تنهن کي پيار ڏئي تون پار
مري مالڪ اڳيان پٽ نہ ڏي پيڪار
گندو نہ ڏئي گار جي مالڪ هٽيس موچڙا
٣-٦-١٩٦٤ع
کوه مري

•

ڪتو ڪتو نہ چئو ڪتي ڪم وڏا
ماڻيءَ مليس ڪين ڪي تہ بہ هيجئون ڪائي هڏا
پاليل، پرايا ڪڏهين تڪي ڪين تڏا
محبّت مالڪ سان رکي لوچي ڪونہ لڏا
ڦريو ڪري ڦڏا بلڪل بيگانن سان

۴-۶-۱۹۶۴ع
ڪوه مري

•

ڪتو وڃي ڪين ڪي پري پلڪ پهر
ماڻهن وانگر مورڳو مَتي نہ ڏٽيَ در
ماني مليس ڪانہ ڪا تہ پَتي اچي پَرُ
محڪم مالڪن جو سهي ڏوٺ ڏمر
محبّت جو محتاج سو گهَري ڪونہ گهر
حڪم تي حاضر طالب چوي تهدليئون

۴-۶-۱۹۶۴ع
ڪوه مري

•

ڪتو وڃي ڪين ڪي پري پهر پلڪ
ڪيي پچي نہ ڪڏهين جي ڏٽي هٽيس ڏڪ
بلڪل بيگانن کي چنبڙيو هٽي چڪ
محبّت ئي مرڪ طالب مولا تنهن جو

۴-۶-۱۹۶۴ع
ڪوه مري

•

سالڪ هيئن چون ”تہ ڪتو ويري ڪرم جو“
جي نهارين نِرتِ مان تہ عجب رنگ ڏسن
تہ ماڻهو ماڻهن سان وڙهيو تا وڏا چڪ وجهن

ڪتا ٻه وڙهن ڪين ڪي   جيئن ٿا هو وڙهن
پٽيو ماس پاڻ ۾   ننگئون ٿا نڪرن
"اَلدُّنيا جِيْفَةٌ" تي   عمل خوب اٿن
سِلّه رُحميَ ڪي سدا   وساريو وڃن
ڪتا وڙهيو ۽ وريو   پيا گڏ هلن
هي رَسيو مٿئين مقام تي   تڪبّر ۾ ترِڪن
ظالم زبردستيون   ڪن مٿي مسڪينن
حاڪم هيڪاري ٿين   ته سچ نه ڪڏهن سنيرن
طالب مولا تن ڪي   جي چڱايون چئجن
ته ٻوڙا ٿيو ٻڌن   هيڪاري هدايتون

٥-٦-١٩٦٤ع
ڪوه مري

●

ڪُتو ماڻهو نه ٿئي   پر ماڻهو ٿئي ڪتو
اُٿي هرگز ڪين ڪي   تي غافل سنجهي ستو
طالبِ چوي طلب ۾   تي محبّتي مَتو
ته مَٽ ماڻهوءَ جو نه ٿئي   جي رنگ ۾ خوب رتو
رکي ڪوٽ اندر ۾   ته پوي ڪونه پتو
ڪائي ڏرِ ڏٺيَ ڪي   جي پوي ٿي چِتو
گوئِي ڪري گتو   ته گپ مان نڪري ڪين ڪي

٢-٨-١٩٦٤ع
اسلام آباد

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

[٣٣]

مَتو کُپَندئي مِٽيَ ۾

مهمايل! مِجاز جي لڳيئي ڪانه لغارَ
نرمل وجهئي ها نڪَ ۾ محبّت جي مهارَ
تہ هوند نہ رکين ها هيتري محبتِن ميارَ
پڙهي پروڙيئي ڪين ڪي وِيئي عمر اپارَ
دڪ پهچائيئي دلين کي بحث ڪري بيڪارَ
"لباس المومنين قُلوب الڪافرين" پڌرا سندءِ پارَ
رُلين شال رندن ۾ بڇڙو ٿين بدڪارَ
تو ڀلائين خلق خدا جي نالائق نيڪارَ
طالب چوي تڪرارَ تو ڪرين سڀ طمع تي

٢٧-٣-١٩٦١ع
هالا

●

تنهنجي سڀ طمع تي نيت آهي نادانَ
ڪرين رڳو ڪوڙ تون هلڪو ٿي حيوانَ
مومن جهڙو منهن ۾ بلڪل بي ايمانَ
اندر اونداهو اٿئي مُنجهايئي مسلمانَ
ظالم ذريَ زر تي مُڙيو اچين مروانَ
لافون هڻين لوڪ ۾ ظاهر ساڻ زبانَ
مٿو ڪپندئي مِٽيَ ۾ شر پسند شيطانَ
مولا نہ ڏيندئي مانَ ڪنڌ نہ ڪڍندين ڪڌهين

٢٨-٣-١٩٦١ع
هالا

●

مهمايل! مُنجهين پوين مَنجهه من جي مونجهاري
ڪنڌ ڪٽين ڪين ڪي مَنَهين موچاري
پوئي ڳٽ ڳچيَ ۾ وجهئي مجازي ماري
پرائيَ پچار ڪي شل وينهين وساري!
وري اچين وات تي پر ڇاٽي ڀهاري
ساري سنياري ڪو بدلو ونئي بره جو

٢٨-٣-١٩٦١ع
هالا

●

مَتو آهين مَڃ جان مهمايل! متير
پيو هٿ هلائيين پختا نه اٿئي پير
رنگ ڪريو رات جو سِجدا ڪرين سوير
تو ۾ ڍِهاڙي ڏينهن جو ڏسجن ٿا ڏهه ڦير
محبّت رکين مال جي مولا ڪان مُنهن ڦير
اهڙا ڪئين انڌير ڪرين تو ڪلتار سان

٢٨-٣-١٩٦١ع
هالا

●

ڪرين تو ڪلتار سان ٺڳين وارا ٺاهَ
آڌر سنڌءِ امام ٿيو ويئي رسولي راهَ
پاڙُ نه ڏٺئي پانهنجو پر بينو ڪرين باهه
پڇتائين هوند پاڙ لاءِ اٿئي بين جي لاءِ ٻاهه
سُڻي اچئي ساهه جي موچڙو لڳئي منهن ۾

٢٨-٣-١٩٦١ع
هالا

●

Scanned with CamScanner

چهر ۾ چڙيون/۱۹۸

کيو خدا خراب مهمايل مَيَ کي
واري وتندس وير ۾ الله سائين آب
ڏنو ٽيندو ڏيهه ۾ کڄندس نيٺ نقاب
طالب سندو تاب سهي سگهندو کين کي

۳-۵-۱۹۶۱ع
هالا

Scanned with CamScanner

[٣٤]

طالب تنوارون ڪري

آگا! ڪريان عرض تو ٻيئي هٿ ٻَڌي
وڪ وڪ تي وڌي طالب تنوارون ڪري

•

طالب تنوارون ڪري رَتَ ڦُڙا روئي
دشمن دفع تون ڪجان چيو "تَقْنَطوُا" توئي
راتو ڏينهان روح ڪي آسر اهوئي
ڪونهي ڪو ڪوئي تو ريَ مدد منهنجي

•

مولا! مددون منهنجيون هِنَ دم ڪر هزار
سر ڪي سِجدي ۾ رکي پلپل ڪيم پڪار
مهابي محمّد جي ڪا چڱي ڪر چوڏار
منهنجو مٿو مٿي ٿئي هزارن ۾ هروار
منهنجي مداين جو ستر ٿيج ستّار
طالب مولا تو اڳيان تو عرض ڪري اظهار
غافر ربّ غفّار! ڪر تون سهنج سڻايون

•

سيئي سهنج سڻائيون تون آگا ڪر عطا!
يلا ٻيو ڪو ٻُڌندو سائين سندم صدا!
پناهه ڏي تون پنهنجي عالم جا اجها

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

جيڏو آهين پاڻ تون — ڪر ايڏا وڙ وڏا
پيو ڪير ڪريم آهه — سائين تو سوا!
طالب مولا جا — مشڪل سڀ معاف ڪر

•

مشڪل سڀ معاف ڪر — تون هادي حڪمتدار!
نِڪمايون نڪري وڃن — جئن مڪڻ منجهان وار
قادر آهين ڪُلّ تي — غالبُ ربّ غفّار!
جيڪي ڏوهه فريب ڪن — سي گدودي ڪر غار
پردو تي پينار جو — تون سدائين ستّار
هلاءِ سڀ هدايت سان — پڪو، پوڙهو، ٻار
ربّ! تنهنجي رحم جو — **طالب** طلبگار
ان ڪي ڏئي آڌار — مخالف مات ڪرين

•

مخالف مات ڪري — مونکي ڪر مِٺي
توکي عرض الله! ڪيم — اها ڪَٿ ڪَٿي
لٿي ۽ پٿي — ٿئي **طالب** فاتح فضل سان

•

ڪري عرضَ اپار هي — ڪريان تـو آمين
رهبرُ رهج راهه ۾ — ربّ العـالـمـين
سازشن تي سيئين پرئين — يا ربّ پڙهه يٰسين!
مُهُتُ ڏيج مهابي — ختـم الـمرسـلـين
الاهـي آمـين! — **طالب** ڪئي طلب ۾

•

طالب ڪري طلب ۾ — رويو صدا ربّ!
مخالفن ڪي منهنجي — آڻين منجهه ادب
ختم ڪر خالق تون — چرين سندي چب

Scanned with CamScanner

ڏي هڙني کي هدايت جي   طالب چوي طلب
سهڻا ڪري سبب   چڱي وجهين چِتَ ۾

●

چڱي وجهين چِت ۾   هادي ڏين حيا
ڪجي سگهن ڪين ڪي   مونکي ڏيَج ڏيا
پنهنجا هجن پاڻ ۾   اڪثر سڀ اڙيا
موٽي لڳنِ منهن ۾   سندن سڀ گهڙيا
طالب چوي تڙيا   وري اچن واٽ تي

●

وري اچن واٽ تي   هادي سڀ هڪدم!
ڪجو ڪٽن نه ڪڏهين   پنهنجو ڪو به قدم
مدأيون ڪڍين من مان   مولا تون محڪم!
پڇتائين سڄين پرئين   ڏِين فيض ساڻ فهم
طالب چوي طلب ۾   دائم نه هٽن دم
خرابيون ختم   اڄ ئي ڪر الله تون!

●

اڄ ئي ياالله تون   آزيون سڀ اگهاءِ
مهابي مرسل جي   عرضَ هي اوناءِ
طالب سندا تاءِ   دشمن پنهنجا پاڻ ۾

١٠-٥-١٩٦١ع
امين منزل
حيدرآباد

سنڌي ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

[٣٥]

پاڻ مرادو اچ

پاڻ مرادو سڌ   تہ اوريان حال اندر جا
سهڻا، سچڻ، سپرين!   چرڪ سيئي چڏ
طالب مولا تنهنجو   عجيب! ان کي اڏ
گوڏي ساڻ تون گڏ   تہ پرت وراهيون پاڻ ۾

٢٧-٢-١٩٦٦ع
ڪراچي

●

پاڻ مرادو ٿيُ   تہ هڙئي حال ٻڌائيان
منهنجي بہ پرين پيار جا   ٻَٽَ پيارا پيُ!
طالب جو تو ساڻ ئي   قرب آهي قوّي
جاني! گڏجي جيُ   عجيب! اداسي آهيان

٢٧-٢-١٩٦٦ع
ڪراچي

●

پاڻ مرادو اچ   تہ ڪريان تو سان ڳالهڙيون
طالب مولا طلب جون   ڳالهيون ڪري ڳچ
هڪدم ههڙي حال ۾   پرين اچي پهچ!
منهنجا سهڻا! سچ   تون ئي واهَ ولهي جي

●

پاڻ مراديون ڪر   ويهي مون سان ڳالهڙيون
قربائتا! قرب جي   ڪر ولهي تي ور

Scanned with CamScanner

يا سڌ مون کي سپرين دلبر پنهنجي در!
نہ تہ هلي آءُ حبيب! تون هن گوندرئي جي گهر
تہ پاري پوري پر طالب مولا طلب جي

•

ٻڌ هنيڙي جون هزار پاڻ مراديون ڳالهڙيون
اڄ تہ سهي اڳڻ تي حبيب تون هيڪار!
ڏيندس وٺندس وِرهہ جا وهوا سڀ وهنوار
جي سچي هوندي سهڻا! تہ مڃيندس ميار
اعتراف ڪندس ان جو ڀڳڻ آئون ٻيهار!
جي حرفي ٿئين حبيب تون تہ بہ معاف ڪندس منٺار!
ڏيندئي رڳي پيار طالب مولا طلب ۾

•

ڪريون اڄ عجيب! ڪي پاڻ مراديون ڳالهڙيون
ڪن ڏئي ٻڌجان قرب جون ڪرم ساڻ قريب!
دِرد اڇي دور ڪر طالب جا طبيب!
نرمل مون نصيب جي اچين منهنجي اڱڻ تي!

•

پرين اچي تون پڇ پاڻ مراديون ڳالهڙيون!
ماٺ نہ ڪر محبوب تون ڪجهہ تہ پيارل ڪڇ!
لڪي لوڪان لڇ طالب ساڻ طلب ۾

•

ٻانهون ڪري هار ڪريون پاڻ مراديون ڳالهڙيون
ٻلا چاهي ان ۾ جي پيارا ڪجن پيار!
سڏي وٺ سڄڻ تون يا هلي آ هڪوار
محب، مٺا، منٺار! طالب مولا تنهنجو

٢٨-٢-١٩٦٦ع
ڪراچي

[٣٦]

مٺايان مٺو گهٽو

کنڊون، ماکيون، مصريون، جي ڪٽي اڇجن ڪوڙَ
مٺايون سڀ ملڪ جون پل ڪٺيون ڪجن ڪروڙَ
تہ بہ مٺ مِٺيَ جو نہ ٿِيَنِ ڪٺ وجي ڏجي ووڙَ
هو مٺو مڙني کان گهٽو هيَ جانيَ سندي جوڙَ
ڪئي **طالب مولا** توڙَ ڳولي انهي ڳالهہ جي

٢-٣-١٩٦٦ع
تاراهہ

●

مدام آهن مٺاڻَ اڻ ميا عجيب ۾
پِڪون پياريئين پرت جون پاٽان جاٽي پاڻَ
مَنهنجو منهن مٺو ڪيئين ڏئي مِٺن جا ماڻَ
ٺاهي وِيٺو وجود ۾ وِهڻ جا وٺاڻَ
طالب مولا تنهنجيِ چا ويهي ڪري واکاڻَ!
مونکي پرينءَ پٺاڻَ پينڊ پاٽا پرت جا

٢-٣-١٩٦٦ع
تاراهہ

●

گهٽئي ماٺو مٺا پر مڙنيان محب مٺو
اينهين مون نہ ڏٺو ڪو **طالب مولا** ملڪ ۾

٢-٣-١٩٦٦ع
تاراهہ

●

Scanned with CamScanner

کندان، ماکيان، مصريان منھنجو مٺو محبوب
مٺاڻن کان مٺو گھڻو **طالب** جو مطلوب
مون سان ٿيو منسوب **طالب مولا** تهدليئون
٣-٣-١٩٦٦ع
هالا

●

مٺـايـان مـٺـو گھـڻـو منھنجو محب مٺو
ڏاڍو اتـــم ڏنـــو تہ بہ نئين سج نئون تو ڏسان
٣-٤-١٩٦٦ع
نواب شاہ، تيزگام

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

[٣٧]

آهي آب حيات

ڪتي ماڪيون، مصريون ڪتي پرينِ پڪَ!
چڪئي چريائي نہ ٿئي پڻ سِڪن مٿي نہ ڪ
دارو آهي درد جو هردم سا هڪ ٽڪ
طالب مولا جي رهي جو نہ انهي ڏي چڪ!
چوان چڙهي چوٽِ تو ناهي لوڪان لڪ
ڳالهہ اها ئي لک جي حقيقت ۾ هڪ
نہ هُن جي تکي تِڪ مڙني مشروبات ڪان

•

ڪتي ماڪيون، مصريون ڪتي شهد شڪر!
مَڏ ڪي ناهہ مجال ڪا جو ڪلهو هٽي ڪنهن پر
مٿ مورهئون نہ ٿين مشروبات مگر
ڏني لِبَ لبن جي عجيبين اگر
طالب مولا تر هرهر ڪبو حلق ڪي

•

طالب مولا هن ۾ نہ شڪَ، گمانَ، دليلَ
هوءَ جڙي هُن جهان ۾ هِن جي هِت سبيلِ
هوءَ هُتي ملي تہ بہ ڪنهينِ ڪنهن ڪي ڪا قليل
ڪتي سلسبيل ڪتي پڪ پرينِ جي!

•

لائق لِبَ لبن جي نِسُ پِسُ نجابت
طالب مولا تنهن ۾ نــاهــي نــجــاســت
سراسر سعادت آهي پڪ پرينِ جي

●

ڪٿي اچن اٺ ميون چاشنيون مان چينَ
مورهئون ماڪيون، مصريون ۽ اچي انگبين
پي مڙئي ملڪ جون شيون سڀ شيرين
ناهي پلي ٿاهه سان مــشــروبــات مــشــيــن
هيَ طالب مولا پي ڏسن جي ميخانن مڪين
تہ وسري وڃي واهه جا مورهئون مئي مشڪين
بيشڪ بي قرين آهي لِبَ لبن جي

●

ڪٿي لِب لبن جي ڪٿي شاخ نبات!
شرم شوذارا ڪري ۽ مڙئي مشروبات
طالب مولا ٿيا اچي جت معالج سڀ مات
اتي پڪ پرينِ جي ڪري ڏاتر ڏني ڏات
اصلي آب حيات آهي لِبَ لبن جي

●

ڪٿي لِبَ لبن جي ڪٿي عرق گلاب!
جئن جئن پيچي پيار مان تئن نشا ڪري ناياب
طالب مولا تنهن جو آهي حد نہ حساب
ڪٿي لَبن لُعاب ڪٿي شيشا شراب جا!

●

Scanned with CamScanner

جڏهن ياقوتن کجھ به کيو کينکي
طالب مولا تڏهين تي ماريو مايوسِن
پر اتي لِب لبن اچي پيڙا پار ڪئا

●

هليو نه زور ذَهبُ جو مهل نه ڪئي موتِن
اوج نه ڏني جڏهين جواهرات جڏن
کجھ به کيو کينکي خالص خميرن
جتي بلڪل بس ڪئي دائم دوائن
طالب مولا جو اچي پهتي پڪ پرين
نه هٽي وجي هند کيو سوهارن سُرڪِن
ڪٿي لِبَ لبن ڪٿي جواهر مُهرا!
٢٤-٨-١٩٦٨ع
٢٤ جمادي الثاني ١٣٨٨ه
هالا

●

هڙان وڙان اچي کيا وس وڏا ويچن
سُتِن سور وڏائيا فرق نه کيا ڦَڪِن
پُڙن نيو پوئتي هيٺو کيو حَبن
آئَي ڏاهن ڪئين ڏنا شيشا شربتن
تڪليفون طلب جون پيٽيون کيون پُڪِن
لاٿا درد نه دل جا حاذق حڪيمن
معجونن مان ڪين ٿيو اثر نه ڪئو عرقن
جَوارش جڏو کيو ڪم نه ڏنو ڪُشتن
کجھ نه ماءُاللحم ڪئو لوڏيو لَعُوقن

ويتر سوز نوان تيا دور نہ ڪئا دارن،
هئي بيماري برهہ جي سا سنوان چا سمجهن!
اتي ڏٺين ڪجهہ نہ ڪئو تڪڙن تشخيص
وينا هارائي وير ۾ تہ بہ ترس نہ طبيبن
اتي انهي حال ۾ سنياليو سڄڻن
ڪو جو پور اچي پيو هڪدم حبيبن
پهتا پُري پلڪ ۾ ڪئا قرب قريبن
اچي پاڻ پريم مان پياري پِڪ پرين
طالب مولا تي شفا انهي ئي پيرن
ڪئي لعاب لَبن ڪئي حيلا حڪيم جا!

●

مَد مرڳو وڪجي هر دم متي هَٿَ
پيالو اچا پري هجي تہ چوهئون اچي جَتَ
اُن جي پيتي پاڻ ٿئي ڏادي ڏاڙهيَ پَٽَ
طالب مولا تي وجهي وِسڪي وڏا وَٽَ
اچو چڙهن اکن تي تہ لهن ڪين لَٽَ
ڪئي مي جا مَٽَ ڪئي پِڪ پرين جي!

●

ڪئي پِڪ پرين جي ڪئي مئي جا ماٽَ!
انهي سرڪي واسطي ليلائن تا لاٽَ
چکي جن هيَ چاٽ سي **طالب** راحت رسيا
۲۵-۸-۱۹۶۸ع
۳۰ جمادي الثاني ۱۳۸۸هہ
هالا

●

جا ڪٿي نہ ملي ڪڏهين سا ڏني نيت نجيب
آخر اچي عجيب ٺٺا طالب مولا طبيب
ڪٿي لِب لبيب ڪٿي مُفرحون ملڪ جون!

٣٠-٨-١٩٦٨ع
٥ جمادي الثاني ١٣٨٨ھ
هالا

ڪٿ طبيبن تدبير ڪٿي عطا عجيب جي!
ڪٿي لِب لبن جي ڪٿي لُبُوب ڪبير!
طالب مولا محبُ جِي قربَ ڪري ڪثير
نہ ڪٿي ٺٺا اڪسير ڪٿي پڪَ پرين جي!

٤-٩-١٩٦٨ع
٨ جمادي الثاني ١٣٨٨ھ
حيدرآباد

چنڊا ڦيٽا ڪئين ڪيا پيرن، فقيرن
ڏاڳن ڏونڊاڙي چڏيو تايو تعويذن
ڏاڍو ڏينهاڙي ڏنو پيٽو ٻرُ ٻُڪِن
سڀ سَچيقن مان نہ ٿي لوڙهيو لبوبن
طالب مولا توهہ ڪئي ترنہ تِرياقَن
بيٺا چاڪ چڪائيا مرڳو مَرهمن
وِڏيِ لِب لبيب جو منجھ مڙني مُرّڪبن
مورهئون ڪِان مرضن شافع شفا پو ڏني

٩-٩-١٩٦٨ع
١٥ جمادي الثاني ١٣٨٨ھ
ڪراچي

ڪرين تو قرب ۾ لالڻ ڇا ڪان لِڪ!
پنهنجو بنائي پيار مان ڇو تو پرين ڇرڪ!
شايد تو وٽ ناهه سا چاتيَ واري چڪ
طالب مولا سان نه ڪر دم دم دلبر ڏِڪ
لائي لِب لبن سان سرڪي پياري سڪ
جانب يار! جيار تون حقيقت ٿئي هڪ
علاج اٿيئي منهنجو حبيب! هي هڪ ٽڪ
جاني! جياري ڇڏيين جي طلبئون ڏيين تڪ
پرين پيارين پڪ ته وري جاني جي پوان!

١٠-٩-١٩٦٨ع

١٦ جمادي الثاني ١٣٨٨ھ

حيدرآباد

Scanned with CamScanner

[٣٨]

ويل وقت نہ آهيان

جي ٻائين جيئرو هجان تہ ڪِ پريمي پيار
انهي آب حيات مان ڏاتارا! ڪي ڏيار
طالب مولا ڪي منا ماري، ماري نہ مارا!
ڪٺي نظرون ناز سان جاني! پاڻ جيار
ٻهريان وعدا پار ويل وقت نہ آهيان

١٥-٩-١٩٦٨ع
٢١ جمادي الثاني ١٣٨٨ھ
هالا

●

جي ٻائين جيئرو هجان تہ اچي ٻاڪر پاءِ
جڏي منهنجي جسم کي پنهنجي لِڳين لاءِ
سالن ڪانپوءِ سپرين پنهنجا پير چماءِ!
سهڻا **صديقي** کي بيخود اچي بناءِ!
پنهنجو سڳند سنگهاءِ ويل وقت نہ آهيان

●

جي ٻائين جيئرو هجان تہ مون لئي ٿيج مجڏ
تون قوّي آهين قرب ۾ منهنجو هيٺو ٿئي هڏ هڏ
سهڻا! صديقيَ کي گهرائي وهارج .گڏ
سڏ ۾ ڏيندس سڏ ويل وقت نہ آهيان

●

Scanned with CamScanner

جي ڀائين جيئرو هجان ته هڪل ۾ رس هاڻ
طالبِ مولا جي پرين کر ڪا وٽِ وراڻ!
منٺڙا! مون کي ماڻ ويل وقت نه آهيان

●

جي ڀائين جيئرو هجان ته ساڻي تي سان سڏ
پرتي اٿئي پيار جي لالڻ سائين لڏ!
اکيون پوريو اچ تون اڳيان کوه نه کڏ
شل آڏيَ اچئي نه اڏ ويل وقت نه آهيان

●

جي ڀائين جيئرو هجان ته محبّت ۾ تي مڳُ
اونهين پيار وري به کر جئن عجيب! ڪيئي اڳُ
طالب مولا وٽ پرين! پرچي ڏي کو پڳُ
ورچون ڏي وصال جون ته درد به ونن دڳُ
اَچي لڳين لڳُ ويل وقت نه آهيان

●

جي ڀائين جيئرو هجان ته هلي آءُ حبيب!
لائي لڳ لڳن سان منيون ڏينم مجيب!
سهڻا صديقيَ جا لائق يَار لبيب!
منهنجا ٿِيءُ نصيب ويل وقت نه آهيان

●

جي ڀائين جيئرو هجان ته گڏجي پيالا پيُ
مون کي به جوڙي جيارجان ۽ تون پڻ جانب جيُ!
سينو سيني تي رکي سچڻ لاهِ کو سيُ
سچ تو صديقي چوي ٿوپ ٿڪي جو ٿيُ
کر کو قرب قوّيُ ويل وقت نه آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان ته قربَ اچي ڪي ڪر
نوازڻ جا نجيب تون پير پيارا پِر!
محبّت واريون منزلون سپيئي ڪر سِر!
راتِن جي رهاڻ جي ويتر ڪجئين ور
آهن تو لِءِ اکيون طالب سنديون تر
سهڻا! صديقيَ ڪي نوري تون نظر!
گهرائي وٺ گهر ويل وقت نه آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان ته ٻَري لاءِ ڳلِ
ويهي وري وصال جون رمزون سيئي رل
ڪٽي چاڙهج چاهه مان وري گهورن گهِل
سينو سيني تي رکي جذباتن ڪَي جهل
جن وِهڻ وِهُ ڪري ڏنو تن پورن ڪي پڙ پل
سچي ڳالهِ تون سل ويل وقت نه آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان ته دل جا ڌوئج داغَ
اچي پيارج عشق مان اڻ ميا اَياغِ
بيئا ڪري بهار اچ برهه وارا باغِ
تو زوريَ مُنجان زاغ ويل وقت نه آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان تي حامي منجهه هڪل
نه ته مون کي گهرڻ محب تون جي هجيئي جانب جهل!
مون ڪان ته نه تي تئي پرين! پُورن سندي پِل
تو ۾ منڙا محب! ڪا اصلي ڪانهي اَل

ته منهنجا به ناهن ملڪ ۾ — بلڪل ڪي بدل
اچي اوڳاڙ عشق جي — ڏولڻ! مون ڪان ڏل
سهڻا صديقي چوي — عاجز لاءِ امل!
منهن جا محب مثل — ويل وقت نه آهيان

●

جي يائين جيئرو هجان — ته تار مڙيئي ٿَپ
طالب مولا ڪان ڪبا — ڪهڙا ڏاءَ ۾ ڏپ!
بِرڄ ڪيڏون برهه جي — لائو! ڪر لَهپ
ڀڳڻ! ڀاونگير جَي — هُجنِي ڪتڻ جا ڪَپ
ڏي ڪا شوق شراب مان — لالڻ ساقي لَپ!
چِتا آهن چَپ — ويل وقت نه آهيان

●

جي يائين جيئرو هجان — اچي اولا لاهه
ليڪا سڀ لڪڻ جا — ڏج نه، ڏولڻ ڏاهه!
قرب مان قريشيَ ڏي — قربدار تون ڪاهه
اڄ ته سهي عجيب تون — پو سينو ڀلي ساهه
وِسائين نٿو وجود مان — برهه واري باهه
سوين هجنئي شابسون — اِينهين ڪبو آهه!
چاهئون وري چاهه — ويل وقت نه آهيان

●

جي يائين جيئرو هجان — ته محب اڄ مون وٽ!
عجيب! عزّت تنهنجي — نه گوهر ٿيندي گهٽ!
ڪٿي سيني لاءِ تون — جي پيل آهيان پٽ
تارون طلبن واريون — قربدار نه ڪٽ!

Scanned with CamScanner

نرمل! نوحاڻيءَ لاءِ سانگا ڪٽي سٽ
منهن نہ مٺا! مٽ ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان تہ وائي ڪر وصال
پهريين ڏينهن پرين مٺا! جا ڏنم جوت جمال
تہ ڪڏهن چڏيو ڪونہ ڪو تنهنجي خاص خيال
سچ پچ صديقي چوي ماريو هن ملال
جو پچي پرين پري ٿيين قربدار ڪُلال!
هاڻي تہ پچ حال ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان تہ پيارا! لھ پرگهور
حبيب! اچي هتاءِ ڪا قلب واري ڪور
ڏي ڪا وٺ وصال جي تہ جهڪِي ٿئي جهور
نرمل! نوحاڻيَ جي لهن هنيين جا هور
موٽي اچ تون مورا! ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان تہ عجيب هلي اچ!
محبّت ڏنَي ڏينهڙا گڻ تہ تيا ڳچ
مري نہ وڃان محب مان پلڪن منجهہ پهچ!
نرمل نوحاڻيَ سان محبّت اندر مچ
سچڻ سائين سچ! ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان تہ مُهر خموشي هڻ
تہ ٻاهر ٻاقِ ئي نہ ڪدان جَيرين پوان نہ چڻ

ڏکي دلبر! دور ڪر دردن وارو ڏڻ
اجا سلو سِڪ جو سائو آهي سڻ
ڏينس پاڻي پيار جو تہ وڌي ٿئي وڻ
ميوا جهلي محبّت جا سي ڪاءُ اچي، پيا ڪڻ
عجيب! کپئي اچڻ ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان هلي اچ هاڻي
زوراور! زبان ڪي پرين ڏي پاڻي!
توکي معلوم منهنجي عجيب! آکاڻي
پري نہ ڪر پاڻ کان جاڻي سڃاڻي
طالب مولا جا مٺا! تو جاڻ سيئي جاڻي
اهو آهي چا يلا اج ۾ صبحاڻي!
ويـل نہ وهـاڻي ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان تہ هاڻي ڏيج نہ ڏُڄ
پياري پڪ پيار جي پرين! ڪرائج پڄ
حبيب! هاڻي هجر ۾ ماري ڪجئين نہ مڄ
توري مٺا! من سان بلڪل آهي پُڄ
سچڻ! **صديقي** تو سوا رڳي پانيئي رڄ
اچي اجهائج اُڄ ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان بلڪل ڪينڪي پُڄ
حبيب! اچي هڪ ٿي منهنجي حال ۾ هُڄ
تہ ولوڙي ڪيئن ورهہ تو احوال جرئي اُڄ!

طالبُ مولا، تون ٿئي — ڏيون ڪڙاين ڪَڄُ
رَلجِي ڪر ڪو رَڄُ — ويل وقت نہ آهيان

•

جي پائين جيئرو هجان — تہ رڙهي اچي رس
حقيقت هن حال جي — پرين پيارا پس!
ڪندين اڄ احسان هي — تہ جڳ بہ چوندئي جس
قريشيَ سان قرب ۾ — ڪر رهاڻ ۽ رس
سڪ ۾ **صديقيَ** سان — صحبت ڪڄ سرس
ڪٽي ڪانءَ ڪس — ويل وقت نہ آهيان

•

جي پائين جيئرو هجان — تہ رُسڻا لاءِ ڪو رنگُ
وري اچي وجود ڪي — ٻيٺو پاءِ تون ٻنگُ
تہ ڇڏي شهرت شهر جي — جهونجهي لهون جهنگُ
طالب مولائي ۽ تون — وري وجهون ونگُ
تار اچي انگ انگ — ويل وقت نہ آهيان

•

جي پائين جيئرو هجان — تہ هاٽي ڪيڏ نہ ڪنڌُ
پرين! اچي پيار تون — وري محبّت منڌُ
نہ تہ مونکي گهر گهراءِ تون — جي پڇئي نٿو پنڌُ
مون وٽ تہ آهي مورڳو — عشق وارو انڌُ
سڪ ۾ **صديقيَ** جو — سِڪي تو سنڌ سنڌُ
هي ئي اٿئي هنڌُ — ويل وقت نہ آهيان

•

جي پائين جيئرو هجان — تہ لاهہ برهہ جا بندَ
نوري اچي نواز تون — عجيب آسروندَ!

Scanned with CamScanner

پيارج لِب لبن جي — ڪيڏهن ڪبا قندَ!
اچي قوّت قلب کي — سنگهاءِ اچي بسگندَ
نڌو اچين نجيب تون — ڇو ڦير ڪيئي ۾ ڦندَ!
حيرت ڪان هن ڳالهه جي — ٿم ڏندن مٿي ڏندَ
صديقي تنهنجي سڪ ۾ — تو سڙي جئڻ سپندَ
رس رڙهي سڀ رندَ — ويل وقت نہ آهيان

•

جي پائين جيئرو هجان — تہ اچي اگڻِ اڏ
ڇڏ هي رُسڻ روز جا — ڪٽي وجهين ڪڏ
طالب مولا سان وري — گوڏو پنهنجو اگڏ
قسم قادر جو اٿئي — ڇرڪ سپيئي ڇڏ
سهڻا! ڪٽي سڏ — ويل وقت نہ آهيان

•

جي پائين جيئرو هجان — تہ ڇڏ تون ڏاءُ ۾ ڏپ
هلي اچ تون هيج مان — ٿپ تي ڏيئي ٿپُ
طالبُ مولا آهيان — سڄڻ! ناهيان سَپُ
هجئي منهنجو ڪپُ — تہ ويل وقت نہ آهيان

١٦-٩-١٩٦٨ع
٢٢جمادي الثاني ١٣٨٨هہ
هالا

•

جي پائين جيئرو هجان — تہ صحبت مان ڏي ساءَ
هليو اچ حبيب! تون — ڪبا نہ ڪي ڏَپ ڏاءَ
وري ڪي وصال جا — وار ورهِ ۾ واءَ
کهڙا ڪبا قرب ۾ — پلا رک رڪاءَ!

طالب مولا مان ٻه وٽ ڪَي ته سڄڻ تون ساءَ!
هلي آءُ ”هُماءَ!“ ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته سڄڻ! ٿي نه سخت
نوري! نوحاڻيَ کي ڏي طلبن وارو تخت
ٿي هاڻ ٻه منهنجو بخت ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ٿي نماڻيَ نصيبُ
اڳ ۾ ئي تون آهيين لائق ۽ لبيبُ
طالب مولا لاءِ ٿي طلبن منجهه طبيبُ
جيڪر ٿيين قريبُ ته ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته قلب مان ڪڍ ڪچ
هيٺي وٽ حبيب تون پاڻهي پُري اچ
ويهي ڪريون قرب جون دلبر ڳالهيون ڳچ!
صديقي چوي سچ ته ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته اڪيون اچي ڪر چار
هجر ۾ نه حبيب! تون پل محبت ۾ پيو مار
اها سرت صديقي چوي دلبر سائين ڏار!
ڪر قربائتي ڪار ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته هاڻ نه وڃاءِ ويل
پرين! ڪر ڪا پيار جي ريجهي ريل ۽ ڇيل
ته ڪريون ڪي قريب ٿي محبّت سندا ميل
سورن جي صديقي چوي بيهي ڪريون پيل
سڄڻ! اچ سويل ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته نرمل ڪر نه نراس!
تنهنجا سور صديقي چوي ٿا مورهئون ڪائن ماس
گڏجي گوندر ڪي نهوڙي ڪريون ناس
عجيب! هجئي احساس ته ويل وقت نه آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان ته ڪڻ قرب جا قدم
عجيب! اجايا ٿا وڃن دوريَ وارا دم
گڏج ته گوندر لاهيون غلط ڪريون سڀ غم
رکون ڦٽ فراق تي محبّت جا مرهم
اٿئي منهنجي سر جا ڪيئي سَوَ قسم
لاهي ڇڏ وهم ويل وقت نه آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان ته رس تون ڪارڻ ربَّ
ڦٽا ڪر فقير سان سيئي سبب
سچ ٿو صديقي چوي چڙون ڇڏ ۽ چپ
عجيب! نه ڪاءِ عجب ويل وقت نه آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان ته لالڻ ڇڏ لڪون!
ڦٽڪن ٽيون فراق ۾ تو لئي سڄڻ سڪون!
اکِن اوهيرا ڪري چوطرف ڪيون چڪون
عادت هيَ نه اسان جي ته ڍورن جيئن ڍڪون
طالب مولا ڪي تڏهين ڏي طلب مان ٽڪون
پيارج پاڪ پڪون ويل وقت نه آهيان

●

Scanned with CamScanner

جي پائين جيئرو هجان — تہ پرين رهہ نہ پري!
دردن سوڏي دلڙي — پئي گهٽتن منجهہ گهري
فرق فقط هي ٿورڙو — پئي ٻڏي ۽ تري
تنهنجي بہ سريو ٿي وڃي — منهنجي بہ پئي سري
سچ ٿو صديقي چوي — هيئن وري نہ ڪي سري
مالڪ مرضيَ جو ٿيين — ڏس دل تي هٿ ڌري
اڄ تون ٻر پيري — ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان — ڍولڻ منهنجا ڍولَ!
نوري! ڪر نوازشون — تہ جهلي ٻيهان جهولَ
قلب مان قريشيَ جي — هڪدم لهن هولَ
پورا ڪر تون پيار مان — جي ٻيهر ٻڌئي ٻولَ
ويتر ڪين وسارجان — قربن وارا قولَ
سهڻا! صديقيَ جي — ڪر گجهارت جي گهولَ
تہ روح رچنديون ڪي ڪريون — ريجهي منجهہ رتولَ
ٻلائي چڏ ٻيا ٻولَ — ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان — محب مٺي جا موڙَ
منهنجي ڏئين ڪا ڪنهن ڪي — وڃي جيڪر ووڙَ
تو سان بہ ڪيا ڪڌهن — ڪي گوندرن گوڙَ!
يا اسان سان اصل کان — پئي ڪري پرت پٽوڙَ
تنهنجي ڪئي طلب ۾ — طالب مولا توڙَ
جوڙِ اڇي ڪا جوڙِ — ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان — ڏي طالب کي نہ تَڏَ
هن وٽ آهي ڪانہ ڪا — پرين پيارا پڏَا!
پرتي اٿئي پيار جي — لالڻ سائين لڏَا!
ڏِڪي ڪيڏ دوريَ کي — ڪر گدلي سان ڪا گڏَ
قريشيَ سان قرب جي — اچي ڪر ڪا اڏَ
چڏي اچ هوءَ چڏ — ويل وقت نہ آهيان

•

جي پائين جيئرو هجان — ۾ مران ڪين مان
تہ هليو اچ حبيب تون — حالي هڪ لڳان
تہ وٺئين ڏاڍو وجود کي — ۾ ريجهين پئين روحان
طالب مولا کي مٺا! — هوند چمين چاھ منجهان
سڏ پرين! تون پاڻ ڏي — تہ پلڪ اندر پڄان
وري هوند اچان — ويل وقت نہ آهيان!

•

جي پائين جيئرو هجان — تہ پُري اچي ڪر پيارُ
هاڻي چڏ حجاب کي — عجيب چڏي آرُ!
ڏسندين تہ چاهئون چنبڙندين — بلڪل بي اختيارُ
نوري! نوحاڻيَ جو — ٿي غمن ۾ غمخوارُ
سچ ٿو صديقي چوي — تہ ڀڳڻ ٿي نہ پارُ!
قريشي قربائتو — پيهر بہ ٿئي ٻلهارُ
طالب مولا ٿو چوي — هي عشق منجهان اظهارُ
اهو ڪر اتبارُ — تہ ويل وقت نہ آهيان

•

Scanned with CamScanner

جي پائين جيئرو هجان   تہ پت پرت جي پارِ
رمزون روز رسڻ جون   ٿيھ ئي ڏينهن تون ٽارَ
اصلي تنهنجو آهيان   هِنيون نہ هرگز هار
نہ تہ عاشق چواءِ نہ اصلي   ۽ وعدا سڀ وسار
ڪوڙو سمجھيئي قرب ۾   محبوب سائين مار!
طالب مولا ڏي پرين!   ڪٽي ڪنڌ نهار
اکيون اچي ڪر چار   ويل وقت نہ آهيان

جي پائين جيئرو هجان   تہ ڪٽ برھ جو بارُ
سوگند تنهنجي سر جو   اٿم نينهن نبارُ
اصلئون تنهنجي عشق ۾   ڀھڳڻ! ناهيان ٻارُ
اڄ تہ جھوليَ ۾ جھلي   اهڙو ڏِيئِين پيارُ
سيوڪارن ۾ سھڻا!   ونجئي هڪ هڪ وارُ
طالب مولا ساڻ ڇڏ   گوهر تون گينوارُ!
ٻنهي ٻانهن جو ڪٽي   پاءِ حقيقي هارُ
اهو ڪر اتبارُ   تہ ويل وقت نہ آهيان

جي پائين جيئرو هجان   تہ اچي ڪر احسانُ
سڏڪا هر هر ٿو پري   اندر جو ارمانُ
تون بہ انسان آهيين   آنءُ بہ آهيان انسان
مشڪل مرئي پانهنجا   اڄ تہ ڪريون آسان
يا فطرت ۾ ڪو فرق پيو   ڇڏيو جذباتن جهان!
آرزو مان عشق ويو   ٿي تقاضا تالان!
يا ختم ٿي ويون خواهشون   ۽ سڪ جو ويو سامان!
متان تاب تمّنائن ڇڏيو   ۽ مُطالبن ميدان!

نوري! نوحاڻيءَ جو   اچا نينهن اٿئي نالان
حبيب هميشه نہ اچين   تہ بہ محب تي مهمان!
نرمل! تيس نادان   تہ بہ ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان   اچ عجيب الاڙي!
اکيون عاجز تي پيون   ڳوڙها سوَ ڳاڙي
حبيب سائين! هجر تو   لُونءِ لُونءِ لتاڙي
ڪتيءِ واري ڪُنيءِ جانْ   پئي محبّت مناڙي
آويءِ وانگر عجيب! تي   سڪ سدا ساڙي
ڪيل قول قرار تون   اچ پرين سڀ پاڙي!
تہ بہ سمجهين تو صديقي چوي   گهوڙا گهوڙا ڙي!
من پڇين اچين پاڙي   ويل وقت نہ آهيان

●

جي پائين جيئرو هجان   تہ ڏک نہ ڏي ڏوڙا
عشق هٽي تو اڻ ڳٽيا   هر هر هٿوڙا
پيارا يار! پڇي تہ ڏس   سڀ اوڙا ۽ پاڙا
هلن ڪئن حبيب تا   جهان ۾ جوڙا!
پنهنجا بہ پرين شل هجن   جوڙا سجوڙا!
تہ بہ سمجهين تو صديقي چوي   گهوڙا ڙي گهوڙا!
ٻڌين نتو ٻوڙا   تہ ويل وقت نہ آهيان

١٧-٩-١٩٦٨ع
٢٣ جمادي الثاني ١٣٨٨ھ
حيدرآباد ۽ ملتان جي وچ ۾
فوڪر فرينڊشپ پي ڪي ٦٠٢

Scanned with CamScanner

[٣٩]

ڪنھن کي خبر نہ ڪنھن جي!

چرين کي چريو چوڻ آهي چريائي
ڪڍهن ڪبي ڪا نہ ڪا حقيقت هوائي
مورهئون متان تون هجين صفا سودائي!
سچ تو صديقي چوي طالب مولائي
ناهي ڪڍهن ڪائي ڪنھن کي خبر ڪنھن جي

●

چرين کي چريو چوڻ چريائي آهي
ڪهڙو پتو ڪنھن کي اُنِ سان ٿيو ڇاهي!
متان اهي عشق ۾ ويا لاڳاپا لاهي!
طالب مولا هو متان پيو نينھن نباهي!
ڇئي نوحاڻي ناهي ڪنھن کي خبر ڪنھن جي

●

چرين کي چريو چوڻ آهي وڏي چُڪَ
متان هَڏ هنن جا رُلندي ٿيا رُڪَ!
طالب مولا ڪا هَنيُنِ متان محبّت مُڪَ!
هي نڙي ڇڏج نڪ تہ ڪنھن کي خبر نہ ڪنھن جي

●

چرين کي چريو چوڻ هي ڳالهہ ئي اجائي
متان پيتئون پريم جي ڪا سرڪي سوائي!

Scanned with CamScanner

حقيقت هن حال جي   ڪنهن کي نا ڪائي
شايد محبوبن ڪاڻ   ٿيا آهن توائي
اهڙي منزل محبّتي   هئي اسان تي به آئي
متان دردن هُن کي   چڏيو کپائي ڪائي!
طالب مولائي   ڪنهن کي خبر نه ڪنهن جي

●

چرين کي چريو چوڻ   ڏاڍو آهي ڏوهه
سرديَ گرميَ هڪڙا   لڳ اٿن چڻ لوهه
وڏي وين وجود ۾   محبوبن جو سوهه
طالب مولا هُن کي   آهي طلبن سندو توهه
اهو آهه اندوهه   ته ڪنهن کي خبر نه ڪنهن جي

●

چرين کي چريو چوڻ   ڏوهه آهي ڏاڍو
متان هُجين کو ڪاڍو   ڪنهن کي خبر نه ڪنهنجي

●

چرين کي چريو چوڻ   هي ڪم نه ڪاملن
متان سودا سڪ جي   ۽ محبّت اٿن من!
تڏهن پيا طلب ۾   رجون سپ رلن
متان تن جي مورڳو   پيا ڪيئي ڪليو ڪلن
هو مڙئي محبوبن لاءِ   سر تي ٿا سهن
طالب مولا تن سان   همدرديون هجن
اندر چا اٿن   ڪنهن کي خبر نه ڪنهن جي!

●

Scanned with CamScanner

چرين کي چريو چوڻ — خوف نہ خدائي
پهرين ڏس تون پاڻ کي — متان تون ئي توائي!
سوچڻ سمجهڻ کان سوا — ڏوڙ تهڙي چائي
متان نہ چريو تون هجين — رک سمجھ سجائي!
طالب **مولائي** — ڪنهن کي خبر نہ ڪنهن جي

●

چرين کي چريو چئي — خلق نہ کلائين
متان حقيقت پانهنجي — تو بين پڌائين!
سمجھ وارن جي سامهون — متان سنئون سڌائين
طالب مولا ڏيان سان — سوچ سدائين
ڪٿهن پنهنجي پاڻ کي — متان پڌائين
سمجھ رکج سائين! — ڪنهن کي خبر نہ ڪنهن جي

●

چرين کي چريو چئي — پاڻ نہ چريو ٿئي
سور پنهنجا پاڻ ئي — پاڻهي وينو پئي
هميشه هلڻ جو — اٿئي رستو اِئي
ڪنهن تان ڪين ڪلون ڪبيون — قادر آهہ قوّيُ
نظر ڪندئي نبيُّ — **طالب مولا** تڏهين

●

چرين کي چريو نہ چئو — سامهون آهہ سميع
ڪنهن جو ناهي ڪنهن سان — خريف ۽ ربيع
طالب! مولا جي اڳيان — مدام رهج مطيع
واحد اٿئي وسيع — گهرج چڱايون چاھ مان

۱۸-۹-۱۹۶۸ع

●

۲۴ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ
اسلام آباد

Scanned with CamScanner

چرين ڪهڙيون چت   سي تنين کي خبرون
جي هُتِ هوندي هِتِ   سي ڪامل قريشي چوي

●

ڪهڙيون چت چرين   سي تنين کي خبرون
سرڪي سڪ سرين   پر ۾ پنهنجي پيار جي

●

چرين هڪڙيون چت ۾   ٻين اهن ٻيون
پرينءَ کان تن پاڪريون   نيّت ساڻ نيون
وجي ٿانيڪيون ٿيون   طالب طلبون تن سان

١٦-٩-١٩٦١ع
هالا

[۴۰]

ڇپر ۾ ڇڙيون

وڄ تون سِنڌَ لَهي ته پير وڃائيان پرينءَ جو
ويهي رهان واٽ تي متان پهچان ڪيچ ڪهي!
جهوتون ڏيندي جبل ۾ وڃيم پَل ته وَهي
جو پاري سگهيس نه پنهل سان جا مون پر ۾ ڳالهه پَهِي
کهڙي منهن محبوب جا سُهِما سگهنديس سَهِي!
طالب مولا محب جي روح ۾ ڳالهه رَهي
پَل صدما سورَ سهِي پهچان پوءِ پنهونءَ کي
۷-۸-۱۹۵۵ع
پيٺهڙو

●

سسئيَ سان سورن جا عشق ڪيا آزارَ
جانبُ جَتَ وٺي ويس ٿيا ڪيچي سڀ قهار
وٺي واٽ وَهي ويا ڪرها ڪري قطار
اوٺن ڪيا ڪينڪي اوڳي، لئي آچار
طالب مولا تن لاءِ پلپل ڪيڏيائين پار
تن کي کهڙي خبر چار جن عمر اُٺ تي چاريا!
۱۳-۱۲-۱۹۵۴ع
پينگهارو

●

اُٺن کين اُٿاريس موڳن مات ڪئي
پنهل سندي پُرڻ جي پروڙ ڪانه پئي

اُتي تہ اُن ڪِي اندر ۾ لاتي طلب تئي
جهلئي جَهل نہ ڏنئين هئي محبّت منجهہ مَئي
وَئي زَي وَئي واڪا ڪندي وَرَ ڏي
٤-١-١٩٥٥ع
ٽاٽو بولا خان

●

حجت پائي هوت ڏي جي هلڪيون تيون هلن
سي رسن ڪين راز ڪي پيون رندن تي رلن
طالب مولا محب سان مـحبّـتيـون مِـلـن
سي ڪليو ۾ ڪلن جن عاجزي اجهو ڪيو
١٧-٤-١٩٥٥ع
هالا

●

ڏونگر ڏکويينم جو سکن ۾ سمهي رهيس
سکن ساڙي چڏيس تہ ڏک وڏا ڏيينم
پنهل ري پرديس ۾ متان ٽُوپَ تيينم
رندن ۾ رڙن ڪندي رلايـو رُلايـنـم
پِٽُون پير ڪرينم جو سجڻ سنياليم ڪينڪي
٥-٧-١٩٥٥ع
عبدالحڪيم پرڙي جو ڳوٺ

●

پلي ڏک ڏنامِ سجڻ ريَ سنسار ۾
پنهل پاهون ويو هليو تہ گوندرَ اچي گڏيام
جبل پلي جاڙَ ڪئي جو نينهن ۾ نبڊ ڪيام

Scanned with CamScanner

سنجهي سنپاريم ڪينڪي تہ هتان هوتَ ويام
تڏهن سور سنام جو سمهي رهيس سيج تي
٧-١١-١٩٥٥ع
هالا

●

پلڀ وَرُ ويو ڏَئي ڏهاڳُ ڏکن جو
سُک وَندِيَ سان سيگهہ ۾ پل ڪيڇن قهر ڪيو
نيو ڙي نيو! عشق آريَ ڇام جي
٢٧-١١-١٩٥٥ع
٢٥ صفر ١٣٧٧ھ
پڪا شريف

●

ديسي تہ سيڪنهن سيڻ ڪجن پرديسي پرين
روئڻ روز انهن لاءِ نهاري نهاري نيڻ
وِرَهہ وارا ويڻ پيا سيبائن ساهہ کي
١٠-٣-١٩٥٦ع
گوٺ صوفي
صبح ١٠ بجہ

●

پنهنجو ڪن نہ ڪنِ پرين پنهنجا مون ڪيا
ڪڏهين من هو قرب مانَ ڏکيَ ڏي ڏِسن!
محبّت ساڻ محبوب سي واري واڳ وَرَن
طالب مولا طلب جا ٿا دل ۾ دود دکن
هن کي جَنِ نہ ڪن مون کي عشق اليل ڪيو
٢٠-٩-١٩٥٢ع
هالا

●

منهنجا ٿين نہ ٿين پرين پنهنجا مون ڪيا
ڪنديس وَرهاڙو وَرَ تي ميڙيون مانَ مَڇِين!
ويهي شل ڪنهن وَرَ ۾ ساٿُ سورَ سلَين!
ڏيئي پاند پريت جو ڏَڪڻُ تي ڏڪين
طالب مولا تهدليئون جانب سامَ جهلين
ڏکي ڪي ڏسين من پرين وجهہ پرچائڻ جا!

٢٠-٩-١٩٥٧ع
هالا

•

منهنجا ٿيا ڪينڪي پنهنجا پرين ڪيامِ
رلندي رلندي رندن تي گذري ڏينهن ويامِ
سکن سنگت ڇڏيو ساٿي سور ٿيامِ
گوندرَ اچي گڏيامِ طالب مولا طلب ۾

٢٠-٩-١٩٥٧ع
هالا

•

ڪنبدي ڪنبدي هل تون اڳيان اٿئي ڪيچ
مٿو متان مٿي ڪٽين هيٺي ٿيجئين هيچ
جنهن سان پاتئي پيچ سو ڏادو اٿئي ڏيهہ ۾

٦-٧-١٩٥٥ع
ڳوٺ جمان، تعلقہ شهدادپور

•

سورن مون کي سرتيون پينر ڪدي پَچَ!
مورهئون ناهہ مُين لاءِ مُئن وٽ ڪا مچ
هتان حبيبن موڪلي ڇيرن سندي ڇڄ
هلي آيا ڪين ڪي جو ڳالهين ڪريان ڳڄ
تڏهن سختِن جي ڪيئون سچ جڏهن طالب هيس تن جي

•

طالب هيس تن جي تڏهن هيڏيون ڪيون هُن!
پراين کي پرت مان ڪِي ئي ڪين پڇن
پنهنجن مٿي پيار جا ايڏا بار اچن!
ڪوڙيون ڪڏهن ڪينڪي سَهندا بار سهن
جي مُنيون محبوبن سي پاڙهي ڪيئون پانهنجون

●

آهون ۽ دانهون نِدا ناھ نجيب جي
مطلب آهه مُنيَ جو تہ اچن اوراهون
طالب طلبن واريون روز ڏسن راهون
بَئِي ڪٽي پاهون ٽي سڏيان هوت حبيب کي

●

متان ڏَئِي ڪي مهٽا مُئيَ کي ماريو
اَتوَ همدردي هِنَ سان تہ ور وجي واريو
مُيون! نہ تہ ماٺ ڪري گهر هلي گهاريو
اوهين سکن واريون نہ لايو، نہ پاريو
طالب چوي طلب ۾ منهنجي سڪ سڄڻُ ساريو
اوهين ويتر وهاريو آئون هرگز وهان ڪينڪي

●

اوهين وِهڻَ واريون هلڻ واري ڪامَ
سنيالي سرتِن کي سوين ڏجو سلامَ
آنءُ ٽي وجان ور ڏي هٽي وڏي هامَ

مون لئي شام صبوح ٿيو ۽ صبوح آهي شامَ
اِهي اوهين ۽ عامَ آئون طالب آهيان تن جي
١٢-٨-١٩٦١ع
لاهور

●

پـنـڌ مـڙوئـي پـنـڌ پر پرينءَ وارو پنڌ ٻيو
سِي ڪين ڀڄنديون ڪيچ ڪي جـي هـتـان پـڇـن هـنـڌُ
ڪهنديون اهي قرب سان سَگهو نہ جنين سنڌُ
ٿينديون واصل ور سانِ جن ڪي عشق وارو انڌُ
ڪيڙو جنين ڪنڌُ سي نہ وڃائن واٽ ڪي
١٣-٣-١٩٥٨ع
ڪپرو

●

هلو، تہ ڏيکاريانوَ هوت ٻاروچل پنهنجو
جيڪو آهي جُوءِ ۾ ڇپر سڄي جي ڇانوَ
مُيون اوهين بہ مست ٿيو اهڙو هو اتـانو
پر پلي اوهين بيهي رهو نـتـي آنءُ نـيـانو
ٿيو نہ عاشق ان تي آنءُ رقيب ٿِي رهانو
طالب چوي طلب ۾ جي ڪا چاتَ چڪيانو
جي هڪڙي ڏينهن ڏنانو تہ هليون سيئي هوت ڏي

●

ٻِيوَ ڪانہ ڪڙي ڪڏهين ڪا قرب جي
نہ تہ هلو ها هوت ڏي عـاشـق تـي ازي!
گهر ۾ گهاريو ڪيم ها گـونـدرَ جـي گهـڙي
آنءُ ويندس پنهنجي وَرَ ڏي لـڪـن سـاڻ لـڙي
جو جانب پنهنجي جِيُ جي جِيَ ۾ ميخَ جڙي

طالب آهيان تنهنجي سُورن منجهه سڙي
پڙي جي نہ پڙي تہ بہ رڙهندس انهي راهہ ۾
١٣-٨-١٩٦١ع
لاهور

جهليو ڪيم جيڏيون پيهرَ مون کي ٻِڙيون!
ڪوهياري قلب ۾ پاتيون قرب ڪڙيون
ڪَم نہ پايان قيام ڪان گوندر جون گهَڙيون
هو پُٺيَ ٻاهر نڪتا چانگن جون چَڙيون
آنءُ گهاريان ڪئن گهنگهر ۾ سوريتي، سَڙيون!
چو ٽيون ڏيو چوهَ مان **طالب** کي تَڙيون!
ڏونگر ڏورڻ آئيو ڪندس رڃن ۾ رَڙيون
ڪندو ڪهل ڪنيَ تي آري ڄام اَڙيون!
نہ تہ بہ چپر منجهہ چڙيون هٿندس هوت پنهونءَ لاءِ
١٣-٨-١٩٦١ع

متفرقات

اڄ عجيب چو نه هُئين   سڄڻ ساڳي جاءِ!
پـو نياپا نينهن جـا   چو ٿي محب مڪاءِ!
گهرائي به گهر ڪري   ڇا ڪان ۽ ڇا لاءِ!
هيرائي به هٿن سان   سهٽا سڪ جي ساءِ!
متان عيب انيڪ ڪي   مون ۾ محب ڏٺاءِ!
حڪم ڪر ته هٿي وڃان   وري نه اچان واءِ
طالب مولا ڪي ڪٺي   سچي ڳالهه سڻاءِ
ميار نه رکبي مورهئون   سوگند آهن سنداءِ
نيائي سگهين ته نياءِ   نه ته به دلبر دعاگو آهيان!

۱۹-۲-۱۹۶۸ع
۱۹ ذوالقعد ۱۳۸۷ھ
هالا

●

محب! منهنجي دل ڪي   ٿو ماري تنهنجو موهه
حبيب! هِن جهان ۾   تنهنجو اٿم توڙ
عجيب! اچڻ جِڏي ڏنئي   ڪنهن ڏٺل ڪيئي ڊوهه
ڀهڳڻ هي به ڀڏاءِ تون   ته ڏنئي کهڙو ڏوهه.
ڪمند پائي قرب جو   چو لالڻ ڪيئي لوڏ
طالب مولا تو ڪري   توکي سڄڻ ستوهه

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

هيڏيون وري وڻيون وڏئي قرب وارا ڪوهه!
ڇنڊيندين جي ڇوهه ته به دلبر! دعاگو آهيان

۵-۹-۱۹۶۸ع
۱۱ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ
هالا

●

ڪارا ڪيس قريب جا واسينگ ڇڻ وار
پيشاني پرينءَ جي چنڊ جئن ڪري چمڪار
اکيون هن عجيب جون نرگس جئن نروار
جهڙا گل گلاب جا تن کان وڌ رخسار
لعل لب لبيب جا منڙا ٻئي من ٺار
وجهي ڪونج ڳچيءَ ۾ ڇَهرا چندن هار
ڪهڙا چئي ڪهڙا چوان سڄڻ جا سينگار!
جان ۽ جند نثار طالب مولا تن تان

۲۵-۱-۱۹۵۵ع
هالا

●

ڪَلُوئڙو قرب جو هِنيَين منجهه هَنُيئي
لڳيَ ڪُنڊَ، ڪنيئي طالبُ مولا طلب مان

۹-۹-۱۹۶۸ع
۱۵ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ
ڪراچي

●

محڪم تو مڇيءَ کي ڪَلو جيئن لڳي
تيئن پيو تڳي طالبُ مولا طلب ۾

۹-۹-۱۹۶۸ع
۱۵ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ
ڪراچي

●

Scanned with CamScanner

سورن کي سَو وار هر هر هجن شابسون
هردم همدردي ڪيئون وِٽي نہ وڌائون وار
رُنا رڙيا گڏجي پلپل ڪڍيئون پار
اُٿــي، ويٺي، هلندي سمهندي لڌئون سار
آڏيءَ مانجهيءَ، اسر جو ويــتــر وفـادار
حقيقت ۾ ها منهنجا پر ڪنيئون پرينءَ جا پار
طالب مولا طلب ۾ اچـي ٿيا آڏار
پر عجيب اچڻ ساڻ ئي ٿِي ڏکي ڪيا ڏار
خوشين مليا خــرار تہ بہ ويچارا ڪين ويا
۸-۵-۱۹٦۸ع
۹ صفر ۱۳۸۸ھ
پاڪ سنگهار

●

پچارو پچي جيئن ڪيترا پِرا ڪپاھ کي
طلبن مون کي تُنبيو **طالب مولا** تـيـئـن
آهــي ڪيو ايئن مون کي عشق عجيب جي
۲۸-۲-۱۹٦۸ع
۲۷ ذوالقعد ۱۳۸۷ھ
ڪراچي

●

تون منو برابر مناڻ ڪان ۽ سيني ڪان بہ سٺو
پر **طالب مولا** کي پرين! تو ڏسڻ جيئن نہ ڏٺو
پاڻان بہ لڳئين منو جي مون کي ماڻي تون ڏسين
۲۸-۲-۱۹٦۸ع
۲۷ ذوالقعد ۱۳۸۷ھ
ڪراچي

●

مَنيان متان پانئين تو سچڻ سچ چوئين!
ناهي ڳالھ چپن جي پڪ ڪٽي ڪجئين
تہ پنهنجو طالب مولا ڏسڻ جيئن ڏسجئين
۽ جيڪي اچئي جي ۾ سو چئي سڀ ڇڏجئين
پو بہ جيڪر نہ وڻان تہ ڏوراپا بہ ڏجئين
پاڻان بہ منو لڳئين جي مونکي ماڻي تون ڏسين

١٩-٥-١٩٦٨ع
٢٠ صفر ١٣٨٨ھ
اسلام آباد

●

ٿي قيامت تڏهين جو ڏني پٽ پرينِ
هُج هلي نہ هٿن جي پچڻ ڇڏيو پيرنِ
زور هليو نہ زبان جو چڪو چوڻ چپنَ
طالب مولا تڏهين ميڙ ڪئي منٿنِ
وائي بلڪل بند ٿي تہ سَڏ ڪيا سُڏڪنِ
هِڏڪنِ هِيرائي ڏنو ۽ لوڏ نہ ڪئي لڙڪنِ
آخر اجنگارنِ وري ورايس واٽ تان

١٩-٥-١٩٦٨ع
٢٠ صفر ١٣٨٨ھ
اسلام آباد

●

اُپٽيان تہ اگيان پوريان تہ محب منجهہ
پري نہ ڪيو پاڻ کان ويڳاڻن ونِ
وهاريو وجود ۾ سچڻ ڪي سَتِن
پل پل اندر پرين سان محبّتي ملن

سڪ نہ لهي تن جي توڙي ڏسيو روز ڏسن
سهڻو وهاري سرير ۾ ٿيون سدوريون سمهن
نئين سج نئين عشق مان بئي البيليون اُٿن
ڏينهان ڏينهن ڏسون ڪٺيو تہ نئون نينهن اَٿن
عجيب رمز رکن **طالب مولا** طلب جي

٢_٢_١٩٦٦ع
ڳوٺ بخش خان ڪلوئي

●

هردم پڌي هٿ هلبو حبيبن سان
طالب مولا! نہ ٿبو لالڻ سان لٽ پٽ
ڪبي ڪهڙي ڪٿ ناهي جاءِ جواب جي!

٦_٢_١٩٦٦ع
هالا

●

ڏاتار ٿي ءُ ڏي گهڻو ڪيپن جا ٿم ڪَپ
پُڪين پيارين تان چڱو نہ تہ بہ لالڻ! ڏي ڪا لَپ
چَتا آهن چَپَ پِڪون پيار ڪي پيار جون!

٣_٣_١٩٦٦ع
لاهور

Scanned with CamScanner

چپر ۾ چڙيون

Scanned with CamScanner

[۱]

مالڪ جي مختاري

ٿل: مالڪ جي مختاري وي ٻيو نہ سُجهي ٿو ساري سر ۾
۱. سوئي هادي، سوئي رهبر سنديس ئي سرداري وي
اوّل، آخر، ظاهر، باطن بيشڪ آهي باري وي
ان جي قدرت شَجَر حَجَر ۾
۲. ربّ جليل جي عظمت اعلي جاه، جلال، جبّاري، وي
ان جي جمال ڪان ذرّي ذرّي ۾ جِتِ ڪِتِ جلويداري وي
نِرت هئي رکبي نيڪ نظر ۾
۳. هر شئي تي ئي حڪم هميشہ جابر جو آهي جاري وي
"فاذڪروني" فڪر ۾ رهبو گهڙي نہ وڃهبي گهاري وي
عاشق رهجان انهي اثر ۾!
۴. بندا! عجز سان هلبو هردم سائين ڪندو ستّاري وي
طالب مولا ڪين وسارج خالق جي خودداري وي
رهج انهي جي خوف خطر ۾

۱۸-۹-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

●

ٿل: هادي حڪمتدار اِلاَّالله سائين آهي سڀ صورت ۾
۱. ڪل شئي کي خود محيط جو آهي وچ ۾ وار وٿي ڪا ناهي
غالب آهہ غفّار اِلاَّالله ذات سمائي وينو صفت ۾

Scanned with CamScanner

٢.عبديّت جي ويڙهي ويهي ڳولج ان کي پاڻ ۾ پيهي
صاحب ربّ ستّار اِلاَّالله طالب! ملندئي سو طاعت ۾
٣.لا شريڪ ۽ هو لاثاني کيس بقا پيو سڀ ڪجھ فاني
قائم سو ڪلتار اِلاَّالله قادر پنهنجي ئي قدرت ۾
٤.دَرتيءَ کان تا عالم بالا سوئي سو اي **طالبَ مولا**
خالق خود مختار اِلاَّالله هرڪو آهي هن حيرت ۾

١٧-٩-١٩٦٧ع
حيدرآباد

●

تل:هُـن جـا حمد هـزارَ کھڙا ڳائي کھڙا ڳايون!
١.ڪک پن ۾ قادر جي قدرت اِڪِن وارِن لئي آهي عبرت
گـلِ قـلِ ۽ گلزارَ تِن ۾ وحدت جون واڌايون
٢.'کُن' چئي ڪُل جنهن آهي جوڙيو نيزو نينهن جو تنهن ئي ڪوڙيو
عـجـب ڪـري اسـرار پاڻ وينو آهي لوڪان لڪايون
٣.جڳ جنسار سندس ئي آهي بي ڪنهن جو هي مَظهر ناهي
پيا سڀ نقشَ، نگارَ صفتون انهي جون سڀ ۾ سمايون
٤."مَن عَرَفَ" ۾ **طالب مولا** چاڙهو ٿي ڪج ڳولا قولا
پـارس جـا هـي پـارَ جيءَ ۾ جنهن جون آهن جايون

●

تل:نرمل! رخ تان لاهه نقاب لڪندي لڪندي عمر گذاريئي
١.روحن جت هو ميڙ مچايو پيچ پرين! تو تڏهين پايو
ورتئي مون کان 'ها' جو جواب ڪيئن ٿي پيارا مونکي پڪاريئي!
٢.سهڻا سائين! ياد اٿئي سا قرب ۾ مون سان ڳالھ ڪيئي جا
تو ئي عجيب! ڏنو هي آب وقت انهي ۾ ويجهو وهاريئي

Scanned with CamScanner

٣. سمجهي نہ سگهو تنهنجون رمزون آهن عجيب، غريب هي غمزون
ڪنهن ۾ نہ آهي طاقت، تاب جنهن ڏي نهاريئي تنهن کي ماريئي
٤. سڪنهن جي ڳل طوق غلامي سهڻا تنهنجا سو تہ سلامي!
تون ئي هڪڙو عالي جناب جن کي ماريئي تن کي جياريئي
٥. توکان مٺي ناهي ماکي، مصري ويندين ڀلا ڪٿن مون کان وسري!
تنهنجي حسن جي حد نہ حساب صورت وهوا ڏاڍي سينگاريئي
٦. **طالب مولا** مست بنائي پيارا پرين! هي پاڻُ پَلائيئي
هاڻ سڄڻ تون ڪر نہ حجاب سڪ جي سرڪي جو ٿي پياريئي!

٢-١-١٩٥٨ع
هالا

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

منهنجو محمّد ﷺ مير

ٿل: محبّت جو مقصود لائق ستائش جو ئي آهي

١. هردم آهن حامد هزارين هڪڙو هُو محمود

٢. خلقڻ بعد حبيب پنهنجي تي خالق ٿيو خوشنود

٣. ڪلفت واريون ڪوڙين واتون محب ڪيون مَسدود

٤. ڪهڙو تعارف ان جو ڪرايان پاڻ شاهد مَشهود

٥. **طالب مولا** ان تي سدائين آهه سلام دُرود

١٥-٢-١٩٥٦ع

هٿُونگو

●

ٿل: منهنجو محمّد مير- مولا جاڻي - سرسو آهي سڀ صورت سان

١. آهي قسم، ڪائنات ۾ ڪونهي نرمل جو ڪو نظير

٢. شمس اگياٺس ٿو شرمائي توڙي ماه مُنير

٣. عامل، ڪامل عرب، عجم ۾ ڪل ڪان قريشي ڪبير

٤. آهي فقير فقيرن ۾ ئي پيرن جو خود پير

٥. ڪاڻ بشر جي قادر ڪيڙو بيشڪ سو ئي بشير

٦. **طالبُ مولا** نندڙي ڪان ئي عشق سندس جو اسير

٢٩-٩-١٩٥٦ع

حيدرآباد

●

ٿل: حضرت پاڻ حَسينُ - صَلُّواعَليٰ - مورهئون انهي جو ڪو مَٽُ ناهي

١. ڪُل ڪان قرارو اُمّي، عربي جوڙ نه جنهن جا شرقي، غربي

عالم جو سو امين

٢.منهنجو محب مليح جو آهي　سڀ سهڻن کان صبيح سو آهي

اهي حق اليقين

٣.عالم جو اڳواڻ سو ٽيڙو　قادر ان کي آهي ڪيڙو

سڀ جا صدر نشين

٤.طالبَ مولا پنهنجو سوالي　ڪين ڇڏيائين هرگز خالي

مون جهڙو مسڪين

٣١-١-١٩٥٧ع
هالا

●

ٽل: مٺا مير مرسل وِلهن جو تون والي!
وريو تو وٽان ڪو سوالي نه خالي

١. ڪِنَن، ڪوجهڙن جو هلي ڪونه حيلو
تون ئي عيبدارن جو واهر وسيلو
مڙئي توکي پرتا هي عالي موالي

٢. سدائين سپيئي سنڌ در صدائي
پياڪن کي پيارج ڪا سُرڪي سوائي
اسين آهيون ساقي! سُٽيءَ جا سوالي

٣. تون رهبر اچي رس او هيٺن جا حامي!
اي سردار سرور سنڌ جڳ سلامي!
ڪا لَهُ سار منهنجي وڃهي وک وصالي

٤. تون ئي آهين طالب جو پيو ڪيراهي
محمّد مٺا! هاڻ پرواهه ناهي
سندم لڄ ۽ لڏ سڀ سڄڻ تو سنڀالي

١-١-١٩٥٦ع
بوقت سحر
حيدرآباد

●

حبيبي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

ٿل: سچ چيم توکان سوا، منهنجي ته ڪا ڪانهي ڳلي
ڪج ڪرم پنهنجو پيارا، اچ اگڻ حاڪم هلي!
١. تنهنجون اڙڊيون عجب، ڪھڙيون چئي ڪھڙيون چوان
تو ٻليو دل کي سجڻ، مون کان نه پنهنجي دل ٻلي
٢. پاڻ ڏي ڏسجئين مِتان ڪو پيرڙو مون تان پچين
تون ئي عاجز جو اَجھو، تنهنجي اٿم دامن جِھلي
٣. مون ته پانيو تنهنجي ڪسيم دل، مگر تو ئي ڪسِي
واه ڙي سهڻا سجڻ، هيَ چال وئين ڏاڍي چلي!
٤. عابدن ۽ زاهدن، پنهنجا عمل توشو ڪيا
عيبدارن سان ڪندين، بيشڪ پلارا تون پلي!
٥. بي ته سڀڪنهن جا وڏا ئي آسرا آهن ٿيا
مون نماڻي ۽ نڌر جو تون ئي ور، وارث، ولي
٦. اي مٺا محبوب مرسل، جت نه پڇندو ڪنهن کي ڪو
ات اچي سيّد سنڇا، هيٺي نه ڇڏجان هيڪلي
٧. ڪوبه دل کي خوف ڪونهي، ڪوبه خطرو ڪونه آهه
طالب المولا ٿيو، ناصر نبيءِ، آذر علي

٩-٩-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ٿل: اونائج هي عاجز جون سيّد صدائون!
سنڌ ۽ در تو عاصي ڪري التجائون
١. او سردار، سرور، شفيع آهين شافع!
سنڌو دردمندن نفع بخش، نافع
سڄڻ سيگھ مان ڪر اگھي تي عطائون!

۲.سوا تنهنجي ناهي وسيلو ڪا واهر
مٺا مير مُرسَل اجهو تون ئي آڌر!
خدا کان گهري ڪر بسم سڀ بلائون
۳.سفارش خدا وٽ سندم ڪر اي سرور!
عرض ڪج تہ عاجز تي رحمت عطا ڪر
خطادار جون بخش اڄ سڀ خطائون
۴.خدا کان گهري تندرستي عطا ڪر
طبيب آهين طالب جو ان تي نظر ڌر
سنڌ هٿ ۾ آهن دعائون، شفائون

۸-۱۲-۱۹۵۶ع
وقت فجر
هالا

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

●

ٿل: عاجز جون التجائون سيّد تون سڻ سوڀارا!
مل مهل ۾ مُحَمَّد مشفق، مٺا، موچارا!
۱. توکي پرين پڪاريان واتون سدا نهاريان
سيّد! سڻي صدائون ڏي سيگهہ ۾ سهارا
۲. سڏ ۾ تون سڏ ڏيين ٿو محڪم مدد ٿيين ٿو
عربي! ڪِي ڪر عطائون اومنهنجا جِيءَ جيارا!
۳. سائين! اهيان صدائي دردن کان ٿِئي رهائي
ٿينديون دفع دوائون منهنجا پرين پيارا!
۴. نرمل! نراس ناهيان امّيدوار آهيان
خادم جون سڀ خطائون بخشاءِ اڄ پلارا!

۵. منڙا الله سائين | ڪر سهنج پڻ سدائين
تينديون بسم بلائون | ويندا هي سور سارا
٦. اي هاشمي، قريشي! | هرڪا ڪمي ۽ بيشي
نرمل سڀ نـدائون | خرّم ڪجئين خدارا!
۷. مولا سندءِ مجيندو | محبوبَ! مُهت ڏيندو
سڀ ڏي وني شفائون | ڪل ڪان ڪئر قرارا!
۸. **طالب** تي يار هٿ ڌر | پوريون منا مڙئي ڪرا!
محبوبﷺ! مدّعائون | منهنجون پيار وارا!

۸-۱۲-۱۹٦۰ع

لاهور

[۳]

تقوا سان ڪر طاعت طلب

ٽل: طاعت ڪي ٿي اُجاري تقوا ئي طالبن جي
۱. رک پاڪ تون نظر ڪي ڪر صاف اڄ اندر ڪي
هڻ وِرهَ جي وکر کي سڄ سان رکج سنڀاري
ٻو "ڪين" مان، ته "ڪجهه" ٿي
۲. هٿ هاج ۾ هلائج دل يار سان مِلائج
اڳتي ڪا وک وڌائج هنجهڙون هُئڻ جون هاري
پيالو پريت جو پي
۳. قربائتا قدم پر نڪي غير ڏي نظر ڪر
سر يار جي اڳيان ڌر نيڪي سان تون نهاري
حاصل ته يار ڪر ڪي
۴. مولا جو بنجي **طالب** ۽ ڪُلّ تي ٿي غالب
ڪنهن ڏي نه ٿيج راغب جيئڙي ئي پاڻ ماري
تون هن جهان ۾ جي

۱۸-۱۰-۱۹۵۰ع
هالا

●

ٽل: ماڻ گُهرين محبوبُ جي پرهيزگاري ڪر سدا
۱. سُرڪي پلي سڪ جي چَکج دل غير کان غافل رکج
دلدار سان ٻو پل ٻکج سڀ خواهشون دل جون پلي
تون راز جي ٻهرج ردا

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

٢. مَنَ مان ڪڍي ڇڏ مير تون ۽ رک ڀَلن جو پير تون
نہ تہ پوءِ آهين ڪير تون! جو سِر سڄڻ توکي بہ ڏي
جانب ڪندئي جلدي جدا
٣. تقوا سان ڪر طاعت طلب سگھڻا نہ ڏج ٿاهي سبب
هت ڪين پڇجن ٿا نسب هن پڙ ۾ سو مقبول ٿئي
جو فڪر ۾ ٿيندو فدا
٤. ظاهر ۽ باطن صاف رک عربيَ سندا اوصاف رک
اهڙو اندر انصاف رک آهي حياتي روز ڪي
ڪرڻا فَرَض آهن ادا
٥. مولا جا **طالب** جي ٿِيَن پُر عشق جا پيالا پين
جُڳُ جُڳُ اُهي ئي ٿا جين پو ڪِبڙيا تن کي سڏي
سڻندو سندن سارَي صدا

٧-١١-١٩٥٧ع
هالا

●

ٺل: ڇڱو رکج گمانُ مولائي جي مومن آهين
١. تنهنجون نگاهون نيڪ جي رهنديون، ٻي جي بَدِن کي مور نہ ڏسنديون
آهي اهو ا، مان غير جا لاڳاپا جي لاهين
٢. هيڏنهن هوڏنهن ڪين نهارج پنهنجو پاڻ سنجهي ئي سنڀارج
متان اٿئي آسمان متان هتي تون سينو ساهين
٣. جي تو پاڻ سنڀالي ورتو پوءِ پيَمبر کي آهين پرتو
سائي ٿيندءِ سبحان قرب ۾ ڪامل ٿي جي ڪاهين
٤. عيب ثواب جو ٻولو لاهي سندرو ٻڌجان ساهي ساهي
محبّت وارو مڪان ماڻيندين جي ماڻ چاهين

Scanned with CamScanner

چپر ۾ چڙيون/۲۵۵.

۵.طالب مولا ڪاهيو ڪاهج پنهنجي اميد نہ لاهيو لاهج
ٽيجئين سرت سُبحان منزل ڏاڍي آهي پراهين

۲۹-۱-۱۹۵۹ع

حيدرآباد

•

ٽل:جاڳڻ سان رک جارُ- مسافر- جانبُ لهندين جاڳي جاڳي

۱.سمهڻ منجهان متان سورَ پرائين وحدت جو ويساه وڃائين
منزل اڳتي آهي اجائين متان رُسي منٺار- مسافر
سنجهي رڪجان يار سجاڳي!

۲.ويل وهڻ جي ڪانہ ڪا آهي سالڪ!ٻَڌُ تون سندرو ساهي
لوڪ سندا لاڳاپا لاهي ورهَ جو ڪر واپار- مسافر
صورت پسندين سهڻي ساڳي

۳.واٽهڙو تون واٽ نہ ڇڏجان گوندر سان دل پنهنجي ڳڏجان
اڄهو وڃي اوڏانهين اڏجان سهڻو جت سردار- مسافر
نيٺي نہ نهوڙي نند نياڳي

۴.مرد ٿي محڪم طالب مولا سر تي سهجان ڏک ۽ ڏولا
ٿيندا ڏور جهڪون ۽ جهولا مولا مددگار- مسافر
وحدت سان جن دلڙي واڳي

۱-۱۰-۱۹۵۵ع

امين منزل

حيدرآباد

•

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

[۴]

هتِ آهيان انسان

ٿل: ڏي کو هيءَ جوابُ چا هتِ آهي، چا هُتِ ٿيندو!

١. ڪيئن بي رنگ سمايو رنگ ۾ عاشقَ ڳوليو کهڙي انگ ۾
لاهي هر ڪو حجابُ ورهه وارو ات واقف ٿيندو

٢. ”وَ في أنفسکم“ راز رندانا ”وَنَحْنُ أقرب“ شوق شاهانا
همدمَ کهڙو حسابُ نرت اتي کو نيهي نيندو

٣. ”ألانسان سِري“ سر سارو ”وَهُوَ مَعَکُم“ ناز نيارو
چاهي ڏوهه، ثوابُ سزا جزا جي خبر کو ڏيندو!

۴. برزخ واري ملک ۾ چاهي عاشقَ خود برزخ چا آهي!
هي ته حياتي حُبابُ ويندڙ ڪونه کو موٽي ايندو

۵. ذات، صفت ۾ ڪيئن آهي ظاهر مامر بڏائي مرد کو ماهر
پي محبّت جو مني نابُ کو منصور هي ملک ماٺيندو

٦. طالب مولا شان شريعت حسن حقيقت، طور طريقت
معرفت ماٰبُ پيد وارو کو پيد پُٽيندو

١٧-٨-١٩۵۵ع

ڳوٺ گل محمد شر - ضلعو سکر

ٿل:(١) هِتِ آهين انسانُ هُت الاهجي چا وجي ٿيندين!
١.ملڪُ فنا جو آهي مانجهاندو ڪثرت ڪان تون ويھ ٿي واندو
پڪو ڏنئي پيمان تہ واٽ وصالي وٺيو ويندين
٢.سرا جزا جو پولو لاهي ڪامل ٿي رس قرب ۾ ڪاهي
لاهج غير گمان سالڪ! نيٺ هي سانگ سٺيندين
٣.قطرو قلزم جو ٿي آهين اصلي آهين، نقلي ناهين
معنيٰ جو ٿئي مڪان خيال ڪجئين نہ تہ چرڪ ڇڏيندين
٤.هت اٿيئي سانگ صِفاتي ٿيندين آخر ذات ۾ ذاتي
عاشق عاليشان! پيائيۡ جون جڏهن پاڙون پٽيندين
٥.فنا في الله جي منزل ماڻج بقا بالله جو ساز سڃاڻج
ٿيجئين سر سبحان موڳو نہ ٿي، هي ماڳ مٽيندين
٦.طالب مولا مرد ٿي محڪم هاديۡ سان رَھ حال ۾ همدم
دم جو رکج ڌيانُ ڳالهيون پلا پيون کهڙيون ڳٽيندين!

٢٨-١١-١٩٥٥ع

حيدرآباد، امين منزل

●

ٿل:اها الله جي جاڻَ جي تون پاڻ سڃاڻي
پاڻ سڃاڻي غير نہ آڻي
١. "مَن عَرفَ" جي رمزن اندر اهي اٿئي اهڃاڻ

---

(١) ڪنهن ٻئي شاعر جي طرح ڏنل هئي تہ:
هِت آهيان انسان هُت الائي چا مون آهيان
ٿل ۾ ڦير گهير ڪئي ويئي آهي.

٢. "وفي أنفسكم و أينماكُنتُم" محبّت وارا ماڻ
٣. "ونحن أقرب" پاڻ چيائين واھ جي ھيءَ واڪاڻ!
٤. طالبَ، مولا تنھنجو تو ۾ پيھي ويٺو پاڻ

١٥-٧-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

ٿل: جيڏ تون موجود تيڏ لا موجود ھو ھوندو
١. "مُوتوا قبل" ٿي ماڻج مطلب نينھن ۾ ٿي نابود
٢. دور وڃڻ ئي آھي اجايو ويجھو اٿيئي وجود
٣. ڪک پن ووڙڻ راند ٻاراڻي شاھد تون مَشھود
٤. سر سبحان بہ تون ئي آھين سوچي ڪر سُجود
٥. ھڙئي ھتان ئي ڪر تون حاصل من مان ئي مقصود
٦. پاڻ ڇڏي ۽ پري تہ نہ وڃ تون منزل ٻي مسدود
٧. توکان توکي ويجھو آھي مڙني جو معبود
٨. وڃ وڃان تون طالب مولا خوب ٿيندين خوشنود

١٨-٩-١٩٦٨ع
اسلام آباد

●

ٿل: ڏور نہ ٻئا ڪي ڏس "نحن أقرب" پاڻ چيائين
١. ڏسُ وجود ڪان ويجھو پيڙو گھوريا ٻيا سڀ گس
٢. دور وڃڻ آھي پولو بلڪل ڪر وجود ۾ وس
٣. ھيڏھن ھوڏھن جھوت نہ پائج ھت اٿئي ھتّ ڪس
٤. ويسلو ٿي تون ڪين ڪي وھجان مولا ملي تو مس
٥. "طالب دنيا" ٿيج نہ ھرگز چٽ ڪندي ھيءَ چس
٦. ڪنڌ نہ ڦيرج ڪيڏھن طالب مولا منجھ نس نس

١٨-٩-١٩٦٨ع
اسلام آباد

●

• ٿل:آهيان پنهنجو پاڻَ جيڪي اڳي هُس سوئي آهيان
۱.هِت بہ اهوئي هُت بہ اهوئي صورت واري سڀاڻ
۲.سيرَ ڪرڻ لاءِ هت آئون آيس اِهي اتئي اُهجاڻ
۳.اسمَ جسمَ جو ناز نيارو چاڙهو ٿي رک چاڻ
۴.طالب مَولا مرد ٿي محڪم برهَہ وارا ڏس پاڻ
۱۳-۱۲-۱۹۵۴ع
پينگهارو

●

ٿل:مون ۾ آهين تون تون ئي تون
تو ۾ آئون آهيان
۱. وارُ بہ ويڇو ناهه ڪو وچ ۾ "تون" ۽ "مون"
تو ۾ آئون اهيان
۲. آهي حقيقت هڪڙي ڏيهُ پلي چئي ڏون
تو ۾ آئون آهيان
۳. هردم هِڪُ ئي آهيون سوجَهي سمجهيوسون
تو ۾ آئون آهيان
۴. دوئي آهي ڪانہ ڪا هُونگ رهي هِڪَ هون
تو ۾ آئون آهيان
۵. آئون بہ يڪتا آهيان تون بہ آهين بيچون
تو ۾ آئون آهيان
٦. پاڻ ئي پنهنجي راز کي صحيح ٿا سمجهون
تو ۾ آئون آهيان
۷. شاهد پنهنجي پيار جا آپُ، عرش ۽ پون
تو ۾ آئون آهيان
۸. طالب مولا جا ٿيا گفتا گونا گون
تو ۾ آئون آهيان

Scanned with CamScanner

[۵]

لالڻ لئي لوڙين

تل:آپت ۾ اورين آديسي تا اَلَکَ کي
١. بابُو ويهي بَرن ۾ ڏاتر کي ڏورين
٢. عاشقَ اسم الله جو چِتَ ۾ ئي چورين
٣. مالها محبّت مامر جي سِاميڙا سِورين
٤. عدل ۽ انصاف سان تِرَ تِرَ کي تورين
٥. ناتو نينهن فراق جو ٽوريو پيا ٽورين
٦. جوڳي ڪاڻ جبّار جي جان، جُسو جهورين
٧. طالب مولا سِرَ کي گهورَ ڪريو گهورين

٧-١٠-١٩٥٧ع
انڙپور

●

تل:ويراڳي وڙين هرهنڌ حسن حبيب جو
١. صدما سوز فراق جا لالڻ لئي لوڙين
٢. ڪثِرت وارِي قربِ ڪان مُنهڙو تا موڙين
٣. هِڪ ۾ وِيڙا هِڪ ٿي ٻيائيءَ کي ٻوڙين
٤. ويهي پنهنجي وجود کي آڏوتي اوڙين
٥. هنڌ هنڌ خيما خيال جا ڪاهوڙي ڪوڙين
٦. جايون جانيءَ يار جون جيِڙي ۾ جوڙين
٧. سامي سوز گداز کي چِاه منجهان چوڙين
٨. طالب مولا محب رَي ٽڳڙا سب ٽوڙين

١٠-١٠-١٩٥٧ع
اُچ شريف

●

ٿل: ڪُوڙي ڇڏي ڪثرت بيراڳي برن ۾ دونهڙا دُکائن

١. در دُوئيءَ جا پوري پلپل وائي ڪن وحدت
هوڏ، هئڻ ۽ هستي وڃائن

٢. ”لا“ کان لنگهي ”اِلاالله“ سان اورِن فنا ڪري فرحت
خيال خوديءَ جا خوب ٿا کائن

٣. بقا بالله جو قرب ڪمائي ماڻن ٿا محبّت
ويهي وِرهه جو وڪر وهائن

٤. طلب منجهان ٿي طَالب مولا سڪ سان ڪن صحبت
رِندي رمزون روز رَچائن

٢٦-١١-١٩٥٥ع
هالا

[٦]

سوا عشق جي پيو ڪو مذهب نہ ملت

ٽل:اچي عشق اندر ۾ سمايو جنهن وَهم وجودي وڃايو

١. ذات صفت جي سُڌ سمجهائِي برهَہ بهادُرَ بات ٻڌائِي
اتي رمزن رنگ رچايو

٢. ”وَ فِي اَنْفُسُکُم“ وارو اشارو ”وَنحن اَقرب“ ناز نيارو
مچي محبّت مچ مچايو

٣. ڪک پن ۾ ڪيو ذات ظُهورو پُرجهي اهو جو پرت ۾ پورو
هي ساقيءَ سُرُ سمجهايو

٤. عبد، احد ۾ پردا حجابي نازڪ آهن ناز نقابي
آهي فائق فَن فرمايو

٥. طالب مولا حسن حقيقت مرد ٿي ماڻج ماڳ معرفت
هي هاديَ حڪم هلايو

١٥-٣-١٩٥٧ع
هالا

●

ٽل:عشق ڏنا آزارَ سورن آهي سمهڻ وڃايو

١. عشق جڏهن اچي پارڻ پاريا عشق وارن ات سرڙا واريا
ورهَہ ڪري واپار پرت وارن اتان سيڪي پرايو

٢. اَڪيون عجيب جون اصلئون عالي پيئي آهن مست موالي
چاڙهنِ خاص خمار گهور انهن جي گهٽن کي گهايو

٣.هر جا آهي حسن حقّاني لاشڪ ۽ لاريب لاثاني
دل جو دلبر يار سپ صورت ۾ آهي سمايو
٤.طعنا، تُنڪا، مهڻا، ملامت شهرت شامل ساڻ شڪايت
محبّت جا معيار سالڪ هي آهي سُرُ سمجهايو
٥.بره اچي يَرَا! باهيون ٻاريون گوندر ۾ ٿا روز گذاريون
نينهن ڪري نروارَ گهٽيءَ گهٽيءَ ۾ آهي گهمايو
٦.عشق الاهي آهي اعلي محو انهي ۾ **طالب مولا**
قائم قرب قرار پيچ انهي سان مون آهي پايو
١١-١-١٩٥٥ع

هالا

●

ٿل:جي عشق اُمالڪ اچي ته عقل وڃي ٿو راند هارائي
١.عقل ويچارو عاجز آهي عشق سان ڪهڙو سينو ساهي!
ڪير بره جي باهيئون بچي سبحاني ٿو سِر سمجهائي
٢.عقل جي هڪ حد آهي مقرّر عشق جو يارو! هرجا مظهر
ڪو رنگ انهي ۾ رچي وهم وجودي سارا وڃائي
٣.عشق بهادر جت هٽي نعرو عقل ٿئي ٿو ات ويچارو
نينهن اڳيان پيو نچي طوقُ غلامي پائي پائي
٤.عشق الاهي وات ڏيکاري آب حياتي پل ۾ پياري
جو پرت انهي ۾ پچي **طالبُ مولا** تنهن کي بنائي
٢٦-٢-١٩٥٥ع

هالا

●

ٿل:عشق ڪرڻ آسانُ ناتو نڀائڻ ڏاڍو مشڪل
١.حرص، هوس جي حاجت ناهي ايندو اِتي ڪو ڪُوڙو ڪاهي
اُتي ڪپي ايمان قرب ڪمائڻ ڏاڍو مشڪل

Scanned with CamScanner

٢.سڌڙيو هرڪو هرهر سنيري نيهي اچي تو ڪو ڪو نِسري
محبّت جو ميدان مَرڪي ملهائڻ ڏاڍو مشڪل
٣.دم دعوا جو مارڻ سؤڪو پر اِثبات ڪرڻ آهي اوکو
ثابت ڪري سبحان وارو وڃائڻ ڏاڍو مشڪل
٤.چڏبو لاهي سر جو سانگو ته به هي آهي سودو سهانگو
تيڻ ڪڏي قربان ڪنڌ ڪپائڻ ڏاڍو مشڪل
٥.عشق حَلاج سان چا چا ڪيڙو شمس ڪي نيٺ نهوڙي نيڙو
لاهي غير گمان "أنا" الائڻ ڏاڍو مشڪل
٦.عبديّت جو چڱو آهي چولو پَچ پائڻ جو بلڪل پولو
دمدم رکج ڌيان ورهه وسائڻ ڏاڍو مشڪل
٧.**طالب** تي مطلوب ڪي ماڻج پاڻُ اتي هرگز نه آڻج
تيجئين سُرت سجان خود ڪي ڪائڻ ڏاڍومشڪل

٩-١٠-١٩٥٦ع

ميرانپور، هالا

●

ٿل: برهُ نه آهي بيت المال هتِ محتاج جو چاهي چاهي!
١.متو مَتيءَ وٽ جيڪو رِکندو سڪ جي سرڪي سوئي چکندو
پاڻهي ڏيندو ڪيف ڪَلال ڏَس هي ڏنو ڪنهن ڏاهي ڏاهي
٢.ڪيڏي اهوئي برهه جي بازي غير چڏي جو تيندو غازي
بي ڪي ملندو محب محال عشق اڙانگو آهي آهي
٣.دعوا ڪرڻ ڏادي سَوَلي سؤڪي پر قرباني آ اَهنجي اوکي
اڳيان جابُر جوش جلال حقّ حجت جو ناهي ناهي
٤.هتِ هزارين هِرڪِي آيا پير وري تن پنتي پايا
سڌڙين جو آهي خام خيال ڪو ڪو رسندو ڪاهي ڪاهي

Scanned with CamScanner

٥.جت گهمسانَ گهورن جا ٿيندا اُت اُبڙي ڪي عاشق ايندا
فڪر ۾ فاني ٿي في الحال لڳ لاڳاپا لاهي لاهي
٦.ڪنٺا، ڪولاپا، مٽيا، مُصَلا ورهَه بنا ويران سي وَسلا
ٿيندو ڪين ڪي حاصل حال نَاهَه نبُگيءَ جا ناهي ناهيَ
٧.**طالب مولا** مرد ٿي مانجهي سڪ ۾ رهجان صبح ۽ سانجهي
قرب ۾ ڪرڻو آهي ڪمال سندرو بَڌبو ساهي ساهي
١٦-١٠-١٩٥٦ع
هالا

●

تل:عشق ٿيو استادُ سيکڻ ڪي تو سبق پڙهائي
١.حضرت عشق جي اعليٰ عظمت سڀ کان سَرسِي شان ۽ شوڪت
عِلم ڪري امداد خيال خوديءَ جا خوب وڃائي
٢.بس جڳ عشق جا آهن سلامي هرڪو مجي تو ان جي غلامي
الٽو ڪري ارشاد مهميرن ڪي نيٺ مچائي
٣.عشق اڳيان جو لاف هٽي تو سوريءَ تي سو نيٺ چڙهي تو
سورهه ٿيو صيّاد ڦيرا ڏئي تو ڪيئي ڦاسائي
٤.عشق جي بازي آهي اوکي سمجهي متان ڪو سَوَلي سوکي
اتي ڪري اتحاد ڪيئي وڏا تو ناٿ نچائي
٥.**طالبُ مولا** مرد ٿئي جو هن ميدان ۾ سنيري اچي سو
اهو ٿيندو آزاد "هُوهُو" وارو هل مچائي
٢٨-٣-١٩٥٧ع
هالا

●

Scanned with CamScanner

ٿل: ”عشق ڏنا آزار رئندي گذاريم راتيون راتيون“

١. سر تي ڪنيون مون خلق جون خواريون ڳانا ڪري، ڳِل هارَ
تِن جون ڪيان ڪهڙيون باتيون باتيون

٢. مون ڪان ڦُري ويو دلڙي دلبر پل پل ۾ ڏئي پيار
منڙيون پڌائي لاتيون لاتيون

٣. وِرهَہ ويراڳ ۾ درد جا دفتر باري برهه جا بار
ڏاتر ڏنيون اهي ڏاتيون ڏاتيون

٤. طالبُ مولا تو لئي دائم دل جا دلبر يار!
جام پائي تو جهاتيون جهاتيون

٢٧-٣-١٩٥٧ع
ڪراچي

•

ٿل: آهي ڪنهن کي خبر ڪا چار ڏادو عشق اٽانگو يار!

١. عشق تو جنهن سِر پارڻ پاري دنيا عقبيٰ اهو وساري
پرت پيارل سان سو پاري توڙي لکين آزار

٢. ڪاتَ اڏيءَ جي آهي بازي گوءِ کٽي ڪو ٽيندو غازي
عشق اڳيان ڪنِ اُزي نيازي ڪيئي ڪلا دار

٣. ذڪريا سِرِ ڪَرتُ وهايئين ڪاڻ خليل آڙاهه مچايئين
ڪربل وارو ڪوسُ ڪرايئين عجب ڪري اسرار

٤. سوليءَ تي منصور چڙهايئين شمس جي کلڙيئيت ڪلايئين
صوفيءَ جو سر نيزي رسايئين اهي اتس آچار

٥. جيڪو طالب مولا ٽيندو سِرّ سجڻ ۾ انهي کي ڏيندو
عشق نہ ان کي مور مٽيندو واهه ڪري وهنوار

٧-٦-١٩٥٧ع
هالا

•

ٿل: ماري عشق چڏيو چڻ اديون ڙي! اڦٽ
لنگهيو تير جدائيءَ جو دل مان ٻسٽ

١. مون ڀانيو ته منهنجا ٿيندا پرين
جي ويندا ته پاڻ سان نيندا پرين
هي وهم نه هو، هُو مَتيندا پرين
جهلئي ڪين جهليا، هليا ويا جَهٽ پَٽ

٢. ويا آڌيءَ رات هو لال لڏي
ڏيئي ڏاج ڏکن، چني چوري چڏي
چڏيئون گوندر ۾ هيءَ گوليءَ گڏي
ڏاڍو نِرجو هُيِن ڙِي! نينهن نِپٽ

٣. هليا ڏاڍايون ۽ ڏاڍ ڪري
پئي نينهن ۾ نماڻي سور چري
هُنِ ويئي سري، مهنجي ڪانه سري
هو ڏاڍو ڏکيو منهنجي نينهن جو نَکٽ

٤. آئون ويندسِ، وهندسِ ڪين ڪڏهن
وڃي ملندس، طالبَ مليا جڏهن
اُهي ايندس وٽي، جڳ ڏسندو تڏهن
۽ ٿيندِسِ محب سان مان مَٽ سَٽ

٢-٨-١٩٦١ع

لاهور

●

ٿل: "محبت ريءَ مُردار هيءَ ته حياتي چا ڪندي!"

١. زهد، عبادت پڻ چڱا عشق وڏو اسرارُ

---

(١) هي ٿل حضرت مخدوم امين محمد عرف "پکن وارا صاحب رحہ" جن جو آهي. سڄي ڪافي هٿ نه اچي سگهي. انهي ٿل تي نئين ڪافي جوڙي وئي.

Scanned with CamScanner

٢- ورد، وظائف جو سدا الفت آهي اُجار
٣- اوّل، آخر مون سندو آهي محب مدار
٤- ڪرڻو آهي ڪريم سان وِرهَ سندو واپار
٥- **طالب،** مولا تو مٿان لاٿو غير غبار

٩-٨-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

ٿل: وِرهُ وِهائج ويهي ويهي رلندي رلندي ڪنهن نہ ڪمايو
١. بند نظر ڪر ظاهر واري پو تون پسندين صورت پياري
نام ونج تي نيهي نيهي ٿيندءِ پوءِ هي سانگ سجايو
٢. محبّت وارو مارڳ مشڪل ڪو ڪو هلندو ان تي ڪامل
رمز سان دل جنهن ريهي ريهي سو ئي ويندو وک وڌايو
٣. هلندي ڪانہ ڪا هِت مخدومي جيڪو ماڻيندو مغمومي
ڳالهہ ڪبي هيءَ ڪيهي ڪيهي سو سمجهي جو پڙ ۾ آيو
٤. جيڪو زمان، مڪان ڪان واقف سوئي آهي قريب جو ڪاشف
ديهہ انهي جو ديهي ديهي لوڪان وهي تو پاڻ لڪائي
٥. **طالبُ مولا** سوئي آهي جنهن کي ضرورت ٻي ڪا ناهي
پاڻ ۾ ويو جو پيهي پيهي پرينءَ انهي کي پاڻ پسايو

٢-١-١٩٥٨ع
هالا

●

ٿل: ڪِئن وساريا ويهي تو "قالُوا بَلىٰ" اقرارڙا!
ڇا ڪري سگهندين سڄڻ سان عشق ۾ انڪارڙا!
١. "فاذڪروني" فڪر ڪر هت وار ويچو ناهہ ڪو
"نحن اقرب" ۾ تين ٿا دل اندر ديدارڙا

٢. ري نيائڻ جي نہ هاٺي ڪانہ آهي واهہ ڪا
جي نہ مَلڪنِ تي قبوليا سي ڪنيا تو بارڙا
٣. روح هو آزاد پر مجبور ٿيو هڪدم تڏهن
هُن جڏهن آدم اندر سرسا ڪيا سينگارڙا
٤. هُوئي همدم هُوئي هادي، هُو حڪيم ۽ هُو طبيب
هُن بنا ڪنهن کي نہ ڏَسبا عشق جا آزارڙا
٥. **طالب المولا** دوائون ۽ شفائون هُنَ جي هَٽ
يار کي پرتل هجن شل بِرهَہ جا بيمارڙا

٢٨-٥-١٩٥٦ع

●

هالا

ٿل: عجب عشق آهي اسان جو الستي
ڪڏهن بت پرستي ڪڏهن خود پرستي
١. جهان کان جدا ٿي جهان ۾ رهون ٿا
سين ساڻ گڏ هوندي سيڪجھ سهون ٿا
وَسائيسون وهوا ورهہ واري وَستي
٢. اذّيت عجيبن جي لذّت ڏئي ٿي
انهي کان نہ تڪليف ڪائي ٿئي ٿي
سراپا ٿياسون محبّت جي مستي
٣. اسان جي محبّت جا معيار محڪم
ڪري پيار ٿياسون جو هن ساڻ همدم
اسان تان سڃاڻي حبيبن جي هستي
٤. اسين هر هميشه بلند بخت آهيون
۽ سود و زيان کي ڪڏهن ڪونہ چاهيون
ڏسون ڪين هرگز بلندي ۽ پستي

Scanned with CamScanner

۵.ٽياسون جو **طالب** ته مطلوب مليو
ٽي ساقي صنم، پو ڪٽي جام اٽيو
سَرِيَ مان سچڻ جي ملي سرڪ سستي

٢٤-٦-١٩٦٦ع
مري

●

ٽل: جنهن کي عشق جڏهن تو نهوڙي نئي
ڏسي ڪين ڪڏهن سو ڪٿئي ۽ ڇئي

١.جي عشق ۾ ڪنهن ڪئي خود غرضي
ٽيو ذاتي عشق نه پر فرضي
سو ڪوڙو ڪفر جو ٽيو قرضي
پلي وعدا ڪٽي ڏهه پيرا ڏئي

٢.جيڪو سور ڏسيو تو پٽ تي وري
محروم ٽيو سو نيٺ مري
جو پيار جي خاطر پيار ڪري
مئي عشق جا پيالا روز پئي

٣.ڪو پيار ۾ شل مجبور رهي
ڪجھ وقت جي لئي مهجور رهي
ملي محب سان پو مسرور رهي
پوي خبر ته عشق تو ڪيئن ٿئي

٤.ڪو مون کان عشق جي ڳالھ پڇي
نه ته ڏوران اچي رڳو حال ڏسي
ته پو پاڻھي پتو هوند پئجي وڃي
ته هي عاشق عشق ۾ ڪيئن پيو جئي

Scanned with CamScanner

۵.مون کي پنهنجو پرينءُ محبوب ڪيو
محبوب سان گڏ مطلوب ڪيو
اهڙو راغب تي مرغوب ڪيو
جو پنهنجو ڪيو نہ ٻئي ۽ ٽئي
٦.پائي جهاتي هن جا نگاه ڪئي
منهنجي انگ تي واه واه ڪئي
تِني طالب مولا آه ڪئي
ڪيو قيد انهي هڪڙي ئي لئي
١-٣-١٩٦٦ع
ڪراچي

[٧]

ساري سَرَ ۾ سهڻو صبيح بہ تون

ٿل: تون تارن ۾ چوڏهينءَ جو چنڊ
ٻيا سهڻا ڀلي ڪن گهڻو ئي گهمنڊ

١. تنهنجي رمزن واري روءِ ڪٿي!
تنهنجي خود مستيءَ جي خوءِ ڪٿي!
پرين! تنهنجي ڀڳهر جي بوءِ ڪٿي!
ڪٿي عطر، عنبير ۽ سچو سِر ڪنڊ!

٢. هند، سنڌ ڏٺي مون گهمي ۽ ڦري
تنهنجو مَٽُ نہ ڪَنهين جي شڪل هئي
جي ڳالهہ اها منهنجي يار ڳٺي!
تہ پو ڏيندس پري ڏهہ پيرا ڏنڊ

٣. ٿي پيارا! هڪڙو پل نہ پري
ماندي دل ٿي منا! منهنجي مفت مري
هلي آءُ اڳڻ پرين! پير پري
قربان وڃان، ٿيون ڪير ۽ ڪنڊ

٤. تو پهرين نظر ۾ ماري ڇڏيو
پئي ڪانہ خبر تہ هي ڇا ٿي ويو!
پتو پوءِ پيارل! نيٺ هي پيو
وئين محب! هٽي محبّت جو منڊ

Scanned with CamScanner

۵. سھڻا ماڻھو، سڄڻ، ٻي ڪا ڳالھ ٻڌيئي!
ٻلي حسن، جمال حبيب! ھجئي
چوي طالبؔ ھيءَ ڪا خبر اٿئي!
ڏاڍو عشق اڙانگو آھي اَھند

١٠-٧-١٩٦٥ع
ڪوه مري

•

ٿل: تنھنجي ڪارن، وارن پاتو ڪمند
ٿي سوگھو ويو منھنجو بند، بند، بند
١. اھي ڳھريل ڳوڙھيون ۽ ڳاڙھيون
جيڪي جلويدار ۽ ٻئي جاڙيون
پرين! پرت مان ويھي تو پاڙھيون
تن پيتو مٺان محبّت جو مند
٢. تنھنجو حسن ڏسي تو لڳيم عجب
ڪيو خالق ھي ڪيڏو نہ غضب!
ياقوت ۾ جڙ ٿيا موتي نصب
آھي ڪٿن نہ جَڙيل تنھنجو، ڏند، ڏند، ڏند
٣. ڏوراپا ڏئين تہ ٻہ سھڻا سنا
مون پيار ٻہ ڏاڍا پيارا ڏنا
تنھنجا قرب قريب ٿئا ماڪيان مٺا
مَٺ ڪونہ مِٺيءَ جو ٿئي گلقند
۴. رخسارن ۾ جيڪو رنگ پريل
ناھي ثاني ان جو گلابي گل
جنھن جو ڪوبہ جھان ۾ ڪونھي مُل
ساري سَرَ ۾ تنھن جو آھي سڳند

٥. جي پاڻ کي منهنجي اک سان ڏسين
تہ پو خبر پوئي تہ تون ڇا آهين!
۽ پاڻ تي عاشق خود ٿي پوين
مون کي تنهنجي سر جو سچڻ سوگند!
٦. آئين يار سجڻ سينگار ڪري
ٻئي ٻانهون ڳچيءَ جا هار ڪري
ملئين **طالب** سان ڏاڍا پيار ڪري
منهنجو سچ پچ آهي بخت بلند

١١-٧-١٩٦٥ع
ڪوه مري

●

ٿل: تنهنجي قرب جو آهي وسيع ڪمند
تو تي عاشق ٿي پيو خود خاوند
١. ساري سَرَ ۾ سهڻو صبيح بہ تون
محبوب منو ۽ مليح بہ تون
وري فائق پاڻ فصيح بہ تون
تنهنجو گفتو گفتو ڪمال جي قند
٢. تنهنجي در تا جهڪن سڀ مثل گدا
ديدار جي دولت ڪر ڪا عطا
تون شاهن جو آهين شاهنشا
مان مفلس ۽ تون سهڻا! سرند
٣. جيڪو تنهنجي در تو سوالي اچي
سو مورهئون ڪين ڪي خالي وڃي
منهنجا سهڻا سڄڻ! ڪو مجي نہ مجي
پر ڪونهي انهي ۾ ڦير ۽ ڦند

۴. بي يارن جو آهين يار بہ تون
بي واهن جو پوتار بہ تون
بي دِلين جو دلدار بہ تون
بي ڪارن جو دلبرُ دلبند
۵. تنهنجي عشق ۾ ڪيئي اسير ٿيا
تنهنجا دلبر، دامن گير ٿيا
سَوَ **طالب مولا** فقير ٿيا
تنهنجي پيرن سان منهنجو پرين! پيوند

١١-٧-١٩٦٥ع
١١ ربيع الاول ١٣٨٥هہ
ڪوه مري

●

ٿل: تنهنجي حسن جا هُلَ دلدارن ۾ يار دلارا!
١. وار وڪوڙيل، ڪنڌڙا، ڪارا سينڌ سڌي پئي ڏي چمڪارا!
مشڪ سان موهيل خوشبو وارا تن ۾ گلاب جا گل
پرين! لڳن ٿا ڏاڍا پيارا
٢. سهڻيون سڀيون پئي ڪولي هلين ٿو ڏيل ڪان وڌ تون چال چلين ٿو
تن کي لڏڻ ڪان ڪين جهلين ٿو چوڪا چوٽي ڦل
جهومَرَ جاني! ڪن جهلڪارا
٣. واه جو ٻَڌين ٿو ونگيو وانگوڙو سمجهي سيکو نانگ هي جهوڙو
تنهنجو قسم آئون ناهيان ڪوڙو منهنجا محب مِٺل!
ڦٽيون ڪڍيو چڙ ڏين ڦوڪارا
۴. ڏاڻُ پيارو ڏاڻَ وجهي ٿيو سيکو اتي اچي پاڻ سِجهي ٿو
ڦاسي اهين جو ڪجھ نہ ڪنجهي ٿو اهڙي اٿئي اٽڪل
جنهن سان ونگين ٿو وِرهن وارا

Scanned with CamScanner

۵.اَلِي عجيبَ جي ڏاڍي موچاري نوڙيو نراڙ کي چمي چوڏاري
پرُن پَران تو ڪئن نہ بيهاري جنهن کي نڪا جهل پل
لڏيو لڏيو ٿي ڏي لامارا

٦.منجهہ ڪنن ايرينگ لڏن ٿا ڳاڙهن گلن کي خوب چمن ٿا
ناز منجهان بئي نوري نچن ٿا عشق مان ڏينِ اُڇل
پيارا پري ڪان مارن موچارا

٧.هيرو نڪ ۾ آهي هزاري بولو، بنئيسر مينا ڪارِي
چندن هار سڄو سونهاري برهہ لائينِ بَڪَل
چڻ چمڪن ٿا چنڊ ۽ تارا

٨.مُرڪيو مُرڪيو ماريو وجهن ٿا سهسين ڪري سينگار اڇن ٿا
نئين سج نرمل! نوان ڏسجن ٿا آهن پاڻ اَمُل
منهنجي ساه جا سي ئي سهارا

٩.ير ۾ يلي کو ڪنوار بيهاري پوءِ ڪٽي کو هن ڏي نهارِي
دل ۾ وري سو ويهي ويچاري پوءِ پويس ڪا ڪَل
تہ سونهن ۾ آهن ڪير سو يارا

١٠ سيپئي سڄڻ سان ريسون ڪن ٿيون زيور زريون پڻ پهرن ٿيون
منهنجي پرينءَ سان ڪين پڄن ٿيون ڪن ٿيون رڳيون ئي اَهَل
اصل، نقل ۾ وڏا ويچارا

١١.ڪٿان آئن اهي ناز نزاڪت لالڻ منهنجي واري لطافت
طالب تن کي کهڙي طاقت! اها انهن جي پُل
سينو ساهن جيڪي ويچارا

١٢-٧-١٩٦٥ع

ڪوه مري

ٿل: سهڻل جا سينگار ــ وهوا ــ دل کي وڻن ٿا
دل کي وڻن ٿا، ڏاڍا ٺهن ٿا ۔ ڏاڍا ٺهن ٿا، من کي موهِن ٿا
١.ڪارا ڪارا، ڪُنڍڙا ڪُنڍڙا   سهڻا سهڻا، سنهڙا سنهڙا
وانگوڙي ۾ وار
٢.تيل، ڦليل، ڦڻيون، ڦوڪارا   ڏوپيلَ واسيَل، ڪيس هوڪارا
گهرا گُهنديدار
٣.ابرو عجيبُ، ڏنگا ۽ ڏوڙا   ڏيهه ڏسيو ڪن گهوڙا گهوڙا
تيز ڪَنان تلوار
٤.پيئي اکيون چڻ باز ۽ بحري   مار ڪرڻ لئي پون ٽيون پهري
ڪن شاهاڻا تہ شڪار
٥.نڪ نجيب جو ننڍڙو ننڍرو   سنهڙو سنهڙو، ڪُنڍڙو ڪُنڍڙو
رنگ پريا رخسار
٦.لب لالڻ جا مُرڪيو مُرڪن   ڏند موتِن جان جَهرڪيو جَهرڪن
ڪونج ڳچي ۾ هار
٧.روز چمان، چشمن تي چايان   لائق سمجهي لبن سان لايان
پريَن جا پيزار
٨.گڏ گذارڻ، اٿڻ ۽ ويهڻ   **طالب مولا** رُسڻ ۽ پرچڻ
محبّت جا معيار

١٣-٧-١٩٥٥ع
حيدرآباد ۽ هالن جي
وچ ۾ لکي وئي

ٽل: تنھنجي عجب اڏاوت ۽ بيھڪ
تنھنجي ٽُرڻ ڦِرڻ ۾ عجيب ڍنگ
١.توکان ڪوند وڏيڪ ملوڪ ڏٺم
توکان ڪوند زياده حسين ٻڌم
توکان ڪوند وڌو ڪو مثال مليم
ڪبا ڪھڙا انھي ۾ شبھا شڪ
٢.ڪو دنيا گھمي ڀلي توڙ ڪري
ڏسون ڪنھن کي تو تنھنجو جوڙ ڪري
توکي ونندو مٿي جو موڙ ڪري
تنھنجو ملندو مثال نه اوڏي ڇِڪَ!
٣.نہ شباب جو جاني! جواب ڪٿي
انھي حسن جي حد حساب ڪٿي
لِکي توکي سو آھي ڪتاب ڪٿي!
تنھنجي قوه جواني عجيب اُتڪ
٤.توکي پنھنجي ھٺن سان ٺاھيو خدا
اھا جاڻي حقيقت شاه و گدا
اي جاني جواڻي ماڻي سدا
ڏين ڏھہ ڏھہ پيرا ٽليو ٺھڪ
٥.محبوب مٺا تون شال جيين!
مون سان گڏجي ڪنڊون ۽ کير پيين
تون پنھنجو مثال بہ پاڻ ٿيين
آھي مون کي نہ، پرَ پِرجا کي پڪ
٦.ڇو مون کي قريب ٿي قرب ڪيئي
ڇو وچڙيل کي وري پيار ڏنئي!

چاطالب جي ڪا خبر اٿئي
تنهنجي عشق ۾ وئي ساڃاه سَمڪ
۳۰-۳-۱۹٦٧ع
۲۰ محرم ۱۳۸٧ھ
ڪراچي

●

ٿل: اِهو اٿم يقين ته آهيان برحق
توکي نہ مڃي سو آهي احمق

۱.سپ هيرا جواهر گڏ جي ڪجن
اُتي محب! مٽين ڪٽي موتي هجن
ته به تنهنجي برابر ڪين ٿين
اکيون تنهنجيون رشڪ دُرِ ابلق

۲.جي ٽيڏي اک سان يارا ڏسين
ته هيڪاري چرڪ چڏايو چڏين
تو پاڻ ڏي دلبر! گهليو وٺين
تنهنجي چشمن ۾ آهي چقمق

۳.محبوب سڄڻ ماکيءَ کان مٺا!
تو سدائين پلايا پال پلا!
تنهنجي سر جو قسم تنهنجو ڏوه نہ آ
مونکي منهنجي سورن ڪيڙو سَحق

۴.تاريخ محبّت پڙهي جا ڏٺيم
”ريسرچ“ انهي تي ويهي ڪيم
رڳي هجر ۽ غم معلوم ٿيم
اٿلائي ڏٺو مون وَرَق وَرَق

مون خاطي روز خطائون ڪيون
تو مون تي الاهي عطائون ڪيون
تنهنجي جورو جفا ۾ وفائون ڪيون
رڳو تنهنجي نينهن ڪيو ناحق
٦.تنهنجون عجب رهاڻيون رس نوان
ڪري حاصل ٿياسون نوان ۽ سنوان
والله سچڻ! هي سچ ٿو چوان
تنهنجي وسري نٿي صحبت سابق
٧.تنهنجو طالب مولا زنده رهي
پلي دلبر! دنيا ڇا ۾ چوي
مان تہ هيئن چوان هڪ هام پري
"منهنجي عَذرا تون مان تنهنجو وامق
٢٠-٥-١٩٦٧ع
٩ صفر ١٣٨٧هه
اسلام آباد

●

ٿل: تنهنجي رخ ۾ نوري ڏاڍو نمڪ
سڀ سهڻن ۾ ئي حبيب! تون هڪ
١.منهنجا غم گوندر ٿيو دور وڃن
جي توکي اکيون ٿيون کلندي ڏسن
سڀ جذبا جيئرا ٿيو تا پون
تو زندگي بخشي ٿهڪ ٿهڪ
٢.تنهنجي هلڻ چلڻ واري چال ڏسي
مونکان پنهنجي قيامت وئي وسري

اها لوڌ لکن جي ماري تي
سهٽا! تنهنجي چيله جهڙي چابڪ
٣.مون کي اڳ ۾ آهي خبر اها
جي گري، چڙهيين ته پو ٽيندين ڇا!
آهي اسان جو ته هاڻي ئي حافظ خدا
انسان آهيان، نه کي جن ملڪ
٤.ڪنهنجي ڪرڻ خوشامد آهي بُري
پر سچ تو چوان ڇاهي اُن ۾ وري!
تنهنجي پير هينان وچي نانگ سري
ٿَئِي پيرن ۾ لاکيٽو لَڪ
٥.توسان هام هڻي سو ڪير ٿئي!
جيڪو سامهون اچي اُهو آه ڪٽي!
هي طالب مولا سچ تو چوي
ساري سَر جو نجيب! تون آهين نڪ
٣-٥-١٩٦٧ع
١٣ محرم ١٣٨٧هه
هالا

●

ٽل: گهٽو آهن گهٽ توکان سڀ گل ڦل!
ساري ملڪ ۾ تنهنجي حسن جا هُل
١.ڪنئين خود کي خوب سينگارن ٿيون!
مَلي مهٽي پاڻ کي مـارن ٿيون!
توڙي هر هر پـاڻ سنوارن ٿيون
نٿيون توسان پڄن ڪري تنهنجي اهل

Scanned with CamScanner

٢.منهنجا جاني، منا، قربدار ڪِنا!
توکي مولا حسن هزار ڏنا
تون سهڻو آهين سينگار بنا
تنهنجي حسب نسب ۾ ناهي اَل

٣.تون پاڻهي اڄي تو پيار ڪرين
مِنِڙِن جي منا! وارو وار ڪرين
ڪنئين مون سان عجيب! تو آر ڪرينِ
اِهي منڙا پلي ڪر آر انگل

٤.منهنجو توڏي اچڻ، تنهنجو ڪوڙو رسڻ
منهنجي منٿ ڪرڻ، تنهنجو منهڙو مٺڻ
منهنجو پيار ڏيڻ، تنهنجو پرچي پوڻ
ڏادي مرڪي ملڻ جي اٿئي اٽڪل

٥.مون کي پنهنجو بنائيئي حبيبُ پرين!
کيو قرب ڏئي تو قريبُ پرين!
منهنجو بخت پلو ۽ نصيبُ پرين
منهنجي درد جا تو وٽ سڀ درمل!

٦.تنهنجو **طالب** نرمل! نماڻو آهيان
تہ بہ تنهنجو آهيان جي اياڻو آهيان
تنهنجي ڏٺ جو رمز ۾ راڻو آهيان
منهنجي ڪاڪ جي آهين تون مومل
١٦-٣-١٩٦٦ع
ڊاڪا

ٽل: تنهنجو دنيا ۾ محبوب! نہ مٽ
پلي پائي اچي ڪو ڪلنگي چٽ

۱.ڪٿي هار سينگار هزارين ڪن
وري ناز انداز سان سامهون اچن
تنهنجو هوندس مان پلي مون لئي سڪن
ڪنهن کي طاقت جو ڪري مون سان ترڪٽ!

۲.زر زيور سان نٿو حسن وڌي
لَڪِي هوندي لباس بہ ڪجھ نہ ٿئي
اِها ذات خدائي جنهن کي ملي
هڪ تون آهين جنهن جو ناهي مٽ سٽ

۳.هت ڪونهي خوشامد جو ڪو سبب
هن ڳالھ کي چاڙهي هڪڙو رب
تنهنجو اعليٰ آهي حسب نسب
تون تاجيَ پيٺي آهين پٽ

۴.پرين! پاڻ سان تو پابست ڪيو
اهو سودو دست بدست ڪيو
محبت ۾ منا! ڏاڍو مست ڪيو
مون کي پيار جو پياري پٽ تي پٽ

۵.ڪنهن کي طالب مولا ڪجھ نہ مڃي
پلي ڪير اڏامندو چو نہ اچي!
ڪٿي اڪ بہ انهي ڏي ڪين ڏسي.
رڳو تو وٽ آهي چريو چرڪٽ

۵-۳-۱۹٦٦ع
ڪالا باغ

ٿل: آهين لاثاني بي نظير پرين!
پوري ملڪ ۾ با توقير پرين!

١. تنهنجي فرقت جو احساس هيم
تنهنجي صبر نهوڙي نيٺ نيم
جڏهن رهبر عشق عجيب! ٿيم
اچي پيش پيس اڪسير پرين!

٢. ڪڏهن ٻوڪي وساري ڪين ڇڏيم
مون کي محب مٺا! تنهنجي سرجو قسم
تنهنجو خط ۾ لکڻ هئن ياد اٿم
”منهنجي جيءَ جا جاني پير پرين“!

٣. هاڻي اون عجيبا! ڪا ئي نہ تم
جيڪي دل ۾ هئا سڀ-سور لٿم
تنهنجي نينهن تي بيحد ناز اٿم
منهنجي عشق جا يار اسير پرين!

٤. هر هڪ خواهش معذور هئي
هر هڪ ڪوشش مستور هئي
ڏادي يار سڄڻ! مجبور هئي
تقدير اڳيان تدبير پرين!

٥. تنهنجو طالب مولا در نہ مٺيو
بازي برهہ جي ڪان هرگز نہ هٽيو
هُن پاڻ هارائي توکي ڪٽيو
منهنجا ڀڳڻ، ڀاونگير پرين!

١٥-٣-١٩٦٦ع

بنگلو جمڙائو، لانديَ واري موري
شهدادپور

ٿل: تنهنجي شان وٽان ڪينهي مرٽئي منصبَ
ڪٿان آڻيان سجڻ تنهنجي لاءِ لقبَ!

۱.ڪولين وار ته سُنبل سَهميو وڃن
ڪٽين اک ته نرگس جا ڏوهه ڏڪن
سڀ غنچا ٽڙيو گل ٿيو ٿا پون
جڏهن مُرڪن تنهنجا لال ٻئي لب

۲.ڪنهن کي طاقت تنهنجي ڪَٿَ ڪا ڪٿي
تنهنجو مٽ نه ٿئي ڪو لٿي ۽ پٿي
هڪ ذات سيّد جي سا آهي مٿي
باقي توکان سيئي گهٽ حسب نسب

۳.ٻلي هر ڪو ٻُڌي منهنجا ٻول اجهي
مون کي ڪونه ٿو اهڙو سَر ۾ سُجهي
جيڪو تنهنجي جُتيءَ ۾ پير وجهي
سو پيدا ڪيو ئي ڪونهي رب

۴.تنهنجي عشق ۾ ڪيئڪي اهنجو آهيان
تنهنجو نه ٻلا ٻي ڪنهن جو آهيان!
سهڻا يار! فقط مان تنهنجو آهيان
مون تي ڪنهن جو "ڪليم" نه ڪا چب سب

۵.اهو گفتو واهه جو ٿيو
جيڪو پنهنجي زبان سان هئن تو چيو
"ٿيا ڏينهن، مون سان تو نه پيار ڪيو"
وهوا ڏادي وَڻي اها تانگهه طلب

٦.تنهنجو طالب ٿي تنهنجي پيش پيس
تنهنجي قربن آخر قيد ڪيس
تون ڪين تہ تو هاٿو ئي ٿيس
تڏهن پاڻهي ڪريان ٿو پنهنجا ادب
٢٢-٤-١٩٦٦ع

ديري

●

ٿل: جيڪي منهنجي ڳچيءَ جا هار ٿيا
اهي ڪارا ڪنڊڙا وار چمان
جيڪي ڳوپ ڏئي ٿي دام پيا
سي خاصا خوشبودار چمان
١.جنهن ڪان شمس و قمر شرمائن ٿا
جنهن ڪان تارا ڪتيون گهبرائن ٿا
اها نور پري جا پيشاني
ڪري همّت سا هڪوار چمان
٢.جن آڏو هلال ڪا شئي ناهي
جن آڏو ڪمان بہ چا آهي!
جن آڏو خنجر خم ٿا ٿين
اهي خوشتر ٻئي خمدار چمان
٣.جي چرڪ چڏايو خوب چڏن
۽ پنبڻيون مورهئون ماريو وجهن
اهي چپر چنبڙ سان ڇيھ ٿا ڪن
وهوا تن جا اکِن سان وار چمان

٤.جڻ مئي جا ڪٽورا ڀيئي پريل
يا ماڳنهن آهن خود پيتل
اهي مست و مست قلندر ٿئي
ڪري ڏاڍو ادب، ڏئي پيار چمان

٥.سو آهي ڪنول جو ڍنگ ڪٿي!
سو آهي گلاب جو رنگ ڪٿي!
جتي بلبل پنئورا خود بيخود
اهي رمز پريا رخسار چمان

٦.جڻ لعل ۽ موتي صدف ۾ بند
قربان مٺاڻ تان تن جي قند
سي لال لعابي لالڻ جا
لب سرخ ٿئي پيهار چمان

٧.ڪٿي ڪونج نه پنهنجو ڪنڌ مٿي
جي سامهون سجڻ ٿئي انڪي ڪِٿي
منهنجي ڳٽن پرئي جي ڳچي ته ڏسو
جا چؤڪي، چڳي چودار چمان

٨.هو پيرين هٿين ٿيو هڪ جهڙو
جو ثاني سڏائي، سو ٿئي ڪهڙو!
تنهنجي نقش قدم جي خاڪ ڪٿي
اها غيرت عنبر بار چمان

٩.جيڪي درتي سندس هليا مونکي وٺي
ڏيان تنکي ترت مِنيَ تي مِٽي
اهي **طالب مولا** ٿئي تهدل
پنهنجا پير چمان، پيزار چمان
٨-٨-١٩٦٦ع
اسلام آباد

●

Scanned with CamScanner

ٿل:منا محب ماڻهو پرين پيار وارا
انهن لئي اکِن ۾ اڏيا مون اوتارا

۱. اِهي وار چلڙا تہ ڪي نانگ ناهن
ڏين پاڻ ۾ پيچ اهڙا ئي آهن
ڏيو وَرَ وريو ڪن وَنگڻ لاءِ وارا

۲. چٽي چنڊ ڪان پڻ پرينِ جي پيشاني
نہ بجلي برابر نہ بيو مٽ ۽ ثاني
جهلي ٿا سگهن ڪين ڪي تاب تارا

۳. نہ تلوار جي ڌار اهڙو ڪري ڪم
نہ خمدار خنجر هٽي ڪو هتي دم
ڀٽا ڀاڻ ڀيئي ڀرون ڀئونر ڪارا

۴. چپر جي ڪچن تا تہ اولا لهن تا
ڏڪويل کي تسڪين ڏاڍي ڏين تا
اهي پاڪ پنبٽيون نہ ڪن پارا پارا

۵. هو شهباز جئن عَزم سان جي اچن تا
تہ ڦرين نظر ۾ ونيو دل وچن تا
اهي نيڻ نرمل جا چڻ مست مارا

۶. ڪڏهن مَٽُ ڪي ٿيندا ڀلا گل گلابي!
ڪٿي ناز آهن انهن وٽ نقابي!
انهن ۾ نہ آهن هي نوري نظارا

۷. لچي لعل، ياقوت، هيرا ٿين ٿا
۽ شرمائي مرجان، موتي وڃن ٿا
جو محبوب مُرڪن ٿا منڙا موچارا

Scanned with CamScanner

٨. نظر ٿو اچي جي پِيَنِ ٿا هو پاٽي
نزاڪت، نفاست ڪَئي هت پچاٽي
ڪيا خَلقَ حيران عقل، سمجھ سارا

٩. وڏا وَڙَ ڪري هو اگڻ منهنجي آيا
وريو بخت طالب ٿيا لايا سجايا
ڪٿي ڪير ٿو هيئن قدم قرب ڏارا!

٢٢-١٢-١٩٦٠ع
لاهور

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

[٨]

سڪندي تيڙم سال

ٿل: مست الفت ۾ ڪيا ڪئين وِرهه ويچارا هٽي
پرت سان ڪيڙا پڌر ڏک درد دل وارا هٽي

١. درد وارن جي او سهڻا ويچ واهر ڇا ڪندا!
چاڙهه چاڙهيَ مان سڄڻ! تون تنڪي چوڪارا هٽي

٢. ڪيف سان ڪاريون، ڪڪوريل قربدارن جون اکيون
بازَ بحريَ جان جهڻن دلڙن کي لامارا هٽي

٣. سالڪن هي سچ چيو ”ري عاجزي ڪا واهه ناهه“
تار ۾ تابع ڪري تو برهه بي تارا هٽي

٤. جن جي سرتي عشق اظهر ٿيو اچي جلوه نما
سي هليا سبحان ڏي هُو هُو جا هونگارا هٽي

٥. ات فقيري فيض جا چشما ٿيو جاري پون
جت اچي ويهي تو حضرت عشق اوتارا هٽي

●

ٿل: تو لاءِ ڪوڙين ڪانگ اڏايان پئي
تنهنجا پانڌي روز پڇايان پئي

١.تو صبح اچي نوان درد ڪٽي
تي رات ٿئي مون لء گهنگهر گهٽي
سَوَ سُور سندئي مان هڪڙي چٽي
تنهنجا آهن، تن سان نيايان پئي

٢.تي روز سَنجهي منهن ويڙهيو سمهان
وريو آڌي ڏيو تي عجيب! اٿان
پايو منهن مُونَنِ ۾ رويو روئان
لڪيو لوڪان لڙڪ وهايان پئي

٣.تِينُ نرمل شل! ناراض مَ تون
تنهنجا هتڙا هجن، منهنجون چام! جُتُون
منهنجون محب! اکيون، تنهنجون لالڻ! لتون
وٺيو واٽون تهنجون واجهايان پئي

٤.مَنُ منهنجو مُنو سمجهي ٻه نه ٿو
مئو مون ڪان وري پرچي ٻه نه ٿو
رٺو رمزن سان ريجهي ٻه نه ٿو
نه ٻه ڪيس پرين! پرچايان پئي

٥.تنهنجي ياد ۾ هئن مان مست آهيان
پنهنجي پاڻ کي "تون" سمجهيو تي وهان
اهڙي محبت ۾ ٿيو محو وڃان
جو ياڪر پاڻ کي پايان پئي

٦.تو ڇا تي ڇيو ڀلا ڇا هي ڪيئي!
مٺا محب! وڇوڙو ڏاڍو ڏنئي
پنهنجي **طالب** کي ڇو وساري ڇڏيئي
تنهنجا مان نه اڄا ڳڻ ڳايان پئي

●

Scanned with CamScanner

ٿل: ساهه سگهي ٿو جن لاءِ سڄڻ شل سارينِ!
سڄڻ شل سارين واڳون مَن وارينَ!
١. سرتيون! هوند آئون سونُ ٿيان جي محبّت ڏئي مارين
٢. ويهي ڪيئون جي وعدا پرين سي پارين
٣. سيئي پِرَ ڪي پهچنديون گونـدرِ جي گهارين
٤. رسنديون سيئي راز ڪي جي وِرهَ ۾ سِرُ وارين
٥. **طالب** دردن واريون روز هنجهون هارين

٢٦-٩-١٩٥٧ع
هالا

●

ٿل: ڏوهه دل جو آهي ظاهر ۾ وڃي اکڙيون اڙيون
هوءَ نه وئي دلدار وٽ پر هي نه سورن ۾ سڙيون
١. من پرين ڪجهه پيار مان ويهي وٽم ڳالهيون ڪري
زندگي ساري گذر ۽ ياد پونديون ڪي گهڙيون
٢. هاڻ شل مون سان نباهي نينهن جو ناتو سڄڻ
پاڻ ئي پاتئين ڳچيءَ ۾ قربداريءَ جون ڪڙيون
٣. دل نه هڪڙي آهه جنهن تي يار جو قبضو ٿيو
محب اڄ ميخون محبّت جون، سندم جيءَ ۾ جڙيون
٤. منهنجي دل ڦاٽي نه ڇا ٿيو هي وڏي ڪا ڳالهه ناهه
لطف سان لالڻ ليون جيڪي هيون جڳ ۾ جڙيون
٥. مون پنهنجي لڄ ۽ لڏ هن جي حوالي ڪئي ڪٿي
هٿ رکي پنهنجون ڪيون جنهن بي وسيليون بي وڙيون
٦. پي نه سيڪنهن وٽ ڪو هڪڙو سور هوندو ساهه سان
طالب المولا جي دل ۾ درد جون آهن ڏڙيون

٢٥-٦-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ٽل: پنهنجي پرينِ ڪاڻِ پاند پسايم روئي روئي
١. هڪ ساعت پڻ سُڪَ جي ناهي اونَ عجيبن جي ئي آهي
ڪن ڪا وَتِ وراڻِ راتيون وِهايم روئي روئي
٢. بنگلا، ماڙيون ۽ محلاتون ڪين وڻن ٿيون سَوَ سوغاتون
ڪنهن جي نہ آهي ڪاڻ قرب ڪمايم روئي روئي
٣. جنهن سان منهنجي لٿون لاتاني سوئي ملي شل منهنجو جاني!
ان ڪي مولا! آڻ حيلا هلايم روئي روئي
٤. پيار ڪيا مون پلپل جنهن سان طالب مولا ملندس تنهن سان
ڪنديس ريجهہ رهاڻ يار ريجهايم روئي روئي
١٦-٨-١٩٥٩ع
لنڊن

●

ٽل: سڪندي ٽيرهن سالَ، ويٺي ساجن ساريان
ساجن ساريان، ڪين وساريان
١. آگ اندر جي ڪين اجهاڻي، پرينءَ وڌو توڙي پرت جو پاڻي
جر وهايان جال، ويتر واتون پهاريان
٢. ڪجهہ جي ڪچان ٽي لوڪ ڪلي ٿو، ماٺ ڪرڻ سان جيڙو جلي ٿو
مون کي ڪهڙي مجال، هن سان پرت آئون پاريان!
٣. جيئن ٿي وساريان تيئن ٿو وسري، نئين سر نينهن نجيب جو نسري
جيڙو منجهہ جنجال، ويٺي گهنگهر ۾ گهاريان
٤. ٻَڪي ڏجئين پيغام هي پانڌي، ڪوجهي جو من ٿين اچي ڪانڌي
هيڏا آهن حال، سهڻا! توکي سنياريان
٥. مُئي جي توري واهَ نہ ڪائي، عمر وڃي ٿي هاڻ اجائي
لَهہ ڪا سار سنڀال، اوڳي ويٺي او ساريان
١٠-٤-١٩٥٦ع
خيرپورميرس ۽ هالا جي وچ ۾ لکي وئي

●

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گھر

Scanned with CamScanner

ٿل: محبّت کي ڪا پرواهه ناهي   دلبر سان جو دلڙي آهي

۱. ملن پلي ڪنئين طعنا مهڻا   سي سڀ سر تي آهن سَهڻا
لوڪ ملامت چاهي!

۲. سو ئي نيائي نينهن جو ناتو   پيچ پيار جو جنهن آهي پاتو
لڳ لاڳاپا لاهي

۳. ان کي خبر، جو محبّت ماريو   پيالو پيارل جنهن کي پياريو
ڪير پيو سينو ساهي!

۴. ڊِڄ ڊَپَ ڪهڙا طالب مولا   رکبا ارادا اصلئون اعليٰ
قرب ۾ رسبو ڪاهي

۲۳-۱۱-۱۹۵۸ع
حيدرآباد

●

ٿل: سڄڻ هجن شل سنوان! حالڙا ٻڌائينديس - سورڙا سڻائينديس

۱. دلڙي گهري تي دلبر دمدم   هيٺيِ، ساڻ اچي ٿئي همدم
نَيو نَيو وريو نوان   ڳڻ ته ڳائينديس - راتڙيون وهائينديس

۲. اٿم اميدون اڱڻِ تي ايندا   دم دلاسا دل کي ڏيندا
نياز ڪنديس آئون نوان   واٽڙيون ٻهارينديس، وارڙا وڇائينديس

۳. مون معذور سان محبُ ملائين   ماڙ ڪجئين ڪا مولا سائين!
لالڻ لئي ويئي لوان   ڳاجڙا ڳائينديس - موڪون ٻ ملهائينديس

۴. طالب طلبن لايون تارون   محب اچي من سٺي ڪوڪارون
پيرن تي ڪري پوان   قربڙا ڪمائينديس - ناتڙا نيائينديس

۲-۱۰-۱۹۵۵ع
امين منزل، حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

ٿل:مولا! ملاءِ تون مون سان منهنجي من جو ٺار
منهنجي من جو ٺار، دل جو دلبر يار
١. جنهن جي ساه کي سڪ، ڇرڪ ڇڏايا ڇڪ
لوڪان ڪئي جنهن لِڪ، سَهٽو سو سردار
٢. ورهَه ڪئي آهي وسَ، ڏوريو ڇپايان ڏسَ
گَام نهاريان گس، محبّت جو مهندار
٣. دردُ ڪري ٿو دانهون، روز نهاريان راهون
پرَ ڪي موٽائي پاهون، عشق ڏنو آزار
٤. وائي آهي وات، بره واري بات
آهي ڏينهان رات، طالب جو تڪرار

٥-١-١٩٥٥ع
ٽاٽو بولا خان

●

ٿل:رئندي رئندي ٿيون گذرن راتيون
آهن آسون اندر ۾ آتيون
١. تنهنجي آهيان، تنهنجي ٿينديس
بنهن نه بي در سهٽا! ويـنديس
تو ئي ڳرهاٽيون پاتيون
٢. منهنجو آهين، منهنجو هوندين
مون سان مدد پل پل ۾ ٿيندين
دلبر! تو لنئون لاتيون
٣. تنهنجون ويٺي واٽون نهاريان
سُڏکِيو توکي يار! پڪاريان
پاءِ پرين کي جهاتيون!

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

۴. ننڊ نيٽن جي ويئي اڏامي
هاڻي هڪل ۾ تي اچي حامي
پرت مان ڪر پرپاتيون
۵. اَهنج اندر ۾ ڏاڍا اچي ويا
مچ محبّت جا محب! مچي ويا
ڇُوهہ مان گڏجن ڇاتيون
٦. مان تہ پرين! توکي ڪين ڇڏيندس
پکڙا توسان گڏجي اڏيندس
جيڪي يَڳيون سي ڪاتيون
۷. سائين ڪندو سڀ پوريون اميدون
طالب مولا ٿينديون عيدون
تَنَ ۾ آهن ڏاڍيون تاتيون

٢٣-١٢-١٩٦٠ع
لاهور

●

ٽل: ايندم شال! عجيبَ - سرتيون - ڏيندم پلپل پيار پيارا
١. آسرونـد آسائـتـي آهـيـان
نرمل ڪان نا اميد بہ ناهيان
لاڪيٽا هو لبيب - سرتيون - دل وٺندا دلدار دلارا
٢. ڪوجهڙي آهيان، ناهيان ڪميٽي
پنهنجي ڪن من حبيب هيءَ هيٽي
نوري منهنجا نجيب - سرتيون - سهٽا شل ڪي ڏين سهارا!

٣. آهيان اصل نادان نسوري
بلڪل، بلڪل، بلڪل پوري
ڪن ڪي قرب قريب ـ سرتيون ـ جاني منهنجي جيءَ جا جيارا
٤. لاهن سڀ آزار اندر جا
نرمل نازن ساڻ نذر جا
طالب جا هو طبيب ـ سرتيون ـ منهنجا سڄڻ سي سخن سچارا
٣ـ٨ـ١٩٦٠ع
ڪوئٽا

●

ٿل: ڪندي ياد توکي هي راتيون وهاڻيون
اچن ياد هر هر سنڌ رس رهاڻيون
١. ملڻ ۾ ڪلڻ تنهنجو مرڪڻ موچارو
اٿڻ ۾ وهڻ آهي ڪل ڪان قرارو
سيئي تنهنجون رمزون سيني ۾ ساماڻيون
٢. مان تنهنجو ئي آهيان سڄڻ! اچ ڪلي ڏي
مبارڪ مڙن کي پلي وچ وڃي ڏي
پلا آ ته هاڻي محبّت کي ماڻيون
٣. مان توسان اچي خير جو خوب ڪلندس
ڳچيءَ پائي ٻانهون منا محب! ملندس
نه مٿجن ٿيون من تان هو ڳالهيون ڳوناڻيون
٤. ڪري قرب تو ساڻ توکي ڪلايان
ڏئي پيار ۾ گل گلن سان ملايان
اُتن روز اڌ مان ته پِرَ ڏي پلاڻيون

Scanned with CamScanner

٥.پوڻ ياد پرديس ۾ پيار تنهنجا

تہ ڳوڙھا ڳلن تان ڪريو ۽ ڪرن ٿا

اينهين دل سان ڪن ٿيون اکيون ٻئي آڪاٽيون

٦.مان تنهنجو ئي طالب تون مطلوب منهنجو

مان تو ڏي ئي راغب تون مرغوب منهنجو

ٻئي هڪ ٻئي ڏي طلب مان تا تاٽيون

٣-٩-١٩٦٦ع

ڪئمبرج

•

ٽِل: تون ڇا هئين، ڇا مان ڇا ٿي وئين

جڏهن تنهنجو ٿيس تہ جدا ٿي وئين

١.هيءَ ڳالھ سچڻ! تون ٻڌاءِ تہ ڪا

ڪهڙو ڏوھ ڪيم ۽ آهي ڇا!

مون کان ڪهڙي ڀلا ٿي اربعا خطا!

جو بلڪل بي پروا ٿي وئين

٢.مون کي منهنجي نينهن نهوڙي ڇڏيو

مون کي منهنجي وِرھ وڪوڙي ڇڏيو

مون کي منهنجي عشق الوڙي ڇڏيو

مون کي گهرجي دوا تون دعا ٿي وئين

٣.پاڻهي پنهنجو "تون" خريدار ڪيم

۽ پاڻ کي مفت ۾ وڪڻي ڇڏيم

تڏهن تو وٽ ڪجھ بہ نہ قدر ٿيم

آئون ادنيٰ تون اعليٰ ٿي وئين

٤.هڪجهڙا هياسون تہ ڇا نہ هيو!

جو پيار ڪيم، پڇتايان پيو

وچ فرق مراتب پئجي ويو
آئون پيس جهڪي تون خدا ٿي وئين

5. هن حيرت ۾ پيو روز هڃان
ڪئن حجت رکان توکي چا چا چوان
توکي پيار ڏيان، تنهنجا ادب ڪيان
آئون **طالب** تون **مولا** ٿي وئين

٢٣_٦_١٩٦٧ع
١٥ ربيع الاول ١٣٨٧هه
اسلام آباد

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

[۹]

دلڙي ڏئي مون درد پرايو

ٿل:مون کان ٿيون وسرن سڄڻ! تنهنجي ڳڻن جون ڳالهڙيون
تنهنجي ڳڻن جون ڳالهڙيون، چشمن جون چوڳيون چالڙيون
١. جيڏهن ڪئين نازڪ نظر، بينا ڪرين ٿو بي بصر
ٿيون باخبر ڪن بي خبر، ڪيفي، ڪڪوريل، ڪالڙيون
٢. هن برھ ڪئين ٻاريا ٻنا، سُهما سَوَن جا مون سنا
مَرُ لوڪ ڏي مون کي مِنا! اهڙيون عجب اوپالڙيون
٣. ٿا عشق جا ٻارڻ ٻرن، رڙهندس مٿي رهبر! زندن
پل منهنجي پيرن ۾ پون، اڄ ڇو نه ڇوهئون چالڙيون!
۴. دردن ڪيو دل کي بسمر، ڪٿ **طالب المولا** جو غمر
تنهنجي سڄڻ! سر جو قسم، اڪڙيون رهن ٿيون آلڙيون
١٢-٣-١٩٥٥ع
هالا

●

ٿل: مون سان دلبر دلڙي نه لائين ها
جي لائئي ته توڙ نڀائين ها

١. چو پيارا پلپل پيار ڏنئي
ڇا ڇا تي چيئي ڇا وعدا ڪيئي
پلا يار ڀڏاءِ ته ڇا تي ويئي
جي ڇڏڻو هيئي ته ڀڏائين ها
٢. تنهنجي نرمل نينهن نهوڙي نيس
اڇي پيارا تنهنجي پيش پيس

جي لائق تنهنجي ڪين هيس
ته به رمزن ۾ پيو رهائين ها

۳. مون وفائون ڪيون تو جفائون ڪيون
مون عطائون ڪيون تو خطائون ڪيون
مون صدائون ڪيون تو ندائون ڪيون
منهنجا ڪي ته پرين ڳڻ ڳائين ها

۴. آئون ڪينَ سڄڻ توکي جهليان ها
پنهنجي پاڻ کي پاڙهي پليان ها
پنهنجون آليون اکيون ويٺو مليان ها
رڳو يار مون کان موڪلائين ها

۵. تي اوچتو تون بيگانو وئين
ڪنهن وهم گمان نهوڙي نئين
آخر تون به ته هڪ انسان هئين
ڪجهه سوچي سمجهي سهائين ها

۶. تو پاڻ ئي مون کي پسند ڪيو
۽ خوب سڄڻ خرسند ڪيو
وري هجر جي قيد ۾ بند ڪيو
تنهن کان مورهئون من نه ملائين ها

۷. هاڻ ڪيترو تون بيدار ڪندين
ڪو وقت ايندو فرياد ڪندين
پنهنجو **طالبُ مولا** ياد ڪندين
تي ويسلو وجهه نه وڃائين ها

۹-۸-۱۹۵۵ع
هالا

ٿل: تو دلڙي يار! ڏتاري پو ير! ڪانہ ڪيئي پوئواري
۱.تنهنجا ڪِيس پيارل! ڪارا، آهن پيچ انهن جا پيارا
ڪن ونگ وجهڻ لئي وارا، پائن ڳٽ ڳچي ۾ ڳارا
ڪن قيد سياڻا سارا، مهميرن تي سي مارا
ٿين وير بہ اُت ويچارا، ٿا شاهہ پرِن شوڪارا
منهنجي نرمل! آهہ نيزاري
۲ تنهنجي پاڪ پرين! پيشاني، آهي نرمل! نورَ نشاني
سجَ چنڊَ لڳي حيراني! ناهي تنهنجي ثرّيا ثاني
ٿيا تنهنجا مٺ نہ شاني، ڪر اچڻ سندي احساني
وٺ محب منا! مهماني، اچ اگڻ مٿي دل جاني!
تنهنجي محبّت دلڙي ماري
۳.تنهنجون اکڙيون ٻئي ميخانا، يا پُر ٿيل پيمانا
يا محب! ٻئي مستانا، ڪن درد وارا ديوانا
اُتي جُنگ پرن ٿا جانا، تون شمع ٻيا پروانا
تنهنجا شوق آهن شاهانا، هي راز ٿيا رندانا
تنهنجي اڳتئون توبہ زاري
۴.تنهنجي قرب ڪرايون ڪيهون، شب روز رئان ڪري ريهون
ڏنيون پرت پيارل! پيهون، ويون وَرهن گذري ويهون
ٿي دلڙي چيهون چيهون، پيون لال لڳن ۾ ليهون
تنهنجي فڪر سُڪايون ڦيهون، اچ برهہ ۾ ڳنجي بيهون
ڪئي گوندر آ گلزاري

Scanned with CamScanner

۵.محبوب! ڦٽا ڪر ماٽا، هيَ رمز سڪئين ڪيئن راٽا!
تنهنجي گُهور گهمايا گهاٽا، نٽا مورهئون وٽن وهاٽا
تنهنجي صدمن ڪيا سَندَ ساٽا، اڄي پرت پڄائج پاٽا
وجهان ٽپڙا روز ۾ ٽاٽا، تنهنجا سور آهن سيباٽا
تنهنجي تات، طلب ۾ تاري

٦.اڄ وعدا پرت جا پاڙيون، هڪ ٻئي سان سور سلهاڙيون
دل، دل ڏي لالڻ! لاڙيون، ٽا سور وڃن سنڌ ساڙيون
ٽيو چيتو آهه چيهاڙيون، دل درد وڃن ڏونڌاڙيون
اڄ وِرهه وسايون واڙيون، تنهنجي درجون مَٽ نه ماڙيون
ڪر سهڻا يار! ستّاري

٧.**تنهنجو طالب مولا** آهي، ٻئي ساڻ پلا ٻيو چاهي!
رس تنهن ڪي قرب مان ڪاهي، پيا لڳ لاڳاپا لاهي
چڙ وير وِرهه جي واهي، ڪير سينو توسان ساهي!
اها طاقت ڪنهن ڪي ناهي، اڄ مون وٽ گاهي ماهي
لاءِ برهه جي يار! بهاري

٨-١١-١٩۵۵ع
هالا

●

ٿل: جڏڙي جي جا جيارا- او پيارا!
تون ئي ته آهين جاني جياپو!
١.اٿندي وهندي پرين! تنهنجي تات اٿم
سهڻا، سپرين، سڄڻ! وائي وات اٿم
مون ڏي سڀ ميار - او پيارا!
تو سان ئي آهي سڳ ۾ سياپو

٢.تون ئي ڀلارو ڀلو، مون ۾ عيب اپار
ڪانڌ! ڪميٽيءَ جي ساري لهج سنڀار
پيڙو تڄ پتار - او پيارا
محب! مُنجان تي نينهن جو نياپو

٣.راتيون روئي رڙي ويٺي وِهايان مٺا!
ڏينهن ڏکن جا وري ڏاڍا مون ڪي ڏنا
موٺي اچ منٺار - او پيارا!
تنهنجو ئي آهي چاٻيءَ تي چاپو

٤.طالب مولا چوي اچين تون ڀير ڀري
من اهڙو وري ڏارو مون لئي ڏَري
ٻلپل ڏي ڪي پيار - او پيارا!
ڪر نہ هيڪاري سهٽا! سهاپو
٢١-١-١٩٥٩ع
حيدرآباد

ٿل: ساريو، ساريو، ساريان، او سهٽا سائين ڪيئن وساريان!
١.روئي روئي حال وڃايم توري ڪنهن کي ڪين ٻڌايم
تنهنجون واٽون نهاريان
٢.دردن آهي ڏاڍو جهوريو ماس هڏن تان ڪوري ڪوريو
ٻلپل ٿوکي پڪاريان
٣ ڪونہ ڪيئي ڪو قياس ڪُنيءَ تي، رحم نہ آيئي محب! مُنيَ تي
تو لئي اکڙ ٻهاريان
٤.جاني! جڏيءَ وٽ ڀير ڀري اچ ،منڙا ماڻهو! قرب ڪري اچ
ساهئون توکي سنڀاريان

Scanned with CamScanner

٥.ڏاري ڪري تو آهي ڏڪاريو   وئين ته وري تو ڪونه نهاريو
ويٺي گهنگهر ۾ گهاريان
٦.پڪ ڄاڻج تان تنهنجي آهيان   هرگز ٻي ڪنهن جي مان ناهيان
ڏک ۾ ڏينهن گذاريان
٧.ڪنهن پلا تون موٽي ايندين   **طالب** جو ڪئن پيهر ٿيندين!
ويٺي هنجهڙيون هاريان

٩-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

ٽل: سڪندي سال ٿيا ٿينديس نيٺ ڇري
ٿينديس نيٺ ڇري وينديس مفت مري
١.دلڙي ڦري وري وينئين وساري
تارا ٽڪي پيا توڏي نهاري
ڳٽن منجهه ڳري وينديس مفت مري
٢.قرب جا ڪوڙين ڪانگ اڏايم
آب اکين مان ويهي وهايم
دلڙي درد پري وينديس مفت مري
٣.پيارا پرين! مون کي هئن نه وسارين ها
ڪاته گهڙي مون سان گڏجي گذارين ها
لڳڙي ذوق ذري وينديس مفت مري
٤.دلڙي ڏئي مون درد پرايو
توکي پيارا! ترس نه آيو
ٽيڙي ڳاله ڳري وينديس مفت مري

٥.طالب مولا کان نہ پري ٿي
منهنجي تہ توريءَ کانہ سري ٿي
تنهنجي ڪيئن سري! ويندس مفت مري
١٩٦٢ع

●

ٿل: دلدار چو ڏيئي پيار، وري يار
سهڻا سڄڻ تو ڪئن وساري آهيان!
١.چو ٿو ڏکارين الا، مفت ۾ مارين يلا!
جاني، مٺا، جيءَ جيار، سردار!
شايد پرين ڪا آئون اڏاري آهيان!
٢.مون ڏي مڙيائي الا، تو ڏي نہ ڪائي يلا!
حاڪم سائين! هزار وهنوار
مون ڏي ٿيا، تن محب ماري آهيان!
٣.هنڙو نہ لاهج الا، ناتو نيائج يلا!
گولي سندءِ گنهگار، نيڪار
توڙي ڪني ڪوجهڙي ڪاري آهيان!
٤.سڏهل سائين الا، واڳون ورائين يلا!
منهنجا پرين، من قرار، غمخوار!
تنهنجي اهائي قرب واري آهيان!
٥.مهڻن سان ماريئي الا، ڳڻتن ۾ ڳاريئي يلا!
طالب چوي قربداري، منٺار!
تنهنجي، پلارا جيءَ جياري آهيان!

٣٠-١١-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

ٽل:ڪري قرب اچڻ، وري موٽي وڃڻ
اها رسم رکڻ، اختيار نہ ڪر
هڪ پيرو ملڻ، چني ناتو ڇڏڻ
مهڻا منهن تي ڏيڻ، اختيار نہ ڪر

١. ويا وَرهَہ وري، آئين ڪونہ وري
دل درد پري، ڳٽتين ۾ ڳري
تي نيٺ چري، منهنجي ڪانہ سري
هيئن مُنهڙو مٽڻ، اختيار نہ ڪر

٢. تنهنجي اک جي اٽي، ڏاڍي دل کي وٽي
ڏي قرب ڪٽي، منهنجو آهين ڏٽي
تنهنجي گهرج گهٽي، آهيان هڪڙي جٽي
ڏکي ڏار ڪرڻ، اختيار نہ ڪر

٣. آهيان عشق اَري، من تو لئي مري
پنهنجا قرب ڪري، اچ پير ڀري
تي ڪين پري، منهنجي دلڙي نري
رڳو يارا! رسڻ، اختيار نہ ڪر

٤. جوشن ۾ جلِي، دل ڪين پلي
اچ هاڻ هلي، وارث تون ولي.
ناهي ٻي ڪا ڳلي، تو چاٽي علي
ڏک ڏاڍا ڏيڻ، اختيار نہ ڪر

٥. تنهن جو طالب مان محبوب! آهيان
ڪئن تو سان رسان! در ڪين ڇڏيان
تو توڏي ڏسان، چا توکي چوان!
رڳي تُنڪا هڻڻ، اختيار نہ ڪر

٢١-١٢-١٩٥٧ع
قاسم ٻگهيو

Scanned with CamScanner

ٽل:تو مان اميد نہ لاهينديس ڪَنُ ڏئي ٻڌجان سھڻل سائين!
١.وَرَ وَرَ ڏئي محبوب موچارا! ٻاڪر توکي پائينديس
سينو پنھنجو سڄڻ سچارا! تنھنجي سيني لائينديس
پو مَنَ پنھنجا ٻالَ ٻَلائين!
٢.آڻي پنھنجون اکڙيون عجيبا! تنھنجي قدمِ لڳائينديس
پنھنجي لبن کان حاڪم حبيبا! تنھنجا پير چمائينديس
مُئيءَ سان شال تون ناتو نڀائين!
٣.منھنجي اگڻ تي جڏهين ايندين پو سپ سور سڻائينديس
پيار جو هنڙو مون تي ترينديں محب! متايون وراهينديس
ويھي مون سان راتيون وهائين
٤.اگلي ؍عيبن واري آهيان تڏهن بہ تنھنجي سڏائينديس
ڪاند! ڪميڻي آئون ناهيان پنھنجي پرت پڄائينديس
تنھنجي هوندس سھڻا سائين!
٥.منھنجو ٻلارا! بخت بہ تون ئي تو سان حجت هلائيند يس
منھنجو تاج ۽ تخت بہ تون ئي تنھنجا ئي ڳڻ ڳائينديس
طالب ڪي شل سيني لائين!

٣-٨-١٩٦٠ع
ڪوئٽا

[١٠]

درد مندن جون دليون ڦيرا ڏئي دلبر ڦٽيون

ٽل: سهڻو، نه يار سهڻو، سهڻو پيو ڪير آهي
عاشق جي لئي عجائب صورت جو سير آهي

١. گهنڊڙا به ڪئن گهتن تا هُن جئن نه دل ڦُرن تا
سرمو نه سڀ وجهن تا اک اک جو ڦير آهي

٢. ڪوڙن جا سرَ قلم ٿيا سوريءَ به سَوَ چڙهي ويا
ڪنهنجي ڪڏهين نه پروا دلبر دلير آهي

٣. ڪانهي مجال ڪنهن کي همسر ٿئي ڪو ان جي
قائم سدائين ڪل تي پرين جو پير آهي

٤. سهڻي جا سڀ سلامي غازي به ڪن غلامي
محبوبُ مون مدامي شيرن جو شير آهي

٥. واعظ هجي يا زاهد عُارف هجي يا عابد
فائق هجي يا فاسد ڪنهن ڏي نه غير آهي

٦. من ۾ رڳي محبّت جيءَ جي اِها جبلّت
منجهه عشق واري ملّت ويري، نه وير آهي

٧. هڪ جي طلب آ دل کي ڪنهن کي ميان نه اُنَ ري
هڪ ڪان سوا نه ٻي ڏي ڪو اير پير آهي

٨. مولا جو آهيان طالب جو ڪُلّ تي ئي غالب
پُر قرب ساڻ قالب مورهئون نه مير آهي

ٿل: ڪئن نہ بي دردن جون دليون درد سان دلبر ڏَڪيون!
رمز وارن سان رڪيائين پرت مان ڳالهيون پَڪيون
١. عشق مان جن عاشقن دل جان دلبر کي ڏني
پو رکيون تن سُورهَن سان يارَ يارانيون يَڪيون
٢. مون بہ ان جي ئَي پناري پاڻ کي آهي چڙيو
ڪئين اگهاڙيون، عيبداريون، پاندَ ڏئي ڍولڻ ڍَڪيون
٣. دردمنديءَ دل کي بس ديدار جي گُهرجي دوا
ڇا ڪندا هن بِرهہ جي بيمار کي ڦيٽا، ڦڪيون!
٤. رَحمة اللّعٰالَمِيَن تيندو مسافر جي مدد
لطف سَان لاشڪ اُڪاريندو اچي لالڻ لڪيون
٥. **طالب المولا** کي آهي پنهنجي قادر جو قسم
سج ۽ چنڊ جون روشنايون منهنجي جانب کان جَهڪيون
٢٦-٥-١٩٦٨ع
هالا

●

ٿل: دردمندن جون دليون ڦيرا ڏئي دلبر ڦٽيون
يار لئي در در ڏٺا مون گهوٽ ڪئين گهمندي گهٽيون
١. جن وڏائي ڪئي انهن جو سِرُ اچي اُتِ خم ٿيو
ڪئين دليرن جون دليون شهباز تي، جانب جهٽيون
٢. هيءَ خبر ٿَئي، تي ويو سر ساهہ جو سودو هِتي!
وڃ وري واعظ! پلا محبوب جو دَرُ ڪئن مٽيون!
٣. سِرُ نہ ڪٽبو يار جي قدمن مٿان تيتر ڪڏهن
در گذر جيتر نہ هو منهنجون ڪندو ڪاريون، ڪَٽيون

Scanned with CamScanner

۴. مون اکيون ان لاءِ اوتارا اميدن ۾ کيون
هئن حياتيءَ جا اي يارو! ڏينهڙا ويئا ڪٽيون
۵. **طالب المولا** ٻڌي هتڙا ڪري تو عرض هي
اچ تہ گڏجي يرَا! جدائيءَ جون ڪٽي پاڙون پٽيون
١-٦-١٩٥٦ع
هالا

●

ٽل: تنهنجون زوراوَرَ سجڻ! اهڙيون اَجهل آهن اکيون
عشق جي ميدان ۾ ايندي اچي ٻيئي ٻکيون
١. مئي محبّت مان رڳو سُرڪيون ئي ساقي! تو ڏئين
مست ٿيون سي سپ دليون جن چاھ مان چاٽيون چکيون
٢. طالب ۽ مطلوب جي وچ جيڪي رمزون ٿيون رهن
ڪين ڪي سي عشق واريون لوڪ هي ڳالهيون لَکيون
٣. ترڪ دنيا کي ڏئي جن ڪئي فقيري اختيار
تن جا ٻيڙا پار ٿيا جن ڪن اهي رمزون رکيون
۴. **طالب المولا**هجي هڪڙي تہ ان جي ڏيان خبر
عشق واري نانگ ڪاريهل ڪئين دلڙيون ڪکيون
١٦-١-١٩٥٧ع
پٺورو

[۱۱]

توکي نہ چوان پيو کنهن کي چوان

ٽل: تنهنجا کهڙا تورا ڳايان
ٿو پال هزارين پايان - ڙي يار!

۱.لوک مٿم کئين ڳالهيون هلايون
سي نہ کڏهن تودل ۾ هنڊايون
مون کوجهي تي هيڏيون پلايون!
هي سر گهور گهمايان - ڙي يار!

۲.نرمل! نادان آهيان نسورو
برهہ ۾ بيشک بيحد پورو
يار! کرين ٿو لک جو تورو
پاند ڳچيءَ ۾ پايان - ڙي يار!

۳.دلبر! مون کان دور تون ناهين
وينو منهنجي دل ۾ آهين
رمز انهي کي شال نباهين
کهڙا پنڌ پچايان - ڙي يار!

۴.ورهہ گهٽئي کي ويرون وهايون
سر تي سختيون سوين ئي آيون
ڏسجئين کين کي منهنجون کچايون
توکي چا سمجهايان - ڙي يار!

Scanned with CamScanner

٥.ماڻهو کن تا محب! ملامت
طالب مولا جي تہ شڪايت
تون تہ ڪرين تو پنهنجي عنايت
دل کي پيو ريجهايان - ڙي يار!
١-٢-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

ٽل: مان دل جون ڳجهڙيون ڳالهيون پلا
توکي نہ چوان پيو ڪنهن کي چوان!
١.تو وٽ تہ حجت جي جاءِ نہ ڪا
چئو ڪنهن سان سليان سور پلا!
دردن جي حقيقت ماه لقا!
توکي نہ چوان پيو ڪنهن کي چوان!
٢.من! عشق ۾ چاچا تي گذريو
تو مون کان ڪڏهن ڪجھ ڪونہ پڇيو
ريجهين جي رُسين تو ڄاڻي خدا
توکي نہ چوان پيو ڪنهن کي چوان!
٣.سب ڏک ڏوراپا درد ۽ غم
سردار سڄڻ! هي رنج، الم
هڪ پيرو ڇا سو سو پيرا
توکي نہ چوان پيو ڪنهن کي چوان!

Scanned with CamScanner

٤.تنهنجي ڇڙ ۾ لکين ئي لطف مٺا!
تنهنجو جور، جفا پڻ مهر، وفا
گستاخ ٿي ڏھ ڏھ ڏوراپا
توکي نہ چوان پيو ڪنهن کي چوان!
٥.ٻڌ عرض هي طالب مولا جا
اي سهڻن جا سردار! سدا
محبوب مٺا مصرِ جهڙا!
توکي نہ چوان پيو ڪنهن کي چوان
٢٠-١٠-١٩٥٥ع
هالا

●

ٿل: توسان نرمل نينهن نيائيندس
ٻي پاسي دل نہ لڳائيندس
١.تنهنجي ناز نهوڙي نيٺ نيم
پنهنجو پاڻ حوالي تنهنجي ڪيم
اهو سودو سهانگو ڏادو پيم
اک ٻي هنڌ ڪين اڙائيندس
٢.اومنهنجا سڄڻ! رک صلح صفا
تنهنجو جور جفا، منهنجي مهر وفا
جي رهندين مون کان يار! خفا
تہ بہ پنهنجو پيار وڌائيندس

Scanned with CamScanner

۳.تنهنجي پچر ڇڏيندس ڪونہ سڄڻ!
توکي ياد ڪندس پيو چو نہ سڄڻ!
هر حال ۾ رهندي اون سڄڻ!
تو لئي ويهي راتيون وِهائيندس

۴.جيڪو يارا ڪنيو مون آهي قدم
سو اڳتي رهندو سهٽا صنم
مون کي محب سڄڻ! تنهنجي سر جو قسم
وک پـوئـتـي ڪـانہ ورائـيـنـدس

۵.تنهنجو طالب مولا آهيان پرين!
پي ڪنهن جو هرگز ناهيان پرين!
تنهنجا کهڙا تورا لاهيان پرين!
تنهنجا ڳڻ تہ هميشه ڳائيندس

۱۸-۴-۱۹۵۹ع
هالا

●

ٿل:محبوب مٺا! ڪل نيڻ کٽي وهواه وُئين تون دل کي وٽي

۱.تنهنجي ڪارَ ڪجل واري، دل کي ڪُنو
تنهنجي محبّت آهي منڙو مُنو
ٿيو ڏادو سُنو، ٿيو ڏادو سُنو
وئين دل جو دلبر! ڏاڙو هٽي

۲.تو پهرين نظر سان شڪار ڪيو
من! مُرڪي مون سان پيار ڪيو
يرا وِرهَ جو واهہ واپار ڪيو
وئي اک سان اٽڪي اک جي اَٽي

Scanned with CamScanner

٣.تو سامهون ويهي ڪنڌ هيٺ ڪري
ڪٽي لڪ ڇپ سان وئين دلڙي ڦري
هاڻ دردن ۾ پيئي جان جُهري
آئون تنهنجي اهيان پيرن جي پٽي
٤.محبوب مسافر! ياد ڪجيئن
ڪو خطڙو مون ڏي يَر! لکجيئن
پر يار! خبر ڪنهن کي نہ ڏجيئن
تون منهن جي دل جو آهين ڏٽي
٥.تون سمجهي وئين مون سمجهيو آ
مون ساڻ ڪندين تون مهر، وفا
هڪ پيرو اچج مَن ماه لقا!
پوء صورت جيڪا يار! بٽي
٦.پنهن جي طالب وٽ اچ پير پري
نٿي تو کان سوا ساعت ڪا سري
هيءَ دلڙي اچي وئي عشق اري
اچ گهايل کي تنهنجي گهرج گهٽي

●

ٽل:منهنجا رُسٽا پرين، منهنجا رسٽا پرين!
شل سلامت هجين منهنجا رسٽا پرين!
١. تنهنجا جور جفا، منهنجي مهر وفا
چاٽي هڪڙو خدا، منهنجا دلبر مٺا!
توسان سِر تو لڳي سهٽا سهٽا پرين!

٢. منهنجا پيارا سڄڻ، جيءَ جا جيارا سڄڻ!
حال وارا سڄڻ، دل جا دارا سڄڻ!
رمز ۽ راز ۾ روز رهڻا پرين!
٣. يارا! تون اڄ وري، دلڙي دردن ڀري
تنهنجي ڪئن وئي سري! ڪر ڪا اڄ دلبري
ڏي دلاسا مٺا قربَ ڪُهڻا پرين!
٤.ڪرڪا نرمل! نظر، لهج مِنهنجي خبر
نينهن ۾ نازوَرا! ڏس نہ ڪَسُ ۽ ڪٺر
پنهنجي **طالبؔ** کي تون ڏي نہ مهڻا پرين!
٦-٥-١٩٥٩ع
حيدرآباد

●

ٿل:منٺڙا! تون نہ وسارج جڳ جي وساريو تہ ڇا ٿيو!
١.روزِ ازل جي ٻول ٻَڌاسون سي تہ پيارل! پارج
٢.محبَ! ملڻ ڪان ماٺا ڪرين ٿو نيڻ ڪٽي تہ نهارج
٣.لوڪ ڀلي ڏي مهڻا طعنا پر نہ مٺا! تون مارج
٤.ٻاجهہ ٻوئي من سهڻل سائين! دلڙي منهنجي ڏتارج
٥.ياد سڄڻ! تون هردم آهين مون کي بہ سهڻا! سارج
٦.ٻازي پنهنجو پنهنجي در تان ڦهرئين پُور اُڪارج
٧.سيّد سهڻا! **طالب مولا** دلبرا! ڪين ڏڪارج
٢٣-٧-١٩٥٥ع
ڪتياڻ

●

ٽل:منهنجا دلبر مٺا! ڇو ٿئين ٿي جدا
نيٺ ملنداسون ڇو ٿو رُئين تون ڀلا!
١.ڇو ٿي عاشق سان دلڙي اڙايئي مٺا!
هاڻ دل ۾ اچي بره ٻاريئي ٻَنا
يار! ٻي واٽ ڪانهئي نيائڻ سوا
٢ حسن پنهنجي تي توکي وڏو ناز هو
تون هي پڪ ڄاڻ يرا آڏو آيئي اهو
هاڻ مڃ هار عاشق اڳيان دلربا!
٣. تو ٽِي لاغرض مون کي وڏا ڏک ڏنئي
وقت سهڻا سڄڻ سو ڀلا ياد ٿئي!
دل ڦُريل ساڻ دل لاءِ ڪا مهلقا!
٤. دل ۾ جا ڳالهه ٿَئي سا سڄڻ ڪر ڪٽي
پنهنجي **طالب** ڏي قربئون قدم ڀر ڪٽي
هاڻ مون کان سوا ٻي نه ٿَئي واه ڪا
١٣-٩-١٩٥٤ع
پينگهارو

●

ٽل:وفادار آهين وفادار آهين
مگر يار! ڪجهه ڪجهه جفاڪار آهين
١. سنڌءِ مهربانيون ڇئي ڇا ٻڌايان
مٺا يار! ممنون احسان آهيان
سڄڻ! عشق وارن جو آڌار آهين

Scanned with CamScanner

٢. عجب آهه، لاغرض تي ڇو رهين ٿو!
مان سمجهان ٿو دلبر! سبب آهه ڪهڙو
نشي نينهن واري ۾ سرشار آهين
٣. سندم التجائن جو مطلب پڇين ٿو
اوسهڻا! تون سمجهي به اڻ ڄاڻ ٿين ٿو
ڀلا ڇوُ پرين، ڇا اڃان ٻار آهين!
٤. اسانکي خدا خود سلامت رکي شل
سلامت اسانجي محبّت رکي شل!
اچا يار **طالب** ڪان ڇو ڏار آهين!

●

ٽل: او منهنجي پيار وارا! او منهنجي پيار وارا!
١. مون ڏي سڄڻ! نهاريئي ڦيرين نظر سان ماريئي
چڙهه مئي جو جام پياريئي اوّل پري بهاريئي
ڳُٽين ۾ خوب ڳاريئي ٻو دل اندر وهاريئي
ءِ قرب ۾ قراريئي سهڻا سڄڻ سچارا!
٢. تو تي نظر جا پيئي دلڙي هٿن مان ويئي
گذري ويا ڏينهن ڪيئي چاهيم تہ پاڻ نيئي
توکي اڃان مان ڏيئي ڳالهوين ڳُٽيم سيئي!
ڀوريون ٿيون مڙيئي محبوب من موچارا!
٣. اي دل جا يار جاني! منٺار ماه ثاني!
دل ۾ درد ڪئي ديواني هي نينهن جي نشاني
ڪئي قرب ڪامراني! ورتيئي جا ميهماني
ڪر ڪين بدِگماني منهنجي اکِن جا تارا!

Scanned with CamScanner

٤. سهڻا! هجين سلامت تنهنجي ڪيم اطاعت
ٿيو عشق ئي عبادت هي قرب جي ڪرامت
محڪم رهي محبّت جا تو ڪئي عنايت
سو تنهنجو شان شوڪت اي جاني جيءَ جيارا!
٥. اڄ يار عيد آهي ڏاڍي سعيد آهي
محبّت! مزيد آهي شوقئون شديد آهي
حاصل ٿي ديد آهي هڪ خوش نويد آهي
قربي ڪليد آهي طالب جي دل جا دارا!

١٠-٤-١٩٥٩ع
عيد جي ڏينهن - هالا

ٿل: تون ڀهرين نظر ۾ ڪسي دل ڪٽي وئين
او سهڻا سڄڻ، يار! وهوا وٽي وئين
١.سڄڻ! تنهنجو مرڪڻ ته ماري ڇڏي ٿو
غمن گوندرن کي به ڳاري ڇڏي ٿو
انهي رمز سان دل جو ڏاڙو هٽي وئين
٢.سندءِ نيڻ سهڻا، گلابي گلابي
عنابي عنابي، شرابي شرابي
انهن جي وسيلي ٿي منهنجو ڏٽي وئين
٣.سندم ڪم هي ڪونهي تو دلڙي ڏتاري
سُتي سڪ جي سهڻا! تو پاڻهي پياري
عجب آهه، حاڪمُ ٿي هٽڙي "هٽي" وئين
٤.لڪائي لڪائي ڪو خطڙو لکين من!
حقيقت سندم حال جي ڪا وٺين من!
اٿم ياد، ڪَن ۾ جو پٽڪو پُٽي وئين

۵.پتو تنهنجي دل جو نہ توکي ئي آهي
مگر منهنجي من ۾ خبر ٿئي نہ چاهي!
نگاهن سان طالب کي دلبر! ڏُٺي وئين
٦-١-١٩٥٦ع

بدين

●

ٽل:ياريَ جي مون کي يار! توسان دعوا ناهي
دعوا ناهي عاجزي آهي
١.حاڪم سائين! تنهنجي در تي مون جهڙا تہ هزار
٢.منهنجون ڪچايون مور نہ ڏسجان محب، مٺا، منٺار!
٣.عرض هي آهي ڍول! ڍڪج تون منهنجا عيب اپار
٤.دمدم منهنجي من جي محبّت ماٺين شل مهندار!
۵.**طالب مولا** ڏي تون هرهر نرمل! ڪر ڪا نهار
١٩-۵-١٩٥٨ع

ڪراچي

[۱۲]

دل قري وئين ڪٽي حسن وارا

ٽل: دل ڏاڍو ٿي سڪڻ! توکي ساري ورُ واڳ وصال جي واري

١. توئي پيچ پهرين پرين! پاڻ پاتو
ڪري قرب ۾ مون کي بلڪل بلاتو
هي هاڻي نيائيج لاٿي جو ناتو
متان دوست دلدار! ويهين وساري!

٢. لاٿي نينهن نرمل! مون کي نيٽ نيڙيئي
وري کهل ڪائي ڪنهن ڪانه ڪيڙيئي
نڪي ترس تر جو پيارا! ڪو پيڙيئي
هي عاشق اُڪنڊ ۾ گهڙيون پيو گذاري

٣. مليون يار! توکان نه دمدم ڏکارون!
۽ مون ڏي مڙيئي ٿيون تنهنجون ميارون
ٻڌي مان موٽين هي پلپل پڪارون!
ڪنديون عيد اکڙيون اچين جي اوتاري

٤. هينئن ڪا جدائي تي جانب! جڳائي
ورئين ڪونه جئن تون وئين پٺ ورائي
هي عاشق عجيبا! نه وينو واجهائي
رويو روز تنهنجون تو راهون نهاري

٥. پلا اچ اڱڻ تي او جيءَ جا جيارا!
او محبوب منٺار منڙا موچارا!

Scanned with CamScanner

آ هڪ پيرو مل تون پرين يار پيارا!
متان مون کي اڳ ۾ وڃي موت ماري!

٦. ٿيا تنهنجا سوين ئي تہ سهڻا! سلامي
۽ هي طالب المولا تنهنجو مدامي
تون ڪر درگذر انجي سيڪائي خامي
هو آڌار تنهنجي تو جيڙو جياري

●

ٿل: دل ڦري وئين ڪٿي حسن وارا! هاڻ ملندين ڪڏهن تون پيارا!

١. چوڙي ڪاڪل ڪلهن تي ڇڏين تو
موهي مستانا مانجهي ڪرين تو
ورَ وجهن ٿا وري وار ڪارا

٢. تنهنجون رمزون عجب شان وارڀون
منهنجون آزيون، نيازيون، نيزاريون
غم اچي دور ڪر غمگسارا!

٣. ڪانہ سهڻا! ڪيئي پوئواري
عمر اوکي طرح مون گذاري
ٿيو وَهن نينهن ۾ نيڻ نارا!

٤. پنهنجي طالب سان ملندين ڪڏهن تون
محب! اُن ساڻ ڪلندين ڪڏهن تون
تولاءِ اکڙيون ڪيون مون اوتارا

١٢-٧-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

ٿل:او پرديسي! نام خدا موٽي آ آ، موٽي آ، آ!
١.دلڙي اداسي، پلپل پياسي ساري توکي سدا ٿي مٺا! موٽ
٢.هيئن نہ جفا ڪر، وعدا وفا ڪر ٿيجئين تون باوفا، دلربا! م
٣.سهڻا سائين! واڳون ورائين اڳڙ مٿي مهلقا، مون اجها! س آ
٤.**طالب مولا** مست ٿيو تو لا دل ۾ درد گهڻا، او يلا! موٽي آ
٢٠-٨-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

ٿل: آئي مولا سهڻا! آئي مولا
او شِل! آئي مولا
١.او پرديسي! دلڙي لُٽي وئين تير نظر جا يار! چُٽي وئين
منهنجي خبر ٿَئي ڪا!
٢.هيئن ڪا نهي ٿي بي پرواهي دلڙي پلي وينين منڙا ماهي!
دل جي آهي دعا
٣.روز نهاريان تنهنجون راهون نڪرن ٿيونءِ هي اندر مان آهون
شابس توکي مٺا!
٤.**طالب مولا** يار! پڪاري ڪين گهڙي تو توکي وساري
اڳڙ عجيب تون آ!
١٩-١٠-١٩٥٦ع
حيدرآباد

●

ٿل پنهنجا واعدا پرين! پار واڳون وصل جون وار
رڳو ماڻن سان نہ مار ربّ ڏاڍي ٿَئي سرڪار
١. پهرين پيالا پرت جا پياري سهڻا سائين! وئين دلڙي ڏتاري
گهڙي هڪڙي اچي گهار واڳون وصل جون وار

۲.رويو رويو گذاريان راتيون   تنهنجون کهڙيون ٻڌايان باتيون
دلبر! دلڙي ڏتار واڳون وصل جون وار
۳.چو تو دلبر! پري تون گذارين   نتو ير ۾ سڪايل وهارين
نڪي رمزون اهڙيون ڏار واڳون وصل جون وار
۴.تنهنجي آڏو تو لالڻ! ليلايان   پاند پلپل ڳچيءَ آڻ پايان
مون کي در تان نہ ڌڪار واڳون وصل جون وار
۵.جيڪر مناسب ملڻ ناهي جاني!   هيءَ تہ ڪرڪا پلا مهرباني
نيڻ ڪٽي تون نهار واڳون وصل جون وار
۶.تنهنجو طالب ڪري روز آهون   تنهنجي سورن ء دردن کان داهون
تنهنکي سهڻا! نہ وسار واڳون وصل جون وار
۴-۱۱-۱۹۵۶ع
هالا

●

ٽل: موٽ مسافر سپرين   دلبر تون دل وارا!
۱. هيئن نہ مناسب آهي   وينين لاڳاپا لاهي
قرب منجهان رس ڪاهي   اکڙيون ڪيم اوتارا
۲. ساه سڄڻ! تو ساري   گوندر ۾ پيو گهاري
واڳ وطن تي واري   اچ تہ ملون موچارا!
۳. منهنجو پلا جي ناهين   ڪنهنجو پلا تون آهين
هنڙو متان ير! لاهين   سونهن پريا سوپارا!
۴. مونکي وجهي وئين جنجل   مون کان ڦري منهنجي دل
بازن وانگر بلڪل   لالڻ! ڏئي لامارا

٥. طالب ڏي پير پري اچج پرين! قرب ڪري
توري ٿي ڪين سري پرت نيائج پيارا!
١٨-٦-١٩٥٧ع
١٩ ذي القعد ١٣٧٦هه
هالا

●

ٿل:منهنجي پيار محبت وارا پيارا موٽي آ!
١. ڏاڍي طلب آهي تنهنجي ڏسڻ جي
آس اندر ۾ محب! ملڻ جي
او پرديسي! ڪرڪا اچڻ جي
دلبر سائين دلارا، پيارا، موٽي آ!
٢. ڏينهن نه ٿيا جڻ سال لنگهي ويا
پلپل تنهنجا پور اچي پيا
هجر فراق هي قهر وڏا ڪيا
جانب جيءَ جيارا، پيارا، موٽي آ!
٣. منهنجو آهين منهنجو ٿيندين
آخر منهنجي اڱڻ تي ايندين
ايندين نه هرگز ڪين ڪي ويندين
پارج سخن سچارا، پيارا، موٽي آ!
٤. طالب مولا تنهنجو آهي
بي ڪنهن جو ان سان ڪجھ ناهي
جيڪر دنيا ڦرندي نه چاهي!
بيا سڀ آهن اڌارا، پيارا، موٽي آ!
٤-١٢-١٩٥٨ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

ٿل:منهنجي اڱڻ اچ پيارا دل وارا، اکڙيون ڪيم اوتارا!
١. سهڻا سائين! ڪا ته گهڙي اچ مون وٽ محب موچارا!
٢. تنهنجو ڪوئي جوڙ نه آهي سونهن پريا سوپارا!
٣. اکڙيون اداسي تو لئي آهن جاني جيءَ جيارا!
٤. راهون تنهنجون روز نهاريان منهنجي دل جا دارا!
٥. **طالب مولا** ساڻ تون پارج پنهنجا سخن سچارا!

١-٣-١٩٥٩ع
ڳوٺ مخدوم غلام حيدر - لوٽ،
تعلقه شهدادپور

●

ٿل: ”بره ڪيو بيمار - محب! اچي رس مهل اها ٿئي“
مهل اها ٿئي ويل اها ٿئي

١.حاذق ڪيئي حڪيم پڇايم واري واري ويچ وهايم
ڪونه مليو ڪو قرار محب! اچي رس مهل اها ٿئي
٢.ڪيئي ڪرايم چنبدا، ڦيٽا درد وڌي ٿيا ٻيڻا ٽيڻا
آهين تون آذار محب! اچي رس مهل اها ٿئي
٣.ڦڪِن سُتن مان فرق نه پيڙو ويتر نينهن نهوڙي نيڙو
ٿيو دارون دل آزار محب! اچي رس مهل اها ٿئي
٤.سڄڻ سائين! سوالي آهيان مئي محبت جو موالي آهيان
پيارڻ جو ڪر پيار محب! اچي رس مهل اها ٿئي
٥.حاڪم سائين! حبيب به تون ئي **طالب** لاءِ طبيب به تون ئي
هادي حڪمتدار! محب! اچي رس مهل اها ٿئي

١١-٨-١٩٥٥ع
موريءَ قاضي احمد جي
وچ ۾ لکي وئي

●

Scanned with CamScanner

ٿل: جانـي جِيءَ جيـار محب! اچي رس مهل اها ٿئي

١.آس اميد ۾ تون ئي منهنجي عيد سعيد ۾ تون ئي منهنجي
ڪج نہ ڍِڪي تون ڌار

٢.اکيون اداسي تو لئي اهن پلپل پياسي تو لئي آهن
دلبر! ڏي ديدار

٣.توڙي ڪنڙي، ڪوجهي، ڪاري، تڏهن بہ آهيان تنهنجي پياري
پلپل ۾ ڏج پيار

٤.پيارا جاني! تنهنجي آهيان تنهنجي آهيان ٻي جي ناهيان
توڙي گنهگار

٥.سهڻا سائين! هيءَ نہ ويراڳڻ متان ڪرين ڏئي ڏهُ ڏهاڳڻ
سانولڙا سردار!

٦.حاڪم سائين! هيٺي آهيان تنهنجو قسم نہ ڪميٽي ناهيان
پيڙو رهج پتار!

٧.سڏ ۾ سڏ تون هميشه ڏين تو سانگِ سيگهہ ۾ سهڻا! ٿين تو
هيءَ بہ اٿئي هِڪ وار

٨.تو ڪي ئي سهڻا يار! ستايان چو ڪنهن سان ٻلا حجت هلايان!
منصف ٿي منثار!

٩.تون چوُ منهنجو پيو ڪو آهي جورسَندو اچي قرب مان ڪاهي!
تو سان انگل ۽ آر

١٠.وقت اٿئي اج ٿي اچي ساڻي ٻي ڪا وات نہ آهي هاڻي
تنهنجا پچايان پار

١١.باغ بهار سدا تون هوندين **طالب** ساڻ مدد پيو ٿيندين
آهي دعا دلدار!

٢٧-١٢-١٩٦٠ع
لاهور

●

ٿل: وري آ وطن تي مسافر! تون موٽي سندم دل اي دلبر! محبّت موٽي
۱.اندر مان اچن ٿيون عجب روز آهون
نهاريان ٿو نرمل! ويٺو رند راهون
وڏيئي ڪانہ هيڏي ڪڏهن وِچ وڇوٽي
۲.اکيون آگميون يارا! تو لاءِ اهن
وسڻ جا ڪڏهن ويس ٿيون ڪين لاهن
او منٺارا! مُندَ جي کِنوڻ ناهي ڪوٽي
۳.جدائيءَ جي جاني! نہ تَنَ کي ڪا طاقت
ٿئي راضي اچي رمز سان ڪر رفاقت
پيل پرت جي آهہ چِتَ ۾ چموٽي
۴.پرين! بي خبر منهنجي دردن کان ناهين
اميدون اٿم، نينهن مون سان نباهين
خبر ٿئي ڏئي ٿو وِرهہ ڪيئن وَلهوٽي!
۵.اي **طالب** وڏا واٽ تي آهن مشڪل
مدد ٿيندو مولا پري ناهي منزل
ڪٽي شال پهچان پرم جي پَروٽي!
۱۱ـ۷ـ۱۹۵۵ع
حيدرآباد

●

ٿل: موٽ مسافر! اکڙيون اجايون
ويهي رهئين ڏسي منهنجون اگلايون
۱.ڏينهن لنگهي ويا يارا وساريئي پُٽ جا ورائيي ڪونہ نهاريئي
اينهين ڪي، ڪبيون آهن ايڏيون ارڏايون
۲.اڪنڊ اندر ۾ تنهنجي پيارا! تڪجي پيا توڏي تڪيندي تارا
شل ڪي ورائين ورڻ واريون وايون!

۳. يارا! جواني جون چوڪيون چاليون، ٻاروٽڻ واريون ڳجهڙيون ڳالهيون
وَرَ وَرَ ڏئي آهن اندر ۾ آيون

۴. ونس ڪان وڃان ٿو دانهون ڪيان ٿو، توکي پڪاري رئندو رهان ٿو
آ تہ ڳرهاٽيون پاڙ ۾ پايون

۵. دم تي کهڙو باور آهي جو اڄ آهي صبحاڻي ناهي
مهل اچي مَنَ ملي موڪلايون!

۶. اٿم اميدون آخر ايندين ايندين تہ مون وٽ هردم هوندين
مولا ڪندو سڀ سهنج سڻايون

۷. طالب مولا توکي ساري روز هنجهون ٿو هجر ۾ هاري
هئن ڪي نهن ٿيون يارا! جدايون!

۲۱-۶-۱۹۵۵ع

حيدرآباد

●

ٿل: پيارا! پري اچ پيرا پيرا ساريون وينا توکي سهڻل سائين!

۱. ناز انداز سان ڪاريون ڪجليون گهورون ڏيو ڪن گهيرا گهيرا

۲. ڳلي ڳلي ۾ دمدم دلبر! ڦريو ڏيون ٿا ڦيرا ڦيرا

۳. حاڪم سائين! لاٿا دل ۾ تنهنجي دردن ديرا ديرا

۴. منهن نہ منڄ منٺار منا! تون محب! آهيون توڙي ميرا ميرا

۵. طالب مولا تان نہ هٽائج پنهنجي پال جا پيرا پيرا

۸-۱۰-۱۹۵۶ع

هالا

●

ٿل: اڄ اڱڻ حاڪم! هلي تو لء سڄڻ! ويئا سِڪون
درد مندن ڪان نہ لڪ هي لوڪ سان نهنديون لڪون
۱. اي پرين! پڪ چاڻ تنهنجي ڪئن ڇڏيندا سون پچر!
تون نہ در تان ڏِڪ مَٺا! مر لوڪ ڏي ڏوما ڏڪون
۲. درد ديرا لائيا دلدار، دلبر! دل اندر
من! محبّت تي ڏِني ڪئين چرڪ ۽ چيرا، چڪون
۳. ان جو مطلب ٿيو نہ پورو ۽ رهيو ناڪامياب
جنهن ڪيون سورن ۽ سختِن منجھ ڍورن جانَ ڍڪون
۴. طالب المولانهي ڪي مئي جي مستي ڇا ڪندي!
پنهنجي پياري يار جنهن ڪي پرت مان پياريون پڪون
۲۴-۱۲-۱۹۵٦ع
حيدرآباد

●

ٿل: دردمندن تان اي دلبر! پيچ نہ بِنهين پيرڙا
اڄ اڱڻ سردار سهڻا! پرت مان ڏئي پيرڙا
۱. هٿ ٻڌيو بيهو رهي هرڪوئي هڪدم هيج مان
جت سنڌ ڪجليون ڏيو گهورون، اچيو ڪن گهيرڙا
۲. اي سڄڻ، سهڻا، سٻاجها! ٻاجھ ڪا پنهنجي ڪجان
توکي مون جهڙا هجن پرتل مڙيئي ميرڙا
۳. هڪڙي در ڪان جي ڏڪيندين ٻي ڪان ايندا سون وري
زندگي آهي تہ سهڻا! پيا ڪنداسُون ڦيرڙا
۴. طالب المولاجي مَنَ ۾ تون ئي تون باقي رهين
يارا جنهن دم دل اندر دردن دمايا ديرڙا
۲۵-۱۲-۱۹۵٦ع

●

ٽل: اڄ تون اگڻ يار ـ سانولڙا ـ توري ڀلا ڪئن گولي گذاري!
۱.ڏينهن ٽيا تو ڏني، محب! منهنجا مدام
آسروند سان مٺا! ڪونہ ڪيئي ڪو ڪلام
ڏکن ڪيا ڏار ـ سانولڙا ـ نڪريو نماڻي توڏي نهاري
۲.ڪئن پچرائون ڇڏيان تنهنجي پيارا پرين!
ڪنهن دم ڪکن تي ڀلا پيرو ڏيئي پرين!
لهہ ڪا سڄڻ سار ـ سانولڙا ـ تنهنجي سڪان ٿي نوري نظاري
۳.سهڻل! وسرن نٿا پيارل! تنهنجا پيار
دل تان لهين ڪين ڪي جانب! جيءَ جيارا!
ڪر نہ ڏکي ڏار ـ سانولڙا ـ لڳيس تنهنجي لالڻ! لاري
۴.**طالب مولا** چوي توهہ تنهنجي تڳان
محب! توکي مَتي ٻي جي لڙهہ نہ لڳان
ڪرڪا سار سنڀار ـ سانولڙا ـ مون کي مٺا چو وينين وساري!
۱۲ـ۱۲ـ۱۹۵۷ع
هالا

●

ٽل:اگڻ ٻهاريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!
۱. تنهنجي اچڻ جون رکيو اميدون
جيءَ کي جياريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!
۲. راتو ڏينهان سڪ ۾ سهڻا!
گهڙيون گهاريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!

٣. تو ري گهڙيون يار پيارا!
رويو گذاريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!

٤. نوري نرمل! نالو تنهنجو
روز اچاريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!

٥. طالبُ مولا تنهنجو آهيان
توکي سنڀاريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!

١٧-٤-١٩٦٠ع
ڳوٺ مريد راڄڙ- ضلعو سانگهڙ

●

ٽل: اڄ وري تہ ڳڌجي ڳهاريون
سڀ ميارون تنهنجون محب! مڃان ٿي

١. آءُ هيٺي وٽ حاڪم سائين!
منهنجا سڄڻ! ڪري سرداريون
تنهنجي ڏسڻ لاءِ سِڪيو سِڪان ٿي

٢. هي ڪي نهن ٿيون ايڏيون ارڏايون!
تو تہ ڳالهيون سڀئي ئي وِساريون
واٽون پرين! تنهنجون ڏِسيو ڏِسان ٿي

٣. هاڻي ڪٿي ڇڏ رنج رُساما
روئي رڙي ڪريان ٿي زاريون
آهيان معذور نہ اچيو سگهان ٿي

۴.منصف تي محبوب مٺا تون!
ڪير ڪٺندو سندم پيو آريون!
حجت پائي توکي اينهين چوان تي
۵.آئون نه وٽان تي تون نه وٽين تو
ڪر ايڏيون نه تون بيزاريون
تنهنجي ملڻ لاءِ اچان جيان تي
٦.طالب مولا ويئين وساري
مون کي سمجهيو سڄڻ! تو ڏاريون
ٻول ٻين کان اينهين ٻڌان تي
۲۲-۷-۱۹٦۱ع
بوداٽي کتياڻ

●

ٽل:آ نه سڄڻ! توسان سليان ڳالهيون پاڻ مراديون
پاڻ مراديون، ڪر امداديون
۱.توکان سوا من منهنجا منٺا؛ ڪنهن کي وڃي آئون چوان
۲.جيڪي آهن جيءَ ۾ جاني! ٻي کي چئي نٿو سگهان
۳.دل جون دلبر! ڳجهڙيون ڳجهڙيون توري ڪنهن سان ڪيان!
۴.هجر، فراق ڪيو چا مون سان پيش تنهنجي سڀ رکان
۵.تنهنجي منهنجي يار! اندر جون ڀرين لڇان، پوءِ پڇان
٦.عرض ڪري تو طالب مولا تنهنجون ٻه ڀڳڻ ٻڌان
۲۰-۲-۱۹٦٦ع
هالا

●

Scanned with CamScanner

ٿل:مون کي اڄ ڀي تون ماڻ - يار - متان محب! مري وڃان
١. آئون تہ تو لئي آهيان - پلو يار - ناهيان ٻي جي ڪاڻ
٢. اڄڻو اڻئي تان اڄ تون - پلو يار - ڪر نہ اڄ صبحاڻ
٣. اڄ تہ ڪريون ڪا عشق جي - پلو يار - ويهي ريجهہ رهاڻ
٤. طلبن تارون لاٿيون - پلو يار - ڪر ڪا وَٿِ وراڻ
٥. مون کي اڄ ڀي پئي مون منجهان - پلو يار - تنهنجي سڄڻ! سرهاڻ
٦. **طالب مولا** کان مٺا! - پلو يار - ڇِرڪين ٿو چاڪاڻ!

٢٤-٢-١٩٦٨ع
٧ ذي القعد ١٣٨٧هہ
درگاهہ ميون سلطان
بلڙيَ جي پر ۾

●

ٿل:آهيان تنهنجي ڳڻن جو يار! ڳڌل
توري ڪين سري ٿو منهنجو پل پل

١.هڪڙي جا سڄڻ! سينگار آهيون
هڪڙي جي ڳچيءَ جا هار آهيون
هڪڙي جا يقيني يار آهيون
آئون توسان مٺا! تون مون سان ٻڌل

٢.اها دلبر! دل سان دعا ٿي ڪجي
هي جوڙو سجوڙو شال هجي!
پنهنجي پرت پيارا ڇا ڇنجي!
تون منهنجي سسئي، آئون تنهنجو پنهل

٣.هر حال ۾ هردم ٿوپ ٿيئين
ڪو ڪونہ ڏسئي آئون اهڙو نيئين

اڄ جاني! تہ جيءَ ۾ جاءِ ڏيئين
منهنجي دلبر! دل تنهنجو رنگ محل
٤.اڃا سڪ ۾ پاڻ سڪايان پيو
تنهنجي وصل جي ڪاڻ واجهايان پيو
آئون حيلا هزار هلايان پيو
من جاڳي وري منهنجو بخت ستل!
٥.ڏينهان ڏينهن پرت آهي گهاٽي گهٽي
تنهنجو پيار پرين! منهنجي دل جو ڏٽي
جيئن جيئن تو ڏسئين تئن تئن تو وٺي
توڙي سهٽا صنم! آهين ڏاڍو ڏتل
٦.او منهجا پيارا حسين پرين!
اهو طالب کي ڪو ڏيار يقين
مان تنهنجو ۽ تون ٻي ڪنهن جو ناهين
تون مون کي مٺا! آئون توکي پرتل
١٩-٣-١٩٦٦ع
ڊاڪا

●

ٽل:توڙي آهيان پرين! آئون ڏاڍو ڏڏُ
چاهي ان ۾ گذاريون ڪٽي گڏ سڏ!
١.ٽئي ڪير جو تنهنجي ڪَٽَ ڪا ڪٽي!
هر نيڪيءَ کان آهين محب! مٽي
جهڙو اُپرئي تون تهڙو ئي لٽي
ڪنهن کي طاقت جو ڪري توسا تَوَڏ!

٢.منهنجي درد جي دلبر! تون ئي دوا
منهنجي توکان بِگر ٻي ڪانهي ٻَوا
منهنجو هَڏ ڏوکي ڪير توکان سوا!
تو ڏي رڙهندي سدائين سندم هڏ هڏ

٣.اٿنداسون ٻہ گڏ وهنداسون ٻہ گڏ
هلنداسون ٻہ گڏ، گهمنداسون ٻہ گڏ
کِينداسون ٻہ گڏ، پِيَنداسون ٻہ گڏ
جِينداسون ٻہ گڏ، مرنداسون ٻہ گڏ

٤.تنهنجي محبت جو مرهون آهيان
توتي منٺا من! مفتون آهيان
مشكور آهيان، ممنون آهيان
تو سهٽا! سدا ڏنو سڏ ۾ سڏ

٥.لاهين طالب تان متان نوري نظر
تنهنجي ڪانہ ڇڏيندس يار پچر
منهنجا دل جاني! هجئي هيءَ خبر
منهنجو عشق اٿئي محبوب! مچڏ

٩-٥-١٩٦٦ع
ڪراچي

●

Scanned with CamScanner

ٿل: پائي ورهه جا ونگ آ ته ڪريون ڪي قربڙا

۱. ٻيلن پار ٻرن پٺا چوڙ ڪنڍن جا چنگ

۲. ٻاجهر ٻور وري ڪيا سَرن ڪَڍيا ٻيلي سنگ

۳. ڪانگن الّ اٽاريا دردن ڪيا دنگ

۴. ٻنيون ٻج گهرن پيون جهانگن ڪيا جهنگ

۵. اتر ٻه هاڻ اِجهي ورئا سڪن هند پلنگ

۶. **طالب مولا** طلبن توري ڇڏيا تنگ

۳-۹-۱۹٦۸ع

هالا

•

ٿل:اڄ ته گذاريون گڏ

وقت ويل آئون ناهيان

۱.وِيَل ويل نه ورندي هرگز آنءُ ته توسان گڏ سڏ

۲.لونءُ لونءُ تنهنجون لڳيون لغارون حب ۾ هڃي هڏ هڏ

۳.انگ انگ ۾ آهي سوز سمايو سَند سَند ۾ تهنجو سڏ

۴.**طالبُ مولا** عشق ۾ آهي ماڳنهن محبَ! مڃڏ

۱۸-۹-۱۹٦۸ع

اسلام آباد

•

ٿل:مون ۾ آهن اَوس اڻ ڳٽيا اوڳڻ

ته ٻه آهيان پرين! تنهنجي دل جي ڏڻ

۱.منهنجا زلف سيه خمدار وٽيئي

يا ابرو مثل تلوار وٽيئي

متان مورهئون منڙا! پيار وٽيئي

وهوا خوب ڪيئي منهنجي چوندءِ چُڻ

٢.منهنجون گلگون اکيون مئي عشق ڪيون
چا تنهنجي نظر کي وڻي سي ويون
يا کي پيون وصفون توکي پسند پيون
مون کي ڪجهه ته ٻڌاءِ تون سهڻا سڄڻ!

٣.توکي منهنجي وَجاهت شايد وڻي
تنهن سيني سان مون کي لائي ڪٺي
تو نه ڪائي ڳڻن جي ڳالهه ڳٺي
چو ته سڀ کان وڏا آهن قرب جا ڪَڻ

٤.مون کي گهٽئي ڏِين ٿيون گهورون گهٽيون
قريو اڇن جتي ڪتي ڪيئي چٽيون
تنهنجي سر جو قسم مون کي تون ئي وٽيون
ڪٽ چنڪي جَڻ، ڪٽ بالا ٻڻ!

٥.ڪنهن سان حجّت هرگز ئي نه هٽان
توڙي ڪوڙين وَنهن کي ڏاڍو وٽان
ڪنهن ڏي هڪڙي نظر به آئون ڪونه ڪٽان
ڪٿي تو جهڙا ڪنهن ۾ اٿڻ وِهڻ!

٦.اڄ **ظالب مولا** ٿيو خورسند
جنهن کي پياريو پرينءَ محبت جو مند
تنهن جو مولا ڪيو آهي بخت بلند
جنهن جا لالڻ کي وڻيا خوب لَڇڻ

٦-٥-١٩٦٦ع
هالا

ٿل:ڏاڍي ٿي دير ويئي اي دلدار يار آ!
محبوب آ، سچار تون آ، غمگسار آ!
١.مکڙيون اميد واريون جي پلپل پيار ۾
سڀ گل ٽيڙ جي لاءِ سندءِ انتظار ۾
منهنجي چمن جي باد صبا ءِ بهار آ!
٢.واٽن ۾ تنهنجي پنهنجون اکيون مون وڇائيون
مولا اڄهي ته منهنجون اميدون پڄائيون
منهنجي اکِن جا نور، مٺا من قرار آ!
٣.او شاعريءَ جي جان ءِ شاعر جي زندگي
منهنجي تصورات جي دنيا جي روشني
سينگار، منهنجي خانهٔ دل جا نگار آ!
٤.دل سان صدائي طالب مولا ڏي گوش ڪر
پنهنجي نگاه مست سان مدهوش هوش ڪر
تنهنجو ئي آهيان تنهنجو قسم قربدار آ

٢٣-٨-١٩٦٠ع
ڪوئٽا

Scanned with CamScanner

[١٣]

مون کي ماري دردَ جياري وئين

ٿل:وئين ڪسي دلڙيون انهن جون جن ۾ تو گھورون گھتيون
دِيد ديوانيون ڪيون سهڻا! سوين سالم سَتيون

١. سُکِ سمهن ڪهڙيَ طرح دلدار دلبر! تو سوا
ياد جن کي ٿيون پون رمزن، رهاڻن جون رتيون

٢. ڪير آهي جو ڪري تو ساڻ سهڻا! همسري
تنهنجي جلوي کان جَهڪا سج، چنڊ ۽ تارا ڪتيون

٣. ڏِکِ نه اي دلبر! دران ۽ مان فقط تنهنجو اَهيان
تون ته پنهنجو قرب ڪر جي مون سنديون موڙهيون متيون

٤. ڪيئن سچڻ تنهنجي ڇڏيندو طالب المولا پچر!
تو ۾ آهن چاڻ پَکَ، منهنجون به ڪجھ پيارا! پتيون

٢٧-٥-١٩٥٦ع

هالا

●

ٿل:اچي محب منا! مون کي ماري وئين
مون کي ماري دردَ جياري وئين

١.چا پيار پرين! منهنجا ڪينَ وڻيئي!
متان عيب اپار ڪي مون ۾ ڏٺئي!
يا دل ۾ پي ڪا ڳالھ هيئي
وئين، اهڙو وئين جو وساري وئين

۲.مان نهاريان گهڻو نڪرين ٻه نٿو
پنهنجي گس تان وري گذرين ٻه نٿو
تو ـ وساريان مگر وسرين ٻه نٿو
منهنجي عمر عجيب! تون ڪاري وئين

۳.جي رنم سڄڻ! ته رئڻ نه ڏنئي
جي ڪليم پرين! ته ڪلڻ نه ڏنئي
جي ويس ته مورهئون وڃڻ نه ڏنئي
گهڙيون ڪئن نه ڪڙيون ڪري گهاري وئين!

۴.تون اڄ ته سهي ڪي پيار ڪريئين
ڏاڍي چاه منجهان پرين! پير چمئين
وٺي پاڪر ۾ مما! منڙيون ڏيئين
منهنجي عشق کي خوب آزاري وئين

۵.منهنجي آهي دعا هي، ڏينهن سيئي
منهنجو نينهن نهوڙي شال نيئي!
مون سان پيار ڪرينِ ته ڪا خبر پوئي
پو مون کي چوين ته تون ڪاري وئين

٦.منهنجا جاني! سدائين شال تون جِي
من! ايڏو بي پروا ته نه ٿي
يلا طالب سان تو ڪيو ڇا هي!
جو ڀڳڻ! ٻارڻ ٻاري وئين

۲۷ـ٦ـ۱۹٦۵ع
نٿيا گلي ـ لاله زار

ٽل: ڪسي دل ڪٺي وئين ڪجلَ پائي ڪانيون
رکي خوب رمزون عجب عاشقانيون

١. نظر سان نظر کي جڏهن تو ملايو
اِڪن ات اِڪن سان نئون نينهن لايو
اشارن ۾ اٽڪيون هئي بي زبانيون

٢. ڏنا مون جي ڏُوران اهي سرخ ڏورا
پو سمجهيم ته آهن هو منهنجا ئي گهورا
ميسّر ٿيون ات نيون زندگانيون

٣. مون سمجهيو تہ هاڻي تو پنهنجو بنايو
وريو بخت منهنجو ٿيو لايو سجايو
ٿيون دور دل مان پڇي بدگمانيون

٤. وري محب منڙا! نئون نينهن لائي
نئون نينهن لائي نئون پيچ پائي
نئون پيچ پائي ڪيئي مهربانيون

٥. تو طالب سان دلبرا! لئون خوب لاتيون
ڏسڻ لاءِ آهن اکيون روز آتيون
نهارِن ٿيون تو لاءِ نرمل! نيرانيون

٢-٩-١٩٦٥ع
ريلوي اسٽيشن گجرات

●

ٽل: ڇڏي مون کي ڪيئي ڪچو ڪيڏو نہ ڪمر!
هاڻي يارا! ڪرين تو ڪهڙو غم!

١. هيءَ خبر اٿم مون کي سارين ٿو
رڳو گوندر منجھ گذارين ٿو

Scanned with CamScanner

۽ پاڻ کي مفت ۾ مارين تو
ڏاڍو سر تي سهين پيو درد، الم
٢.جي ايندين هلي ته معاف ڪندس
پر ڳالهيون سڀئي صاف ڪندس
پڪ ڄاڻ ته مان انصاف ڪندس
۽ ٽيندس ڪين ڪي مان بَرهَم
٣.ڇا ٽيندو، يلا پرچاءِ ڪٽي!
جا گذري سا گذري، ٻٽي نه ٻٽي
۽ ڏيندس الفت اڳ کان گهٽي
تون ڏس ته اچي ڪيڏي دل مان وَهَم
٤.وٺي ياڪر ۾ ٻه ٽي پيار ڪيئين
مِٺيون محب مٺا! ڀرپور ڏيئين
پو پرچي ويندس خوش باشِ تجئين
يلا آهي انهي ۾ ڪهڙو اَهَم (١)
٥.وري اچ ته پيارا! پيار ڪريئين
ٻئي ٻانهون ڳچيءَ جا هار ڪريئين
مٺڙنِ جي مٺا! وارو وار ڪريئين
تنهنجو آهي سڄڻ! منهنجي دم سان دم
٦.مان تنهنجي زندگي آهيان پرين!
پڪ ڄاڻ پرايو ناهيان پرين!
وينو رمز ۾ ناتو نباهيان پرين!
جتي سهڻا! ڇڏيئي اتي آهي قدم

(١) اَهَمُ ۽ وهَمُ کي هتي قافيي جي مناسبت سان اَهَمَ ۽ وَهَمَ ڪري آندو ويو آهي.

Scanned with CamScanner

۷.جي طالب پنهنجو ڪرٽو اٿئي
پو عشق جو ڏنڊ به پرٽو اٿئي
سر منهنجي اڳيان اچي ڏرٽو اٿئي
پائي پاڪر توسان ٿيان همدم

۱۶-۷-۱۹٦۵ع
اسلام آباد

●

ٿل:خبر هاڻ پوندي ته ڇاهي جدائي!
چڱو هو، ڪرين ها تون وعدي وفائي
۱. اسين خوب توساڻ ماٽا ڪنداسين
نڪي نيڻ پنهنجا نماٽا ڪنداسين
نه ڪر هاڻ جاني! تون آڪڙ اجائي
۲. ڇڏينداسون توکي ستائي ستائي
نه ملنداسون هڪ پل گهڙائي گهڙائي
گهڻا ڏينهن دلڙي سڄڻ! تو ستائي
۳. نه جور و جفا ڪان ڪڏهن باز اچبو
ٿڙي ٿوڪي محبوب! بدلو به وٺبو
ڪنداسون رعايت نه تو ساڻ ڪائي
۴. مٺا! تنهنجي مرضي جي حجّت هلائين
نيائين اسان سان، نه جي تون نپائين
برهه ۾ نه بلڪل ڪنداسون پلائي
۵. اچي پنهنجي طالب ڪي جي پيش پوندين
ڇمي چاه مان رخ، ڳچي ۾ ٻانهون وجهندين
نه پو توسان پرچي ڪبي هڪ هِڪائي

۲۱-۷-۱۹٦۵ع
اسلام آباد

●

Scanned with CamScanner

ٿل:رڙي روئي عاشق! ڪندس التجائون(١)
اميد آهي ٻُڌندين سڄڻ! سڀ صدائون
١. هي تسليم جانان! گنهگار آهيان
مان تو وٽ برابر خطادار آهيان
پلي ڪر تون مون تي اي جاني! جفائون
٢. ڪڏهن ڪين تنهنجي سڄڻ! در تان ويندس
پرين! پنهنجي هر هڪ خطا کي مڃيندس
ڪندين مون تي آخر عجيبا! عطائون
٣. سنڌ پير پيارا! اکين سان چمندس
ٻچي، پاند پائي ۽ پرچائي وٺندس
ڪجئين معاف منهنجون خدارا خطائون!
٤. مان زوري، اچي تنهنجي سيني سان لڳندس
سنڌ منهن منوّر ڇَرين وانگي چمندس
قسم تنهنجو، تو سان ڪندس مان وفائون
٥. سوا تنهنجي ڪائي سندم واهه ناهي
تون چاتي، سان لائج اها آس آهي
ڪندس منهنجا طالب! مان دل سان دعائون
٢-٨-١٩٦٥ع
اسلام آباد

---

(١) هيءَ ڪافي محبوب جو عاشق کي جواب آهي.

ٿل:لئون وينيس لالڻ سان لڳائي
شل نوري نجيب نڀائي!

١.مس مس حاصل دوست ڪيو مون ربَ سائين ستائي ستائي
٢.وس پڄيم ته سهڻل سائين رکان دل ۾ لڪائي لڪائي
٣.ٻئي ڏنا مون پنهنجي پرينءَ کي سر، ساھ لکائي پڙهائي
٤.پاڻ ٻه ماريان ٻي کي ٻه ماريان ڪير مونکي اچي هٿ ته لائي!
٥.**طالب مولا** عشق ڪيو مون دل جان سان ڳائي وڄائي
٦-٣-١٩٦٧ع
لاهور

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

[۱۴]

مون ڏي حرفَ هزارَ

ٽل: پازي آئون پينار ناهي دم دعوا جو
۱. شاه گدا تنهنجي در جا سلامي منهن جو چا مقدار!
۲. منهنجي عيبن ڏي تہ نہ ڏسجان پنهنجو سچاڻج پار
۳. تنهنجي ٻانهن جو ٻانهون آهيان خاصو خدمتگار
۴. دعوا وارا دُور ڏٺا مون برهہ وڏو آهي بار
۵. تنهنجو غلام هي **طالب مولا** پاڻ ئي ڏيينس پيار
۱۹-۵-۱۹۵۸ع

ڪراچي

●

ٽل: مون ڏي حرف هزارَ پاڻ ڪرم ڪر پنهنجو پيارا!
۱. تون ئي آهين منهنجو سائين محب، مٺا، مٺارا!
۲. هڪڙي تنهنجي دمدم دلبر! تَنَ ۾ آهي تار
۳. منهنجي جهولي محبّت سان ڀر ڏِيهن جا ڏاتارا!
۴. تنهنجي پناري پيو آئون آهيان ٻيڙو تج پوتارا!
۵. **طالب مولا** تنهنجو آهي ياقي، ياور، يارا!
۲۴-۱-۱۹۵۷ع

●

ٽل: ڪيا محب ڪروڙ محبّت سان ممتاز هزارين مان نہ رڳو
۱. هو اگلا ڀر ۾ وهاري ٿو ڪٿيو نور ڀريون ٻئي نهاري ٿو

Scanned with CamScanner

ڪئين پنهنجا ڪري ٿو قربت سان   دمساز هزارين مان نه رکو

٢.هر ڪنهن سان ٻال ٻلائي ٿو   هر ڪنهن سان وڪ وڌائي ٿو
نرمل ٿو موهي نزاڪت سان   از ناز هزارين مان نه رکو

٣.هو قرب ڏئي ٿو ڪو جنهن کي   ۽ روز اڏي پيو اهوجهن کي
ڪري **طالب مولا** شفقت سان   همراز هزارين مان نه رکو

١٦-١١-١٩٥٧ع
هالا

●

ٽل:خبر خاص آيو ڪٺي اڄ ڪيانتو
پکيڙو پري ڪان صحيح مون سڄاتو

١.ٻڌائين نه سهڻو پيو توکي ساري
سڄي رات سڪ ۾ ٿو تو لئي گذاري
پڪو پرت جو تو سان جَنهن پيچ پاتو

٢.وراڻيئين نه محبوب وٽ هاڻ هل تون
سري ٿي نه ساعت هلي هن سان مِل تون
لڳايو اٿس توسان نيهي ٿي ناتو

٣.چيو مانس چئجئين نه آيو ڪِ آيو
متان محب! هيٺي ڪا وائي ورايو
او محبوب! بلڪل ڪيو تو بلاتو

٤.وَراڻيم اڪِن سان اچي پير چمندس
ٻڌي ٻانهون حاضر اڳيان تنهنجي ٿيندس
نيائي مان نيندس مون لاتو جو ناتو

٥.ڪيانتا! خبر خير جي ڏج پرينءَ کي
۽ چئجئين نه سهڻا! هي **طالبَ** چيو ٿي
رهان ٿو اوهان کان سوا مان به آتو

٧-٩-١٩٥٩ع
هالا

●

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

ٽل:بخشئي بخشڻهارا - پلارا-
مهنجون مڙئي محب! مدايون

١. ادلو گدلو الا! آهيان مان عيبدار
ڪوجهڙو ڪنڙوو الا پازي تنهنجو پينار
جاني جي، جيارا- او پلارا- ڪين ڪي ڏسجئين ڪوڙين ڪچايون

٢. دامن لڳڙي الا! ڇڏج نہ پيارا پرين!
پنهنجو ڪيو ٿئي الا! سونھارا سييس
مون ۾ عيب اپار- او پلارا- پاڻا ڪجئين ڪي بيحد پلايون

٣. لوڪ ۾ لالڻ! الا! تنهنجي نانءُ سبيس
ننگ سچاڻج الا! نہ تہ محب ميس
دلبر! ڪج مَ ڏار- اوپلارا- تو ۾ ئي آهن سهڻا! سچايون

٤. ازيون نيازيون الا! محب! تو سيئي مجيون
سُهمُون سهڻا، الا! سڄڻ تو نہ سجيون
پاڻهي ڪيئي پيار- او پلارا- منهنجي اڳڻ تي از خود تون آيون

٥. ڪڏهن ڪوسوالا! ڪامل ڪونہ ٿئين
پرت ۾ پيارا الا! وڌندو روز وئين
سهڻن جا سردارا- او پلارا- جانب! ڏنيون تو جي، ۾ جايون

٦. طالب مولا الا! جاني پنهنجو ڪيئي
ڪڏهن ڪونہ الا! نينهن نبيري نيئي
منهنجا مِنل يارا- او- پلارا- آ تہ ڳرهاتيون پيارا ڪي پايون

٢-١١-١٩٥٩ع
حيدرآباد

Scanned with CamScanner

[۱۵]

آيو يار ڏنئين دلداريون

ٽل:سهڻا ساٿيڙا مون وٽ اچ ٽا اچن
مون وٽ اچ ٽا اچن، ڏادا قرب ڏبن
ڏادا قرب ڏبن بيحد پيار ڪبن

۱.ويهو ويهو ڪانگ لَنوي ٿو
سڀ ٿي سمجهان جيڪي چوي ٿو
اڪيين ٽا ڏسجن ڏادا قرب ڏسن

۲.واٽن ۾ مون اکڙيون وڇايون
منهنجون الله اڄهي آسون پڄايون
پل ۾ ٽا پهچن ڏادا قرب ڏبن

۳.جيڪو پري ڪان ايندو ڏسان ٿي
منهنجو سڄڻ اهو، اِنهين سُمجهان ٿي
من ڪي ٺورا ڪن! ڏادا قرب ڏبن

۴.آسروندِ ويٺي واٽون نهاريان
وَر وَر ڏيو وريو اڱڻ ٻهاريان
پلپل پيار ڪبن ڏادا قرب ڏبن

۵.ڏاڍيون اميدون اندر ۾ آيون
ڏيندس مان ڏهہ ڏهہ ڏَهنايون
سڀ شل سپ سمجهن! ڏادا قرب ڏبن

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

٦.دل ڏڙڪي ٿي، اک ڦَرڪي ٿي
من ۾ محبّت پڻ مَرڪي ٿي
گوليءَ سان گڏجن ڏاڍا قرب ڏبن
٧.طالب مولا بخت وري تو
ٻول ٻَدل اُهو هاڻ پري تو
پيرين هٿ ڏربن ڏاڍا قرب ڏبن
٢٢-٧-١٩٦٠ع
ڪوئيٽا

●

ٿل:آيو يار ٿڻئين دلداريون
اهڙو گهوٽ وجهي ڪئن گهاريون!
١.پهتو پرين اچي پهرين هڪل ۾
پيار ڪيائين پل پل پل ۾
ڳالهيون پرينءَ سڀ پاريون
٢.رئنديءَ سان اچي راز ڪيائين
ڪيئي ڪروڙين قرب ڏنائين
پنهنجو اتم ناهي ڏاريون
٣.پيار منجهان اچي ياڪر پائي
لـڙڪ اُگهي اج ڪِلي پرچائي
ڪِـَڙيون سهٽي سـتـاريـون
٤.منهنجو ته آخر اُهوئي آهي
ٻي ڪنهن سان ٻلا منهنجو چاهي!
سـڄـڻ ڪـيـون سـرداريـون

Scanned with CamScanner

٥.لالڻ ڪيا مون تي لَک لَک تورا
دل ۾ هيم ڏاڍي چورا ڪورا
نِـــوڙي ڪـــيـــم نـــيـــزاريـــون
٦.پيارَ پيالو اُهي ئي پين ٿيون
طالب مولا سي ئي جين ٿيون
جـيـڪـي مـحـبّـت مـاريـون
٢٧-١٢-١٩٦٠ع
لاهور

●

ٿل:سور ويا سڀ لهي محب مليو ٿيون ڏاڍيون بهاريون
١.موٽي محب اگڻ تي آيو قرب منجهارؤن ڪهي
٢.سهٽو سائين آنءُ وٽي آيس رات وٽـــانـــئـــس رهـــي
٣.ڳالهه اها وچي نيٽ تي پوري پَرَ ۾ اسان جيڪا پهي
٤.**طالب** ڪي مطلوب پيارِي مـــحـــبّـــت واري مـــهـــي
٢٧-٢-١٩٥٦ع
هالا

●

ٿل:درد دفع سڀ ٿيا مون سان ٿيو اڄ محبوب مُلاقي
١.دل جي دريءَ مان مون لئي هردم لالــڻ پــاتــا لِــيــا
٢.نرمل واري ناز سان هڪدم چڏي ويا سڀ چِيا
٣.پيار محبّت وارا پلپل پَينڊ پرت جا پيا
٤.مئي محبت پي محبءِ **طالب** خوب ٿيا ٻئي ڪِيا
٢٧-٢-١٩٥٦ع
هالا

●

ٽل: صبح سان سردار پنھنجو پاڻ پَسايو.
پاڻ پَسايو - ديدار ڪرايو
١.غور فڪر ۾ مان هوس محڪم
ڪلي ڪري ڪيڪار - سِڪ جو سُر سمجهايو
سر سمجهايو - ديدار ڪرايو
٢.اکڙيون هُيَڙيون عجز ۾ آليون
دلڙي وٺي دلدار - ويھي قرب ڪمايو
قرب ڪمايو - ديدار ڪرايو
٣.اِستغراق مان اچي اٿاري
سھڻي لذڙي سار - وصل جو ورق ورايو
ورق ورايو - ديدار ڪرايو
٤.طالب! مولا عيدون ڪرايون
منھن ڏيکاري مٺار - پَلي پاڻ پَلايو
پاڻ پلايو - ديدار ڪرايو
٢٠-٨-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

ٽل: ڪِلُ ڪِلُ او ناز وارا! لايون نوان نظارا
١. ڏھ ڏھ پيرا ڏنگن تا وَرَ وَرَ ڏيو ونگن تا
رت ۾ ڪئين رنگن تا لالڻ! ڏيو لامارا
واسينگ وار ڪارا
٢. جن ڏي بہ تيون نھارن مھمير مرد مارن
مُئلون دليون جيارن جھٽ پٽ ۾ جيءَ جيارا!
اکڙيون ڏيو اشارا

٣. تنهنجو نہ جوڙ جاني! تنهنجو ڪو مَٽ نہ ثاني
هرڪنهن ڪي هيءَ حيراني قربان ٿين ويچارا
سج، چنڊ، ڪتيون ۽ تارا
٤. سهڻا! هجين سلامت هي تنهنجو شان شوڪت
اعليٰ عظيم عظمت گلبوءِ گلعذارا!
نازڪ، پرين، نگارا!
٥. آ، آ، پرين! اگڻ تي مَرڪان سنڌ ملڻ تي
تنهنجي مٺا! اچڻ تي سهڻا، سچڻ، سچارا!
اڪڙيون ڪيم اوتارا
٦. طالب تان هٿ نہ لاهج ان جو عرض اگهائج
آهون مڙئي اونائج خادم سنڌ خدارا!
پرتو اٿئي پيارا!

●

ٽل: تنهنجا ڪرم ڪروڙين قرب سندا
نٿو لاهي سگهان، نٿو ڳائي سگهان
١.مون ڪِنڙي، ڪوجهي، ڪاري تي
هٿ ٻاجهارو هر وقت رکيئي
احسان اهي محبوب مٺا!
نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان
٢.تون شاهن جو آهين شاه پرين!
آنءُ گولو، گداگر ۽ گدلو
تو مون تي ڪيا جي وڙ وڏا
نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان

Scanned with CamScanner

٣.آئون تنهنجي ڳڻن جو آهيان ڳڊل
آئون اهڙي زبان ڪٿان آڻيان
سردار سنڌ احسان، الا!
نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان

٤.آئون پاڻُ ڏسي تو توکي ڏسان
لڳي مون کي عجب تو محب مٺا!
اي سهڻا! تنهنجا لک ٿورا
نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان

٥.تنهنجي ٿورن جي ڪهڙي ڳالهه ڪبي
تعريف لکي آئون ڪهڙي لکان!
بيڪار سان تو جي قرب ڪيا
نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان

٦.مون هيڻي جو همراه ٿئين
پاڙيءَ جي پشت پناه ٿئين
هي تنهنجا پلارا! پال پلا
نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان

●

ٿل:رهه ڪا سڄڻ رات - سانولڙا!
وچ نہ پري تون پرديس پيارا!

١.ڏينهن نہ لائج گهڻا - دل جا دلبر يارا!
سيگهہ مان لهجئين وري - ساجن! منهنجي سنيار
هيءَ تون ڏجئين ڏات - سانولڙا!
موٽي پَسائج مُنهڙو موچارا!

۲.ويل وڇڻ جَي پلا ـ ڳالهيون ڪر ڪي ٻَني
محب مسافر منا ـ حبڙي شل نہ هٽي!
باقي مچ هيَ بات ـ سانولڙا!
ڪٽ ٻاجھ مان ٻني ديدون دلارا!
۳.موٽڻ جي ڪج ڪا پرين ـ توڏي ڏسيو تو ڏسان
تو سان وطن ۾ وري ـ محب مانَ ملان!
تنهنجي اتم تات ـ سانولڙا!
ڪيم عجيبا! اکڙيون اوتارا
۴.طالب مولا پرين ـ توکي ياد ڪري
سڪ ۾ ساه ٿڌا ـ پورل! روز پري!
وائي اها وات ـ سانولڙا!
ور خير سان، مِل، سخن سچارا!
۱۶-۱۲-۱۹۵۷ع
ڪراچي

●

ٿل: سينو سهٽل ساڻ نہ ساه
ٻانهون ٻَڌي ٻَر اُن جي غلامي
۱.سر تہ سڄڻ آڏو آٿي در تون
پاڻَ قدمَ کو اڳرو پر تون
دل ڏئي دعوا ڪابہ نہ ڪر تون
لوڪ لاڳاپا هڪدم لاه
نينهن ۾ ٿيندِي نہ تہ ناڪامي

٢.سهٽل سان چو حجت هلائين!
ڏيان ڪجان متان پو پڇتائين!
سرچندو ڪين ڪي جي سَرچائين
نــوڙت ڏاران چــارو نـاهه
هِت تہ سوين ئي آهن سلامي

٣.ڪـاوڙجَـي تہ بہ ڪـنـڌ نمائج
عـجـز جو پاند ڳچيءَ ۾ پائج
ويـتـر اوڏنـهـن وک وڌائــج
ڪاهيو، ڪاهيو، ڪاهيو، ڪاهه
عاشق! تيندين پو آرامي

٤.تو ۾ سهڻ جي طـاقـت نـاهـي
مــاٺ انهي کان بهتر آهي
رڳو ٻـنـاڪ ۾ رکـيـو چـاهـي!
پڙ ۾ نہ اچ تون خوا مخواه
سر تي نہ کڻجان ڪا بدنامي

٥.ٻانهون ٻڌي جڏهن بيٺو رهندين
سور سِڪڻ جا جيڪر سهندين
طالبَ! مولا تڏهن لهندين
ڊاوَ ۾ ڏبَ ٻيا مڙئي لاهه
هــادي تـوسان تيندو حـامي

١-٩-١٩٥٧ع
هالا

•

ٽل: ڪڏهن تنهنجي در جو فقير آهيان
ڪڏهن تنهنجو پرت ۾ پير آهيان
۱.پنهنجي پاڻ ۾ نينهن نبار اٿم
پنهنجي پرت سان پورو پيار اٿم
پنهنجي عشق تي هڪ اتبار اٿم
پنهنجي طلب ۾ با توقير آهيان
۲.تنهنجي محبّت ۾ مستان بہ مان
تنهنجي عشق جو اعلیٰ شان بہ مان
تنهنجي الفت جو عنوان بہ مان
تنهنجي طلبن جو تفسير آهيان
۳.منهنجو جاني ۽ جانان بہ تون
منهنجو روح بہ تون ۽ جان بہ تون
منهنجي نينهن ۾ نورجهان بہ تون
تنهنجو جاني ۽ جهانگير آهيان
۴.مان توسان سڄڻ! منسوب ٿيس
۽ تنهنجو مٺا! محبوب ٿيس
ڦري طالب مان مطلوب ٿيس
پنهنجو نينهن ۾ پاڻ نظير آهيان
۲۲-۱۰-۱۹۶۵ع
هالا

[١٦]

چريون چست چھريون

ٽل: اهي ڪاريون، ڪجليون، چريون، چست، ڇھريون
اچڻ ساڻ اٽڪيون اکيون ٿيئي اُڀريون
١.نشي نينهن جي ڪان هيون مست بيحد
نگاهن سان پياري بنايائون بيخود
نئين سال جو تن کيو پيار ڀريون
٢.اڳئين ڪان ٻه اڳريون عجب رنگ ۾ ٿيئي
عجب رنگ ۾ ٿيئي عجب ڍنگ ۾ ٿيئي
صنوبر ڪان سھٽيون، گلن ڪان ٻه گھَرِيون
٣.هو پياريون ٻه ٿيئي تہ سرڪش ٻه ٿيئي
هو ساقي ٻه ٿيئي تہ مئڪش ٻه ٿيئي
خماريل خماريل، هو گُوڙهيون ۽ ڳھَرِيون
٤.نظر جي چُمن سان چميو ۽ چميئون ٿي
اشارن اشارن ۾ کي ڪجھ چيئون ٿي
ڪري قرب لاٽئون ڪرم سان ڪُمھَرِيون
٥.سڄي رات صحبت ۾ ويھي گذاريم
محبّت جي مئي خوب پيتم پياريم
ڪيون خوب **طالب** قريبن ڪچھريون

١-١-١٩٦٦ع
حيدرآباد

Scanned with CamScanner

ٽل: اکيون عزم واريون عقابي عقابي
هو مارڻ سان ڪن ٽيون شتابي شتابي
١.هو سرمو سينگارن، نہ سرمي سينگاريون
جي پنهنجي خوديءَ ۾ پلا خود خماريون
هنن ۾ هميشه برهہ جون بهاريون
عُنابي عُنابي، گلابي گلابي
٢.هو پنهنجي ئي مستيءَ ۾ بدمست آهن
سدا سوز وارن جي لئي سخت آهن
ڏچن کون ڪنهن کان زبردست آهن
رنگينيون رنگينيون، شرابي شرابي
٣.محبّت جي مئي جون مدامي موالي
اچن جي ڪٽيو جُود مان ٻئي جلالي
مُڙن کون ڪنهن کان اهي لا اُبالي
قلندر قلندر، عِتابي عِتابي
٤.اتي ناهہ پيرن فقيرن جي جرأت
نہ زاهد ۽ واعظ سان ڪن ڪا مروّت
هلي صاف صوفِن جي هرگز نہ حجّت
مجن کون ڪنهن کي وَهابي وَهابي
٥.نہ ڀالا ۽ ٻڇيون، ڪٽاريون سندن مٽ
تُفنگ، تير، تلوار، خنجر سيئي گهٽ
نظر جي ڪٽيو ڪن صفن جون صفون چٽ
جي حملا هو ڪن ٽيون جوابي جوابي
٦.ڪٽيو وَرَ وڙهڻ لاءِ سنيريون وتن ٽيون
بنا دير جي منهن مقابل ٽين ٽيون

ڪنهين مان هو طالب نه مورهان مڙن ٽيون
پڌن ڪانه ڪنهن جي حسابي حسابي

٢٨-٧-١٩٦٥ع
اسلام آباد

●

ٽل: اِهي ناز واريون ۽ منڙيون موچاريون
امالڪ ٽيون اڪن سڄڻ جي سيڪاريون
١.ڦريو دل وڃن جي ڦرڻ تي اچن ٽيون
نه ڪا مهل ۽ موقعو ڪو ڏين ٽيون
زبردست ڏاڙيل، دلبر جي ڏاريون
٢.سدا تير سيني منجهان پار اُڪارن
پڪي دل جو ڀهرين نظر ساڻ مارِن
جي ڀَهريو پون ٽيون، وڃهن مِيرَ ماريون
٣.انهن تي ڪنهين جي چڙهي ڪانه حشمت
ٽئي تيغ زن ڪي نه ات ڪابه همّت
هميشه ڪان حملي ۾ سرسيون، سوڀاريون
٤.هو ڪن پيش قدمي ڪرڻ ۾ نه ڪا گهٽ
پڄن برق بجلي ڪان جلدي ۽ جهٽ پٽ
ڪريو سي وٽن ٽيون جو ترتان تياريون
٥.پڇر جو ڪري ان تي اُيرن اورهاٽيو
هٽيو ڏنگ ڏاڍا وڃهن ٽيون وِهاٽيو
پورو ڪن پَٽيَ تي ڪاريهر ڪان ڪاريون
٦.ڏين گهور ٽيون جڻ لڳي وئي دونالي
سندن وار طالب وڃن ڪونه خالي
هو مارِن جيارِن نه اختيار واريون

٢٩-٦-١٩٦٥ع
ريلوي اسٽيشن "دينا"

●

Scanned with CamScanner

ٿل:مات ٿيا سي جن ۾ انڪيون تنهنجي اکڙن جون اُٿيون
هي دليريون تو سنديون وهوا سڄڻ! ڏاڍيون وڻيون
١.ڪنهن کي طاقت جو جهلي تک تاءِ سُرمَيلن سندوا!
هڪ نظر سان ٿيون وجهن ڦيرا ڏيو دل ۾ ڦٽيون
٢.هٿ ٻڌيو حاضر ٿين سلطان سهڻي جي اڳيان
پير ۽ مخدوم سڀ پريَنِ جي پيرن جون پٽيون
٣.قرب وارا! تون ڪڏهن اَينديَن ڪو اگلن جي اڱڻ
انتظارن ۾ او سهڻا! ڏينهڙا وينا ڳڻيون
٤.درد وارا! چاڻ ملندءِ پنهنجو دلبر دل اندر
پر جڏهن ڦيريندو رهندين قرب سان من جو مڻيون
٥.يار جي اڳيان اهو مقبول ٿيندو هر گهڙي
قلب ۾ جنهنجي وڌيون ڪي قرب جون قدرت ڪٽيون
٦.طالب المولا تي هر هر تاب ڇو ايذا ڪرين!
هو وهيڻو هڪ سندو تون تو ڏئين گُهورون گهڻيون
١-٦-١٩٥٦ع
هالا

ٿل: نشيليون ،نشيليون اڇن جو اورهاڻيون
تہ ڇوهڻون ڇڏنِ ٿيون گهورن سان گهوماڻيون
١.سي شاهين وانگر جو پرواز ڪن ٿيون
مثل باز بحري لامارا ڏين ٿيون
پکي دل جو پکڙنِ چنبن ۾ ڇپياڻيون
٢.نہ اڇٽيون جي اڇٽيون تہ واپس نہ وڃٽيون
جي ڇهڻ ۽ چنبڙن تہ ڏاڍيون ئي ڏنگٽيون
ڏني وِهہ وِرهہ جو وڃن ٿيون وِهاڻيون

٣.هَوڪاريو هَوڪاريو هئي ڪ وجهن ٿيون
وڙهڻ مله محبت جي هڪدم اچن ٿيون
هو ماريو مچائن ڪيو ڪانبلاٽيون

٤.هئي حسن واريون اداسي اداسي
محبّت جي مئي لۓ پياسي پياسي
اهي عشق جي اڄ اصل ڪان اُساٽيون

٥.جي نڪريو نقابن مان ٻاهر پون ٿيون
ته ويتر وڏا ڏِنگ ڏاهيو وجهن ٿيون
نه ڪن تر تفاوت سڏيون ۽ سنواٽيون

٦.بظاهر نظر ٿيون اچن خوب چِرڙيون
مگر در حقيقت ڪاريهر ڪان ڪَرڙيون
اي **طالب** ٿيون مارن گهورون ڏيئي گهاٽيون

٢-٧-١٩٦٥ع
ڪراچي

●

ٿل: زوراور زوراور اهي بي ملاليون
هٿن سان هيرائي پرينَ ڪئن نه پاليون!

١.هميشه ڏسون ٿا گلابِي، گلابي
ڪڪوريل، ڪڪوريل، شرابي شرابي
الاجي ڪٿان ٿيون پين پُر پياليون!

٢.پِيُن جيڪڏهن پور ڪن ٿيون نوازش
جي نه ته هر گهڙيءَ ۾ هو سرڪار سرڪش
رهن مست، خود دار ۽ خود خياليون

٣.ڏسڻ ۾ سدائين اياڻيون، اياڻيون
نماڻيون، نماڻيون، سياڻيون، سياڻيون
سدائين ٿيون ڏسجن نيون ۽ نراليون

٤.عجب آهه پئي مست هڪڙي سچڻ وٽ
سندن ئي قسم، ناهه ڪنهن ۾ به ڪا گهٽ
الهڙ عشق واريون صنم ڪيئن سنپاليون!

٥.خطا تا تيـن ڪين تـن جا نشانا
لڳن پنهنجي مرڪز تي سورنهن ئي آنا
گسن ڪين ڪڏهين هـو ڏوران دوناليون

٦.هو تسليم ڪنهن کي ڪڏهن ڪين ٿيون ڪن
يقيناً اهي پئي ”ڪميونسٽ“ آهن
اٿن چٽڪ روسين ۽ چينن جون چاليون

٧.سياڻپ اسان کي به ڪجهه ڪانه آئي
اسين پڻ محبّت ۾ ڏاڍا چريائي
اسان ڪان به تن جون چريون چست چاليون

٨.بظاهر رهن ٿيون بيگانيون، بيگانيون
اي طالب نه آهن ديوانيون، ديوانيون
مگر مست، بيخود پئي لا اباليون

٣٠-٦-١٩٦٥ع
ڪوئٽا

[١٧]

گونگيون گوءِ ڪٽي ويون

ٿل: مينهن! ڪرين تون متان
منهنجي اکِن سان ريس رئڻ جي

١.موسم جو محتاج تون آهين
پنهنجي وس ۾ هرگز ناهين
توکي پلا ڪئن ميان
ڪين وسين تو ڪَرِين جَي وسڻ جِي

٢. بارهين ماهِ تون موٽي اچين ٿو
مَس مَس مُند تي نيٺ مچين ٿو
ڏينهن نه رهين تو گهٽان
وريو ڪرين ٿو وَير وچڻ جي

٣. سُڪا پٽ تون ساوا ڪرين ٿو
تلاءَ ترايون بيشڪ ڀرين ٿو
ڏک نه ڪرين ته آئون چوان
جهٽ پٽ ڪن ٿا سيئي سُڪڻ جي

٤. منهنجون اکيون شب روز وسن ٿيون
وِرهَ وٽن کي سائو رکن ٿيون
ساوڻ لائين سدان
بوند وسائن روز ڀَنڊَ جي

Scanned with CamScanner

٥. تون ٿو اچين گمسان گُرڻ سان
هي ٿيون وسن چپ چاپ ڪرڻ سان
تون ٿو ڪرين وڃان وڃان
بلڪل هي ٿيون ڪن ڪا ٻچڻ جي
٦. هار مجيندين نيٺ ڏنن سان
بيهي ڏس ڪنهن مهل ڀنن سان
متان ڪري ڪو ميان!
گونگن ڪان ڪا گوءِ ڪٽڻ جي
٧. طالب مولا ڳالهه سچي ڪئي
جنهنجي پيار سان آهي اچي پئي
هجر ڪئي جنهن تي هَلان
تنهن ڪان پڇي ڪو وِرهَ ونڊڻ جي
٢٨-٨-١٩٦١ع
ڪراچي

●

ٿل: اَڪِن ۾ عجيبَن جون آهن آڪاٽيون
سُتيون ڪين ڪڏهين سدوريون سياٽيون
١.نهاري نهاري اُهي ڪونه ٿڪيون
اصل ڪان ڪيون پرت پختيون ۽ پڪيون
هو سڪ ۾ سڄڻ جي سراسر ساماٽيون
٢.پائي پيچ پلپل جي لالڻ سان لڙيون
وري ڪين ڪنهن مهل مورهان سي مڙيون
وڏيون وچ ۾ ويتر ڪَرن ڪئين ڪانجاٽيون

Scanned with CamScanner

٣.تصوّر ڪري ٿيون پرين تائين پهچن
ڪنهن هنڌّ هرگز ڪڏهن هُو نہ هٽڪن
سدا هجر ۾ ڪن سي ريجهون رهاٽيون

٤.سچو ڏينهن سارين سهڻي سڄڻ کي
نہ هرگز سڃاڻن سلڇڻيون سمهڻ کي
ڀِنِن جون برهہ ۾ ئي راتيون وهاٽيون

٥.پرين پاڻ تن سان اچو پيار ڪن ٿا
وريو بيخوديءَ ۾ سي چاهئون چمن ٿا
هي صابر سڄڻ کي سدائين سيباٽيون

٦.اي **طالب** انهن تي مون کي ناز آهي
منجهن ئي لڪل دل جو آواز آهي
پياسي پِرين لاءِ نرمل نماٽيون

٨-٧-١٩٦٥ع

ريلوي اسٽيشن سهاله.

●

ٽل: اڪيون عاشقن جون مدامي موالي
پيڻ لاءِ پِرَ وٽ سدائين سوالي

١.رکيون بيئي اڪثر عجيبن اڃايون
مڙئي ڳالهيون تن کي محبن منجايون
انهن کي ڏئي خوب وعدا وصالي

٢.هو هڪڙي سڄڻ جون نہ ٻي ڏي نهارن
رڳو پاڻ ۾ پنهنجو دلبر وهارن
سي ڀرپور بلڪل رهن ڪين خالي

٣.هميشه هو پنهنجي سڄڻ لاءِ سَتيون
محبّت ۾ مورهئون رهن مست متيون
هو عامل اَمر تي نہ ڪن بي خيالي
٤.هو پنهنجي پرينءَ ري ڪٿي ڪونہ اٽڪن
پراين درن تي نہ بلڪل سي ڀٽڪن
سدا بي مياري اهي لا اُبالي
٥.اي **طالب** ڪڏهن ڪا هلائن نہ حجّت
تڏهن ٿا نہ ڪن محب تن سان مروّت
ڪئي تن جي قسمت نصيبن نرالي
١٠-٧-١٩٦٥ع
ڪوه مري

●

ٿل: ڦُڙي ڦُڙي ۾ آهي بهار
عشق اکِن جي ساوڻ لايا
١.اکيون ڏاڍيون آگميون آهن پنهنجي وس ۾ بلڪل ناهن
ڪري اٿيون اڄ ڪارونيار
٢.سرديَ گرميَ وه جو وسن ٿيون ٻيهڙ جي ڪا بس نہ ڪن ٿيون
هردم لائن ميگهہ ملهار
٣.رکيو رکيو اوهيرا اچن ٿا باغ برھ جا ساوا ڪن ٿا
وڏ ڦُڙ لائي وارو وار
٤.هڪڙا مينهن جي وسيو وِجن ٿا ٻيا ٻيهر ٻرجو اچن ٿا
رڱو وسڻ جا ڪن وهنوار

Scanned with CamScanner

٥. گونگا مينهن گونگِن جا آهن بلڪل سي بيهڻ جـا ناهن
ڪجن ٻلي ڪٽي حيلا هزار
٦. دلبر يار! تون ڇو ٿو اُسرين پوندين پسي متان ٻاهر نڪرين!
بيهه ته سهڻا! ڏين ڪا وار
٧. طالب مولا جون ٻئي اکيون پيارَيون پياريون جي رب رکيون
نينهن انهن ۾ آهي نبار

٣-٨-١٩٦٥ع
اسلام آباد

●

ٿل: اکِن سان ڪيئين اينهين ڇو الاڙي!
ويچاريون وِهن ٿيون لکين لڙڪ لاڙي
١. اچڻ لئي عجيبن جي آهن اڃايون
سندن واٽ ۾ مون اکيون ٻئي وڇايون
اچي من ٻنهي کي هو لالڻ لتاڙي
٢. الاجي پرينءَ کي ڇو پرواهه ناهي!
اکين کي سندس ئي ته آزار آهي
ڪيئين پوئواَري نه هڪڙي ڏهاڙي
٣. سڄڻ پاڻ ڪيڏو نه آهي پيارو
سلڇڻو، سياڻو، سڀاجهو، سچارو
وڏئين ڇو ٻِنن کي گهنگهر ۾ گهوڙا ڙي!

۴.اجهل عشق جي ڇا حقيقت ڀڏائِن!
بکيو شينهن وينيون اندر ۾ نپائن
ٿو پنهنجي هو پيري کي دمدم ڏونڌاڙي
۵.اي طالب ڪيو ڇا سچڻ هي پنن سان
اها ڪار ساڳي ڪئي ڳوڙهن ڳلن سان
ڪَٿِي جئن ويهي پنهنجي مَن کي مَناڙي
۹-۷-۱۹۶۵ع
ڪوه مري

Scanned with CamScanner

[١٨]

منھنجو ھاڻي ڀنيور ۾ چاھي

ٿل: مون نٿي ڀانيو تہ آخر ڏار ويچاري ڪندا
پر اچا آھن اميدون محب موچاري ڪندا

١. آسرو سھڻن سڀاجھن جو اديون! مان ڪئن ڇڏيان!
نيڻ ڪو ڦيرو ڦٽيءَ تي ھاڻ ھڪواري ڪندا

٢. وَرَ وندر جا ووڙيان ٿي ورِھہ ۾ واڪا ڪندي
شال مون مئيءَ سان اچي سردار سرداري ڪندا!

٣. مون ۾ اوڳڻ ڪو ڏئون جو ھئن ويا مون کي ڇڏي
در گذر آخر سندم ھرڪا ڪَٽي ڪاري ڪندا

٤. ڪين لاھيندا سڄڻ مون تان ڪڏھن ھٿ ڀاڄھ جو
عيبدارڻ سان غمن ۾ ڪا تہ غمخواري ڪندا!

٥. ھُو ڀرين آھن ڀلا پر مون ۾ گھڻتائي گھڻي
دل نٿي ڀاسي تہ ھُو ڪا ھئن دلازاري ڪندا!

٦. ھِن اميدن تي اچا ويٺي نھاريان واٽڙيون
شَل ڪري تورا تڪيءَ وٽ ڀاڻ ڀاٽاري ڪندا

٧. ھيءَ ڇُڪي جا ھاڻ ڪھَجي واٽ تي ويھي رھي
نيٺ نرمل تنھن نڌر جي ڪا نظرداري ڪندا

٨. ڀاند ڳُل ڀائي اي ڀاَندي! وچ عجيبن جي اگڻ
"ڀُچُ ڀرينِ ڪان سي ڪڏھن ڪا منھنجي ڀُواري ڪندا"

Scanned with CamScanner

٩. سک ڏسي ساجهر ستيس چاتم تہ هوندا هوتَ هِتِ
پر اٿم افسوس هاڻي حرف هيڪاري ڪندا
١٠. اک نہ پوريان ها ڪڏهن ويهي وِهايان رات ها
جي خبر مون کي پوي ها هو وڃڻ واري ڪندا
١١. **طالب المولا** سنياري پنهنجا ساٿي ساهہ ۾
وَڙَ وڏا پايانِ جي هو محب منٺاري ڪندا
١٩-١٠-١٩٥٤ع
حيدرآباد

●

ٿل: منهنجو وَرُ تہ وني ويا چوري الا
گهر گهر جي آهيان گهوري الا
١.ڪَل تہ پيئي ڪانہ ڪا بلڪل آهيان پوري الا
٢.اديون! هيءَ تہ اڄاڻ اڄ ننڊ ۾ ڇڏي ويا ندوري الا
٣.پنهل ريءَ پرديس ۾ مُيس تہ گس تي گهوري الا
٤.لالڻ جي ئي لغار جي لُونءُ لُونءُ ۾ آهي لوري الا
٥.جانب ڪارڻ جت جي جيءَ کي لڳي وئي جهوري الا
٦.**طالب مولا** سسئي ڇُلِي پئي چپر ۾ چوري الا
١٣-١-١٩٥٥ع
ڪراچي

●

ٿل: پنهل جي تہ پچار انئي پهر اندر ۾
١.اُٺيس آديءَ رات جو هو سنجهي ويا سردار
٢.مڙئي مون ڏانهن سرتيون! محبن ڏي نہ ميار
٣.خوشيون سڀ تہ خِزان ٿيون گوندر ڪيا گلزار
٤.سَگِرِ پنهنجي سڌ ڪري نيندا هيءَ نيڪار

Scanned with CamScanner

٥.ورهَ واري وڻ ۾ ڏکن ڪيا ڏار
٦.طَالب مولا پيو تڳي آريءَ جي آڌار

٩-٨-١٩٥٥ع
حيدرآباد

●

ٿل:مون تہ پرين ڪيا پنهنجا منهنجا ٿينِ، نہ ٿينِ
منهنجا ٿينِ، نہ ٿينِ دلڙي ڏيــنِ نہ ڏيــنِ
١.ٿڌهين بہ پهتيس پرَ ڪي ماس مرون جي ڪِين
٢.وس وارڻ جا ڪنديس منٿون مانَ مڃين!
٣.ڪاهي رسنديس ڪيچ ۾ لاڙينِ يا لوڏين
٤.منهنجي ميڙ منٿ تي واڳون شل وارين!
٥.عيبن واري آهيان ڍولڻ شال ڏڪين!
٦.طالب مولا محب سي چاهہ منجهان چاهين

١٥-٩-١٩٥٧ع
حيدرآباد

●

ٿل: ننڊ ڪيئي چو نياڳي! او نياڳي
ڪيچي آيا، تو سان قهر ڪري ويا
١.پوئينءَ رات اٿي پڇتائيئي سنجهي ٿيئي نہ سجاڳي
٢.جن تي وهائيون راتيون اکنِ ۾ سيئي ٿيڙيون سهاڳي
٣.ترِمان گسي سوَ چوٽون ڪائي تون بہ وئين تي ويراڳي
٤.سيئي رمزءِ راز ڪي رسنديون ورهَ سان دل جن واڳي
٥.طالب مولا واصل ٿيبو جَاڳي، جاڳي، جاڳي

٦-٨-١٩٥٨ع
حيدرآباد

●

Scanned with CamScanner

ٽل: پنهل ڏي پئي پنڌ پيرين اگهاڙي
تيس عشق رهبر اصل کان ادا ڙي!
١.سڏي ويئي سسئي پُلي ڪين بَر ۾
تيس هوت حامي ۽ ساٿي سفر ۾
ٿي سَرهي سچڻ وٽ سيئي قول پاڙي
٢.سسئي سَک ڇڏيا سڀ سچڻ جي ئي سانگي
هٽائي نه هرگز ڪڏهن نينهن نانگي
وڃي نيٺ پهتي لڪيون، لڪ لتاڙي
٣.محبّت پرايا به پنهنجا ڪري ٿي
جدا هڪڙي ساعت نه تن جي سري ٿي
هميشه ئي هڪبئي سان سک ٿي سلهاڙي
٤.اهي طالب المولا ٿيون پار پهچن
حبيبن ڏي هلندي جي هڪ پل نه هٽڪن
عيو تن ڪي محڪم محبّت مناڙي
٦-٩-١٩٥٩ع
حيدرآباد

•

ٽل: هلي هوت پنهل ڏي هاڪاري
سسئي پهتي منزل مارَي
١.ورتَس هَرَ هَرَ هرهنڌ بدلا سُکن ساري سنپاري
٢.پهچايُس وڃي پنهنجي پر وَٽ وهوا وِرهَ ويچاري

٣.جبل جايون ڏنيس جيءَ ۾ ڏيل پنهنجي کي ڏاري
٤.جيڪا سچ تان سر ڪري صدقي پرت يلي سا پاري
٥.هوتُ هميشه محبّت واريون ماري پوءِ جياري
٦.تنهن کي مبارڪ **طالب مولا** پانهون پڌي جا گذاري

١٠-٨-١٩٦١ع
راولپنڊي

●

تل: منهنجو پنهل اتوَ سڄي چپر جو چَپُ
تنهن جو ملڪ ۾ مورهئون ناهي ڙي! مَٽُ

١.ڪوِ ڏاڍِ ڪيئين تہ بہ مون سان ڪيئين
ڏک دردَ ڏنئين تہ بہ مون کي ڏنئين
ڀلا ڀيءَ تہ ڪنهن کي ڪين چيئين!
يلي سورن سان ڪِنين مون کي سَلهٽُ

٢.اديون! عشق جو هي دستور اتوَ
ڏک هڪڙو حياتيءَ جو پور اتوَ
مون لئي محب اکِن جو نور اتوَ
هڪ وير ۾ لاهي قلبئون ڪَٽُ

٣.جي آن بہ ڪيو هوندو عشق اديون!
تہ پو هونديون ڏاڍيون دردونديون
پنهنجو حال ڏسي کٽي سمجهو بنديون!
تو ڪئن نہ چکي قوڙائي جو ڦَٽُ

۴.منهنجون دانهون متان اوهين ڇاٽو ڳِلا
هي آهون آهن ڏک ڏوراپا
متان هُن جي ڪريو مُنيون! ڪاٻه ڳلا
جنهن پياريو ٻَڙي! مون کي پيار جو پٽ
۵.جڏهن سندس هيس تڏهن هيڏيون ڪيئين!
نہ تہ هوند ٻين کي ڏکڙا ڏئين
ويندي طالب کي ڪجھ ڪين ڇيئين
انهي چال ۽ چاھ ڪيس آئون ڇَٽ
١٢ـ٨ـ١٩٦١ع
لاهور

●

ٽل: منهنجو هاڻي پنيور ۾ ڇاهي!
آئون ڪيچن کي رسنديس ڪاهي
١.دردن دل کي اينهين ڇيپاتيو جيئن ڳاهو ويهي ڳاھ ڳاهي
٢.آهي پنهل سان سِرَ جي بازي منهنجو نينهن نيابي جو ناهي
٣.ڇا جي نصيحت ڇا جي هدايت! منهنجي الهڙ جواني تہ آهي
۴.ڇوڙِي ڇَموڙِي هُن کي ڏنيم مون سان ڪير پلا سينو ساهي!
۵.مڙنديس ڪين کي وينديس ورڏي آئون بيني آهيان لاهي پاهي
٦.هردم طالبَ مولا مون کي شل رمز انهي ۾ ئي راهي!
٦ـ٣ـ١٩٦٧ع
لاهور

●

Scanned with CamScanner

چپر ۾ چڙيون/٣٧٨

ٿل:جنهن پيار ڪيو ڪنهن ڪان ڪين ٻلي
ويندي وَرَ ڏي اها جهلئي ڪانہ جهلي

١.جنهن ساه ۽ سر جي لاتي سَٽَ
تنهن لئي هڪڙي ڳاله تي هار ۽ ڪٿ
ڏني عشق جنهين جي جيءَ کي جهٽ
اُها هيجئون حبيب ڏي ويئي هلي

٢.جنهن جو عشق اچي اڳواڻ ٿيو
تنهن کي پُور پرِيَن ري ڪونہ ٻيو
تنهن لئي ساڳيو ٿئي ٿو ڪٿيو ۽ ڇيهو
پو جي واٽ مئي تہ ٿي بيشڪ ڀلي

٣.جنهن ٻول ٻَڌا پنهنجي پيارل سان
سا جانب ڏي ويئي جود منجهان
ڊني ڪين اها ڊپ ڊائن کان
تَنهنجي ڳٽن ڀرئي ريءَ ناهي ڳلي

٤.ڇو ٿيون سرتيون! ڦري اوهين مون کي جهليو
جي ڪا همت اٿو، منهنجا ڀور پليو
نہ تہ ساهيڙيون ٿي سور سليو
ڪندو ڀورل سائين نيٺ ڀلي

۵.ڪِئن آنءُ سڄڻ ري هت وهندِس!
پنهنجي لالڻ کي وڃي لهندس
ٻ وهندَي ڪئن نهندس!
، ۾ هلي ڪا ڇلي!

٢٨-١١-١٩٦١ع
ڪوئٽا

[۱۹]

طالب عشق امام جنھين جو

ٿل: گهڙيءِ ساهڙ جي ته سهاري — وڃي پهتي پرت کي پاري

١. ڪين دريا کان ڪنهن دم دهلي — ڏيل سائر جو ڏاڙي

٢. ڪڙڪا ڪُنن سڏَ ساهڙ پانيئين — پاڻ وڏئين وَهَ واري

٣. سَوَ احسان ڪيئين ساهڙ تي — خطرا، خوف وساري

٤. ساهڙ سهڻيءَ کان ئي سچاپي — ساري دنيا ڏاري

٥. **طالب** عشق امام جنهين جو — سا ڪيڏهن ڪين نهاري

١١-٨-١٩٦١ع

راولپنڊي

●

ٿل: جتي چام سميون ڪئين سياڻيون
اُتي مَرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!

١. مڇيءَ ڪائڪ آهيان مهاڻي — گولي گندري ڪکيءَ هاڻي
هُت هونديون سوين ئي سرهاڻيون
اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!

٢. توکي ڏسيو وريو پاڻ ڏسان ٿي — پنهنجي مرم مِ مريو وڃان ٿي
وينيون آهن اڳيان راڄ راڻيون
اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!

٣. چام! سَمِن سان ڏاڍو نهين تو — تون ته تماچي! لَکَ لهين ٿو
منهنجو مَرڪ اهي ئي مياڻيون
اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!

Scanned with CamScanner

٤.آئون مهاڻي تون تہ شهنشا منهنجي ڪري متان مٺا ڏيئي ڪا!
هڪ جهڙيون اٿئي وڏ گهراڻيون
اتي مرڪن پلا ڪِئن مهاڻيون!
٥.توکي چام! هي چنبڙيو چوان ٿي ڪينجهر ڪَنڌين ڏاڍي نهان ٿي
ويهي هِت ڪي ڪريون رس رهاڻيون
اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون
٦.ڪين نهن ٿا ويس شاهاڻا اسين مهاڻا آهيون اياڻا
مون تي سُونهن ٿيون اگڙيون اباڻيون
اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!
٧.طالب مولا ٻي نہ لاڳاپي نوري تان ٿو چام سڃاپي
هيون ڪيئي سگهڙيون سمياڻيون
اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!

٢٨-٥-١٩٦٧ع
١٧ صفر ١٣٨٧ھ
ڪراچي

●

ٿل: عمر! بند رکبيون نہ ڪنهن جِون نياڻيون
مڙئي منهنجون شاهد اٿئي گهرَ ڏجاڻيون
١.وجهان پن، ڏيان ٻن، اهي محل ماڙيون
اسان لاءِ سيڪي ولهارن جون واڙيون
ڪٿي بـاغ بنگلا، ڪٿي لنب لاڻيون!
٢.نهوڙي ڇڏينداءِ انـدر واريـون آهون
جي نہ تہ هيٺ رک تون هميشه نگاهون
هلن پيهون ڪيئي نياڻيون سياڻيون

Scanned with CamScanner

٣.اهي ڪوٽ تنهنجا پڇي ٿين پورا
ڏسان شل وطن ۾ هو سانگي سدورا!
هِتي ڪئن تهن جي سنگهارَين ساماٽيون!
٤.وڃايو ڪٿي تو پلا ڇم ڇاراتو!
سهي ڪين سگهندين پنوهارن پاراتو
ڪڏهن ٿيون پرايون جي وَرَ وٽ وڪاٽيون!
٥.ڪٽي ڪير تنهنجِن ڏي جيڪر نهاري
تہ هڪدم چڏئي هوند سو ڏيل ڏاري
پڇي ڏس تون پنهنجون وڇي وڌ گهراٽيون
٦.سُکن کي نہ طالب سنگهاريون سچاٽن
اميراٽيون اهلون ڇنيون ڪين ڇاٽن
تهن ٿيون هتي ئي رڳي راج راٽيون
٣-٦-١٩٦٨ع
٦ ربيع الاول ١٣٨٨ھ
پشاور

ٿل: لڳايم نينهن جو ناتو، اهو ناتو! نڀائيندس
١. نهوڙي ننڊ نيو هئي هئي! تڏهن سودي سُتَي چڏيو
خبر مون کي نہ هئي تان پاڻ کي پاٽهي رلائيندس
٢. مهارون مَن وَري موڙي مَيَيَ جون پنهنجي مومل ڏي
ڳچيءَ ۾ پاندڙو پائي وڏا حيلا هلائيندس
٣. لنگهي ويندس تہ آخر ڏِٺ ڏٺي مون سان وري ملندو
لُڏاٽي ۾ وڃي هڪ ڀيرو قسمت آزمائيندس

●

۴. ڪنديس ميڙيون گهٽيون، پر جي نه موٽيو مينڊرو ماڳهن
وَڃن آهي ته پنهنجي عمر پو ويهي وڃائيننديس
۵. رتل راٽو نه جي پرتو ته پو مومل مئي ٻڌندئو
مري ويندس مگر مان ڪاڪ کي ليڪو نه لائيننديس
٦. هي هر هر طالب مولا چيو سائڻ تي ٻانهيءَ کي
”اميد آهي رتل راٽي کي منٿن سان مڃائيننديس“
۲-۴-۱۹۵۸ع
هالا

●

[۲۰]

وڻجارا تہ ورن

تل: هِنيَڙي هُلَ حشر، ڪانهي خبر
ڪڏهن ورندا وڻجارا!

١.هر هر پنهنجي حبيب کي اوريان منجھ اندرَ
٢.دلڙيءَ ۾ دردن جا وينٺا آهن ولرَ
٣.متان هن مهجورِ تان لاٿئون مهر نظر!
۴.ڪم نہ قيامت کان گهڙي گهارڻ منجھ گهنگهر
۵.سودو ڪيو مون سِرَ جو ڪَس لڳي يا ڪٿر
٦.ملندي ڪڏهن محبن سان هيءَ نہ نماڻي ندر!
٧.پانڌي روز پڇائيان واٽن تي ڏئي ور
٨.ماري هن تہ مُنيءَ کي سهسايائون سفر
٩.ڪين ڇڏينديس ڪڏهين پِرينِ جي ڪا پچر
١٠. طالب مولا کي نہ ڪا خالق! توکي خبر

١٩-۴-١٩٥٦ع
ڪراچي

ٽل: وڻجارا تہ ورن ڙي ٻينر جيڏيون! ڏينهن ڏٺي ٿيا جن جَي

١. اڪڙيون انهي پار ڏي ڏاڍو ٿيون ڪِي ڏسن

٢. روز بندر تي بيهندي منهنجا نيڻ ٿمن

٣. ويھي ڪيئون جي واعدا شل پرين پورا ڪن!

٤. ٻيـڙا ٻاجهارن سندا اوري مانَ اچن!

٥. پاڻ تہ ڪين پلي ويا! مورهئون نٿا موٽن

٦. **طالب مولا** سپرين اوري شال اچـن!

١٩-١٢-١٩٥٦ع

حيدرآباد

Scanned with CamScanner

پي ۽ پيڻ ڏي

ٿل:تون بہ پيالا پي - ڙي يار! ہيو بہ ڪٽي ڪو پئي تہ پيڻ ڏي

١. ساقيءَ جي پر ڪين ڪي چڏبي مئي محبّت سان دلڙي گڏبي
ڪِيو خمار ۾ تِـي من مستانو ٿئي تہ ٿيڻ ڏي

٢.جڏ لاڳاپا لوڪ جا لاهي هن ۾ پلا ہيو رکيو چاهي!
ورندو نہ هن مان ڪِي مهٽا پلي ڪو ڏئي تہ ڏيڻ ڏي

٣.**طالب مولا** مَيس ڪي ماري تارِ منجهان ڪد پاڻ ڪي تاري
جيئري مري تون جِي نينهن نهوڙي نئي تہ نيڻ ڏي

١١-١١-١٩٥٧ع
١٥ رجب ١٣٧٦ھ
هالا

●

ٿل: ساقي! سُرڪيون ڏئي غَمَ، ٽار پلا
ڪر ساغر جي واروارِ پلا

١.سِرَ ساهَ جي ہولَ ڪا ہولِ اٿي
دنيائي ڏنڏن ڪان رولِ اٿي
مَٽَ پوريل پراٽا ڪولِ اٿي
اڄ پنهنجي سخا ڏيڪارِ پلا

٢.پلي رقص، سرود ۾ حال پون
ڪوڙي تقويٰ وارا رنگ لهن
سڀ علمن جا بہ حجاب ٽٽن
ڪر اهڙي اٿي ڪا ڪار پلا

Scanned with CamScanner

٣.هِن زهد ريائيءَ ڪجھ نہ مِڃي
اهو ڀُهتو پري آهي ويتر وڃي
ڏئي جام ڇڏينس تون هستي پڃي
ڪر دير نہ، آڻ، پيار پيالا
٤.سجدن ڪيو ڀصلو ڇُتّو ڇُتو
تسبيح جي تالَ جو تير ڳتو
خرقي ۽ عبا مان ڪين ڪُتو
مئي خوش مان ذرو ڪو ڏيار پيالا
٥.مستانو ٿيان، ديوانو ٿيان
بدمست هجان تہ بہ وينو پيان
پنهنجي قسمت، پوءِ مران يا جيان
مئي منهنجي مٿان بينو هار پيالا
٦.تيسين پيار وينو جيسين باک ڦُٽي
پلي عقل، خِرد جو غرور ٽُٽي
گھڙي ڪِنَ تہ زماني مان جند ڇُٽي
ڪر اهڙو سخي! سرشار پيالا
٧.مخدوميءَ ڏاڍو ڊِنگ ڪيو
پيريءَ بہ هزاري رنگ ڪيو
پر محبّت جنهن کي ملنگ ڪيو
تنهن کي ڪنهن جي آهي درڪار پيالا!

Scanned with CamScanner

۸.رڳو ڏِينءَ ٿو ٻين کي گهاٽي گهٽي
تو ٻہ ورتي زماني جي ريت ڪٽي
ٻہ اکيائي تہ جڏ اِها سمجهي سُٽي
ڪر مون سان ٻلي اکيون چار ٻلا

۹.هي طالب مولا دعا ٿو ڏيئي
ميخانو سدا آباد هجئي
سِرَ بخت جو مولا خير ڪرئي
ڪي پيار قدح ڪَنان تار ٻلا

۱-۶-۱۹۶۷ع
۲۱ صفر ۱۳۸۷ھ
اسلام آباد

Scanned with CamScanner

دنيا اتئي درياءُ دلاور!

ٽل: سچائي ڇڏيسون هي دنيا دورنگي
اِها اصل کان ئي ڪا آهي اڏنگي

١.مڃيوسون تہ والله ڪا ڳالھ ناهي
زماني جو ظاهر تلهو تاھ آهي
ڏٺيسونَس فطرت ۾ لالچ لفنگي

٢.رڳي ڪن تا خِرقن مان واسينگ وارا
عبائن جي اندر لڪل نانگ ڪارا
حقيقت ۾ هي پوش آهن پَلنگي

٣.ڏسي مچ محبّت جو ڪاهي پياسون
رچي لال لاهوتي ان ۾ تياسون
وئي دل ڪي وهوا وٺي پَرِ پتنگي!

٤.نہ ڪر دير ساقي! سگھو آڻ ساغر
صراحيءَ کي نوڙائي بلڪل ڪٽي پر
وڃي چيڙ ڪا ڏُن جدا جلترنگي

٥.گھٽو وقت مخدومي ماڻي ڏٺيسون
ءُ پيري بہ قبضي ۾ آڻي ڏٺيسون
پسند پيئي من کي رڳي مَتِ ملنگي

٦.اسين فاني دنيا جا طالب ڪي ناهيون
اسان لئي اهو بس تہ مولائي آهيون
قلندر جي آهي قدم تي ڪلنگي

٦-٦-١٩٦٧ع
٢٦ صفر ١٣٨٧ھ
اسلام آباد

Scanned with CamScanner

ٿل: ڏاڍا دنيا جا ٿا رنگ ڏسجن
ماڻهو ماڻهن جهڙا گهٽا پيا گهمن

١. ٻي هر ڪا سٺي شئي مليو وڃي
قيمت جي ڏجي، گهر وينئي اچي
چڱو ماڻهو ته رلندي به ڪونه ملي
اهي سور پلا ويهي ڪهڙا سلجن!

٢. اخلاق جي گهرج به ويئي لهي
تهذيب، الا! وئي ڪيڏي ڪهي!
هي ڳالهه ڪندو ڪو سالڪ سهي
انسان نُما ته هڙئي پيا هلن

٣. جيڪي مطلب خاطر دوست ٿين
اهي آخر دشمن ٿي ٿا پون
گڏ هلندي هلندي موٽيو وڃن
عجب آهي ته ڪئن ٿا ماڻهو مٽجن!

٤. هڪٻئي تي سيڪو سيٺيو وتي
۽ پاڻ تو پاڻ کي سير سڏي
ڪم زاد، نه ڪنهن تي اک تو ڪٽي
اُهي ماڻهو ڪٿي جي مِنا ميجن!

٥. مسڪين کي مورهئون ڪونه پڇي
پلي لُوهُون ڏئي ۽ خوب لڇي
هليو هرڪو وڃي ۽ ڪين ڪڇي
ڏي ڪير نئو ڪا ٿوپَ ٿڪن

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

٦. پيءُ پٽ جي پاڙ ۾ ڪين ٻٽي
پاءُ پاءُ کي اصلئون کونہ وٽي
ڪريو چورا چڏي سڀ ماءُ چٽي
رڳو رُلن پنن ۽ وَرَ ڏيو وڙهن

٧. هر جاءِ ڏسون تا پير گهٽا
وڏي قند وارا تہ فقير گهٽا
ڪئين امير گهٽا، ڪئين وزير گهٽا
پر ڪنهن بہ غريب جا ڏک نہ ڏسن

٨. هِيءَ ناهي سياست، آهي ٺڳي
چاٽي سيڪو پنهنجي سوٽِ سڳي
پر هن جي ڪنهن سان ڪانہ لڳي
۽ يار سندس رڳو روز رلن

٩. انهي ڪرسيءَ ملڪ کي ماري ڇڏيو
ماري نہ ڇڏيو تہ بہ ڪاري ڇڏيو
وِڏي گهرج ڳُٽن کي ڳاري ڇڏيو
اهي سونُ، جيڪي مسڪين مرن

١٠. نندو آڏو وڏي اڳيان ڪين نوي
ڪنهن کي ڪنهن تي نہ ڪوئي ترس پوي
هي طالب مولا سچ تو چوي
اِهو لَکَڙُ نہ آهي منجهہ لَکن

٥-٧-١٩٦٦ع
اسلام آباد

ٿل: تَرُ تارو اٿئي ويل تَرَڻ جي ڪُن اڳيان ڪارونڀارُ

١. دنيا اٿئي درياءُ دلاور! ٻيلي! نہ ٿيجئين ٻار
خطرا خوف هزارين آهن مَڃ مانگر ڪن مار

٢. آهن ڪڙڪا ڏاڍا ڪُنَن جا ٻُرجِهج تون پاتار
ٿي غوّاص ڪي غوطا مارج هردم رهہ هشيار

٣. سِرُ سڃاڻج سِير جو سمجهي ڏاڍو آهي ڍڪار
اُت ملاح بہ مُنجهيو پون تا جت نہ ياوُر يار

٤. سَنبُ نہ سيڙهہ ٻانڊُ نہ ٻوڙو آڏو اجهاڳَ ٿئي آر
ترڻو اٿئي تک تارِ مان تڪڙو آهي پري هو پار

٥. ڪَڏهين ڪپرَڏي ڪين ڪي ڏسبو اهڙو نہ ڪج اچار
طالبؔ مولا مرد ٿي محڪم عشق ٿيندو آڏار

٢٢-١٠-١٩٥٦ع
حيدرآباد

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

[٢٣]

متفرقات

ٽل: پري ٽي ٻه آهين اکِين ۾ عجيبي
تون مون وٽ ئي آهين، قلب کان قريبي

١.هميشه وسين ٿو تون نازڪ! نظر ۾
۽ ساٿي ٿئين زندگيءَ جي سفر ۾
سلامت هجين نوري، نرمل، نجيبي!

٢.هزارين تمنائون دل ۾ رهن ٿيون
ڪڏهن ڪين سي سڀ چپن تي اچن ٿيون
تون ڪر پاڻ پوريون اي لائق لبيبي!

٣.اي محبوب! اچ مون کي ماٺي ته ڏس تون
۽ آغوش ۾ يارا! آٽي ته ڏس تون
مان تنهنجو ئي آهيان او حاڪم، حبيبي!

٤.تون سهڻن کان سهڻو سدائين ٿئين جو
جهان ۾ سنڌ ڪونه ثاني ٿئي ڪو
اسان لاءِ آهي غنيمت غريبي

٥.مان تنهنجي برهه جو ئي بيمار آهيان
اهو سچ اٿئي تنهنجو دلدار آهيان
تون ڏي وَٽَ وصالي ڪا ترتان طبيبي!

٦.سڄڻ! وصل جي التجا آهي جاني!
پاڙهي پنهنجي **طالب** تي ڪر مهرباني
ته پو ڪم نصيبي ٿئي خوش نصيبي

٢٣_٦_١٩٦٦ع
ڪوه مري

●

ٿل: پرديسي پکيئڙا ڪري وِيڙا وِلر وَهي وِهي
ڪي جي ڪاله ڪٿان هٿا آيا ڪهي ڪهي
١. ڇُڻ پُڻ لاتي جن موٽيو سي ٿا وڃن
وري شال ورن ساڳئي سَرَ تي سهي سهي!
٢. سنجهي ڪين سمهن آڏي ٿا اُڏرن
ڳالهيون سنديون ڳجهن ويڙا پَرِ ۾ پهي پهي
٣. چلڙُ ڪين ڇُٽن لوچي لعلون لهن
مَارن ٿاهيا مُٺن تڏهين اُڏريا ٿهي ٿهي
٤. طالبَ مولا تن واري واڳ وطن
موٽي مانَ اچن هڪڙي رات رهي رهي!

١٥-١٠-١٩٥٨ع
هالا

●

ٿل: جاني جلويدارا! منهنجي جيءَ جا جيارا!
جيءَ جا جيارا اَڪِن اُجارا!
١. شال تون ماڻين جاني! جواني رب ڏي توکي وڏي زندگاني
منهنجا مٺا مننار! دولهه دوست دلارا!
٢. توتي هجي نت نظر نبيءَ جي هردم هونديئي آڌر عليءَ جي
تيندئي مددگار پنجتن پاڪ پيارا
٣. ٻارنهن چوڏنهن حامي هونديئي سَوَ جڳ شال سلامي هونديئي
يا ور چارئي يار سچا سيئي سوڀارا
٤. هادي حفظ ۾ رکج امين کي! منهنجي پياري ماه جبين کي
عالم جا آڌار سائين سڀ جا سهارا!

۵. جيڪي گهريم اهو مولا ملايو   شڪرانا تيو لايو سجايو
آهن حـمـد هزار   مطلب تيڙا مڙئي موچارا
٦. طالب مولا تيڙيون بهاريون   آخر اميدون ڏاتر ڏيڪاريون
تي دل باغ بهار   نوان تيڙا نيث نظارا★
۲۱-۱-۱۹۵۷ع

●

ٽل: مولا ڏيئي ٻي چمار   جاني شال جيين تون!
۱.صحتمند تون هوندين سدائين   ورَوَرَ ڏيو مون کي يارا گهرائين
پيارا پنهن جا پير چمائين   دلبر دل جا يارا!
نرمل! نينهن ۾ نيين تون
۲.وار ونگو بہ نہ جاني! تيئي   ڪوسو واءُ بہ ڪين لڳيئي
وڏي حياتي محب! مليئي   ماڻي مون کي منٺارا
ڪندون ڪير پيين تون
۳.شافع ڏيندئہ شال شفائون   دافع قبوليون دل جون دعائون
مولا ڪندئي سڀ رد بلائون   هوندين باغ، بهار
منهنجو محب تيين تون

★ هيءَ ڪافي برخوردارم محمد امين فهيم جي شادي خانه آباديءَ جي تي لکي وئي.   طالب المولا

۴.پنهنجون چڏيون مون خوشيون خريدون، رڳي ٿين تنهنجون پوريون اميدون
جن ۾ ئي آهن منهنجون عيدون، دل وارا دلدارا!
ڏاڍا پيار ڏيين تون

۵. **طالب مولا** حڪم هلايون جاني ڪي ڪي ياڪر پايون
هل تہ سيني سان سينو لايون پرينِ سان پڳدارا!
پيالا پِيرا! پيين تون

١٥-٦-١٩٦٧ع
٦ ربيع الاول ١٣٨٧ھ
تيزگام

●

ٿل: ونگيو دل ونن ٿا ڪُندا ڪيس ڪارا
سي ڪن قيد قربئون پرين! تنهنجي پارا

١. جي ڪولين تہ ڪن ٿا ڪمندن ڪي ڪِترِ
سهيڙين تہ سنبل ڪان بلڪل ئي بهتر
سموهين تہ سُونَهنِ سين ڪان سگهارا

٢. جي ويڙهين تہ ويتر وجهن ونگ ونگن تي
جي چوڙين تہ ڏاڍا هٽن ڏنگ ڏنگن تي
اڳيان تن جي آهن وسيهر ويچارا

٣. هٽن سان هيڪاري تون ڳوپيو ڳنين تو
گهٽو ئي ويچارن ڪي ويڙهيو وتين تو
پوَن نيٺ نڪريو لٽُون ڏيو لامارا

۴. لڳن خاص خوشتر گلابي گلن ۾
هو قاتل رهن شال چوٽي ڦلن ۾
لڏن ۽ پيا لٽڪن ڪمر تي قرارا

ڊجيٽي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

٥. جڏهن مشڪ سان موهي سهڻا! سينگارين
تہ ماريو جيارين، جياريو ٿو مارين
ڪري تون جو نڪرين ڦٽيون ۾ ڦوڪارا
٦. تين تا جو گستاخ تنهنجي ڳلن سان
ٿئي رشڪ **طالب** کي ٿو خوب تن سان
اها ڪا خبر ٿئي مڙن ڪان موچارا!
١٠-٥-١٩٦٦ع
حيدرآباد

●

ٿل: ڪٿي لال لبَ ۾ ڪٿي گل گلابي!
هو سنهڙا، سنا ٻئي عجب انقلابي
١. جي چاهئون ڇُرن پو مسيحائي ڪن ٿا
ڪڇن ٿا تہ ڪاوڙ مان ماريو وجهن ٿا
ٿيا هاءِ ٻَرَ وس عجائب عُنابي
٣. مِلڻ ساڻ ڪئين راز رمزون رکن ٿا
کُلڻ ساڻ هر وقت موتي پُئن ٿا
لڳڻ ساڻ ڪنِ خوب شوقئون شرابي
٣. هميشه مجائن، نہ ٻي بول ٻولِن
مگر پنهنجي رمزن ۾ روزانو رولِن
نہ ڪن ڪنهن کي تسليم وهوا وهابي
٤. ڪچڙ جي نہ تن جي اڳيان آهہ طاقت
اچو اٿ ڪري هرڪو آخر اطاعت
نہ ڪنهن کي ٿئي ٿي ڪا جرأت جوابي

۵. مٺين ڪائي مصريون اسان آزمايون
تين مَٺُ ڀلا ڪئن مِٺِن سان مِنايون!
مِنا خوب ماڪيءَ ڪان لائق لعابي
٦. ڇُرن چڙمان جي چپ تہ ڪن هانجا هڪدم
هو پنهنجي حڪم تي مِنا رهن محڪم
ڇمي تن ڪي **طالب** ٿياسون تَوابي
۱۱-۵-۱۹٦٦ع
هالا

●

ٿل: سهڻي تون صندوق ڀاڙَ ئي پنهنجي دُر نِدُر جي
۱. سَحق ڀلي ڪر نفس ندورو تون نہ ٿجئين مسَحوق
۲. هڪدم دل واري دشمن ڪي برهہ جي هڻ بندوق
۳. رهُ استاد تون پاڙهي پنهنجو ٿي نہ مگر مَسبوق
۴. **طالب مولا** محبّت وارا هرگز ڇڏ نہ حُقوق
۲۴-۵-۱۹٦۸ع
هالا

●

ٿل: آهــي آب حـيـات ڀِڪَ پرينِ جي، دَرد ڏِٺِن جِي
۱. سائي يقيناً امرت ڏارا سائي شاخ نبات
۲. دردن، سورن ۽ فڪرن ڪان نجُ پجُ ڏي ٿي نجات
۳. والله بالله اهائي اسان لءِ مــزئــي مَـشـروبـات
۴. نشا نينهن جا هردم چاڙهي بلڪل ڀاتئين ڀات

۵. مولا ڄاڻي ڪنهن کي ڀاڳين سرندي هيءَ سوغات
٦. ڪابہ نجاست ڪانهي ان ۾ پاڻ رڳي برڪات
۷. طالب مولا خوش بختن کي ڏاتر ڏي هيءَ ڏات

۱۱-۸-۱۹٦۸ع
۱٦ جمادي الاول ۱۳۸۸هہ
ڪراچي

●

ٿل: رخ روشن تي پرين! آهيان پتنگ
مولا ڄاڻي عجيب اٿئي رنگ ڍنگ

۱. تنهنجا ويڙهيل وڪڙيل زلف دوتا
تو ڪئــن نہ قريني ساڻ ڳتا!
جڻ آهن پيا ڪارا نانگ ستا
پاڻهي پاڻ ۾ ويڙهجي وجهي ونگ ونگ

۲. اَبرُن جا عجب احسان ڪٽي!
پنبڻِن جا وري پيڪان ڪٽي!
اهي دردن جا درمان ڪٽي!
ڪٽي تير تَبر، ڪٽي تيغ تُفنگ!

۳. تنهنجي هر ڪا نظر آهي جام فِگن
تنهنجو هرڪو اشارو زُهد شِکَن
تنهنجي آڏو نہ ڪا شي سَرو سمن
ڪِيئي حسن جمال ۾ دلبر! دنگ

٤. محفل ۾ اچين ته صُراحي جُهڪي
تعظيم جي خاطر ساقي اٿي
پيمانو سلام جي ڪاڻ اچي
هر ڪنهن کي بنائين مست ملنگ

٥. تو جهڙو صنم محبوب مليم
دل خوش ٿي اتم اڄ سيڪي سريم
تنهنجي سر جو قسم بالا بخت ٿيم
ڪري عَش عَش پيو مهنجو انگ، انگ

٦. ڪهڙا لفظ وٺي تعريف ڪيان
ڇا تنهنجي سڄڻ! توصيف لکان
تنهنجي لاءِ خطاب ڪٿان آڻيان!
آهي عاجز تو لءِ هر فرهنگ

٧. بيهو ڪبڪ رهي ٿو جي يار! هلين
اچي سرو تي سڪتو، جو بيهو رهين
تون جي اُوچي ڳاٽ عجيب! اچين
ڪنڌ ڪين ڪٽي تنهنجي آڏو ڪلنگ

٨. ڪن ڏيئي تون ٻڌ هي ڳالھ پرين!
تنهنجي **طالب** ڪان جي محب! قِرين
ته پو دامن جو متان خير گھرين
منهنجو عشق عجيب! اٿئي اڙنگ

●

ٿل: وٺي آيا تو وٽ پرين! پير پيارا
اِڪن سان ڇمان تو برابر ڀلارا

١. ڪڏهن واٽ تنهنجي وڃائي نه ويٺا
وري وچ تي هرگز هِيرائي نه بيٺا
قَتيل ڪين ٿِريا سدائين سوپارا

٢. اِکن کي اونداهي ۾ سڌ ڪانه ڪائي
ڪئي ڪين قدمن ڪڏهن ڪا ڪُڏائي
رڙهي ٻيئي رسيا سياٽا سچارا

٣. اکيون نيٺ عاجز ٿي هر هر رئن ٿيون
هنن ڪان نه واٽون ڪڏهن ئي وڃن ٿيون
هلي صبر سان ٿا پڇن پرت وارا

٤. وڃو نيڻ نرمل سان آخر ملن ٿا
مگر پير هر وقت راهون رلن ٿا
ڪڇن ڪونه ڪنهن دم هو قربئون قرارا

٥. اي طالب! اکيون خوب ٽڪجي پون ٿيون
لڪين هجر ۾ لڙڪ لاڙيو وهن ٿيون
قدم ڪين ترسن ٿا دلدار ڊارا

٢-٩-١٩٦٥ع
اسلام آباد

حوالا

١. ڪچڪول جو عنقريب ٻيو ڇاپو شايع ڪيو ويندو.

٢. ڪچڪول ۾ پروفيسر چنا صاحب، حضرت طالب المولا جي تولد جي تاريخ ٩ محرم، ١٣٣٨ھ مطابق ٢٦ سيپٽمبر ١٩١٩ع ڏني آهي - جيڪا صحيح نہ آهي. صحيح عيسوي تاريخ ٥ آڪٽوبر، ١٩١٩ع هئڻ کپي. ڏسو ص: ٣١.

٣. ابن خلڪان: وفيات الاعيان، الجزع الاول، ص ٥٣٥، مطبوع مصر - ابن خلڪان شيخ شهاب الدين ۽ سندس چاچي شيخ ابوالنجيب جي دور کي ويجهو هو ۽ سدن شجرو پاڻ بہ ڏنو اٿس ۽ ابن النجار جي تاريخ بغداد تان بہ نقل ڪيو اٿس - ابن النجار جو قول آهي تہ هن اهو شجرو خود شيخ ابولنجيب جي هٿ اکر لکيل نسخي تان نقل ڪيو آهي - شجرو هن ريت آهي:

ابوالنجيب عبدالقاهر بن عبدالله بن محمد بن عمويه واسمه عبدالله بن سعد بن الحسين بن القاسم بن علقمه بن النضر بن معاذ بن عبدالرحمان بن القاسم بن محمد ابن ابي بکر الصديق رضي الله عنه الملقب ضياء الدين السهروردي.

Scanned with CamScanner

قال محب الدين بن النجار في تاريخ بغداد نقلت نسب الشيخ ابي النجيب من خطه وهو عبدالقاهر بن عبدالله بن محمد بن عمويه واسمه عبدالله بن سعد بن الحسين بن القاسم بن النضر بن القاسم بن النضر بن عبدالرحمان بن القاسم بن محمد بن ابي بكر الصديق رضي الله عنه واذا كان بخطه هكذا فهو اصح.

٤. ڪليات امين: مرتبه محبوب علي چنه، سنڌي ادبي بورڊ، حيدرآباد، ١٩٦٦ع، ص ١٦ - ١٧.
وڌيڪ ڏسو مير علي شير قانع: تحفة الڪرام، سنڌي ترجمو مخدوم امير احمد، سنڌي ادبي بورڊ، حيدرآباد، ١٩٥٧ع، ص ٣٨٣-٣٨٤.

٥. جنب گذاريم جن سين: جي - ايم - سيد، جلد ٢، سنڌي ادبي بورڊ، حيدرآباد، ١٩٦٧ع، ص ٣٤٤-٣٤٧.

٦. مجمع الفيوضات حضرت طالب المولا جن جي ذاتي ڪتبخاني ۾ موجود آهي. عڪسي تصويرون پيش ڪجن ٿيون.

٧. شاه جو رسالو، جلد ١، ڪراچي ١٩٢٣ع، ص ١٦٧.

٣ فبروري ١٩٧٣ع
اسلام آباد ۽ ڪراچي جو وچ
هوائي جهاز

Scanned with CamScanner

بسم الله الرحمن الرحيم ٥

حمد وافر مر احدي را كه از نهانخانه احديت خويش الف احمديت رتاج عزت بر
تارك عالم امر نهاده و منشاء و مبداء آنرا از ذات خود قرار داده بر صفحه صحيفه
نگار عالم بطون متجلي فرموده و ثنای متكاثر مر صمدی را كه از حجله احمديت ميم مشيت
برآورده وجود مسعود محمديه را اصلی انبيا و اوليا گردانيده و بحر اين ملك و ملكوت گردانيده و
از نور وجود او ظلمت مظهريت عدم را از مركز كون و مكان رفع نموده منبع ظهور
نموده الصلوات والسلام علی نبيه النبي نبوته محيط علی الانبياء والمرسلين ومن لا
نبي قبله ولا بعده كما قال عليه وعلی آله افضل الصلوات والتسليمات كنت نبيا وآدم بين الماء
والطين و ارسله رحمة للعالمين صلی الله عليه وآله وسلم و اصحابه اجمعين اما بعد ميگويد اين
كمترين خاكروبان درگاه عرش اشتباه كعبه عاليان قبله مرشدان خازن خزائن اسرار الهي
مدقق دقائق حقائق نامتناهي اعني حضرت مرشدي مظهر ذات بناهي طهماني و ماوائي قدس
سره العالي راجي الي رحمت الملك الودود فقير محمود كه بر ضمير صفا تنوير طالبان راه الهي
و سالكان طريق نامتناهي بيك روشن و هويدا كه بر ذوي الحيوة خصوصا اجزای بشريات را كه
آيه كريمه اعوذ بالله من الشيطان الرجيم وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون اي ليعرفون
در شان آنها نازل است از نياد محبوب حقيقي كه مبدع عالم و عالميان است بهيچ نوع گزيري و گريزي نيست

مجمع الفيوضات جي نسخي جو صفحو نمبر ١

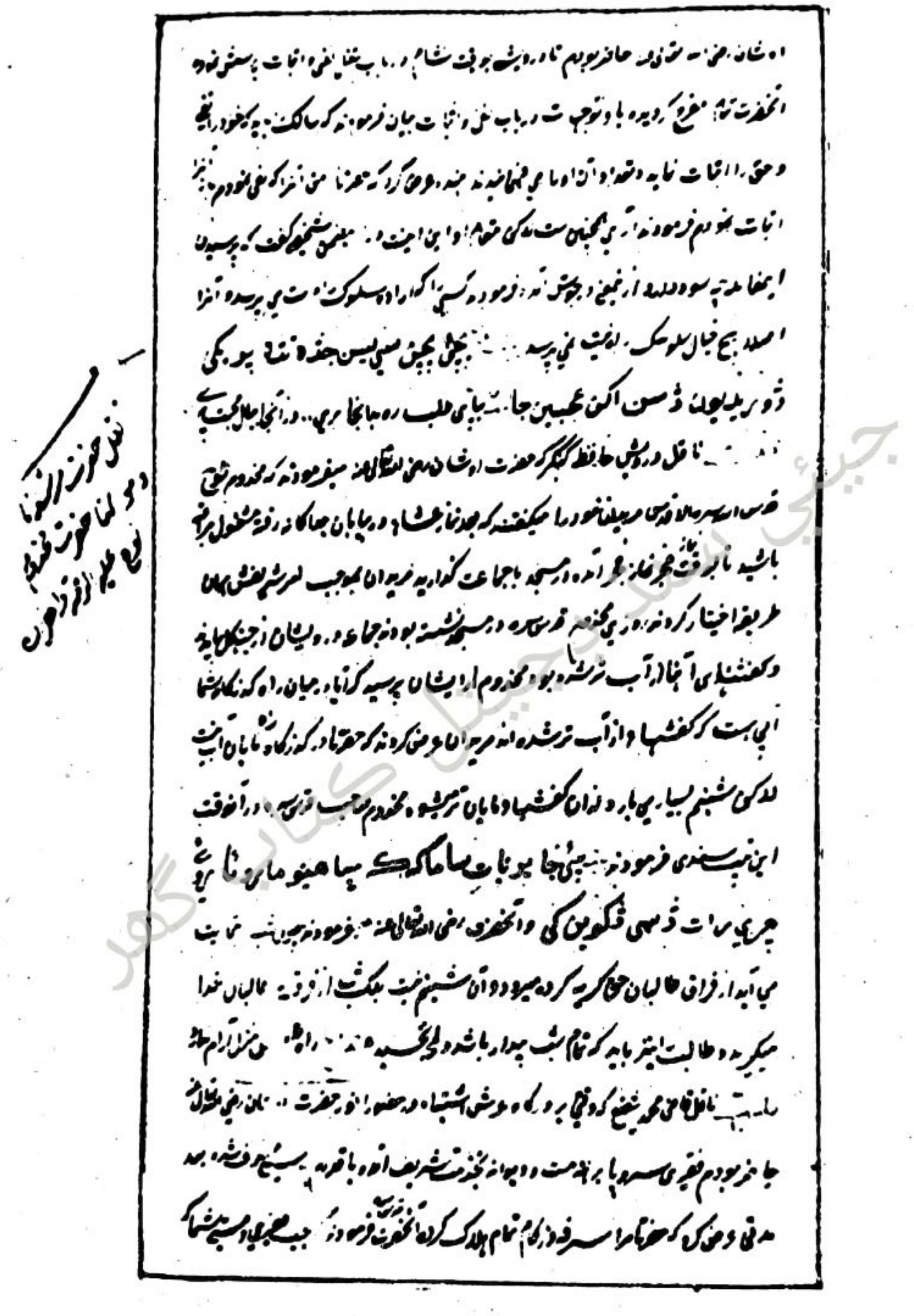

مجمع الفيوضات جو اهو صفحو جنهن ۾ حضرت غوث الحق
مخدوم نوح عليه الرحمة جو سنڌي بيت ڏنل آهي.

Scanned with CamScanner

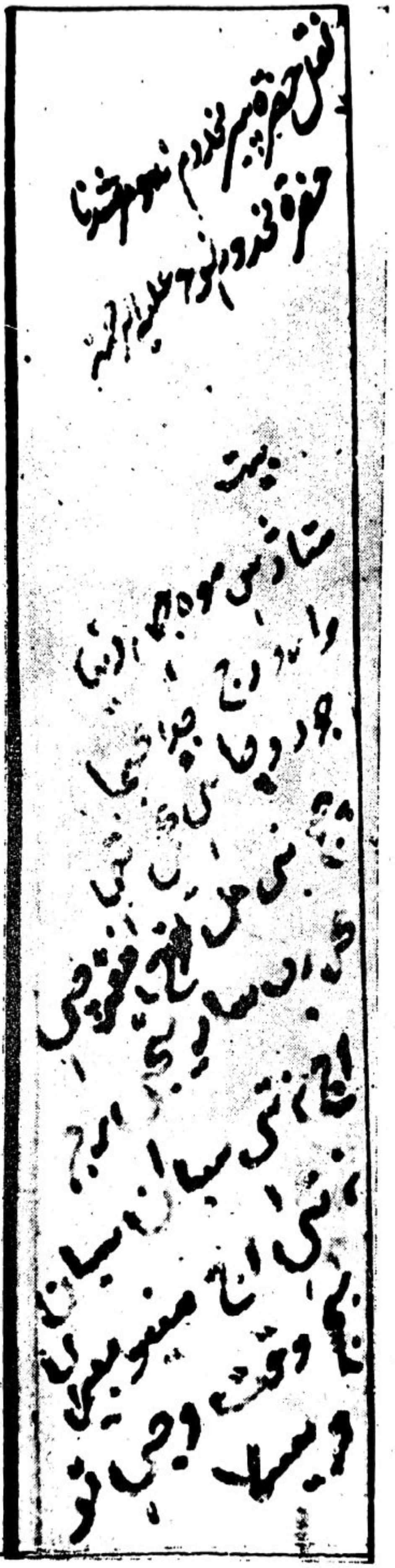

هي بيت مجمع الفيوضات جي حاشيي تي لکيل آهي

Scanned with CamScanner

قرآني آيتن، حديثن ۽ عربي مقولن جون معنائون

اَللهُ الْغَنِيُّ وَ اَنْتُمُ الْفُقَرَآءُ: (سورة محمّد مدني آية ٣٨)	الله بي پرواه آهي ۽ اوهين محتاج آهيو. (مترجم مولانا تاج محمود امروٽي)
اِنَّ اللهَ عَلىٰ كُلِّ شَيءٍ قَدِيْرٌ: (سورة فتح مدني، آية ٢١)	الله سڀني شيءِ تي وسارو آهي. (مترجم ايضاً)
اِلَّااللهُ:	۽ بس هڪ الله (جيئن، ”وحده جي وڊيا، ڪٿا، ”اِلّاالله“ اَدَ“
اَلْعِشْقُ نَارُاللهِ:	عشق الله جِي ٻاريل باهه آهي.
اَلْفِرَاقُ اَشَدُّ مِنَ الْموت:	وڇوڙو موت کان وڌيڪ سخت آهي (عربي زبان ۾ هڪ عام چوڻي)
اَلْاِنْسَانُ سِرّي وَ اَنَاسِرّه:	انسان منهنجو راز آهي ۽ آئون انسان جو راز آهيان. (سالڪن جي زباني بيان ٿيل الاهي چوڻي.)
اَلْقَلْبُ مِرْاَةُ الْمُؤمِنِين:	مومنن جي دل هڪ آئينو آهي.

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

اِنَّ اللهَ يَحُولُ بَينَ الْمَرءِ وَ قَلْبِهٖ:	(اللهﷻ) انسان ۽ سندس دل جي وچ ۾ گهيرو ڪري ٿو.
اِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَة اِذَا صُلْحَت:	جسم ۾ جيسيتائين پاڪ نہ ڪجي تيستائين اهو صرف گوشت جو هڪ ٽڪرو آهي.
اِن الله لا يَنْظُرِ اِلي صُورتِكُم وَلاكِن يَنْظُر اِلي قُلوبِكُم	تحقيق الله اوهانجي شڪلين تي نظر نہ ٿو ڪري ليڪن اوهانجي دلين ڪي ڏسي ٿو.
اَلدُّنيَا جِيفَةٌ وَ طَالِبُها كِلَابُ	دنيا ڍوند آهي ۽ ان جا طلبگار ڪتا آهن
اَلْهِجْرُ قِطعَةٌ مِنَ النَّار	جدائي باھ جو ٽڪرو آهي
اِنَّه بِكُلِّ شَيءٍ مُحِيْط	بيشڪ الله هر شيءِ جي چوڌاري آهي
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ	توهان هجو ۽ الله پاڪ جيڪي ڪجھ اوهان ڪريو ٿا "اهو" ڏسندڙ آهي
خياركم أحسن كُم أخلاقاً:	ڀلا توهان جا، توهان مان ڀلي اخلاق وارا آهن.

Scanned with CamScanner

شفيع المذنبين

گنهگارن جي شفاعت ڪندڙ

صِرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ:
(سورة الفاتح آية ۵)

سڌي واٽ

فَاذْكُرُونِي اَذْكُرْكُمْ:
(سورة البقره مدني، آية ۱۵۲)

جيئن شاهه صاحب سر ڪليان بيت ۱۱ ۾ چيو آهي. مونکي ياد ڪريو ته آئون اوهان کي ياد ڪريان.
(مترجم ايضاً)

قَالُو بَلىٰ:
(سورة الاعراف آية ۱۷۲)

چيائون ته هائو (آهين) [اڳيان سوال اچي ٿو ته (آئون) اوهانجو پالڻهار نه آهيان ڇا "اَلَستُ بِرَبِّكُمْ"؟ "قالو بلىٰ"]
(مترجم ايضاً)

قَدْ اَفْلَحَ مَنْ تَزَكّيٰ:
(سورة الاعلىٰ مکي آية ۱۴)

بيشڪ ڇُٽو جيڪو سڌريو
(مترجم ايضاً)

قُلْ هُوَ اللهُ: قُلْ هُوَاللهُ اَحَدٌ (۱)
(سورة الاخلاص مکي آية ۱)

چوءِ ته الله اڪيلو آهي.
مترجم ايضاً)

كُلِّ شَيءٍ يُحَرِّكُ

هر ڪا شيءِ چر پر ۾ آڻي ٿي

كُلِّ شَيءٍ مُحِيْطُ:

سڀ ڪنهن شيءِ تي گهيرو ڪندڙ.
(مترجم ايضاً)

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

لَااِلٰهَ اِلَّااللهُ مُحَمَّدٌالرَّسُوْلُ اللهِ
(سورة محمّد مدني آية ١٩
۽ سورة فتح مدني آية ٢٩)

الله کانسواءِ (ٻيو) ڪو بہ عبادت جي لائق نہ آهي. محمّد ﷺ الله جو موڪليل آهي.
هي ڪلمهءِ طيب آهي جيڪو قرآن شريف ۾ ٻن سورتن ۾ پهريون ۽ ٻيون اڌ ڌار ڌار تي آيل آهي.
(مترجم مولانا تاج محمود امروٽي)

لِباسُ الْکَافِرِيْنَ قُلوبُ الْمؤمنين:

ڪافرن جهڙو لباس ۽ مومنن جهڙيون دليون

مَنْ عَرَفَ

جيڪي سڃاڻن ٿا

مَنْ عَرَفَ نَفْسَهٗ فَقَدْ عَرفَ رَبَّهٗ

جنهن پنهنجي نفس کي سڃاتو تہ بيشڪ ان پنهنجي ربّ کي سڃاتو.

مَنْ عَرَفَ نَفْسَهٗ

جيڪي پاڻ سڃاڻن ٿا (اڳتي آهي، فقد عَرَفَ رَبَّه اُهي پنهنجي پالڻهار کي ڄاڻن ٿا.
(حديث شريف)

وَهُوَ مَعَکُمْ أينَ مَا کُنْتُمْ وَاللهُ

۽ هو الله توهان سان گڏ آهي جتي.

وَحْدَهٗ لَا شَرِيْکَ لَهٗ

هو (الله ﷻ) هڪُ آهي ۽ سندس ڪو بہ شريڪ نہ آهي.

Scanned with CamScanner

وَنَحْنُ اَقْرَبُ	۽ اسين ويجها آهيون
وَ فِيْ اَنْفُسِكُمْ:	۽ اوهان جي جِندن ۾
(سورة الذّاريات آية ٢١)	(مترجم مولانا تاج محمود امروٽي)
وَفِيْ اَنْفُسِكُمْ اَفَلَا تُبْصِرُوْنَ	۽ اوهان جي اندر ۾ آهيان. ڇا اوهان نٿا ڏسو؟
وَ فِيْ اَنْفُسِكُمْ وَ اَيْنَمَا كُنْتُمْ	(الله) اوهانجي اندر ۾ آهي، اوهين ڪٿي ڪٿي به هجو

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

ڏکين لفظن جي معنيٰ

[الف]

آتو = بيتاب

آچار = فيصلو

آزار = اندر جي عشق واري تڪليف

آف = ناڪام ـ ناس

ابرو = ڀرون

اپتيان = ڪوليان

اذيت = تڪليف

اسير = قيدي

الهٽ = نشا

الي = پيشانيءَ تي پائڻ جو زيور

انگين = ماڪي

امل = لاجواب ـ جنهن جي قيمت نه هجي

اوجهڙ = بنا واٽ ـ بنان رستي ـ بنا گس جي

اوپالڙيون = ڏوراپا ـ تنڪا ـ طعنا

اونانج = ٻڌج ـ ٻوءِ واري

آٽ = انڪار

آڏر = ڏيءُ ـ آسرو

آسروند = اميدوار

آغوش = ڀاڪر ـ هنج ـ گود

آڪڙ = تيزي ـ غرور

اٻاليون = بي حال ـ گدليون

اُڌميا = جذبات

اُساٽيون = تڪليف ڏنل

الڪ = نقص ـ خرابي

الون = ال جو جمع عني بنياد ۾ نقص

اليل = بيحد مست

امنديون = پئي پاٽي وهائيون

اميريون = ڪورين جي تاجيءَ جون ڳنڍيون

ڏاٽ = ڏاوڻ جو مخفف آهي. اٽ ڪي ڏاوڻ ڏٻو آهي

اوير = ايرڻ

اوڳي = موڳي ـ ڪم عقل

اُهنج = اهڃاڻ ـ پار پتا

Scanned with CamScanner

ڪج

اَهنڊ = ڏنگو

اوهيرا = مينهن جو رڪي رڪي زور سان بار بار وسڻ

[ب]

باور = اعتماد ـ فخر
شيءِ ڪي چڪ
هٽڻ لاءِ حڪم
ڪبو آهي

برخيز = دف، اٿي

برهم = ڪاوڙيل

بلاتو = مضبوط ـ قابو

بيچون = بي مثل

بز = خوشبوءِ

بيراڳڻ = اداسڻ

بالابڻ = اعليٰ بنياد يا مخفف آهي

برج = پٽن جي آفيسرن واري راند

برزخ = هِن دنيا ءِ هُن دنيا جي وچ وارو عرصو يا مقام ـ جتي فوتي جو روح رهندو آهي

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

[ٻ]

ٻاروتڻ = ننڍپڻ

ٻاونگير = هوشيار

ٻڪيون = ٻاڪرين پيون

ٻنگ = وڪڙ ـ پيچ

ٻهڳڻ = ڀهونڳڻ ـ
گهڻن صفتن وارو

ٻيهاري = ٻيهر

ٻانڊ = ٻنڊ قوم

ٻڪ = ٻاڪر

ٻلاريون = مال جي ڳچي ۾ ٻڌڻ جو آلو جنهن ۾ ٻه لارون ٽينديون آهن

[پ]

پال پلائڻ = مهرباني ڪرڻ

پرم = پت

پورو = ڪم فهم ـ ڪم عقل

پچ = پچجڻ ـ عذاب ـ باهه ۾ پچجڻ

پٽيندو = ٻڏائيندو

پيد = ڳجهه

[ت]

تات = طلب ـ چڪ ـ يادگيري

ترياقن = دوا جو قسم آهي جيڪا بلا جي ڪاڏل کي ڪارائبي آهي

توابي = توبهه ڪيل نيڪ عمل ـ صالح اعمال

توقير = عزّت ـ قدر

تهدليئون = دليئون

تئونس = بخار ـ تپ

تالان = دربدر ـ ختم

ترس = قياس

تفنگ = بندوق

تمثيل = مثال

تُنبيو = ذرا ذرا ڪرڻ

تنڪا = طعنا

توشو = عمل ـ اڳتي لا

توري = وزن ڪري ـ اصطلاحي معني آهي سوچي سمجهي

[ٿ]

ٿانيڪيون = هڪ هنڌ موجود

ٿيج = تج ـ تي جئين

ٿوپ = آسرو ـ ڏڍ

[ٽ]

ٽاٽا = مقام ـ هنڌ ـ جاءِ

ٽپٽا = فالون وغيره

ٽاهيا = چرڪايا ـ ڊيڄاريا

ٽهي ٽهي = چرڪي چرڪي ـ ڊڄي ڊڄي

Scanned with CamScanner

[ٽ]

ٽڙي ٽوڪي = چگيءَ طرح ۔ ٻڌائي سٽائي

[ث]

ثاني = هڪ جهڙو

ثريا = آسمان جو نکٽ "ڪتي"

[پ]

پابست = پابند ۔ ٻڌل

پازيب = زيور جو هڪ قسم جو پيرن ۾ پائبو آهي

پاند = ڪپڙو ڳچيءَ ۾ وجهي

پاڪرون = تحفا

پچرن = پوسرن ۔ تڪليف ۾

پچن = محبوب جي ياد ۾ روئي روئي ڏکي پوڻ

پچارون = ڳالهيون

پرجهج = سمجهج ۔ سمجهجئين

پُري = هلي ۔ پنڌ ڪري

پٽي = هلڻ مهل پيرن هيٺان جيڪا مٽي هجي ان کي پٽي چئبو آهي

پيزار = جتي

پيڪان = ڪان جو ڦر

[ج]

جابر = جبر ڪرڻ وارو

جال = جام ۔ گهڻي

جام فگن = جام کي پچندڙ

جبّار = جبر ڪرڻ وارو

جبلّت = فطرت ۔ طبع ۔ طبيعت

جر = پاڻي

جلترنگ = ساز جو قسم جيڪو پيالن ۾ پاڻي وجهي ڪائن سان وڄائبو آهي

جڳ = جهان ۔ زمانو

جلوو = روشني

جوڙ = ٺاهڻ قدرت

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

[ڄ]

ڄتون = چگون وارن جون . ڄٽي = اڻجاڻ ـ ڄٽ
ڄيرين = باھ جا شعلا

[جھ]

جھونجھي = گولي

[چ]

چب = اجائي شدت . چتا = خشڪ ـ پياسا
چتائين = ذھن ۾ سوچڻ . ڇُٽو ڇُٽو = ذرو ذرو
۽ سمجھڻ . چڪ = گپ
چگ = وارن جي چگ . چلڙ = ميرو پاڻي ير
چموٽي = چھنبڙي . گپ وارو
چُڻ = چوند . چِٽن = ڪائين
چڙڪي = سٽي . چھڙ = چڙب جو سخت
چينيام = چينيم . قسم
ملم پٽي ڪيم

[ڇ]

ڇائي = ڏوڙ . ڇڄ = ان وانڻ وارو
ڇڙيون = ڪرڙيون . ڪکن جو ٺھيل
ڇوھنون = جلدي مان . ٿان
ڇيا = نقصان

[ح]

حاذق = حڪمتدار . حجر =
حاڻ = تڙي . حڻان = الله جو صفاتي
نالو

[خ]

خرقن = مولوين جو خاص لباس (جمع ۾)

خراج = تحسين ـ آفرين ـ ڏل ـ معاوضو

خورسند = خوش

خوشتر = بيحد خوش

خميرن = دوا جو قسم

خرقي = مولوين جو خاص لباس

خمدار = چپائي رکندڙ ـ اڏ گول

خرّم = خوش

خوشي = خوشي

[د]

دافع = دفع ڪندڙ

دُرِ ابلق = اڇي ۽ ڪاري رنگ وارو موتي (سچو موتي)

دهليز = اهو دروازو جتي ڪافي ماڻهو ويهن ۽ دربان بادشاهه وغيره سان ماڻهو ملائي

داور = الله

درس = تعليم

دُڙهاٽيان = هيسيان

دوري تيڻ = دور ـ تيڻ پري تيڻ

دُهرا = هيٺا

[ڏ]

ڏتاري = ريجهائي

ڏڙيون = اڏائي سير وزن يا ان ڪان وڌيڪ وزن کي ڏڙيون يا ڏڙا چئبو آهي

ڏج = گهٽا يا گهٽائي

ڏڪون = تيلها ڏيڻ

ڏوما = دلبا

ڏون = ڏوئڻ

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

[ڏ]

ڏاڻ = دام (نٽ جوڏاڻ)

ڏوٽ = رنج

ڏِي = آسرا يا آسرو

ڏهڪار = رعب

[ڊ]

ڊوهه = فريب ـ جادو

[ڏي]

ڏيک = بد لفظ ڳالهائڻ

[ر]

راهوبڊ = هالا شهر جي اوير ظرف ديهه جو نالو آهي اهوهنڌ جتي مخدوم محمّد امين پکن ڏٽي چلا ڪشي ڪئي هئي

ريجهه = پاڻ ۾ ريجهي ويهڻ

رج = بيابان

رخ = مُنهن

رخسار = گُل

رستاخيز = قيامت

رقت = ڪيفيت

رندن = رستن ـ واٽن

ري ڪاٽيون = بنا ڪاٽ جي

[ز]

زاغ = ڪانگ

زرياب = هڪ قديم ڳائڻو فنڪار

[س]

ساغر = پيمانو ـ پيئڻ جو ٿانءُ

سُبُو = پيئڻ جو ٿان

سڄاڻ = هوشيار

سڃين = اولارين

ساهڻون = ساهه سان ـ روح سان ـ جان سان

سپند = هرمهرو پسارڪي هڪ شي آهي

سحق = ڪرل ۾ مالش

Scanned with CamScanner

ٿيل

سحو = غلطي

سرت = ڄاڻ سمجهه

سرميلن = سرمي پيل اکيون

سرويچ = قربان ٿيڻ وارو

سگهر = پاڻ سان گڏ

سگّيٽيون = مائٽاڻيون

سنبل = گل جو قسم، جنهن جو نمونو انسان جي وارن سان ملندڙ آهي

سهڙج = پهچج

سئا = ٻڌا

سيباڻا = وٽيا

سيٺهه = پاڻي ترڻ جو منڊ

سرسا = ججها ـ گهڻا

سرواڻ = اڳواڻ

سُريت = ٻنان نڪاح جي وهاريل عورت

سلو = بدلو

سنا = سُوري

سوبسو = هرطرف

سوريتي = سورن واري

سُوڳون = نفرتون

سهيڙين = ويڙهي

سَئنا = عوام

سيراف = خوف ـ ڊپ

[ش]

شائق = شوق رکندڙ

شتاب = جلد

[ص]

صانع = صنعت وارو ـ هنرمند

صيقل = روات

صبيح = سهڻو

صدف = سپ

[ط]

طواف = ڪعبي کي چوطرف ڦرڻ

طوق = ڳانو ـ ڳلي ۾ ٻڌڻ جو ڳهنو

[ع]

عاصي = گنهگار

عتابي = ڪنهن تي

عبا = مولوين جي لباس جو قسم

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

کاوڙجڻ

عقابي = عقاب شڪاري پکي وانگر

عش عش = لطف وٺڻ

عقيق = پٿرجو هڪ قسم

عليم = علم وارو - معلومات وارو

[غ]

غمّاز = ناز

غوّاص = تارُو - پاڻيءَ ۾ ترندڙ ۽ ٽٻيون هڻندڙ

[ف]

فائق = فضيلت مند

فلاح = چڱائي

فرهنگ لغات

[ق]

قند = اٽڪل

قيھون = جگريا جيرو

[ق]

قُبح = بد صورت

قرينو = سليقي سگهڙ پائي

قَلق = تڪليف

قَند = مصري - مناڻ

قوس قزح = اندلٺ

قدح = پيالو

ققنس = اهو پکي جيڪو مختلف راڳ آلاپيندو آهي

قنديل = اهو ٽنب جنهن تي شمع يا ڏيو رکجي

[ڪ]

ڪاپڙين = فقيرن جو هڪ قسم . ڪارون = پڪارون. پڪارن جو مخفف آهي .
ڪارن = اکن جي صفت آهي . ڪانبلاٽيون = ملهه وڙهڻ جو انگ .
ڪبريا = وڏائي وارو .
ڪبڪ = ڍيل . ڪدائي = اندرجي ڪوٺائي
ڪرت = ڪم ڪار . ڪسب = ڪم ڪار ـ ڌندو
ڪفيل = پنهنجي وارو ـ خوش حال ـ ٻئي جو بار کڻندڙ . ڪلال = شراب ڏيڻ يا وڪڻڻ وارو
ڪلاهون = ٽوپيون
ڪلتار = ربّ . ڪُلنگيون = تاج ـ تاج ۾ لڳل گل
ڪليم = دعوي .
ڪمر = چيلهه . ڪمدن = جنگي هٿيار رسي وانگر
ڪنان = ڪان .
ڪنوات = اٽ جو جوان ٿر . ڪڻ = فال
ڪوپو = بهادر ـ جنگي جوڌو . ڪور = وڏ
ڪهتر = گهٽ ـ بدتر
ڪيف = نشو .

[ک]

کتو = اها شيءِ جنهن جو ذائقو کتو هجي يا ڏونئري ناهڻ لاءِ کير ۾ ملائڻ لاءِ ڏڌ زرو . کرکيون = مينهن ۽ ڳئن جي ڳچي ۾ ٻڌڻ جو آلو .
کرن = سچن
کنجاري = کلهي کان ڪرائي تائين ٻانهين .
کانجاٽيون = اٽڪاءُ ـ رڪاوٽ ـ خرابي ـ نار ۾ اٽڪاءُ . کيا = مدهوش
کيانتو = ڪانگل

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

کُهجي = ٽڪجي

[گ]

گام = قدم . گدولوي = ڪنو- بي افعالو
گزاف = ٻٽاڪ . گنيون = گن واريون
گيتار = انگلش ساز جو . گينوار = مغروري

[ڳ]

ڳٽ = جانورن جي ڳچي ۾ سوڙهوءِ سوگهو ٻڌو . ڳڌل = خريد ٿيل
. ڳڌو = خريد ڪيو
ڳل = ڳچي . ڳڻن = صفتن (ڳڻ يعني صفت)

[گھ]

گهنگهر = آزار

[ل]

لا ابالي = بي پرواهيون . لاڪس = سندس لاءِ
لافون = ٻٽاڪون . لبيب = محبوب
لڄڻ = ڦتڪڻ . لعاب = ٻاٽي
لعقن = دوا جا قسم . لفنگي = نالائق
لنب = اڪيلو- نالائق . لوچج = ڳولا ڪج
لوچي = ڳولي . لون ء لون ء = نس نس - انگ انگ
لوهون = جهوتون- ڦيريون پائڻ . لنون = لغار- عشق جو ناتو
ليهون = سيئو ڪاريون

Scanned with CamScanner

[م]

ماسوي = ان کان سواءِ
مانداٽا = رٿائون
ماهه جبين = چنڊ جهڙي
ماهه لقا = چنڊ جهڙو
ماء اللحم = مختلف هـلال
مائل = رغبت رکندڙ
مباح = جائز
مجاز = حقيقي جو ضد
مجرو = شاباس
مچن = باهه جا مچ وڏيڪ
محڪم = مضبوط
مختار = اختيار وارو
مدّ = آئون لکڻ وقت
الف جي متان
وارو نشان جنهن
کي عربي ۾ مدّ
چئبو آهي
مسحوق = ڪرل ۾ مالش
مسيح = جيارينڌڙ
مضراب = ستار وڄائڻ جو
آلو
مناڙي = ڇپي ـ لتاڙي
منقار = چهنب
موتوا = موت کان اڳ
مري جيئڻ وارو
جهان ـ پنهنجي
نفس کي ماري

مانجهي = منجهه وارو۔
رازدار
پيشاني
گوشتن جو عرق
يعني گوشتن جو
پاڻي ڪمزور
جسم کي طاقت
ڏيندڙ
مچن
مدام = هميشه
مراتب = مرتبا
مرڪبو = ٻهڪڻ ـ عزت
وارو ٿيڻ
مروٽي = وٽ ڏئي
مسبوق = سبق ڏنل
ڪيل
مسحف = قرآن شريف
مگ = مضبوط
مليح = ملاحت وارو۔
خوبصورت
منگهٽ = تاج جي قسم
جي ٽوپي
مورهئون = اصلئون ـ هرويرو
موڪي = ساقي
مهت = عزّت

سنڌي ڊجيٽل ڪتاب گهر

Scanned with CamScanner

چڻڻ

جواهر مهرا = دوا جو قسم

مهمايل = مغرور - تڪبر وارو

مهميز = سخت هدايت ڪرڻ

مهجور = جدا ٿيل - هجر وارو

مهندان = اڳيان

مهمن = ڪوبہ مشڪل ڪم

مئي = شراب

[ن]

ناسوت = تصوف جو هڪ عالَم يا هيءُ دنيا

نجيب = بزرگ - چڱو

نحيف = ڪمزور

نفاست = نازڪ مزاجي

نقارو = ڦُٽ ڪن جي ڪائڻ سان وڄائڻ وارو ساز

نهڙ = بنياد ختم ڪرڻ - مڪمل طرح تباهہ ڪرڻ

نبار = نج

نبير = فيصلو نبيرڻ

نجابت = چوڻڪارو

نجاست = پليتائي

نرت = عقل - سمجهہ - سوچ - روشني

نکٽ = تارن ستارن جا مخصوص جهڳٽا

ننگئون = لڄئون - شرم حيا

نٺا = وٺي وٺا

نياڻ = وڏي وهڪري وارو دريا جو ڦاٽ

[و]

واڌايون = مبارڪون

وامق = عذرا جو عاشق

واڻ = وجود ۾ وحدت جو ويساهہ پيدا ڪرڻ

واڳون = واڳون يا مهارون، اٺ، گهوڙي وغيره لاءِ ٿينديون آهن

وائر ليس = بنان تند تا رجي

وٽ = امانت - موڙي

ودیعت = ڪنهن کي ڪا شي ڏيڻ .

وريدن = نبضون ـ ساهه جون رڳون .

وصال = ملڻ ـ محبوب سان ملڻ .

وصلا = فقيري استعمال جون شيون ـ ٽوپي ـ گوڏ ـ چولو .

وظائف = وظيفا ـ وردَ .

ونڊجڻ = سوناري جو جواهرن کي چلڻ وغيره .

و نحن اقرب = ۽ اسين ويجها آهيون .

ونگيون = ويڙهيون .

ونن = اڪ جي وڻ جو جمع .

وهابي = ڪنهن کي نه مڃڻ وارا ـ عبدالوهاب جي مذهب وارا

وهائيو = زهريلو ڪريو .

وهب = بخشش ـ عطا .

ويراڳ = عشق جي اداسي .

ويساند = ساهي ـ فرصت .

ويسلي = اڻوجهه .

ويڙا = ويا

ويڳاڻيون = اداسي .

ويل = گذريل .

[هه]

هام = همت

هجر = جدا ٿيڻ ـ وڇوڙو .

هڃاڻ = تڪليف وٺاڻ

هُرڻ = ياد اچڻ .

هما = هڪ خيالي پکي .

هول = خوف خطرا .

هيجئون = شوق مان .

هيهات = افسوس جو ڪلمون .

[ي]

ياور = مددگار

Scanned with CamScanner

"اگر خذمت ڪرڻ جي ناھ طاقت طالب المولئ،
تہ پو مخدومي دنيا ۾ وڏو منصب تہ ڪونھي ڪو."

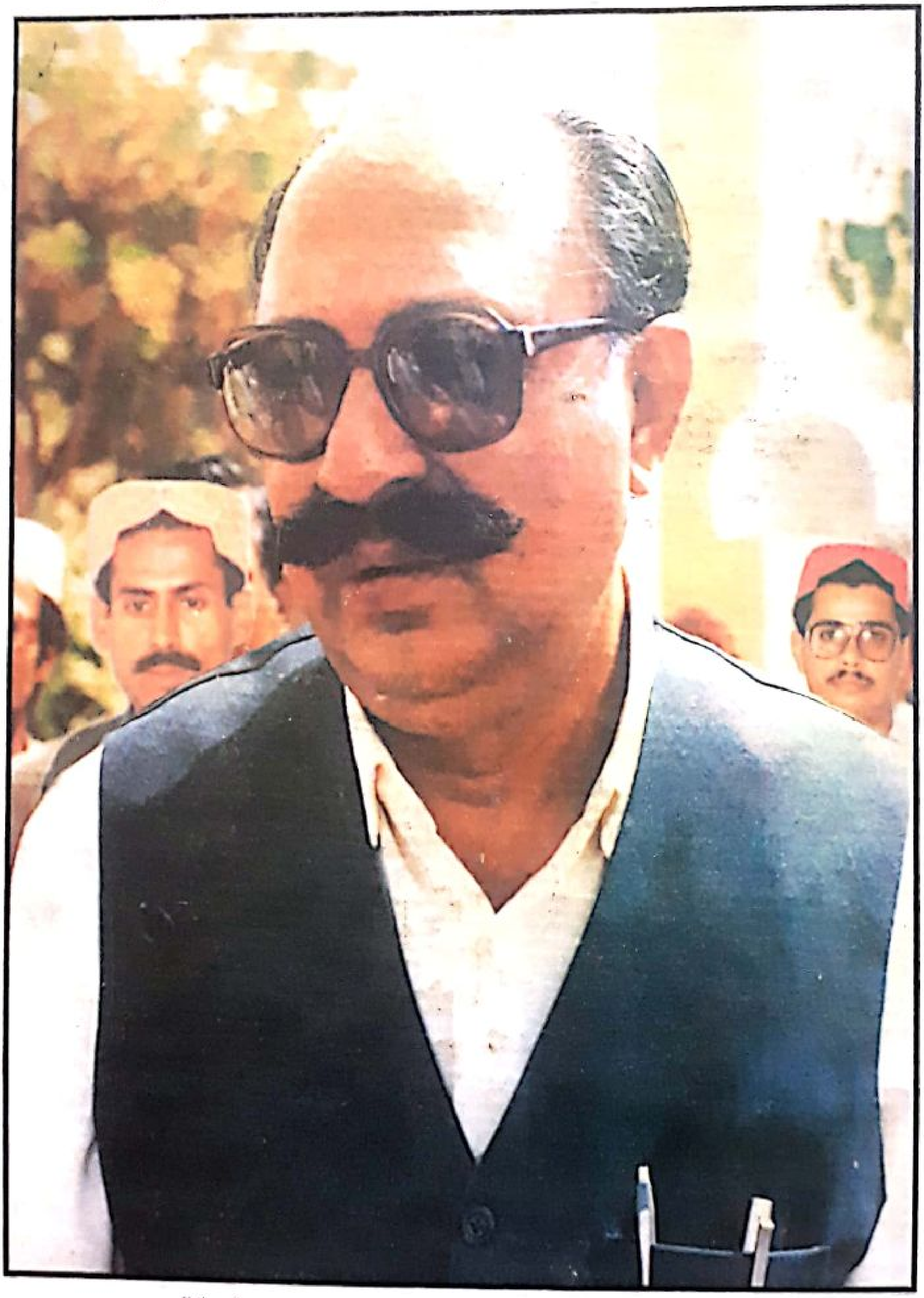

وفات	پيدائش
11-جنوري 1993ع	4-آڪٽوبر 1919ع

Scanned with CamScanner

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

ايڊمن: صاحب خان ”سورهه“ ميراڻي

Cell No: 0344 - 3919786

Scanned with CamScanner